

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1936

OKTOOBER

SISU:

Sündimus.

Pensionid 1. I 1936.

Post, telegraaf, telefon ja raadio 1935/36. a.

Alatised tabelid.

Nr. 179(10)

TALLINN

Nr. 179(10)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
Sündimus — H. Reiman	485—498	Natalité	485—498
Pensionid 1. I 1936 — A. Lepp	498—507	Pensions le 1. I 1936	498—507
Post, telegraaf, telefon ja raadio 1935/36. a.	508—547	Postes, télégraphes, téléphones et radio pendant l'année budgétaire de 1935/36	508—547

ALATISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standard-numeratsioon)		(Numération permanente)	
Tab. 1. Väliskaubandus augustis	548	Tab. 1. Commerce extérieur en août	548
„ 2. Väliskaubandus muude riikidega augustis	550	„ 2. Commerce extér. avec les autres pays en août	550
„ 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus augustis	550	„ 3. Commerce extér. des princip. articles en août	550
„ 4. Piiritusmonopol septembris	556	„ 4. Ventes d'alcool en septembre	556
„ 5. Riigiraudteed augustis	553	„ 5. Chemins de fer en août	553
„ 6. Tallinna sadama tegevus septembris	556	„ 6. Mouvement du port de Tallinn en septembre	556
„ 10. Era- ja hisspankade ärisels 1. VIII ja 1. IX 36	554	„ 10. Situat. financ. des banques au 1. VIII et 1. IX 36	554
„ 11. Üksikute pankade äriselsi summad 1. VIII ja 1. IX 36	554	„ 11. Bilans des princip. banques au 1. VIII et 1. IX 36	554
„ 12. Elugi sisetulekud augustis	556	„ 12. Recettes de l'État en août	556
„ 14. Vaherligi piiridest ülesõitnud augustis	556	„ 14. Nombre des personnes ayant passé les confins de la République en août	556
„ 15. Linnade rahvastik augustis	556	„ 15. Mouv. de la populat. dans les villes en août	556
„ 16. Lühvel olev raha 1. oktoobril	556	„ 16. Billet en circulation le 1. octobre	556
„ 18. Pankadevahelise arvekoja tegevus septembris	556	„ 18. Mouvement de la chambre de compensation en septembre	556
„ 19. Proestitud veksleid augustis	556	„ 19. Effets protestés en août	556
„ 20. Kapital emissioonid septembris	556	„ 20. Émissions des capitaux et septembre	556
„ 27. Elumaksumusindeksid septembris	556	„ 27. Nombres-indices du coût de la vie en septembre	556
„ 28. Suurmüügilindeksid septembris	556	„ 28. Nombres-indices de prix de gros en septembre	556
„ 29. Töösturg septembris	555	„ 29. Marché du travail en septembre	555
„ 30. Tööstusettevõteted ja töölised 1. septembriks	555	„ 30. Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. sept.	555
„ 32. Tööstustööliste arvu liikumise indeksid septembris	556	„ 32. Nombre-indices du mouvement du nombre de la main-d'oeuvre dans les entrepr. industr. en septembre	556
„ 33. Nakkushaigused augustis	556	„ 33. Maladies contagieuses en août	556

AJUTINE TABELITE ÜMBERKORRALDUS.

Et võimaldada lähemal „Eesti Statistika“ numbris tava rida ülevaateid 1934. a. rahvaloenduse andmetest, on ajutiselt lühendatud osa standardtabelite avaldamise ulatus. Tähtsamad üldarvud tuuakse erilise koordtabelina (v. käesolevas nr. lhk. 556). Keskbüroos koostatatakse tabelid ka edaspidi endiste vormide kohaselt ja tarbekorral antakse neist soovijale õigust.

AVIS CONCERNANT LA SUPPRESSION TEMPORAIRE DES TABLEAUX.

Dans le but de faciliter la publication d'une série des articles sur la composition de la population d'après les données du recensement de 1934, la publication d'une partie des tableaux permanents TEMPORAIREMENT SERA SUSPENDUE.

Les totaux de ces tableaux seront publiés dans un tableau spécial synoptique (v. p. 556). Les données supplémentaires dans l'ancien cadre de ces tableaux seront communiquées aux institutions et lecteurs à leur demande.

SÜNDIMUS. NATALITÉ.

Sis u: 1. Üldandmeid, lhk. 485. 2. Sünnimus hinnas ja maal, lhk. 487. 3. Elussündinute ema perekonnaseis, lhk. 490. 4. Elussündinute vanemate abieluskestus ja stinnitamise järjekord, lhk. 491. 5. Elussündinute vanemate vanus, lhk. 493. 6. Elussündinute vanemate rahvus, lhk. 494. 7. Elussündinute vanemate tööharu ja ühiskondlik kiht, lhk. 495. 8. Elussündinute sugu, lhk. 496. 9. Sünnimise aeg, lhk. 497. 10. Mitmekud, lhk. 497. 11. Surnultsündinute arv, lhk. 498.

1. Üldandmeid. Sünnimuse kiiret langust *Données générales.* XX sajandil, eriti suuresti peale Maailmasõda, leiame kõikjal kultuurriiges, eriti aga Kesk-, Lääne- ja Põhja-Euroopas. Madala sünnimusega riikide hulka kuulub ka Eesti. Tõsi, Eestis polnud sünnimus sotsiaalsete ja majanduslike olude tõttu eriti kõrge ka möödunud sajandil: Euroopa-Vene 50 kub. keskmise 48,8^o/₀₀ juures 1867—70. a. oli sünnimus Eesti kubermangus vaid 31,6^o/₀₀ ja Liivi kub. 33,4^o/₀₀. Samuti langes sünnimus Eestis möödunud sajandi viimase kolmekümne ja käesoleva esimese kümne aasta jooksul palju suuremal määral kui Venes: 1911—13. a. leiame sünnimuse viimase 43,8^o/₀₀ ehk 10,8% languse juures Eesti kub. 25,5^o/₀₀ ehk 19,8% languse ja Liivi kub. 24,4^o/₀₀ ehk 27,0% languse. Viimast suurt langust on mõjutanud mitte üksi sünnimuse langus Riia linnas, vaid kogu Läti rahvastikus, nii kui näitavad Kura kub. kohta käivad arvud 1911—13. a. 19,5^o/₀₀:1867/70. a. 30,5^o/₀₀ vastu, mis annab 36,1% languse. Kuna Eesti ja Läti sotsiaalpoliitilised olud minevikus olid enam-vähem sarnased, majanduslikult aga Läti, kiiresti kasvava ja euroopastuva sadamalinna Riia tagamaana, sajandite vahetusel oli jõudnud Eestist kiiremini edasi, siis peab kõneall oleva sünnimuse languse peapõhjusi otsima küll nendes uutes majanduslikes, sotsiaalsetes ja kultuurilistes eluvormes, mis sajandite vahetusel L.-Euroopa eeskujul pääsesid kiiresti mõjule ka Baltimail. Ühes nendega peab arvestama ka kohalike tegureid, millistest tähtsaimaks tuleb pidada mõlemas maas talundite päriseksostmisega käesikäes käinud tugevat sotsiaalse tõusu tungi, mille tagajärjena põllupidajate keskel juba möödunud sajandi lõpuks hakkas laialdaselt levima kahelapse süsteem. Selle teguri mõjuga võib seletada ka Lätis, eriti Kuramaal, sajandite vahetusel suuremat sünnimuse langust, sest seal algas talundite päriseksostmise varem ja seoses sellega tekkis ka varem rahvuslik selja-sirguajamine, mis väljendus rahvusliku ärkamisajastu rahvuskultuurilises ja -poliitilises liikumises.

Elkirjeldatud taustal omavad sügava mõtte ka järgnevad eesti rahvastiku sünnimust iseloomustavad koefitsiendid — üldised (1 000 elaniku kohta) ja

erilised (1 000 15—40 a. naise kohta). Need on ehitatud nimelt statistilise tava kohaselt ainult elussündinute kohta. Kuigi rahva sigimuse võime iseloomustuseks on tähtsad ka surnult-sündinud, ei ole viimastest nende puuduliku registreerimise tõttu saadaval usaldatavaid andmeid, eriti mineviku kohta. Toodud andmed

Sünnimus Eestis — Natalité en Estonie.

1.	Elussündinute arv <i>Nés-vivants</i>		Languse indeks 1880—84 = 100 <i>Indices</i> 1880—84 = 100	
	1 000 elaniku kohta <i>Par 1 000 habitants</i>	1 000 15—49 a. naise kohta <i>Par 1 000 femmes de 15—49 ans</i>	Elanike arvu kohta <i>Par habitants</i>	15—49 a. naisete kohta <i>Par femmes de 15—49 a.</i>
1935	15,9	57,9	50,2	47,4
1934	15,4	56,0	48,6	45,8
1933	16,2	58,9	51,1	48,2
1932	17,6	63,9	55,5	52,3
1931	17,4	63,1	54,9	51,6
1930	17,4	63,0	54,9	51,6
1930—34	16,8	61,0	53,0	49,9
1925—29	17,8	64,1	56,2	52,5
1920—24	19,6	69,4	61,8	56,8
1915—19	19,3	70,1	60,9	57,4
1910—14	25,0	86,0	78,9	76,6
1901—08	28,0	105,8	88,3	86,6
1897—99	29,1	113,6	91,8	90,0
1880, 1883, 1884	31,7	122,2	100,0	100,0

kuni 1914. a. käivad endise Eesti kubermangu ja Liivi kub. eesti osa kohta. 1915—19. a. sünnimuse andmed on saavutatud arvutuste teel tugeledes osaliselt statistilistele andmeile.

Mõlemad arvuderead näitavad Eestis tõesti suurt sünnimuse langust: 1880/84. a. — 1930/34. a. 47% ja 50,1% võrra. Täpsam on seejuures viimane arv, sest üldises koefitsientide seerias on pehmemdaval mõjumas rahvastiku vanusliku koostise muutumine sünnitusealiste osatähtsuse kasvamine suunas. Kui võrdleme sünnimuse langust kuni Maailmasõjani (1880—84 kuni 1910—14. a.) sellisega sõja ajal ja pärast seda (1910—14 kuni 1930—34. a.), siis osutub viimane, vaatamata poolevõrra lühemale ajale, siiski tunduvalt suuremaks: üldkoefitsiendi järgi 32,8% võrra: 21,1% vastu, erikoefitsiendi järgi koguni 36,5%

võrra: 21,4% vastu, mis teeb viimase järgi aasta kohta 1,82%:0,75% vastu. Seda peamiselt sõja mõjul, millest on tingitud järsk sõjaaja sündimuse langus — 5 a. keskmisena eelmise viisaastaga võrreldes 22,8% resp. 27,0% võrra. Ja kuigi sõja mõõdues, iseseisvuse esimesil aastail sündimus pisut tõusis, hakkas see peagi taas langema, kuigi mitte enam nii kiiresti: 1920—24. a. kuni 1930—34. a. 14,3% resp. 9,2%. Kuid seejuures on oluline, et seni langus on teostunud kõlkuades järjekindlalt kuni viimase vaatlus-aastani (1935. a.). Osalt on seda langust süvendanud kahtlemata läbielatud majandusliku ja ka poliitilise kriisi mõju, mis väljendub 1934. a. sündimuse madalseisus. Sellega võrreldes 1935. a. näitab juba väikest paranemist — 3,4% võrra, mis on kestnud edasi ka 1936. a. sündimuses. Loodetavasti ületab see eelmise aasta sündimuse ca 5,0% võrra, nii kui võib järeldada seni saadud osalisil andmeil. Siiski, selline sündimuse tõus suudab vähe parandada rahvastiku juurekasvu, sest sõjaajast madalast sündimusest pärit naised jõuavad sünnituseesse ja see paratamatult mõjustab suuresti sündinute üldarvu, ka vaatamata sündimuse intensiivsuse kasvule. Et anda mõjuvaid tagajärgi, s.o. kindlustada

rahvaarvu stabiilsust, peaks sündimuse intensiivsus tõusma lähemal aastail vähemalt 32,0% võrra, s.o. 1 000 elan. kohta ca 22⁰/₁₀₀ peale 1930—34. a. keskmise 16⁰/₁₀₀ vastu.

See „norm“ on saavutatud sündimuse taseme arvutamise teel suuremstabelite andmeil tuletatud statsionaarse rahvastiku¹⁾ alusel. Eesti suuremstabelite alusel arvutatud statsionaarse rahvastiku suuremstabelite koefitsient (n.n. puhastatud suuremstabelite koefitsient) on 17,8⁰/₁₀₀. Rahvastiku säilimiseks peab sama suur olema ka vajalik statsionaarse rahvastiku sündimus. Tegelikult aga on see (n.n. puhas sündimus), 1932—34. a. keskmisena vaid 13,5⁰/₁₀₀. Järelikult eesti stats. rahvastiku kohta suuremuse ülekaal sündimusest moodustab 4,3⁰/₁₀₀, mis tähendab rahvastiku arvu säilimiseks sündimuse tõstmise vajadust ümarguselt 32,0% võrra.

Absoluutarvudes tähendab see, et olevikus 18 tuhande ümber kõlkuv sündinute arv peaks tõusma 24—25 tuhandeni. Milliste tegelikude arvudega esineb sündimus viimaseil aastail, nähtub tab. 2 andmeist.

Nendest pälvib erilist tähelepanu 1935. a. sündimus. See ületab eelmise 1934. a. maldalseisu 586 lapse

Sünnid 1930—35. a. — Naissarnes de 1930—35.

2.	1935			1934			1933			1932			1931			Keskmline 1930—34		
	M.	N.	K.	H.	F.	T.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Elusait — Nés-vivant.																		
Linnad — Villes	1846	1676	3522	1684	1638	3322	1731	1607	3338	1906	1871	3777	1946	1886	3832	1854	1797	3651
Tallinn	720	643	1308	618	620	1244	661	600	1257	723	664	1387	711	690	1401	683	660	1343
Haapsalu	24	20	44	31	23	54	32	23	55	20	31	60	31	24	55	32	26	58
Kuressaare	17	24	41	15	23	38	18	18	36	32	25	57	27	22	49	23	22	45
Narva	161	128	274	130	132	262	142	144	286	176	162	337	174	174	348	163	158	321
Sõkand: N.-Jõesu	6	8	14	4	5	9	3	7	10	4	4	8	10	12	28	0	8	17
Nõmme	100	85	185	89	72	161	71	83	154	104	80	190	97	80	189	93	87	180
Paide	19	24	43	22	25	47	18	15	33	21	19	40	20	42	22	21	21	43
Paldiski	3	2	5	1	6	7	8	1	0	7	4	11	5	0	11	5	5	10
Petseri	19	29	48	20	20	55	32	24	50	36	37	73	48	47	96	35	33	68
Pärnu	104	115	210	116	129	245	120	89	215	111	136	247	116	142	257	119	128	246
Põltsamaa	23	28	46	19	16	35	17	13	30	14	20	34	18	17	35	10	17	33
Rakvere	75	50	126	71	60	131	55	58	113	74	86	160	66	77	143	65	60	134
Tapa	30	27	67	30	28	58	38	23	61	32	40	72	34	23	57	37	20	66
Tartu	340	304	653	314	280	594	297	295	592	302	310	621	341	321	662	324	310	640
Tõrva	21	20	41	10	17	27	22	21	43	23	15	38	10	15	34	10	17	36
Tõri	24	19	43	22	10	32	18	27	45	21	18	39	27	30	57	25	23	48
Valga	62	55	117	70	63	133	80	67	147	84	75	150	82	75	157	82	70	152
Viljandi	74	89	163	67	73	140	71	77	148	87	100	187	93	87	180	80	85	166
Võru	31	24	55	30	29	59	25	33	58	31	34	65	36	30	60	32	31	63
Maad — Arrondissements	7444	6925	14369	7273	6708	13983	7708	7162	14870	8215	7750	15963	7991	7686	15677	7948	7348	15196
Viru	1009	1024	2033	1038	969	2007	1068	1020	2118	1223	1144	2367	1130	1146	2276	1124	1079	2208
Järva	438	388	826	433	416	849	404	410	874	523	457	980	477	457	934	479	444	923
Harju	720	687	1416	696	681	1377	785	721	1508	810	748	1567	853	820	1678	805	752	1557
Lääne	827	608	1295	655	584	1239	959	600	1262	684	675	1369	656	646	1302	666	631	1297
Saare	402	432	924	510	450	960	544	510	1054	493	604	1097	571	553	1124	542	528	1070
Pärnu	870	635	1311	658	595	1253	870	645	1321	767	689	1456	717	637	1354	707	640	1347
Viljandi	516	438	999	477	419	896	506	451	957	563	519	1079	543	543	1080	510	481	1000
Tartu	1126	1020	2145	1028	999	2027	1119	1100	2219	1225	1140	2365	1223	1152	2375	1170	1109	2279
Valga	225	243	468	249	207	456	280	242	472	245	247	492	254	241	495	243	229	472
Võru	773	657	1430	753	662	1415	774	692	1406	818	731	1549	704	723	1487	700	700	1473
Petseri	894	748	1582	778	726	1504	869	762	1621	865	799	1654	803	708	1671	820	756	1575
Kokku — Total	9290	8601	17891	8959	8346	17305	9439	8769	18208	10131	9621	19742	9937	9572	19509	9702	9145	18847

või 3,4% võrra, kuid jääb siiski veel taha nii kõigist varemast aastaist kui 1930—34. a. keskmisest 5,1% võrra. Seega jätab 1935. a. sündimus veel palju soovida ka olevikus sündimuse tasemelt.

Eesti sündimuse võrdlevat taset teiste Euroopa riikide sündimusega iseloomustavad tab. 3 koefitsiendid 1 000 elan. kohta. Nendest selgub, et kõigis vaadeldavais riiges sündimus on kriisiaastail, võrrel-

¹⁾ Statsionaarsaks nimetatakse teoreetiliselt rahvastikku, mille vanusliku koostise määrab antud elutingimusis esinev igas vanusaasta suurem ja milles sündinute arv vastab surmude üldarvule.

des 1926—30. a. keskmisega, enam või vähem langedud. Seejuures 1933. a. madalseisust näivad 1934. a. olevat juba jõudnud üle Inglise, Kreeka, Rootsi, Rumeenia, Saksa ja Taani. Nimetatud riikidest suurima tõusuga esineb Saksa — seal ettevõtetud sündimust ergutavate erakorraliste korralduste tagajärjel; Inglise, Rootsi ja Taani sigimust aga on kahtlemata mõjustanud sealne majandusliku olukorra kiirem paranemine, mille juures peatusime eespool, abiellumise käsitlusel. Sama teguri arvele võime

Sündimus Euroopa riiges ‰₀₀ — Natalité en divers pays en ‰₀₀.

3.	1926—30	1931	1932	1933	1934
Austria	17,6	15,9	15,2	14,3	13,5
Belgia	18,6	18,3	17,7	16,6	15,9
Eesti	17,0	17,4	17,6	16,2	15,4
Helveetsia	17,0	16,7	16,7	16,4	16,2
Hispaania	23,5	27,4	28,1	27,6	26,2
Hollandi	23,2	22,2	22,0	20,8	20,7
Inglise	17,2	16,3	15,8	14,9	14,3
Itaalia	26,8	24,9	23,8	23,5	23,2
Kreeka	30,2	30,0	28,5	28,8	31,2
Leedu	28,1	26,0	27,2	25,5	24,7
L.-Slaavia	34,2	33,0	32,8	31,8	31,8
Läti	20,7	19,3	19,4	17,5	17,1
Norra	18,0	16,3	16,3	14,9	14,8
N.S.V.L. (Euroopa osa)	44,2 ¹⁾				
Poola	32,2	30,2	28,8	26,5	26,5
Prantsuse	18,2	17,4	17,3	16,3	16,1
Rumeenia	35,2	33,3	35,0	32,0	32,4
Rootsi	15,9	14,8	14,5	13,7	13,2
Saksa	18,4	16,0	15,1	14,7	13,0
Soome	22,5	20,7	19,8	18,4	17,4
Taani	19,4	18,0	18,0	17,3	17,8
Tšehhoslovakkia	23,2	21,5	21,0	19,2	18,8
Ungari	26,0	23,7	23,4	22,0	21,4

panna ka Eestis sigimuse tõusu 1935. a. peale. Kuid need väikesed konjunktuuri mõjust tingitud muutused ei mõjosta üldist võrdlevat sündimust: nii kui mainitud, see on madalaim Kesk- ja Põhja-Euroopa riiges, kuhu kuulub ka Eesti. 1926—30. a. andmete kohaselt koos Eestiga kuueks madalaima sündimusega riigiks Euroopas olid: Rootsi, Inglise, Eesti, Austria, Helveetsia ja Norra, 1936. a. — Austria, Norra, Inglise, Eesti, Belgia ja Prantsuse. Läti esineb olevikus, minevikust erinevalt, Eestist pisut kõrgema sündimusega vaid tänu suuremale sündimusele Lätgalias (1930:34. a. keskmisena 26,3⁰/₀₀) ja Semgalias (17,7⁰/₀₀), kuna Kuramaal (16,7⁰/₀₀) ja eriti Liivimaal (15,1⁰/₀₀) on see üsna madal. Võrreldavaist riigest kõrgeima sündimusega N.S.V. Liidu kohta viimaste aastate ametlikud andmed puuduvad, kuid ka seal olla sündimus langemas.

Nii esineb sündimuse langus üldise nähtusena kõigis kultuurriiges. Osas ilmses see teravalt juba möödunud sajandil, osas aga siiski vaid peale Maailmasõda. Ja põhjused, kuigi väga mitmekesised, näivad olevat kõikjal üldiselt samad, kuigi iga maa erinevate olude kohases esinemiskujus. Eesti kohta võime lugeda mõjukaiks järgmisi tähtsamaid põhjusi, nii kui need on selgunud käsitadaolevast statistilisest materjalist — rahvaloenduste ja jooksva statistika andmeist.

1. Sotsiaalse tõusu tung majandusliku jõukuse abil, — olgu ise või laste kõrgemasse ühiskondlikku kihti või jõukana teistest oma kihikaaslastest üleolevasse seisundisse pääsemise kujul. Sellisele taotlusele on lasterohkus seda suuremaks takistuseks, mida kitsamais oludes see teostub.

2. Seoses haridusliku taseme tõusuga elumugavuste nõudluse, ettenägelikkuse ja praktilise eluoskuse kasvamine, mis sunnib ja kergendab laste arvu piiramist.

3. Linnade ja linnaliste tööharude — tööstuse ja kaubanduse (koos transport ja sidega) — osatähtsuse hoogus kasvamine alates möödunud sajandi viimase veerandiga loob ühelt poolt rohkem võimalusi sotsiaalseks tõusuks ja teiselt suurendab inimeste arvu, kelle elamistingimused palgateenijaina on muutunud ebakindlaiks.

4. Põllumajanduse ärustumine ja farmistumine, mis loob eeldusi sotsiaalseks tõusuks, ühtlasi hülgab „liigseid sööjaid“, — olgu oma perekonda kuuluvaid või talvitajaid põllutöölisi.

5. Naiste majanduslikult iseseisva kutselise tegevuse kasvamine, mis vabastab naise vajadusest abielluda elamisvõimaluste soetamise eesmärgil ja millele laste rohkus võib kujuneda segavaks.

6. Perekonna ühiskondliku tähtsuse kahanemine, mis väljendub perekondlike ja sugulussidemete nõrgenemises, perekonna kujunemises eeskätt majandusühikuks, abiellulahutuste ja abieluliste lahuselamise kasvamisega.

7. Sigimisvõime püsivuse kahanemine suguhaiguste, abortide ja terviserikete kasvamisega tagajärjel.

Kõik need loendatud ja veel selgumata põhjused väljenduvad subjektiivselt meeste ja naiste juures eeskätt sigimistahte kahanemises, mis seega pole iseseisev, vaid sõltuv seisund, ega või sellisena olla sündimuse languse otseseks põhjuseks. Järelikult sündimuse tõstmiseks vajalik sigimistahte tõstmiseks on vajalik jällegi kas selle langemist põhjustavate tegurite nõrgendamine või nende teiste, sigimistahte tõstmise tegurite vastuseadmine. Millised need võiksid olla, ei kuulu käesoleva uurimuse raamesse.

2. Sündimus linnas ja maal.
Natalité dans les villes et arrondissements.
Eeltoodud sündimuse languse põhjuste loetelus esineb ühe tähtsamana linnarahvastiku osatähtsuse kasvamine rahvastiku üldarvus. Nimelt seetõttu, et sündimus linnus on palju madalam kui maal; pealegi on sündimus linnus ka langenud rohkem kui maal. Kuigi seda eesti andmeil pikema aja kohta on raske tõestada, sest puudub võimalus linna ja maa sündimuse eritlemiseks enne 1927. a., eriti varemaste aegade kohta (sündide arvestamise tõttu registreerimiskoha — koguduste andmete järgi, millised linnus sisaldasid ka maal elavate kogu-

¹⁾ 1926—28 a. keskmine.

duselikkmete sündisid), selgub see teataval määral siiski ka 1927—35. a. andmete võrdlusest (tab. 4).

Nimelt, võrreldes 1930—34. a. keskmist sündimust sellisega 1927—29. a., leiame languse linnus 4,2% : maa 2,0% vastu. Selle juures suurima sündi-

Elussündinate arv linnus ja maal 1 000 elan. kohta.

Nombre des nés-vivants par 1 000 hab. dans les villes et arrondissements.

4.						Kesk- Moy.	
	1935	1934	1933	1932	1931	1930—34	1927—29
Linnus — Villes	10,7	10,3	10,2	11,6	11,9	11,3	11,8
Tallinn	9,7	9,1	9,4	10,4	10,7	10,1	10,9
Haapsalu	8,8	11,1	11,0	12,7	12,0	12,7	14,1
Kuressaare	8,9	8,8	8,0	12,9	11,1	10,1	11,1
Narva	10,8	10,3	10,8	12,5	12,9	12,0	12,3
Sellesi:							
<i>Narva-Jõesuu</i>	5,0	4,4	4,4	3,7	12,8	7,8	7,1
Nõmme	11,1	10,3	10,8	13,6	13,4	12,7	14,9
Paide	13,0	14,4	9,9	12,0	12,5	12,8	11,9
Paldiski	6,6	8,5	8,9	10,4	10,2	10,0	9,9
Petseri	11,0	13,1	12,0	16,2	21,8	15,4	13,0
Pärnu	10,5	11,8	10,5	12,0	12,4	11,9	11,2
Põltsamaa	17,2	13,0	9,1	10,0	10,6	10,5	8,2
Rakvere	12,8	13,3	9,1	12,9	11,0	11,3	11,1
Tapa	14,9	15,8	14,1	16,5	13,5	16,0	17,4
Tartu	11,3	10,3	10,1	10,7	11,5	11,1	12,0
Tõrva	15,3	10,6	17,1	15,3	14,0	14,9	15,0
Türi	14,3	10,9	14,3	12,3	17,4	15,2	18,2
Valga	11,4	12,6	13,7	13,9	12,8	13,2	11,6
Viljandi	13,0	12,1	11,8	15,0	14,4	13,5	13,6
Võru	10,5	11,4	11,6	13,2	12,2	12,1	11,6
Maades — Arrond.	18,1	17,6	18,8	20,1	19,8	19,2	19,6
Viru	13,3	13,1	19,1	21,3	20,5	19,8	20,5
Järva	16,9	17,3	17,8	20,0	19,1	18,8	18,9
Harju	15,3	15,4	16,9	17,5	18,7	17,4	18,2
Lääne	17,5	17,6	17,0	19,3	18,5	18,4	18,7
Saare	18,0	18,7	20,5	21,4	21,9	20,8	19,8
Pärnu	17,6	16,9	17,8	19,6	18,2	18,1	18,5
Viljandi	10,5	14,8	15,8	17,8	17,9	16,5	17,4
Tartu	17,5	16,6	18,1	19,3	19,4	18,6	18,8
Valga	18,1	17,6	18,3	19,0	19,2	18,3	18,8
Võru	18,4	18,2	18,8	19,9	19,1	18,9	19,9
Petseri	20,2	24,9	20,8	27,4	26,0	26,1	20,9

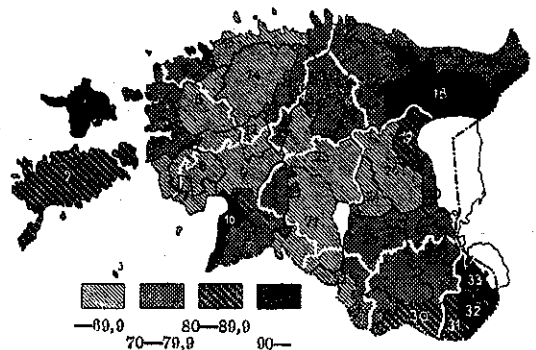
Sündimus linnus ja maal 1930—34 — Natalité dans les villes et arrondissements.

5.	Sündinate arv 1000 elaniku kohta <i>Natalité par 1 000 habitants</i>	Sündinate arv 1 000 15—49 a. naise kohta <i>Natalité par 1 000 femmes de 15—49 ans.</i>
Linnus kokku — Villes . . .	11,3	34,7
Tallinnas	9,7	28,0
10—100 tuh. elan. — <i>Villes avec 10—100 m. hab.</i> . . .	12,1	30,1
Alla 10 tuh. elan. — <i>Villes au-dessous de 10 m. hab.</i> . .	13,5	40,1
Maad kokku — Arrondissement.	19,1	74,5
Virumaa	10,7	77,7
Järvamaa	18,8	73,9
Harjumaa	17,4	68,9
Läänemaa	18,4	73,0
Saaremaa	20,8	80,3
Pärnumaa	18,1	70,4
Viljandimaa	16,5	65,5
Tartumaa	10,5	71,5
Valgamaa	18,3	70,0
Võrumaa	18,9	72,7
Petserimaa	20,1	100,3
Üldse — Gr. total	16,7	61,0

dega Valga-, Viljandi- ja Harjumaa. Kuid seejuures peab pidama silmas eriti Petserimaa sündimuse suurt langust viimasel ajal võrreldes teistega (maade keskmise 2,0% juures seal 12,7%). Järelikult ka maal on põhjusi, mis on viinud ja edaspidi viivad sündimuse alla.

Osa neid põhjusi selgub sündimuse erinevuste jälgimisest üksikasjalisemalt liigistatud maa-alade, ehk paigastikkude järgi. (Granö — Kandi kolmeaainsese maastikulised ühikud; nende vastavus administratiivsele liigistusele selgub lisatud kartogrammist.)

Sündimus paigastikkude järgi — Natalité d'après des régions.

Maade piirid — valged.
Paigastikkude piirid — mustad ja punktiir.

Saavutatud tulemused kuue aasta (1928—33. a.) keskmistena, arvatult 1 000 elaniku ning 15—49 a. naise kohta, on toodud tab. 6. Nende järgi loiname madalaima, alla 70/100 sündimuse (naiste kohta arvatult) ühelt poolt Sakalamaa, Valgamaa, Põltsamaa ja Vooremaa alal, mis haaravad pea kogu Viljandimaa (ilma Vastsemõisa ja Suure-Kõpu vallata),

muse langusega esinevad suuremad linnad, nagu Tallinn (7,3%), Nõmme (14,3%) ja Tartu (7,5%), tööstuslinn Türi (16,5%), raudteesõlm-linn Tapa (8,0%), suvituslinnad Haapsalu (9,0%) ja Kuressaare (9,0%) ning lõpuks Petseri (14,4%), kui suurima sündimuse langusega maa keskkohal. Samuti võib Petseri linna sündimuse langust mõjutada linna hoogus kasvamine koos eestlaste osatähtsuse kasvamisega. Seevastu sisemaal põllumajanduslikes rajoones asuvais väikelinnus, nagu Paide, Rakvere, Põltsamaa, on sündimus koguni tõusnud. Neis koguni 1935. a. sündimus osutub kõrgemaks 1927—29. a. sündimusest, samuti ka veel Viljandis ja Tõrvas. Eriti selgesti aga ilmneb linnus elamistingimuste sündimust kahanemise mõju linnade liigitelul suurustühmade järgi (tab. 5), — ka siis, kui kõrvaldada erineva vanusliku ja soolise vahekorra mõju, võttes sündinate arvu 1 000 15—49 a. naise kohta. Viimastest selgub, et sündimus linnus on maa sündimusest madalam enam kui kakskorda ja Tallinnas veelgi enam; seevastu väikelinnus sündimus on palju kõrgem Tallinna ja ka üle 10 tuh. elanikuga linnade sündimusest.

Samuti maal leiame võrdlemisi suure sündimuse erinevuse: Petseri-, Saare- ja Virumaa on see palju kõrgem teistest maadest, eriti aga madalaimate arvu-

Pärnumaa kagusopi, läänepoolse osa Valgamaast ning läänepoolse Põhja-Tartumaa ja Lõuna-Järva-maa ja teiselt — Kullamaa, Tõstamaa, Jõõpremaa, Väandramaa, Lellemaa, Hagerimaa ja Tallinnamaa alal, mis haarab laia vööna põhjast lõuna keskmise osa Harjumaast, Ida-Läänemaa, Põhja-Pärnumaa ja Järvamaast Käru valla. Selle vastu kõrgeima, üle 90⁰/₀₀ kiitündiva sündimuse leiame peale idapoolsete

Sündimuse korrelatsioon maal (palgastike järgi 1928—1933. a.).

Ilma Petserimaata ja Ruhnua saareta:

Üldise:

Talundite keskm. suu-
rusega (*ha*): $r = -0,6962(\pm 0,0606)$;
Tal. keskm. põllu- ja
alamaaga (*ha*): $r = -0,5415(\pm 0,0881)$;
Keskm. saagimaa ühi-
kute arvuga talundite
kohta: $r = -0,7254(\pm 0,0657)$; $r = -0,6057(\pm 0,0697)$;
Palgaliste % -ga tal.
rahvastiku üldarvust: $r = -0,5847(\pm 0,0773)$; $r = -0,4421(\pm 0,1007)$;
Talundite kapitaliga
ühe talundipidaja pe-
rek.-liikme kohta: $r = -0,5982(\pm 0,0755)$; $r = -0,5530(\pm 0,0867)$;
Kesk- ja kõrgema ha-
rid. isikute % -ga rah-
vastikus: $r = -0,5185(\pm 0,0859)$; $r = -0,4459(\pm 0,1008)$;
Asundustalund. % -ga
tal. üldarvust: $r = -0,5388(\pm 0,0834)$; $r = -0,2138(\pm 0,1194)$;
1—10 ha talundite
% -ga talundite üld-
arvust: $r = +0,6786(\pm 0,0642)$; $r = +0,4131(\pm 0,1038)$;
Põllumajandusliku
rahvast. tihedus 100
saagimaa-ühiku
kohta: $r = +0,8462(\pm 0,0334)$; $r = +0,7067(\pm 0,0626)$.

Sündimus maal palgastikkude järgi 1928—33. a. (ilma linnade ja ale-
viteta) — *Natalité à la campagne d'après les régions.*

6.	Sündimute arv (keskm. arv 1928—33) <i>Nombre moyen des ans de 1928—33</i>		Sündimute arv 1 000 elaniku kohta <i>Naissances par 1 000 habitants</i>		Sündimute arv 1000 (15—49 a.) naise kohta <i>Naissances par 1 000 femmes de 15—49 ans.</i>	
1. Hiiumaa	326		21,9		91,2	
2. Saaremaa	1 072		21,0		82,2	
3. Ruhnu saar	6		20,1		79,9	
4. Haapsalunmaa	442		18,9		74,0	
5. Rästima	164		19,2		75,5	
6. Kullamaa	383		17,1		67,0	
7. Tõstamaa	206		17,6		67,6	
8. Jõõpremaa	143		16,8		66,0	
9. Väandramaa	324		17,7		67,5	
10. Pärnu rannik	190		22,1		91,6	
11. Kiilingimaa	389		18,8		76,9	
12. Lellemaa	236		16,9		64,6	
13. Kõrvemaa	570		19,5		77,9	
14. Hagerimaa	615		17,4		66,2	
15. Tallinnamaa	389		17,6		69,1	
16. Lahemaa	273		18,5		73,4	
17. Lavamaa	652		20,2		79,4	
18. Alutaguse	698		22,5		92,5	
19. Lohusummaa	365		21,9		87,2	
20. Peipsimaa	471		20,4		76,6	
21. Sakalimaa	801		17,4		69,3	
22. Valgamaa	158		17,0		68,9	
23. Põltsamaa	548		17,8		69,1	
24. Kursimaa	140		15,8		62,6	
25. Suurkülamaa (Pan- divere)	1 157		19,8		77,0	
26. Vooremaa	488		17,6		68,5	
27. Põlvamaa	651		18,6		70,5	
28. Ugala	1 081		18,6		70,6	
29. Karulimaa	205		18,0		71,2	
30. Haanjamaa	415		21,1		84,5	
31. Laurimaa	308		22,2		82,8	
32. Irboskamaa	577		25,5		97,0	
33. Lobotkamaa	738		30,8		122,1	
Üldise — <i>Gr. total</i>	15 096		19,7		77,2	

Irboska- ja Lobotkamaa ning Alutaguse veel Pärnu rannikul ja Hiiumaal, s.o. riigi äärealadel (v. kartogramm). Kas viimase nähtuse üheks põhjuseks võib olla rahvusliku ja rassilise teguri mõju sündimusele, selgub allpool. Siin aga katsume selgitada, millisel määral paigastikuline sündimuse erinevus on tingitud majanduslikest ja kultuurilistest teguritest. Nimelt, kõrvutades paigastike järgi sündimust eesti põllumajandust ja maa kultuurilist taset iseloomustavate andmetega, saavutame järgnevad suhted. Arvutused on teostatud kahel viisil — kogu maa ulatuses ja ilma Petserimaata ning Ruhnua saareta, et kõrvaldada nii rahvastikult kui agraaroludelt kogu riigist suuresti erinevaid alasid.

Sündimuse võrdlemisi kõrge negatiivne korrelatsioon talundite suurusega, talundite kapitalidega ja palgaliste % -ga talundite rahvastikus osutab sellele, et üheks sündimust alla kiskuvaks teguriks on meie põllupidamiste arengu suund — talundite äristu-

mine, põllumajanduslikeks tööstusteks kujunemine (farmistumine). Sellistes talundites jätkub ka olevikus suure osa rahvastiku varem mainitud sotsiaalse tõusu taotlus, millele lasterohkus võib saada ohtlikuks — nii nende kasvatamiseks kui hiljem ellusaatamiseks vajalikkude kulude seisukohast. Pealegi ei tule selliste talundite noorsugu palgata tööjõuna enam tõsiselt arvesse, olgu aja puudusel (kooliskäimise) või jälle majanduslikult iseseisvaks saamise tahte tõttu kodust lahkumisel. Muide, nii kui abiellumise juures mainitud, pole palgatatöötajate perekonnaliikmete seisukord talundis soodus rahvastiku juurekasvaks vajaliku perekonna soetamisele.

Teissugustele tulemustele jõuame, kui vaatleme sündimuse sõltuvust väiketalundite % -st, samuti põllumajandusliku rahvastiku tihedusest 100 saagi-maaühiku kohta: siin osutub korrelatsioon kõrgelt positiivseks. See tähendab, et väiketalundis, mis on vaid eluasomeks ja teatavaks eluhoiu kindlustuseks mitmesugustel aladel töötavale inimesele, kes pole haaratud sotsiaalse tõusu tungist, on sündimus kõrgem; seal võib laste arvule panna piiri vaid talundi sissetuleku ja kõrvalteenistuse kandevõime. See-pärast, sel määral, kui leidub ka suuremaid talundeid inimeste käes, kes rahuldavad töötaja põllupidaja sotsiaalse seisundiga, võib leida lasterohkust igat liiki talundis. Õeldu on kehtiv ka põllutöölise ja popsi kohta sel määral, kui need esinevad väiketalundipidajana, kuna eluasemeta põllutöölise seisund asetab inimesed perekonna soetamise suhtes palju raskemasse olukorda. See-pärast eelmainitud sündimuse negatiivset korrelatsiooni tööliste % -ga tuleb käsitada ühelt poolt palgalistega põllupidamiste arvu, teiselt aga ka eluasemeta põllutöölise rohkuse esinemisena sündimust alla rõhuva tegurina. Edasi leiame üldse küll võrdlemisi kõrge, kuid ilma Petserimaata ja Ruhnua

saareta siiski madala ja küsitava negatiivse korrelatsiooni sündimuse ja asundustalundite sageduse vahel, mis lubab järeldada, et vastupidiselt seni valitsenud arvamusele, asundustalundid meil sündimust tõstva tegurina ei esine, — nende pidajad käituvad perekonna suhtes samalaadset vanatalundite pidajaga. Lõpuks sündimuse sõltuvust rahva hariduslikust tasemest osutab võrdlemisi kõrge sündimuse negatiivne korrelatsioon keskja kõrgema haridusega isikute %-ga. Kuid sedagi sõltumust peab osaliselt tõlgitsema põllupidajate sotsiaalse tõusutungi kaudu, mis väljendub muuseas laste koolitamisest. Osaliselt aga siiski võib võtta haritlaste rohkust maal ka kultuuritaseme näitajana, mille kõrgus ei jäta avaldamata mõju sündimusele (v. sündimus tööharude järgi).

§3. Elussündinute oma perekonnaseis.

État civil de la mère des nés-vivants.

Kuna sündimuses võrdlemisi tähtsat osa etendab vallaslaste sündimus, kelle elujäämise ja arenemise väljavaated

oleviku elutingimustest on ebasoodsamad kui abielussündinul, siis on rahvastatistika seisukohalt tähtis vaadelda sündimuse taseme muutusi ka eraldi oma perekonnaseisu järgi (tab. 7).

Sündinute üldarvus on abielussündinud laste osatähtsus langenud ja vallaslaste oma vastavalt tõusnud viimase ajani, — võrreldes möödunud sajandi lõpuga üsna suuresti; ainult kaks viimast aastat näitavad vallaslaste osatähtsuse väikest tagasiminekut võrreldes 1933—34. a. kõrgeseisundiga. Kuid võttes abielus- ja vallaslaste arvusid suhteliselt vastavas perekonnaseisus 15—49 a. naiste arvule selgub, et sündinute

Elussündinud oma perekonnaseisu järgi — *Nés-vivants d'après l'état civil de la mère.*

7.	Abielussündinud <i>Legittimes</i>	Vallaslapsed <i>Illegittimes</i>	%		Abielussündinud <i>Nés-vivants légitimes</i>					Vallaslaste arv 15—49 a. naistel — <i>Nombre des nés-vivants illégitimes par 1 000 femmes de 15—49 ans</i>
			Abielus-sündinud <i>Legittimes</i>	Vallaslapsed <i>Illegittimes</i>	1000 l. — 49 a. abielus naise kohta <i>Par femmes mariées de 15—49 ans</i>	Ühe vastava sünniaasta, ja kahe eelmise aasta keskm. abielu kohta <i>Moyen par mariage conclu en même année et durant 2 années précédentes</i>	Keskmiselt antud aasta sünnitusosaliste abielude kohta <i>Moyen pour tous les mariages conclus de l'an correspondant</i>	Keskmiselt antud aasta sünnitusosaliste abielude kohta <i>Moyen pour tous les mariages conclus de l'an correspondant</i>	Keskmiselt antud aasta sünnitusosaliste abielude kohta <i>Moyen pour tous les mariages conclus de l'an correspondant</i>	
1985	16 208	1 683	90,6	9,4	105,1	1,83	1,88	10,9		
1984	15 620	1 685	90,3	9,7	101,8	1,80	1,83	10,9		
1933	16 299	1 909	89,5	10,5	105,7	1,88	1,92	12,3		
1932	17 702	2 040	89,7	10,3	114,8	2,01	2,10	13,2		
1931	17 640	1 869	90,4	9,6	114,4	2,00	2,11	12,1		
1930	17 513	1 758	90,9	9,1	113,5	1,99	2,14	11,3		
1930—34	16 995	1 852	90,2	9,8	110,2	1,93	2,02	12,0		
1925—29	17 692	1 558	91,9	8,1	118,9	2,05	2,10	12,0		
1922—24	18 266	1 462	92,6	7,4	127,6	1,91	2,02	12,0		
1905—09	24 051	1 670	93,9	6,1	118,9	3,50	3,70	15,8		
1897—99	26 322	1 980	93,0	7,0	213,2	3,70	3,70	15,8		
1880, 88, 84	26 504	1 477	94,7	5,3	223,5	3,18	3,18	13,4		

arvus vallaslaste tõusvat osatähtsust on mõjutanud peamiselt abielussündinute arvu suur langus. Sest ka vallaslaste sündimuse võime nentida langust võrreldes möödunud sajandi lõpuga; kuna iseseisvuse ajal see on, alates 1922—24. a. peale esinenud koguni tõusvana. Ja on küsitav, kas ka võrreldes möödunud sajandiga on tegemist tabelis näidatud languse määraga, sest vanemad andmed ei sisalda Põhjala ja Narvataguseid valdu, kus vallaslaste sündimus tõenäoliselt oli madalam kui Eestis, otsustades Pihkva kub. andmete järgi (1900. a. 4,8% sündinuist). Kuid arvestades Põhjala ja Narvataguste valdade osatähtsusega kogu Eesti rahvastikus, ei saa ka väita, et oleviku vallaslaste sündimus ületaks seda sajandi lõpul.

Täpsama mõõdu abielus naiste sigimuse muutumisest saavutame igal aastal sündinud laste arvu suhtest abielumiste arvuga. Kuna igaastasest sündimusest võtavad osa kõik sigimisealised abieluastad või -põlved, siis võib ühel aastal sündinute arvu lugeda vastavaks ühe abielupõlve laste arvule. Seega jagades aasta jooksul sündinute arvu vastava põlve abielude

arvule, saavutame abielude sigimismäära, või keskmise laste arvu ühe abielu kohta. Raskusi on vaid vastava abielupõlve määramisega. Sellisena on käsitletud kas sünniaasta, ehk sünni- ja kahe eelmise aasta keskmist abielude arvu, või ka antud aastal sünnitanud emade keskmisele abielu kestusele vastava aasta, näiteks Eestis 1934. a. 6. a. abielude arvule. Neid kõiki aga ületab paremuselt C. Gini poolt soovitatud menetluse abil saavutatud teoreetiline „antud aastal abielussündinute oletatav abielude arv“ (C. Gini, „Sulla determinazione del numero medio dei figli legittimi per matrimonio“ Movimento della popolazione secondo gli atti dello stato civile nell'anno 1928. Roma 1932). Selle järgi Eestis keskmine laste arv ühe abielu kohta oleviku sigimuse määra juures pole suur, 1930—34. a. keskmiselt 2 last, ja on järjest langenud kuni 1934. a. madal- seisuni. Sünni- ja kahe eelmise aasta abielude arvu alusel saavutatav keskmine laste arv osutab ka küll sigimuse langust, kuid mitte nii reeglipäraselt ja on 1930—34. a. keskmisena eelmisest pisut madalam, nimelt 1,9. Kuna aga mineviku kohta täpsam arvutus

¹⁾ 1899 a.

²⁾ 1890 a. Eesti kub.

raskendatud, kasustame võrdluseks viimasena nime-
tatud keskmisi. Nende järgi oleviku keskmine laste
arv ühe abielu kohta on madalam mõeldud sajandi
lõpu arvust kaks korda, mis vastab ka eespool elanike
ja naiste arvu kohta arvatud sündimuse taseme
langusele.

Et sellise lastearvu juures rahvastikuarv peab
langema, on selge: kaks last ei suuda asendada abielu-
paarisidki, kuna täisealiseks (20 a.) saamiseni kõigist
sündinuid sureb ca 18,0%. Et rahvastikuarv püsiks
senisel tasemel, peab iga sigimisevõimelise abielu kohta
keskmiselt sündima selline arv lapsi, mis asendaks
neid endid kui ka sigimatuksjäävaid — nii vallalisi
kui abielulisi. Sellele nõudele vastab oleviku suuremuse
ja vallaslaste sündimuse taseme juures Eestis ca
2,7 last iga abielu kohta ehk iga sigimisevõimelise abielu
kohta ca 3 last. Järelikult rahvaarvu kasva-
miseks peab laste arv iga sigimisevõimelise abielu
kohta tõusma tunduvalt üle 3, nii kui oli seda kuni
Maailmasõjani.

Sündinute üldarvus vallaslaste osatähtsus linnus
on suurem kui maal, seda linnus madalama sündimuse

Abielu- ja vallaslaste sündimus 1930—34. a. — *Natalité des enfants
légitimes et illégitimes.*

8.	Abielus sündinud <i>Légitimes</i>		% elusündinutest <i>Nés-vivants en %</i>		Sündimus 1000 15—49 aastase naise kohta <i>Naisances par 1000 femmes de 15—49 ans</i>	
	Abielus <i>Légitimes</i>	Vallaslastel <i>Illégitimes</i>	Abielus <i>Légitimes</i>	Vallaslastel <i>Illégitimes</i>	Abielus <i>Légitimes</i>	Vallaslastel <i>Illégitimes</i>
Linnus kokku — <i>Villes.</i>	3 218	418	88,5	11,5	65,1	7,5
Tallinnas	1 217	125	90,7	9,3	53,6	5,5
10—100 tuhat elan. — <i>Villes avec 10—100 m. habitants.</i>	1 589	236	87,1	12,9	72,7	9,5
Alla 10 tuh. elan. — <i>Villes au-dessous de 10 m. habitants.</i>	412	58	87,7	12,3	84,9	10,8
Maad kokku — <i>Arron- dissements.</i>	13 777	1 434	90,6	9,4	131,4	14,4
Virumaa	2 050	168	92,4	7,6	132,3	12,8
Järvamaa	818	105	88,6	11,4	126,9	17,4
Harjumaa	1 415	142	90,9	9,1	122,6	13,1
Läänemaa	1 167	130	90,0	10,0	123,2	15,0
Saaremaa	944	126	88,2	11,8	155,2	17,4
Pärnumaa	1 208	189	89,7	10,3	122,0	15,1
Viljandimaa	873	127	87,3	12,7	112,9	10,9
Tartumaa	2 058	226	90,2	9,8	129,2	14,0
Valgamaa	423	49	89,6	10,4	127,4	14,7
Yõrumaa	1 233	140	90,5	9,5	133,8	13,6
Petserrimaa	1 493	82	94,3	5,2	153,7	13,0
Üldse — <i>Gr. total</i>	16 995	1 852	90,2	9,8	110,2	13,0

tõttu (tab. 8). Nii on mitte üksnes olevikus, vaid ka
kaugemas minevikus; sest juba 1834—1859. a. kohta
leiame vallaslaste osatähtsuse sündinute üldarvus:
Tallinnas 10,6%, Tartus 12,0%, mõlema linna puht
linna-kogudustes koguni 14,4%: neis asuvate maa-

koguduste 3,7% vastu ning lõpuks 4 Tartumaa kogu-
duses (Rõngus, Rannus, Nõos ja Kavildas) ainult
2,7%. Võttes aga sündinuid 1 000 vastavas rühmas
15—49 a. naise kohta selgub, et maal sünnib vallas-
lapsi rohkem kui linnus, samuti kui abielussündinuid.
Järelikult linnus on sündimus madalam nii abielu-
kui vallasnaistel (ühes arvatud leski ja lahutatuid), —
kuigi viimastel pisut väiksemal määral (1:abieluliste
1,05 vastu).

Seejuures on oluline, et sündimus mõlemas rüh-
mas langeb linnade suurenedes. Maades aga vallas- ja
abielussündinute arvud 15—49 a. naise kohta oma-
vahel üldiselt ei osuta mingit sõltumust (korrel.
koef. $r = -0,0815 (+0,2018)$), kuigi kohati kõrgele
abielussündimusele vastab madal vallaslaste sündi-
mus, nagu Petseri- ning Virumaal, ja vastupidine
vahekord Viljandimaal; sest kohati (Läänemaal) on
sündimus kõrge ja kohati (Harjumaal) jälle madal
mõlemas rühmas.

Seevastu aga, kõrvutades vallaslaste sündimuse
arvuid maades 15—42 a. vallaliste meeste ja naiste
arvudega, leiame järgmised korrelatiivsed suhted:
vallasnaistega $r = -0,4498 (+0,1621)$ ja vallas-
meestega: $r = -0,2896 (+0,1861)$. Sellest järe-
ldame, et vallaslaste sündimust võib soodustada teata-
val määral ka naiste suuremal määral vallaspõlves
elamine, mis on elutingimuste tõttu tihti paratamatu.
Eriti aga soodustavad vallaslaste sündimust mõningad
elukutsed, nagu on seda eeskätt maja- ja taluteenis-
tus, nii kui näeme allpool laste arvu käsitlusal.

4. Elusündinute vanemate abielu- kestus ja sünnita- mise järjekord.

*Durée de mariage des
parents et ordre de nais-
sance des nés-vivants.*

Sündimuse suur langus ees-
kätt just abielus naistel väl-
jendub selgel kujul ka sündi-
nute vanemate abielu kestuse
andmeis. Kuigi selliseid on
kasustada vaid alates 1922. a.,
võib ka sest ajast peale nentida koos pikema kestusega
abieludes sündinute osatähtsuse vähenemisega üldiselt
kõik nooremate abieludes sündinute osatähtsuse
kasvu, kuid üksikuis rühmis mitte ilma omapärase
erinevusteta (tab. 9). Nimelt alla 6 kuu kestusega
abielus (koos enne abiellumist) sündinute osatähtsus
on väikeste võngetega järjekindlalt tõusnud 6,3%-lt
1933. a. kõrgeisundiga 8,8% peale; viimasel kahel
aastal need koos vallaslastega näitavad siiski juba
väikest langust. 6—11 kuu kestusega abieludes sündi-
nute osatähtsus kõigub suuresti, kui ebaühtlane rühm,
kns osa kuulub abieluelse te kontseptsioonide hulka
ja seetõttu ei peegelda puhtalt sündimuse määra
esimesel abieluaastal. Kuid võttes kokku kõiki esi-
mesel abieluaastal sünnitatuid, osutub selliste % vii-
maseil aastail siiski palju suuremaks kui kümme-
kond aastat varem; ainult 1923. ja 1924. a. oli 6-11 kuu
kestes sündinute arv erakorraliselt suur — peale
sõja suuremal arvul värskest sõlmitud abielude mõjul.
1—2 a. kestusega abieludes sündinute osatähtsus on
võrdlemisi püsiv, kui mitte arvata eelmainitud põhjus-

Elussündinute vanemate abielu kestus — Durée de mariage des parents des nés-vivants.

9.	Enne abielumist sündinud ¹⁾	Alta 6 k. Moetas de 6 mois	6—11 k.	1 a.		2 a.		3—4 a.		5—9 a.		10—14 a.		15—19 a.		20—24 a.		25—29 a.		30 ja üle 30 a. et plus	Kokku Total	Teadmata Inconnu	Vallaslapsi Allégés
				1	2	3—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29												
1985	0,9	6,8	10,5	11,9	10,1	16,4	24,8	18,7	4,0	1,8	0,1	0,0	100,0	2,1	0,4								
1984	1,1	7,2	10,0	12,3	10,7	15,9	23,8	13,3	3,8	1,7	0,2	0,0	100,0	2,3	0,7								
1983	1,1	7,7	10,8	12,6	10,1	15,3	23,4	18,8	3,8	1,7	0,2	0,0	100,0	3,0	10,5								
1982	1,5	7,8	10,8	12,2	10,2	15,8	23,0	18,1	3,8	1,5	0,1	—	100,0	3,0	10,3								
1981	1,4	7,4	8,7	11,7	9,6	10,0	26,4	11,4	4,3	1,9	0,2	—	100,0	4,3	9,6								
1930	1,4	7,0	9,5	12,2	10,3	14,4	28,0	9,5	5,7	1,8	0,2	0,0	100,0	4,2	9,0								
1929	1,2	6,9	9,5	12,7	9,6	15,6	28,0	8,5	6,0	1,9	0,1	0,0	100,0	7,1	8,3								
1928	1,0	6,3	10,3	11,5	9,2	10,3	27,7	9,0	6,5	2,1	0,2	—	100,0	7,0	8,2								
1927	0,8	6,2	10,1	11,3	9,3	16,8	26,9	9,6	6,7	2,1	0,2	—	100,0	6,7	8,1								
1926	0,7	5,3	9,2	11,9	10,2	18,8	23,9	11,0	6,6	2,1	0,3	0,0	100,0	14,0	8,3								
1925	0,5	5,8	9,3	11,9	11,2	20,4	19,2	12,3	7,1	2,0	0,3	0,0	100,0	15,4	7,4								
1924	0,4	6,7	12,7	16,9	11,5	13,5	16,0	13,2	6,5	1,8	0,2	0,0	100,0	13,7	7,2								
1923	0,2	5,5	15,6	15,8	11,1	12,7	16,5	13,8	6,4	2,2	0,2	—	100,0	16,3	7,4								
1922	0,5	5,3	6,8	17,4	10,4	14,0	18,0	16,1	7,8	2,8	0,4	0,0	100,0	23,7	7,4								
Keskmine — Moyen. 1930—1934	1,3	7,4	10,0	12,2	10,2	15,4	25,1	12,2	4,3	1,7	0,2	0,0	100,0	3,8	9,8								
Sellest — Dont:																							
Linnas — Villes	1,8	8,7	12,5	15,2	12,0	16,5	21,6	8,3	2,5	0,8	0,1	—	100,0	3,0	11,5								
Maal — Arrondiss.	1,2	7,1	9,5	11,5	9,8	15,1	25,9	13,1	4,7	1,0	0,2	0,0	100,0	4,0	9,4								

tel teisel abieluaastal kõrgemat sündinute arvu 1923—24. a. 3—4 ja eriti 5—9 a. kestusega abieludes sündinute osatähtsus aga peale sõja lõppu hakkas kasvama ning hiljem ületades kõrgseisu hakkas uuesti kahanema; ainult paar viimast aastat näitavad uuesti väikest tõusu. 10—14. a. kestusega abieludes sündinud aga, vastupidiselt eelmistele, esialgu langesid ja on viimastel aastatel tõusu teel. Vanemate abielude sünnitusosa aga (15—a.) on järjest langenud; ainult 1935. a. 15—19 a. rühm osutub uuesti pisut tõusnuks.

Õeldust järgneb, et sündinute üldarvu langus on teostunud peamiselt vanemate abielude arvel, nii kui see ka teravasti ilmneb linnade ja maa erinevuses. 1930—34. a. keskmiste arvude järgi madalama sündimusega linnades on 10 ja enam a. kestusega abieludest pärit lapsi vaid 11,7%: maa 19,9% vastu. Sama peegeldub sündimuse järjekorras (tab. 10): 3. ja enam lapsena on sündinud linnus vaid 23,2%: maa 43,7% vastu ja ka linnust kõige vähem Tallinnas — 17,6%. 1924. a.

Elussündinute sündimise järjekord — Ordre de naissance des nés-vivants.

10.	1. laps 1-er enfant	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12. ja enam 12 et pl.	Kokku Total	Teadmata Inconnu
1984	36,3	25,0	14,9	9,3	5,8	3,6	2,2	1,3	0,8	0,4	0,2	0,2	100,0	0,1
1983	36,0	24,2	14,7	9,4	5,8	3,8	2,3	1,3	0,8	0,4	0,2	0,2	100,0	0,2
1982	37,0	23,5	14,9	9,4	6,1	3,6	2,3	1,6	0,8	0,4	0,2	0,2	100,0	0,2
1981	35,6	24,0	15,5	9,4	6,1	4,1	2,4	1,4	0,8	0,4	0,1	0,2	100,0	0,2
1930	34,8	24,2	15,3	10,2	6,3	3,8	2,3	1,5	0,8	0,4	0,2	0,2	100,0	0,1
Keskmine — Moyen. 1930—34	36,1	24,1	15,1	9,6	6,0	3,8	2,3	1,4	0,8	0,4	0,2	0,2	100,0	0,2
Sellest — Dont:														
Linnas — Villes	51,7	25,1	11,2	5,4	2,8	1,6	1,1	0,5	0,3	0,2	0,1	0,0	100,0	0,3
Maal — Arrondiss.	32,4	23,9	16,0	10,6	6,8	4,3	2,6	1,6	0,9	0,5	0,2	0,2	100,0	0,1

—1935. a. on 1. ja 2. lapse osatähtsus kasvanud: 57,6% pealt 61,9% peale; eriti 1. lapse osatähtsus on tõusnud 1927—29. a. madalseisust 33,0%-lt 37,1% peale 1935. a.

Kõik see vihjab sellele, et abielud üldse laste sünnitamisest ei keeldu, kuid piirduvad vähese laste arvuga. Samuti ei rutata erilisele kohe peale abiellumise laste sünnitamisega, sest esimesel abieluaastal sünnitanud abielunaisi leidub 1930—34. a. keskmisena vaid 35,5%. Ja nendestki on suur osa, ca 13% n.n. hädaabieludest, s.o. pärit abieluelseist kontseptsioonest. Ja ka järgnevail abieluaastail jääb lastetuiuks veel suur hulk abielusid, nii kui seda näitavad rahvaloenduse andmed (v. art. „Laste arv naistel“).

Üksikute maade kohta on väga iseloomulik 4. ja enam lapsena sündinute %, eriti kui seda kõrvutada sündimuse sagedusega 15—49 a. naise kohta.

	Sündide % 15—49 a. naise kohta		4. ja enam lapsena sündinute %
	15—49 a. naise	kohta	
Virumaa	77,7	27,8	
Järvamaa	73,0	27,2	
Harjumaa	66,9	25,3	
Läänemaa	78,0	29,8	
Saaremaa	80,3	31,6	
Pärnumaa	70,4	23,5	
Viljandimaa	65,5	21,0	
Tartumaa	71,5	27,0	
Valgamaa	70,9	25,6	
Võrumaa	72,7	27,8	
Petserinmaa	100,3	36,4	
Üldse maal	74,5	27,7	

¹⁾ Nés avant le mariage.

Mõlema arvuderea korrelatiivne suhe osutub niivõrd kõrgeks [$r = +0,9198 (+0,0331)$], et sündimuse langust võib lugeda täie kindlusega abielude laste arvu piiramise tulemuseks.

5. Elussündinute vanemate vanus.

Âge des parents des nés-vivants.

Sündinute vanemate vanuslik koostis on sõltuv kolmest tegurist: a) nende vanusest abielumisel, b) esimese lapse sünnitamise ajast peale abielumist ja d) laste sündimise järjekorrast. Kuna aga abielumise käsitlusel selgus, et aastate kestes pruutide keskmine vanus on pisut tõusnud, peigmeestel aga mitte, siis järgnevais andmeis esinev sündinute vanemate keskmise vanuse langus, eriti isadel, peab olema tingitud esimese lapse sündimise ajast ja esimese ning teise lapse osatähtsuse kasvamisest.

Elussündinute vanemate keskmine vanus aastais.

	Isa	Ema
1935	34,2	29,9
1934	34,4	29,9
1933	34,4	29,9
1932	34,5	29,8
1931	34,6	29,8
1930	34,7	29,9
1930—34	34,5	29,9
Sellest: linnus	33,2	29,0
maal	34,8	30,0
1925—29	35,1	30,0
1922—24	35,5	30,2

Kuigi varemate aegade kohta sündinute vanemate vanuse andmed puuduvad, pidi see tõenäoliselt olema keskmiselt tunduvalt kõrgem kui olevikus, sest järjekorralt 3. ja enam laste sünnitamine oli sagedam. Vanemate vanusliku koostise muutus ilmneb eriti selgesti üksikute vanusrühmade osatähtsuse muutuses

Elussündinute vanemate vanus 1930—35. a. — Âge des parents des nés-vivants.

11.

	Alia 18 a. Mõnes de 18 a.)	%										Kokku Total	Vallaslasti Hõlpsitimes	
		18 a.	19 a.	20—24 a.	25—29 a.	30—34 a.	35—39 a.	40—44 a.	45—49 a.	50—54 a.	55—59 a.			60 a. ja vanem — 60 a. et plus
Isa — Âge du père.														
1935	—	0,0	0,1	7,1	25,3	23,0	19,0	11,3	5,9	2,0	0,8	0,5	100,0	9,4
1934	—	—	0,1	7,3	24,8	27,8	18,6	11,5	6,1	2,4	1,0	0,4	100,0	9,7
1933	—	0,0	0,2	7,6	25,0	27,2	17,6	12,3	6,1	2,5	1,0	0,5	100,0	10,5
1932	—	0,0	0,2	7,7	24,7	26,9	17,5	12,7	6,2	2,6	1,0	0,5	100,0	10,3
1931	—	0,0	0,1	7,4	24,9	26,3	17,9	12,7	6,6	2,6	0,9	0,6	100,0	9,6
1930	—	0,0	0,2	7,0	25,1	24,0	19,0	13,2	6,3	3,0	0,9	0,4	100,0	9,0
Keskmine — Moyenne 1930—34	—	0,0	0,2	7,4	24,9	26,6	18,1	12,5	6,3	2,6	0,9	0,5	100,0	9,8
Sellest — Dont:														
Linnas — Villes	—	0,0	0,2	9,8	30,0	26,5	18,0	9,0	4,0	1,9	0,8	0,3	100,0	11,5
Maal — Arrondissementes	—	0,0	0,2	6,8	23,7	28,6	18,6	13,2	6,6	2,8	1,0	0,5	100,0	9,4
Ema — Âge de la mère.														
1935	0,4	0,7	1,4	22,1	29,3	24,5	15,3	5,8	0,5	0,0	0,0	—	100,0	—
1934	0,4	0,6	1,5	22,4	29,5	24,0	15,3	5,6	0,7	0,0	—	—	100,0	—
1933	0,3	0,9	1,7	22,6	29,3	23,7	14,6	6,3	0,6	0,0	—	—	100,0	—
1932	0,4	0,9	1,0	23,2	28,8	23,8	14,9	5,8	0,6	0,0	0,0	—	100,0	—
1931	0,4	1,0	1,6	22,1	29,1	24,0	14,5	6,1	0,6	0,0	—	—	100,0	—
1930	0,4	0,8	1,6	21,8	29,1	24,4	15,0	6,3	0,0	0,0	0,0	—	100,0	—
Keskmine — Moyenne 1930—34	0,4	0,8	1,6	22,5	29,1	24,1	14,9	6,0	0,6	0,0	—	—	100,0	—
Sellest — Dont:														
Linnas — Villes	0,5	0,9	1,8	25,4	31,0	23,0	12,2	4,2	0,4	0,0	—	—	100,0	—
Maal — Arrondissementes	0,4	0,8	1,6	21,7	28,5	24,3	15,5	6,5	0,7	0,0	—	—	100,0	—
1 000 vastavas vanuses naise kohta — Par 1 000 femmes de l'âge correspondant.														
Emm.														
1935		15,5		73,3	105,0	89,0	62,1	26,0	2,5	0,2	0,1	—	48,4	—
1934		14,9		78,9	102,3	85,4	60,4	24,5	3,1	0,0	—	—	47,0	—
1933		16,1		81,4	106,4	88,3	60,1	28,5	2,8	0,2	0,0	—	49,2	—
1932		15,5		90,5	113,2	95,0	66,6	28,5	3,2	0,2	0,1	—	58,3	—
1931		15,0		85,3	113,1	98,3	63,9	29,7	2,9	0,1	—	—	52,7	—
1930		13,6		88,8	103,9	97,0	65,9	30,7	3,2	0,2	—	—	52,9	—
Keskmine — Moyenne 1930—34		5,7	20,1	31,4	83,5	109,5	92,9	63,3	28,3	3,0	0,1	0,0	50,9	—
Linnad — Villes	4,2	14,1	21,2	56,1	66,9	48,8	28,6	10,8	1,1	0,1	—	—	29,1	—
Tallinn	3,6	14,4	18,0	47,4	53,7	38,7	20,9	7,4	0,4	0,1	—	—	23,8	—
10—100 tuh. elan.	4,4	14,4	23,5	60,4	76,7	52,2	34,3	12,9	1,6	0,1	—	—	32,1	—
Alia 10 tuh. elan.	5,4	11,8	22,5	75,6	90,0	101,7	41,1	18,1	2,1	—	—	—	40,5	—
Maad — Arrondissementes	6,3	22,8	36,0	96,7	131,8	116,8	82,2	37,9	4,0	0,2	—	—	62,6	—
Viru	7,4	25,3	34,4	107,9	133,9	121,5	83,4	37,3	3,8	0,2	—	—	65,2	—
Järva	5,4	26,1	40,9	94,0	128,4	117,1	80,7	42,7	3,2	—	—	—	61,7	—
Harju	5,5	22,3	33,3	86,2	119,7	104,8	74,4	33,4	3,3	0,1	—	—	56,1	—
Lääne	10,9	30,4	47,1	95,5	126,5	114,5	83,5	36,7	4,7	—	—	—	59,7	—
Saare	7,3	25,2	31,0	111,3	142,7	132,4	95,6	44,4	5,4	0,2	—	—	65,5	—
Pärnu	9,2	33,1	39,6	100,4	128,0	102,2	70,7	30,0	2,8	—	—	—	57,7	—
Viljandi	9,3	30,4	41,8	90,7	112,5	96,8	70,3	31,5	3,0	0,2	—	—	52,8	—
Tartu	4,8	16,8	34,5	85,9	130,3	112,8	79,9	38,5	3,2	0,2	—	—	59,6	—
Valga	6,1	14,7	29,3	77,2	124,4	120,5	80,5	37,2	3,9	0,3	—	—	57,8	—
Võru	4,8	15,3	22,0	87,0	126,7	121,7	82,0	35,3	4,5	0,5	—	—	61,1	—
Petseri	1,8	15,4	44,4	125,0	170,2	157,8	112,8	58,0	8,5	0,5	—	—	88,5	—

viimastel aastatel (tab. 11). Nii on isa keskmise vanuse viimaseil aastail viinud alla 40 a. vanemate osatähtsuse jätkuv langemine ja nooremate, eriti 30—34 a. osatähtsuse tõus. Sama võib nentida ka ema vanuse juures: ka seal kahaneb 40 a. ja vanemate osatähtsus; kuid ühes nendega kahaneb ka üsna noorte kuni 20 a. osatähtsus, seda nimelt noorte naiste arvu languse tõttu. 1 000 vastavas vanuses naise kohta leiame aga, et sündimuse väike tõus peale 1934. a. madalseisu on teostunud küll —44 a. vanuste piirides, kuid siiski rohkem nooremate vanusrühmade arvel.

Lõpuks, eritledes sündisid abielus- ja mitteabielus-sündinuks ema vanuse järgi, leiame võrreldes 1923. a-ga abielulistel languse kõigis rühmis peale —20 a., eriti suure aga kõrgemais vanusrühmis. Seejuures kuni 20 a. emadel on sündimus olnud veelgi kõrgem 1930—33. a., tingitult 1931—33. a. noorte emade suurenenud sigimusest, mis aga seoses kriisiga on uuesti pisut langenud. Vallalistel aga leiame viimaseil aastail kõrgemais vanusrühmis koguni tõusu, mis tingitud teataval määral n.n. vallasabielude laste arvu kasvust, kes on arvestatud vallaslastena.

Sündimus 1 000 vastavas vanuses naise kohta (elus-sündid).

	Alla 20 a. ¹⁾	20—24 a.	25—29 a.	30—39 a.	40—49 a.	Kokku
Abielus:						
1935	303	256	179	107	21	104
1930—33 keskm.	315	276	190	112	24	112
1923	280	301	253	151	35	144
Mitteabielus:						
1935	4	15	20	10	3	11
1930—33 keskm.	5	18	20	17	3	12
1923	4	15	21	15	2	10

Erilist huvi aga pakub sündimuse eritus ema vanuse järgi linnus ja maal. Kuna sündimus linnus on tunduvalt madalam, siis leiame linnas madalamad ‰ ka kõigis vanusrühmades, kuid vanuse kasvades promillide suhteline erinevus kasvab, millest järgneb, et sündimuse madalus linnus on tingitud eeskätt vanema-ealiste emade arvel, mis väljendub linnus maast suurema laste arvu püramisega: kuna maal valitseb veel suural määral kahe-kolme-lapse süsteem (ühe abielu kohta keskmiselt 2,4 last), valitseb linnas juba ühe-lapse süsteem (ühe abielu kohta keskmiselt 1,1 laps). Kuid, nii kui nähtub edasi tab. 11 andmeist, ka linnus pole sündimus vanusrühmade järgi ühtlane: üle 10 tuh. elanikuga linnus, eriti Tallinnas on kõrgemais vanusrühmis sündimus väikelinnust madalam suuremal määral kui nooremis vanusrühmis, eriti —20 a. juures. Sama võib üldjoonis nentida ka maa kohta, kuigi siin pilt on mitmekesisem, ka nooremad vanusrühmi haarav. Nii on üle 30 a. sündimus läbistikkü madalam Viljandi-, Pärnu- ja Harjumaal, kus leidsime üldse madalaima sündimuse ja vastupidi kõrgeim seal, kus sündimus kõrgeim, nimelt Petseri-, Saare- ja Virumaa; sama leiame osalt ka keskmist

abiellumisiga haaravas 25—29 a. vanusrühmas. Nooremate, eriti kuni 20 a. juures aga selline vastavus pündub, mis tingitud peamiselt aga erinevast abiellumisest ja noorte (ka vallaliste) sigimusest. Nii tildiselt madala sündimusega Viljandimaal on sündimus noorte seas võrdlemisi kõrge just vallaslaste sündimuse mõjul. Seepärast, täpsama pildi saavutamiseks toome eraldi andmed abielus-sündimusest (tab. 12). Kuna toodud

Abielus-sündimus 1 000 abieluis naise kohta — *Naissances légitimes par 1 000 femmes mariées.*

12.	19	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59
Keskmine 1927—31						
<i>Moyenne</i>	362,8	278,1	200,5	116,3	24,7	0,2
Linnus — Villes						
Tallinn	237,4	175,4	105,4	49,4	7,1	0,0
10—100 tuh. elan. — <i>Villes avec 10—100 m. hab.</i>	325,4	217,0	145,7	72,8	12,2	0,2
Alla 10 tuh. elan. — <i>Villes au-dessous de 10 m. hab.</i>	281,8	248,2	167,3	84,5	16,2	0,0
Maades — Arrondiss.						
Viru	353,4	335,0	221,8	141,5	30,4	—
Järva	395,8	309,2	242,0	137,9	27,6	0,0
Harju	414,6	321,7	231,3	130,1	30,4	0,0
Lääne	500,0	282,6	226,5	136,5	33,5	0,4
Saare	355,6	372,8	250,2	178,2	41,1	0,6
Pärnu	564,5	304,6	229,5	122,2	23,5	0,0
Viljandi	363,6	285,3	232,5	126,2	27,1	0,0
Tartu	423,0	311,2	232,8	142,0	29,9	0,3
Valga	400,0	265,4	244,7	138,5	29,8	1,1
Võru	333,3	321,6	241,2	145,8	31,2	0,4
Petseri	309,5	295,3	250,6	172,4	48,6	0,6

andmed käivad olevikust kõrgema sündimusega kriis-eelse ajastu kohta (1927—31. a.), on nad mitmes suhtes paljuütleavamad. Eriti tähtis aga on Petserimaa kohta nentida, et seal esinev kõrgem sündimus langeb täiel määral vanema-ealiste abielunaiste arvele, kuna noorema põlve abielunaiste sünnitamistaha näib olevat pigemini nõrgem kui enamikus teistes maades. Sellest võib järeldada, pidades silmas Petserimaal teistest maadest suuremat sündimuse langust (v. tab. 4), et lähemas tulevikus Petserimaa võib kaotada oma erilise seisundi sündimuses ja sarnastuda teiste madalasisaldusega maadega. Samuti Virumaa, kuigi esineb mitmest maast kõrgemate arvudega ka noortes rühmades, ei moodusta erandit, nii kui pole ühtki teist maad, kus abielus-sündimus kõigis vanusrühmis ületaks teisi. Küll aga võime 20—24 a., kui suurima sünnitajate rühma suhtes nentida, et need on vaadeldavas ajastus aktiivseimad Saare- ja Virumaa ja passiivseimad Valga-, Lääne-, Viljandi- ja Petserimaa. Kuid aastatega muutuvad ka need vahekorrad.

6. Elussündinute vanemate rahvus.

Nationalité ethnique des parents des nés-vivants.

Kuigi eestlaste suure osatähtsuse tõttu üldise eesti sündimuse taseme määrajaks on eestlaste sündimus (16,5⁰/₀₀: üldise 16,7⁰/₀₀ juures), evib suurt tähtsust siiski ka teiste rahvuste sündimus, eeskätt nende osatähtsuse

¹⁾ 15—19 a. vanuses.

edaspidiseks kujunemiseks rahvastiku üldarvus. Sellest seisukohast on tähtis näetada venelastel (21,5⁰/₀₀) ja rootslastel (17,3⁰/₀₀) eestlastest (16,5⁰/₀₀) kõrgemat ja sakslastel (7,7⁰/₀₀) ning muudel rahvustel (12,0⁰/₀₀) madalamat sündimust, — 1930—34. a. keskmisena 1 000 elaniku kohta arvatud. Sama näitavad ka erikoefitsiendid (tab. 13) kõigist elussündinuid ema rahvuse järgi 15—49 a. naise kohta ja abielussündinuid isa rahvuse järgi 18—59 a. mehe kohta. Seega oleks senise rahvusliku osatähtsuse säilitamine sakslastel kõige enam ohustatud, kuigi paaril viimasel, eriti aga 1935. a. neil sündimus on tõusnud märgatavalt. Kuid sakslaste madalast sündimusest ei saa järeldada nende bioloogilist elujõuetust, samuti kui vastupidi venelaste kõrgemast sündimusest nende teisi ületavat vitaliteeti, vaid siin on tegemist peamiselt

maal ja Narvatagustes valdades; kuid Petserimaa kohta võisime eespool näetada, et ka seal noorema generatsiooni juures sündimus pole kõrgem kui puht-eesti maades. Sellest võime järeldada, et rahvuslik tegur õieti vähe mõjustab sündimust. Ja kuigi peetakse võimalikuks sündimuse sõltuvust rahva rassilisest koostisest, siis seda pigemini küll rassipsühholoogiliste tegurite kaudu, mis võib mõjustada elukoha ja elukutse valikut ning erinevat käitumist isiklikul elukorraldusel, eespool mainitud sündimuse languse põhjuste taustal. Kuid need erinevused pole käsitletavate statistiliste andmete kaudu tabatavad ja ka vaevalt võivad tingida Eestis sündimuse rahvuslikke erinevusi, pidades silmas Eestis elavate rootslaste, sakslaste ja venelaste eestlastega pea samalaadset rassilist koostist.

Elussündinute vanemate rahvus — *Nationalité des parents de né-vivant.*

13.	Eesti <i>Estonienne</i>	Yene <i>Russes</i>	Saksa <i>Allemande</i>	Rootsi <i>Suédöise</i>	Muud <i>Autres</i>	Kokku <i>Total</i>
a) Üldse ema rahvuse järgi (1 000 vast. rahv. 15—49 a. naise kohta) — <i>D'après la nationalité de la mère.</i>						
1935	56,0	75,6	38,2	68,3	34,3	57,0
1934	55,3	71,3	29,9	58,9	35,1	56,0
1933	58,2	74,0	23,1	68,3	40,1	58,9
1932	63,1	82,0	23,4	67,8	39,0	63,9
1931	62,4	77,9	31,8	83,0	41,8	63,1
1930	62,2	78,6	31,0	68,8	45,2	63,0
Keskmine — <i>Moyenne</i> 1930—34	60,2	77,9	27,7	69,4	40,3	61,9
Sellest — <i>Dont:</i>						
Linnas — <i>Villes</i>	35,0	34,0	20,0	14,0	27,0	34,6
Maal — <i>Arrondiss.</i>	72,3	96,6	50,8	83,4	66,6	74,4
b) Abielus sündinud isa rahvuse järgi (1000 vast. rahv. 18—59 a. mehe kohta) — <i>D'après la nationalité du père.</i>						
1935	50,2	70,3	48,4	58,3	34,1	51,0
1934	48,6	66,9	39,0	55,4	27,5	49,8
1933	50,9	68,8	28,1	65,6	32,2	51,9
1932	55,0	77,4	27,1	60,7	36,2	56,3
1931	54,8	75,5	34,8	72,9	36,4	56,1
1930	55,1	75,0	38,5	64,1	40,0	56,4
Keskmine — <i>Moyenne</i> 1930—34	52,9	72,7	33,6	63,6	34,7	54,1
Sellest — <i>Dont:</i>						
Linnas — <i>Villes</i>	35,0	35,7	27,1	17,5	27,6	34,5
Maal — <i>Arrond.</i>	60,2	84,7	53,4	72,8	49,9	62,4

majandusliku, sotsiaalsete ja kultuuriliste erinevuste mõjudega. Seda võime järeldada rahvuste järgi sündimuse erinevusest linnas ja maal. Nii, venelastel sündimus linnus on pea võrdne eestlaste sündimusele (või koguni pisut madalam), sakslaste ja eriti rootslaste oma aga palju madalam. Rahvastiku ühiskondliku kihituse käsitlusel aga selgus, millist suurt osa sakslaste ja rootslaste seas etendavad vabakutselised, ametnikud ja tööstuse alal palgalistega peremehed. Ja kuna sakslastest valdava enamiku moodustavad linlased, rootslastest aga vastupidi maaelanikud, siis üldtulemusena sakslaste kogusündimuse taseme määravad madala sündimusega linlased, rootslastel aga kõrgema sündimusega maaelanikud. Samuti venelastel, peamiselt nende rahvuslikul maa-alal Petseri-

7. Elussündinute vanemate tööharu ja ühiskondlik kiht.

Parents des né-vivant d'après les branches du travail et classes sociales.

Sündimuse maa-alalisel käsitlusel osutus sündimus linnus madalamaks kui maal, samuti suuremais ja jõukamais äri- talundis madalamaks kui väiksemais eluaseme-talundis. Neid tulemusi kinnitavad ka andmed sündimusest tööharude ja ühiskondlikultide järgi (tab. 14).

Nimelt, võrreldes põllumajandusega, kõigis teistes tööharudes, mida võime nimetada eeskätt linnalisteks, on sündimus madalam. Eriti madalana esineb sündimus palgalistega peremeestel tööstuse, kaubanduse ja transpordi alal; kuid ka nende alade töölistel pole sündimus kuigi kõrge. Kõrgeima sündimuse nendel aladel leiame ühelt poolt ametnikel, teiselt ise-töötajail väikeettevõtjail tööstuses. Sellest järeldub, et sündimus on madal nihiästi nendel, kelle elatusvõimalused on ebakindlad ja väga piiratud (töölised) kui ka nendel, kelle elutingimused küll lahedad, kuid sotsiaalses astmestikus tõusu ja kõrgeisundi alalhoidung tugev.

Et seejuures, olgu otsesest või kaudset, osa etendab ka haridus, nägime eespool, kuigi siin vabakutseliste rühmas sündimus esineb kõrgena, kõigi tööharude kokkuvõttes kõiki teisi kihte ületavana. Kuid tingitud on selline nähtus vabakutseliste erinevast vanuslikust koostisest. Seepärast, kui võtta sündimus suhteliselt 20—49 a. isikute arvule, siis saame järgmised %₀₀.

Sündimus iga kihi 20—49 a. isiku kohta.

	1935	1930—34
Peremehed	40,6	42,5
Töölised ja teenijad	30,8	35,5
Ametnikud	34,8	33,9
Vabakutselised	22,5	38,4
Kokku (ilma kihituteta)	36,5	38,4

Toodust järgneb, et hariduse mõju sündimusele on suur ja langetab seda jätkuvalt. Kõrgeim sündimus peremeestel aga langeb, nagu nägime, põllupidamise arvele. Kuid ka sel alal esinevad suhteliselt samasugused erinevused, nagu tööstuse ja m. alal. Kuna põllumajanduse alal eraldi palgalistega peremeeste kohta sündimuse andmed puuduvad, eraldame peremeeste rühmast vaid vaba-

Sündimus tööharude ja ühiskondlike kihtide järgi 1930—34 (‰) — *Natalité d'après les branches du travail et classes sociales (‰)*.

14.	1935	1934	1933	1932	1931	1930	Keskmine 1930—34 Moyenne
Põllumajandus — Agriculture	18,4	18,1	19,3	20,5	20,1	19,7	19,5
Peremehed — <i>Patrons</i>	17,2	17,2	17,5	19,0	18,9	18,6	18,2
Töölised ja teenijad — <i>Ouvriers et service</i>	23,5	22,2	28,6	26,6	25,3	24,4	25,1
Ametnikud — <i>Employés</i>	20,7	18,6	28,4	23,0	22,8	20,8	22,8
Tööstus — Industrie	14,0	12,9	13,5	15,3	15,1	15,9	14,5
Peremehed palgalistega — <i>Patrons employant une main-d'oeuvre salariée</i>	2,5	3,2	2,0	2,5	3,4	5,5	3,8
Isetöötajad väikeettevõtjad — <i>Petits entrepreneurs</i>	22,2	19,5	17,8	19,7	19,9	19,5	19,8
Töölised ja teenijad — <i>Ouvriers et service</i>	11,8	11,3	12,0	14,7	14,2	15,2	13,7
Ametnikud — <i>Employés</i>	15,6	11,7	13,4	15,7	15,4	18,0	15,0
Kaubandus, transport ja side — Commerces, transport et communications	13,9	13,1	13,2	15,7	15,3	15,9	14,7
Peremehed palgalistega — <i>Patrons employant une main-d'oeuvre salariée</i>	12,1	9,6	8,4	6,6	9,1	10,5	8,7
Isetöötajad väikeettevõtjad — <i>Petits entrepreneurs</i>	10,2	11,3	10,7	13,3	14,4	15,0	13,1
Töölised ja teenijad — <i>Ouvriers et service</i>	16,5	14,4	16,0	18,6	17,4	17,4	16,8
Ametnikud — <i>Employés</i>	13,8	13,8	12,3	15,7	14,0	14,7	14,1
Ühiskondlik tegevus — Administration publique et professions libérales	16,8	15,5	15,2	16,8	18,1	17,9	16,7
Ametnikud (koos kaitseväel.) — <i>Employés</i>	20,1	18,1	17,5	18,3	21,7	22,3	19,6
Vabakutselised — <i>Professions libérales</i>	12,6	15,9	16,1	20,9	23,5	20,9	19,4
Töölised ja teenijad — <i>Ouvriers et service</i>	9,3	8,4	8,5	11,1	6,2	4,9	7,8
Maia- ja isikuteenistus — Service domestique	3,4	3,6	4,9	5,5	6,6	5,7	5,3
Väljaspool tööharrusid seisvad — Hors des classes sociales	1,2	1,5	1,3	1,4	1,0	1,2	1,3
Kapitalist elavad — <i>Rentiers</i>	0,7	1,7	1,8	1,7	0,9	1,1	1,4
Hooldealused, vangid ja deklasseeritud — <i>Assistés, prisonniers et personnes déclassées</i>	1,5	1,4	1,1	1,3	1,0	1,3	1,2
Üldse — Gr. total	16,0	15,5	16,3	17,7	17,4	17,4	16,9
Ühiskondlikud kihid kokku — Classes sociales — total:							
Peremehed põllumajanduses — <i>Patrons dans l'agriculture</i>	17,2	17,2	17,5	19,0	18,9	18,6	18,2
Peremehed palgalistega tööstuses ja kaub. — <i>Patrons dans l'industrie et commerces</i>	5,6	5,3	4,1	3,9	5,2	7,1	6,0
Isetöötajad väikeettevõt. tööst. ja kaub. — <i>Petits entrepreneurs industriels et comm.</i>	18,0	16,6	15,3	17,4	18,0	18,3	17,1
Töölised ja teenijad (ka maja- ja isikut.) — <i>Ouvriers et service</i>	16,1	15,2	17,7	18,9	17,9	17,8	17,5
Ametnikud (ka kaitseväelased) — <i>Employés</i>	18,1	16,1	16,1	17,5	18,8	19,7	17,6
Vabakutselised — <i>Professions libérales</i>	12,6	15,9	16,1	20,9	23,5	20,9	19,4
Väljaspool tööharrusid — <i>Hors des classes sociales</i>	1,2	1,5	1,3	1,4	1,0	1,2	1,3
Üldse — Gr. total	16,0	15,5	16,3	17,7	17,4	17,4	16,9

dikud, väikemaapidajad ja kalamehed, kelle seas võib esineda rahvaloenduse liigituse põhimõtete kohaselt ka töölisi. Nii järelejäänud palgalistega ja oma perek.-liikmetega töötajate peremeeste rühmas esineb sündimus vaid 16,4‰: töölise ning popside 27,5‰ vastu. Ja sellegi sündimuse määra on kahtlemata põhjustanud peamiselt väiksemate talundite, seega oma perek.-liikmetega töötajate peremeeste rühm, kuna palgalistega peremeestel sündimus peaks olema madalam, kuigi jälle kõrgem kui sellistel tööstuses, kaubanduses jne. Eriti kõrgena aga esineb sündimus põllutöölistel ja popsidel. Kuigi viimaste kohta leitud arv (40,8‰) töölise arvel võib olla tõelikust pisut suurem, näib siiski veel kehtvat juba varemast ajast tildtuntud maakehvikute lasterohkus.

8. Elussündinute sugu.

Sexe des nés-vivants.

sooline vahekord. Tavaliselt sünnib kõikjal 1 000 tüdruku kohta 1 050—1 060 poissi, kuna aga erakorralistes oludes, eriti sõja ja muudel rahvaarvu ohustavatel aegadel sünnib poisse pisut rohkem. Sellest seisukohast on huvitav jälgida poiste sündimust Eestis umbes saja aasta kestes (tab. 15): nimeit 1834—1859. a. keskmisena sündis 1000 tüdruku kohta poisse (Tal-

Käsi käes sündimuse langusega näib pikema aja kestes olevat pisut muntunud ka sündinute

sooline vahekord. Tavaliselt sünnib kõikjal 1 000 tüdruku kohta 1 050—1 060 poissi, kuna aga erakorralistes oludes, eriti sõja ja muudel rahvaarvu ohustavatel aegadel sünnib poisse pisut rohkem. Sellest seisukohast on huvitav jälgida poiste sündimust Eestis umbes saja aasta kestes (tab. 15): nimeit 1834—1859. a. keskmisena sündis 1000 tüdruku kohta poisse (Tal-

Sündinute sugu — Sexe des nouveaux-nés.

15.	1 000 tüdruku kohta poisse <i>Nombre des garçons par 1000 filles</i>		
	Üldse <i>Total</i>	Linnad <i>Villes</i>	Maad <i>Arrondissements</i>
1935	1 080	1 101	1 075
1934	1 078	1 028	1 085
1933	1 070	1 080	1 076
1932	1 052	1 019	1 060
1931	1 038	1 030	1 040
1930	1 087	1 097	1 083
1930—34	1 061	1 081	1 068
1925—29	1 059	1 058	1 059
1922—24	1 058	1 047	1 060
1897—99	1 069	1 060	1 071
1880, 83, 84	1 062		
1834—59	1 047		

linna, Tartu ja nelja Tartumaa koguduse andmeil) 1 047, Eesti kub. ja Liivi kub. eesti osas 1880—84. a. 1 052, 1897. a. juba 1 069 ja 1930—34. a. 1 061 ning paaril viimasel sündimuse madalseisu aastal aga koguni 1 073 ja 1 080. Kuigi seega mõnel aastal on olnud ka tagasilangevaid arvusi, näib siiski poiste sündimuse tase viimasel ajal olevat pisut kõrgem. Eriti näib see olevat kehtiv maal sündimute kohta, kuna linnas poiste sündimus näib olevat läbistikku langenud, kuigi see 1935. a. on eriti suur (väikeste arvude kõikumus!).

9. Sündimise aeg. Sündimise ajana tuleb käsitleda esijoones sünnikuud: sündimise aasta kestel pole ühtlane, vaid on sõltuv nii aastaja kui mitmesuguste pühadega seotud pulmapidamise traditsioonidega, mis mõjustavad kontseptsioone ja selle kaudu sündimust teatavatele aegadele kuhjaval (tab. 16). Nii võime üldiselt, 1930—34. a.

keskmisena aasta jooksul nentida kahte sündimuse haripunkti: kõrgeimat veebr.-märtsis, mis vastab kevadistele mai-juuni kontseptsioonidele ja pisut madalamat septembris, mis vastab detsembri (jõulupühade) kontseptsioonidele. Viimane neist kõrgsündimuse krudest on aastast aastasse enamvähem püsiv, kuna esimene on võrdlemisi liikuv, seoses liikuv

Keskmine päevane sündimus kuude järgi (aasta keskmine päevas = 100).
Natalité moyenne par jour d'après les mois (moyenne annuelle par jour = 100).

16.	Jaan.	Veebr.	Märts	Aprill	Mail	Juuni	Juuli	August	Septem.	Okt.	Nov.	Dets.
1935	102,5	103,2	104,9	98,1	103,4	104,0	95,9	95,2	97,8	95,4	100,6	99,8
1934	100,0	106,0	119,2	108,7	98,1	101,5	97,8	94,4	100,6	92,4	97,2	98,9
1933	104,6	103,7	108,8	104,1	97,7	97,6	99,5	97,2	105,5	91,8	98,5	91,6
1932	108,2	110,7	107,1	104,2	99,9	98,1	101,1	94,4	107,8	95,1	90,2	89,3
1931	108,5	103,1	110,2	100,8	99,4	96,8	97,2	96,7	102,5	90,0	94,8	94,0
1930	102,9	105,4	108,4	99,5	101,8	100,1	100,0	96,2	100,1	89,4	90,2	93,7
Keskml. — Moyen. 1930—34	103,9	105,9	108,9	102,4	99,4	98,8	99,3	95,8	113,8	93,1	95,2	93,4
Sellest — Dont:												
Linnas — Villes	105,1	108,6	109,2	103,2	105,0	99,0	100,2	91,6	100,5	93,5	87,3	96,5
Maal — Arrondissements	103,6	105,2	104,0	102,3	98,1	98,5	99,1	96,8	105,4	93,0	97,0	92,7

vate kevad- ja suvipühadega. Selline sündimuse võnkumine aasta jooksul on võrdlemisi püsivalaadne pikema aja kestes, kuigi aja jooksul kultuuriline areng ja traditsioonide muutumine võivad sündimuse kõrg- ja madalseisu ulatust pisut pehendada. Kuid kevade mõju kontseptsioonide sagedusele jääb ikkagi püsima, mistõttu aasta esimese poole sündimus on püsivalt kõrgem.

Teiseks pälvib tähelepanu sündimuse sageduse erinevus öö-päeva jooksul. Nii kui alltoodust selgub, pole sündimus öö-päeva jooksul ühtlane, vaid kõrgem öösel, eriti hommikupoolisel k. 2—5 (täistundides arvatult) ja madalaim k. 2—5 peale lõunat. Kuna esitatud andmed on pärit dets.- ja jaanuarikuust 1926—30. a., pole võimata, et suvel öö-päeva erinevus

pole nii tugev, kuid, tugeses 13 503 sündinu andmeile, peaks tulemus olema tõestatav.

Sündimiste kellaaeg jaan.—dets. 1926—30. a.

	%
Kesköö, kell 22—1	17,0
Hommiköö, „ 2—5	19,2
Hommikul, „ 6—9	17,0
Keskpäeval, „ 10—13	16,2
Õhtupool, „ 14—17	14,1
Õhtul, „ 18—21	16,5
Kokku	100,0

10. Mitmikud. Mitmikute sündimisest on võimalik tuua andmeid vaid Eesti iseseisvuse aja kohta, alates 1922. a. (tab. 17). Kuigi see aeg pole pikk, ilmneb süiski selgesti mitmikute sünnitamise sageduse kasv: 1 000 sünnitusjuhu kohta

Mitmikud — Accouchements multiples.

17.	Mitmikute sünnituste arv — Nombre des accouchements multiples	% ₁₀₀ sünnitusjuhtudest % ₁₀₀ au total des naissances		Kaksik-sündimute soo % Sexe dans les accouch. doubles en %			Mitmikute surn. sünd. % % des mort-nés lors des accouchem. multiples	
		Kaksikud Acc. doubles	Kolmikud Acc. triples	2 poissi 2 garçons	1 p. — 1 g. 1 t. — 1 f.	2 tütarl. 2 filles	P.	T.
1935	297	10,3	0,3	38,2	34,8	27,0	3,7	6,8
1934	281	16,1	0,1	33,2	30,1	30,7	7,3	4,3
1933	293	10,0	0,1	34,6	34,2	31,2	7,3	7,7
1932	297	14,8	0,2	34,0	36,7	29,8	5,8	7,7
1931	283	14,2	0,2	33,0	38,0	29,0	6,3	6,3
1930	287	14,2	0,5 ¹⁾	25,0	41,7	33,7	7,7	8,1
Keskmine — Moyenne 1930—34	288	15,0	0,2	33,1	37,3	30,6	7,3	6,9
Sellest — Dont:								
Linnas — Villes	42	11,5	—	30,8	36,5	32,7	4,8	3,7
Maal — Arrondissements	246	15,0	0,2	32,3	37,5	30,2	7,7	7,4
Keskmine — Moyenne 1925—29	289	14,2	0,2	32,7	38,0	29,3	7,0	9,1
„ — „ 1922—24	315	14,1	0,04	30,7	37,4	31,9	9,0	9,5

1922—24. a. 14,1, 1925—29. a. 14,4, 1930—34. a. 15,2 ja viimasel 1935. a. koguni 16,6. Valdava osa mitmikute sünnitamise moodustavad kaksikud; kolmikute juhte esineb 10 000 sünnituse kohta 2, neljikuhte aga harukordselt.

Mitmikutest on kõrge % surnultsündinuid, eriti poisise 1930—34. a.: p. 7,3%, tüdr. 6,9%. Üldise surnultsündinute 2,1% vastu. Ent pälvib tähelepanu mitmikute surnultsündinute langus käsikäes mitmikute sageduse kasvuga.

¹⁾ Siin hulgas 1 neljikuht.

Soolised vahekorrad kaksikutel esinevad, kuigi vähe kõikumaina, siiski kindlakujulistena: mõlemad poisid ca 32%, mõlemad tüdrukud ca 30% ning koos poisid ja tüdruk — ca 38%.

11. Surnultsündinute arv. Surnultsündinuid mainime siin vaid sellest seisukohast, kui need ellujäämise korral võinuksid mõjutada elussündinute ja seega rahvastiku arvu (pikemalt seoses suuremusega). Nii kui näitavad sellekohased (tab. 18) arvud, on surnultsündimus viimasel aastakümnel tunduvalt langenud ja seega olukord paranenud elussündinute kasuks. Eriti suurena esineb see paranemine võrreldes olukorraga 100 a.

¹⁾ Ainult Eesti kubermang.

²⁾ Eelkõiktuõtte arv.

tagasi, mil surnultsündinuid oli 1 000 elussündinud kohta ca 40.

Surnultsündimus — Mortalitäts.

18.	Arv Nombre	1 000 elussündinud kohta Par 1 000 nés-vivants	10 000 elaniku kohta Par 10 000 habitants
1935	405 ²⁾	22,6	3,0
1934	376	21,7	3,3
1933	343	18,8	3,1
1932	400	20,3	3,6
1931	427	21,9	3,8
1930	412	21,2	3,7
1930—34	392	20,8	3,5
1925—30	407	20,5	3,0
1921—24	556	25,2	5,0
1860, 83 ¹⁾	338	30,1	9,0

A. Lepp.

PENSIONID 1. I 1936.

PENSIONS le 1. I 1936.

Sisu: 1. Pensionide üldarv, lhk. 498. 2. Pensionikulud, lhk. 490. 3. Pensionisaajad, lhk. 500. 4. Pensionile mineku põhjus, lhk. 502. 5. Pensioniõiguslik teenistusaeg, lhk. 503. 6. Pensionikr-perekondade koostis, lhk. 504. 7. Pensioni suurus ja kulud, lhk. 504.

Käesolevas ülevaates on toodud andmeid: 1) pensionäride üldarvust ja selle muutumisest liikide järgi viimase 3 aasta kestel (1. I 1933—1. I 1936); 2) pensionikuludest iseseisvuse ajal (1920—1935/36. a.); 3) pensionäride demograafilisest koostisest (vanus, sugu), pensionile arvamise põhjustest, pensioniõiguslikust teenistusaajast, pensioni suuruselt ja kuludest.

Üksikasjalisemad, p. 3 mainitud andmed, puudutavad vaid neid pensionäride liike, kelle arv kasvab pidevalt aasta-aastalt, nimelt riigiteenijaid, omavalitsusteenijaid, õpetajaid, kaitseväelasi ja riigitöölisi. Endisel vaatlusl (Pensionid 1. I 1933, Pensionid 1925—30 a.) riigitöölise koostist selgitatud pole, seetõttu tuli käesolevate 1936. a. andmete võrdluste teostamisel varematega kõljal riigitöölise rühm jätta välja.

Võrreldes 1. I 1933, mil viimati vaatlesime pensione, kuni 1. I 1936 on olulisemaid muudatusi seadusandluse alal pensionide vähendamine 8, 6 või 8% võrra, sõltuvalt pensioni suuruselt, mis pandi kehtima 1. IV 1933.

1. Pensionide üldarv. Pensionil oli üldse 1. I 1936 12 366 pensionäri ning teenistuses või pensionärina surnud isikute perekonda (terve perekond arvatud ühena).

1. I 1933 oli see arv 10 880, seega moodustab juurdekasv 3 a. jooksul üldse 1 486 ühikut ehk 13,7%.

Üksikute aastate järgi oli pensionäride arvu suurenemine (neto-juurdekasv) järgmine:

1933. a. (1. I 33—1. I 34)	361 = 3,2%
1934. „ („ 34— „ 35)	693 = 5,8,,
1935. „ („ 35— „ 36)	432 = 3,5,,

Kasvanud on 1. I 1933 kuni 1. I 1936 riigi- ja omaval.-teenijate (ühes õpetajatega) rühm 43,0%, kaitseväelaste 71,5% ja riigitöölise 27,5%. Järjekindlat vähenemist näitab veneaegsete, arvatud ühes ka veneaegsed õpetajad, pensionäride liik (—567 =

= 13,0%). Veneaegsete pensionäride hulka kuulusid 1. I 1936:

- a) Vene ajal pensioni väljateenitud ohvitsorid ja tsiviilteenijad ning nende perekonnad 410
 b) Veneaegsed sõdurid-invaliidid (peamiselt Maailma- ja Vene-Jaapani sõja) 1 240
 c) Veneaegsete sõdurite perekonnad 1 850
 Kokku 3 500

Pensionäride ja pensionikr-perekondade arv.

Nombre général des pensionnaires et des familles pensionnées.

1.	1. I 1936	1. I 1935	1. I 1934	1. I 1933	+ — 1. I 1933— —1. I 1936	
					Arv Nombre	%
Riigi- ja omav. teenijad (ühes õpetajatega) — Employés de l'Etat et des administrations au- tonomes (y compris les instituteurs)	5 530	4 090	4 328	3 843	+1 087	+43,9
Kaitseväelased (ka üle- ajateenijad) — Militaires Rahvaväelased (Vaba- dussõja ja rahuaegsed) Pensionnaires de la guerre d'indépendance Riigitöölised — Ouvriers des entreprises de l'Etat Vanad õpetajad (vene- aegsed) — Anciens instituteurs	415	355	255	242	+173	+71,5
Veneaegsed pensionärid Anciens pensionnaires du temps russe	1 867	1 807	1 809	1 370	—13	—0,7
	956	897	817	750	+206	+27,5
	108	116	117	115	—7	—6,1
Kokku — Total	12366	11934	11241	10880	+1 486	+13,7

¹⁾ Vt. E. Statistika nr. 137(4) 1933 ja nr. 112(3) 1931.

Rahvaväelaste-pensionäride arv on enam-vähem stabiilne, õige väikese languse tendentsiga viimase 3 aasta kestel (—13 = 0,7%). Rahvaväelast-pensionäride koostis 1. I 1936 oli järgmine:

a) Vabadussõja ja rahuajased (iseeisevusaaja) invaliidid	747
b) Vabadussõjas langenute ja invaliidide perekonnad	989
c) Välimaaalast Vabadussõja invaliidid	68
d) Välismaalaste — Vabadussõjas langenute ja invaliidide — perekonnad	58
Kokku	1 877

2. Pensionikulud.

Dépenses pour les pensions.

Pensionikulud kaetakse pensionikapitalist, mille tululiikide arv on peamiselt riigi eelarve korras määratavad summad ja neile täienduseks, alates 1925. a., veel pensionikapitali maksud. Viimased koosnesid kuni 1931/32. e/a. omavalitsuste ja eripõhikirja alusel töötavate riiklike ettevõtete sissemaksudest 4% ulatuses nende asutiste pensionioiguslike teenijate palgast ja moodustasid esimese 6 a. (1925—1930/31) jooksul üldsummas 1,46 milj. kr. 1. maist 1931 alates pandi kehtima seadus, mille järgi pensionikapitali heaks on kohustatud maksta 2% palgast kõik isikud, kes on pensionioiguslikud Riigi- ja omaval. teenijate ja Kaitseväelaste pensioniseaduste põhjal. Seega tösteti pensionikapitali tulusid tunduvalt: 1. V 1931 kuni 1. IV 1936 (5 a. jooksul) laekus maksusid juba 4,3 milj. kr eelmise 6 a. 1,46 milj. kr vastu.

Üldse on pensionikapitali maksud andnud kuni k. a. 1. aprillini pensionikapitalile 5,76 milj. kr, sellest:

	1 000 kr	%
a) Riigiteenijalt	1 480	25,7
b) Kaitseväelastilt	359	6,2
c) Õpetajalt riigi kanda jäävalt palgaosalt	471	8,2
d) Omaval. teenijalt ja omavalitsusilt, omaval. ja erakoolide õpetajalt ning eripõhikirja alusel töötavalt riiklike ettevõtelt	3 451	59,9
Kokku	5 761	100,0

Pensionikapitali maksude laekumist aastate järgi selgitab tab. 2.

Laekunud pensionikapitali maksud (1 000 kr).
Versements au capital de pension (1 000 kr).

	Riigiteenijalt (2% palgast) <i>Employés de l'Etat (2% de traitement)</i>	Kaitseväelastilt (2% palgast) <i>Militaires (2%)</i>	Õpetajalt riigi kanda jäävalt palga osalt (2% palgast) <i>Instituteurs (2% de la part payée par l'Etat)</i>	Muud (omaval. teenijalt ja omavalitsus-teenijalt, omaval. ja erakoolide õpet. ning eripõhikirja alusel töötavalt riiklike ettevõtelt) (4—6%) <i>Autres (4—6%)</i>	Kokku — Total
1935/36	302	86	89	455	932
1934/35	287	86	83	530	986
1933/34	282	59	100	354	795
1932/33	300	66	98	317	787
1931/32	303	62	101	334	800
1930/31	—	—	—	248	248
1929/30	—	—	—	257	257
1928/29	—	—	—	281	281
1927/28	—	—	—	268	268
1926/27	—	—	—	214	214
1926 1. I — 31. III	—	—	—	51	51
1925	—	—	—	142	142
Kokku — Total	1 480	359	471	3 451	5 761
%	25,7	6,2	8,2	59,9	100,0

Pensionide maksmiseks on kulutatud Eesti iseseisvuse ajal, alates 1920. a. kuni k. a. 1. apr. üldse 38,3 milj. kr. Riigi kulu moodustab sellest summast 32,5 milj. kr (85%), pensionikapitali maksud 5,8 milj. kr (15%). Võttes võrdluse aluseks viimase 5 a. perioodi (1931/32—1935/36), mil pensionikulusid osaliselt aita- vad kanda ka pensionioiguslikud isikud ise, saame vahekorra 77:23. Möödunud 1935/36. e/a. oli riigi kulu osatähtsus 78% kulu üldsummast, pensioni- kapitali maksude arvele langes 22%.

Ühenduses pensionäride arvu suurenemisega kasvab järjekindlalt ka kulusumma.

Viimase nelja aasta kestel on kulu üldsumma tõusnud 27,6% (1931/32 = 100):

	Riigi kulu	Pensionikap. maksud	Üldkulu
1935/36. e/a.	181,1	116,6	127,0
1934/35. „	115,7	123,2	117,0
1933/34. „	110,5	99,4	107,0
1932/33. „	106,9	88,4	104,9
1931/32. „	100,0	100,0	100,0

Pensionikulud aastate järgi (1 000 kr) (arvatud ühes ka ühekordsed toetused) — *Montant total des pensions et subsides payés (1 000 kr).*

	Riigi kulu <i>De l'Etat</i>	Pensioni- kapitali maksud <i>Du capital de pension</i>	Üldkulu <i>Total</i>
1935/36	3 391	932	4 323
1934/35	2 895	986	3 881
1933/34	2 850	795	3 645
1932/33	2 787	787	3 574
1931/32	2 537	800	3 337
1930/31	3 369	248	3 617
1929/30	3 008	257	3 265
1928/29	2 335	281	2 616
1927/28	2 000	268	2 268
1926/27	1 852	214	2 066
1926 1. I — 31. III	423	51	474
1925	1 520	142	1 662
1924	1 172	—	1 172
1923	944	—	944
1922	530	—	530
1921	415	—	415
1920	383	—	383
Üldse—Gr. total	32 545	5 761	38 306

Pensionideks kulutatud summade jaotusest üksikute pensionäride rühmade vahel annab kogu iseseisvuse aja kohta ülevaate tab. 4.

1920. a. alates kuni k. a. 1. aprillini pensionideks makstud 38,3 milj. kr langeb ligi pool — 43% — riigi- ja omavalitsusteenijale (ühes õpetajatega). Teisel kohal kulude suuruselt on rahvaväelased (24,4% kulu üldsummast), siis veneaegsete pensionäride rühm (19,9%).

Toome järgnevalt (t. 5) veel kolme viimase aasta pensionikulud pensionäride liikide järgi, eraldades selgema pildi saamiseks riigi tegelikud kulud pensioni- kapitali arvel tehtud kuludest. Riigitöliste, rahva- väelaste ja veneaegsete pensionäride pensionikulud kannab riik täies ulatuses.

Möödunud 1935/36. e/a. oli kuludelt suuremaid iseseisvuse ajal. Pensionideks maksti üle 4,3 milj. kr, sellest riigi- ja omaval.teenijale (ühes õpetajatega)

Pensionikulud (ühes arvatud ka ühekordsed toetused) pensionäride liikide järgi (1 000 kr).
 Montant total des pensions et subsides d'après les catégories des pensionnés (1 000 kr).

4.	Riigi- ja omav. teenijad (ühes õpetajatega) Employés de l'État et des administrations autonomes (y compris les instituteurs)	Kaitsevõlklased Militaires	Riigitöölised Ouvriers des entreprises de l'État	Rahvavõlklased Pensionnaires de la guerre d'indépendance	Vanad õpetajad Anciens instituteurs	Veneaegsed pensionärid Anciens pensionnaires du temps russe	Kokku Total
1935/36	2 458	380	323	686	38	498	4 829
1934/35	2 180	308	299	700	42	452	3 981
1933/34	1 931	261	287	664	44	467	3 654
1932/33	1 821	240	267	691	47	488	3 554
1931/32	1 664	218	231	728	49	497	3 387
1930/31	1 812	285	196	738	51	535	3 617
1929/30	1 491	255	136	720	57	601	3 260
1928/29	1 050	193	105	607	51	610	2 616
1927/28	855	150	92	507	2	662	2 268
1926/27	678	110	52	529	—	699	2 066
1926 I, I—31. III	156	25	—	125	—	168	474
1925	357	72	—	559	—	674	1 662
1924	—	—	—	585	—	637	1 172
1923	—	—	—	495	—	449	944
1922	—	—	—	407	—	123	530
1921	—	—	—	300	—	115	415
1920	—	—	—	362	—	21	383
Kokku — Total	16 451	2 497	1 988	9 353	381	7 636	38 306
%	43,0	6,5	5,2	24,4	1,0	19,9	100,0
Sellest: — <i>Dont</i> :							
Pensionikapitali maksud — Du cap. de pens.	5 402	359	—	—	—	—	5 761
%	93,8	6,2	—	—	—	—	100,0
Tegelik riigi kulu — <i>Frais de l'État</i>	11 049	2 138	1 988	0 353	381	7636	32 645
%	33,9	6,6	6,1	28,7	1,2	23,5	100,0

Pensionikulud 1933/34—1935/36. a.
 Dépenses pour les pensions de 1933/34—1935/36.

5.	1 000 kr			%		
	1933/34	1934/35	1935/36	1933/34	1934/35	1935/36
1. De l'État						
2. Du capital de pension						
Riigi- ja omav. teenijad (ühes õpetajatega) — Employés de l'État et des administrations autonomes (y compris les instituteurs)	1 195	1 280	1 612	32,7	32,1	37,3
Kaitsevõlklased — Militaires	736	900	846	20,1	22,6	19,5
Riigitöölised — Ouvriers des entreprises de l'État	202	222	204	5,5	5,6	6,8
Rahvavõlklased — Pensionnaires de la guerre d'indépendance	59	86	86	1,6	2,2	2,0
Vanad õpetajad — Anciens instituteurs	237	299	323	7,0	7,5	7,5
Veneaegsed pensionärid — Anciens pensionnaires du temps russe	664	700	686	18,2	17,0	15,9
	44	42	38	1,2	1,0	0,9
	467	452	438	12,8	11,4	10,1
Kokku — Total	3 654	3 981	4 323	100,0	100,0	100,0
Sellest: { Riigikulud	2 859	2 995	3 391	78,2	75,2	78,4
{ Pensionikapit. maksud	795	986	932	21,8	24,8	21,6

56,8%, rahvavõlklastele 15,9%, veneaegsetele pensionäridele 11%, kaitsevõlklastele 8,8% ja riigitöölilistele 7,6%.

3. Pensionisaajate koostis.

Composition des pensionnaires.

Järgnevalt anname üksikasjalisema ülevaate riigiteenijate, omaval.teenijate, õpetajate, kaitsevõlklaste ja riigitööliliste pensionide kohta. Vaatleme eraldi pensionäre, kes ise saavad pensioni oma teenistuse eest ja pensionär-perekondi, kes saavad pensioni kas teenistuses või pensionärina surnud perekonnapea teenistuse arvel, kusjuures pensionär-perekond kõikjal on võetud ühe

ühikuna, s. t. perekonda kuuluvate liikmete pensionid kokku on loetud üheks pensioniks.

Pensionäride arv. Viimase kolme (1933—1935) aasta jooksul on vaadeldavate pensionäride ja pensionär-perekondade arv kasvanud 42,7% — 4 835-lt 1. I 1933 6 901-le 1. I 1936. Üksikute liikides väljendub kasv järgmiselt: riigiteenijad — 48,1%, omavalitsus-teenijad 60,6%, kaitsevõlklased 71,5%, õpetajad 17,6% ja riigitöölised 27,6%. See järjekindel pensionäride arvu tõus kestab tõenäoliselt veel aastaid, enne kui jõutakse piirini, kus väljalangemine tasakaalustab juurdekasvu. Osaliselt aitas suurendada viimaseil aastail pensionäride arvu ka riigi- ja omavalitsuste vanemate teenijate sunniviisil pensionile saatmine, et võimaldada tööd nooremale, töötuile. Sama teostus ka kaitsevõlklaste, kus on viidud läbi juhtide kaadri noorendamine. Kaitsevõlklaste-pensionäride arvu on tõstnud ka ülejäänud pensioniõiguste andmine 1934. a.

Pensionäride ja pensionär-perekondade arv 1933—36. a.
 Nombre général des pensionnaires et des familles recevant les pensions de 1933—36.

6.	Üldarv Total	Riigiteenijad Employés de l'État	Omavalitsus-teenijad Employés des admin. auton.	Õpetajad Instituteurs	Kaitsevõlklased Militaires	Riigitöölised Ouvriers des entreprises de l'État
1. I 1930	6 901	3 743	803	894	415	956
1. I 1935	6 251	3 393	771	835	355	897
1. I 1934	5 895	2 899	644	780	255	817
1. I 1933	4 835	2 527	550	760	242	750

Riigiteenijaid, omavalitsus-teenijaid, õpetajaid, kaitsevõlklasi ja riigitöölisi oli 1. I 1936 pensionil üldse 6 901 pensionäri ja pensionär-perekonda, neist:

riigiteenijaid 3 743 (2 140 pensionäri + 1 603 pens.-perekonda), omavalitsusteenijaid 893 (580+313), õpetajaid 894 (626+268), kaitsevaelasi 415 (253+162) ja riigitöölisi 956 (584 pens. + 372 pens.-per.).

Riigiteenijate arv ületab kõik teised liigid kokkuvõetult. Oli 1. I 1936: riigiteenijaid 54,2% (pensionäre 51,1%, pens.-per. 59%), omavalitsusteenijaid 12,9% (13,9%; 11,5%), õpetajaid 13% (15%; 9,8%), kaitsevaelasi 6% (6%; 6%) ja riigitöölisi 13,9% (pens. 14%, pens.-per. 13,7%). Viimase 3 aasta keskmine aastane neto-juurdekasv moodustas: riigiteenijail

271 pens. + 134 pens.-per. = 405, omaval.-teenijail 85+28 = 113, õpetajail 23+22 = 45, kaitsevaelasil 32+25 = 57 ja riigitöölistel 45 pens. + 24 pens.-perek. = 69 ühikut.

Pensionäridest ja pens.-perekondadest elab linnus tugevasti $\frac{2}{3}$ (69,1%), maal ligikaudu $\frac{1}{3}$ (30,8%). Suuremal määral on pensionäre Tallinnas — ligi $\frac{1}{3}$ pensionäride üleriiklikust arvust.

Tab. 7 selgitab pensionäride ja pensionär-perekondade arvu liikumist (tuli juurde, kustutati) viimase kolme aasta jooksul liikide järgi.

Pensionäride ja pensionär-perekondade arvu liikumine 1933—35. a.
Mouvement du nombre des personnes et des familles pensionnées de 1933—35.

7.	1933				1934				1935				1933—35					
	Tuli juure	Kustutati	Jäi aasta lõpuks	+	Pensionés	Pension. suppr.	A la fin de l'année	+	Tuli juure	Kustutati	Jäi aasta lõpuks	+	Oli 1. I 1933	Tuli juure	Kustutati	Jäi 1. I 1936	+	
Pensionärid — Nombre des pensionnaires.																		
Riigiteenijad	364	116	1 575	+243	438	119	1 894	+319	366	120	2 140	+246	1 327	1 168	855	2 140	+813	
Omavalitsusteenijad	70	26	379	+53	121	16	484	+105	130	34	580	+96	326	830	76	580	+254	
Õpetajad	41	40	558	+1	70	37	501	+33	74	30	626	+35	557	185	116	626	+69	
Kaitsevaelased	9	4	161	+5	60	5	225	+64	41	13	253	+28	156	119	22	253	+97	
Riigitöölised	75	27	407	+48	84	32	549	+52	69	34	584	+35	449	228	63	584	+135	
Kokku	568	213	3 170	+355	782	209	3 743	+573	680	240	4 183	+440	2 815	2 030	662	4 183	+1368	
Pensionär-perekonnad — Nombre des familles.																		
Employés de l'État	178	54	1 324	+124	196	21	1 499	+175	138	34	1 603	+104	1 200	512	109	1 603	+403	
Employés des admn. auton.	41	0	265	+35	32	10	287	+22	36	10	313	+26	230	109	26	318	+83	
Instituteurs	25	6	222	+10	28	6	244	+22	30	6	268	+24	203	83	18	268	+65	
Militaires	11	3	94	+8	36	2	130	+30	34	2	162	+32	86	83	7	162	+76	
Ouvriers des entrepr. de l'État	41	22	320	+19	37	9	348	+28	40	16	372	+24	301	118	47	372	+71	
Total	296	91	2 225	+205	331	48	2 568	+283	278	68	3 716	+210	2 020	905	207	3 718	+698	
Kokku — Total.																		
Riigiteenijad	542	170	2 809	+372	634	140	3 303	+404	504	154	3 743	+350	2 527	1 680	464	3 743	+1216	
Omavalitsusteenijad	120	32	644	+88	153	26	771	+127	166	44	893	+122	556	430	102	893	+337	
Õpetajad	66	46	780	+20	98	43	836	+35	104	45	894	+59	700	298	134	894	+134	
Kaitsevaelased	20	7	265	+13	107	7	355	+100	75	16	415	+60	242	202	29	415	+173	
Riigitöölised	116	49	817	+67	121	47	897	+80	100	60	950	+59	750	346	140	956	+200	
Kokku	864	304	5 395	+560	1 113	257	6 251	+856	958	308	6 901	+650	4 835	2 935	869	6 901	+2066	

Pensionäride sugu ja vanus. Pensionärid on peamiselt mehed — 4 183 pensionäri hulgas oli 1. I 1936 mehi 3 668 ehk 87,7%, naisi 515 ehk 12,3%. Liikide järgi oli 1. I 1936:

	M.	N.
Riigiteenijad	92,9	7,1
Omaval.-teenijad	93,1	30,9
Õpetajad	78,3	21,7
Kaitsevaelased	100	—
Riigitöölised	91,6	8,4
Kokku	87,7	12,3

Kuigi pensionäride-naiste osatähtsus on väike, on ta siiski tõusnud viimase 5 a. jooksul 3,1% (võrdlusandmed ilma riigitöölisteta):

	Mehi	Naisi
1936. a.	3 133 ehk 87,1%	466 ehk 12,9%
1933. „	2 098 „ 88,5%	273 „ 11,5%
1931. „	1 623 „ 90,2%	176 „ 9,8%

Surnud perekonnapead, kelle teenistuse eest perekond saab pensiooni (2 718 isikut), olid peale 13 kõik mehed.

Vanuse järgi on pensionärid kuni 50 a. jaotatud kümnendrühmadesse, alates 50 a. on käsitatud 5 a. vahemikke.

Pensionäride vanust vaatleme kahel momendil: a) pensionile arvamisel ja b) 1. I 1936 (tegelik vanus).

Pensionäridest on arvatud pensionile vanuses 20—59 a. 38,3%, 60—64 a. 33,1%, 65—69 a. 18,1%, 70 a. ja van. 10,5%. Meestest läks pensionile 20—59 a. 37,8%, 60—64 a. 33,3%, 65—69 a. 18,4% ja üle selle vanuse 11%. Naistest läksid pensionile 20—59 a. 45,7%, 60—64 a. 31%, 65—69 a. 16,6% ja vanemalt 6,7%.

Kõige nooremis aastais lähuvad pensionile kaitsevaelased (1. I 1936 koostises oli neid tervelt 94% alla 60 a.), siis õpetajad (44,1% alla 60 a.), järgnevad riigi- ja omavalitsusteenijad (33,1%) ja lõpuks riigitöölised (29,2%).

Pensionäride vanusest pensionile mineku ajal 1. I 1936 ja 1. I 1933 koostise järgi annab pildi järgnev võrdlus % (mehed + naised):

	Kuni 59 a.	60—64 a.	65—69 a.	70 ja üle
Kaitsevaelased	1936 94,0	2,8	2,8	0,4
	1933 96,0	3,0	1,0	—
Õpetajad	1936 44,1	37,5	15,3	3,1
	1933 41,0	39,0	14,0	0,0
Riigiteenijad	1936 33,1	35,8	10,6	11,5
	1933 34,0	37,0	15,0	14,0
Omaval. teenijad	1936 33,1	28,4	22,0	10,5
	1933 31,0	32,0	15,0	22,0
Riigitöölised	1936 29,2	36,9	19,9	14,0
	1933

Pensionäride arv vanuse ja soo järgi pensionile mineku momendil (koostis 1. I 1936).
Sexe et âge des pensionnaires au temps de la désignation de pension (pour l'effectif au 1. I 1936).

	20—29	30—39	40—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70 <	Kokku Total	Teadm. Inconnus	Üldse Gr. total
Mehed — Hommes.											
Riigiteenijad	13	77	148	148	210	674	373	210	1 802	127	1 989
Omavalitsusteenijad	1	5	30	24	45	93	77	69	344	57	401
Õpetajad	—	10	48	50	74	180	71	16	440	41	490
Kaitseväelased	8	53	91	51	29	7	7	1	252	1	253
Riigitöölised	6	16	25	28	52	100	87	62	436	90	535
Kokku %	38	166	342	301	410	1 114	615	367	3 343	325	3 668
	0,8	5,0	10,2	9,0	12,3	33,3	18,4	11,0	100,0	8,9	—
Naised — Femmes.											
Employés de l'État	5	12	18	8	23	43	20	12	141	10	161
Empl. des admn. auton.	2	4	10	18	24	47	31	12	148	31	179
Instituteurs	3	12	21	20	15	35	17	2	125	11	136
Militaires	—	—	2	5	4	14	7	4	36	—	49
Ouvriers des entreprises de l'État	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Total %	10	38	51	51	66	139	75	30	450	65	515
	2,2	6,2	11,3	11,3	14,7	31,0	16,0	0,7	100,0	12,6	—
Kokku — Total.											
Riigiteenijad	18	89	166	160	233	717	393	231	2 003	137	2 140
Omavalitsusteenijad	3	0	40	42	69	140	108	81	402	88	580
Õpetajad	3	22	69	70	89	216	88	18	574	52	626
Kaitseväelased	8	58	91	51	29	7	7	1	252	1	253
Riigitöölised	6	16	27	33	56	174	94	66	472	112	584
Kokku %	38	194	393	352	476	1 253	690	397	3 793	390	4 183
	1,0	6,1	10,4	9,3	12,6	33,1	18,1	10,5	100,0	9,3	—

Perekonnapeade kohta, kelle teenistuse eest perekonnad saavad pensioni, toome nende suremisvanuse.

Alla 60 a. vanuses suri 60,1% perekonnapeadest, 60—64 a. 14,0%, 65—69 a. 12% ja vanemalt 13%. Kõige nooremalt surevad jällegi kaitseväelased, järgnevad riigiteenijad, omaval. teenijad, õpetajad. 3 viimase aastavahemiku muutused peegelduvad järgnevates arvudes:

	20—59 a.	60—64 a.	65—69 a.	70 ja üle
Kaitseväelased	1936 89,0	10,4	—	—
1933 94,0	6,0	—	—	
Riigiteenijad	1936 63,3	14,0	11,2	11,5
1933 67,0	16,0	7,0	10,0	
Omaval. teenijad	1936 53,2	13,3	16,0	16,0
1933 49,0	19,0	14,0	18,0	
Õpetajad	1936 49,1	10,5	15,3	16,1
1933 51,0	23,0	11,0	15,0	
Riigitöölised	1936 52,9	17,8	12,3	17,0
1933

Surand perekonnapeade suremisvanus (koostis 1. I 1936) — Age atteint par les chefs de famille morts. (pour l'effectif au 1. I 1936).

9.	20—29	30—39	40—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70 <	Kokku Total	Teadm. Inconnus	Üldse Gr. total
Üldse — Gr. total.											
Riigiteenijad — Employés de l'État	28	204	335	192	229	210	174	170	1 500	43	1 608
Omavalitsusteenijad — Empl. des admn. auton.	6	28	40	37	43	40	50	51	301	12	313
Õpetajad — Instituteurs	—	23	45	32	28	51	40	42	261	7	268
Kaitseväelased — Militaires	12	25	18	8	6	8	—	—	77	85	162
Riigitöölised — Ouvriers des entreprises de l'État	5	21	58	41	56	61	42	68	342	30	372
Kokku — Total %	51	301	502	310	362	379	306	330	2 541	177	2 718
	2,0	11,0	10,8	12,2	14,2	14,0	12,0	13,0	100,0	6,5	—

Eelpool valgustasime pensionäride pensionile arvamise aegset vanust. Järgnevalt selgitame pensionäride tegelikku vanust praegusel momendil (vt. t. 10).

1. I 1936 oli pensionil pensionäre alla 50 a. vanuses 11,7% (mehi 11,3%, naisi 15,5%), 50—59 a. 17% (m. 16,7%, n. 18,6%), 60—64 a. 22,3% (m. 22,1%, n. 23,8%), 65—69 a. 23,4% (m. 23,4%, n. 22,7%), 70 a. ja üle 25,6% (m. 26,5%, n. 19,3%). Vanuses alla 60 a. on pensionäre praegu kõigis liikides, arvatud välja kaitseväelased, ümmarguselt 1/4 pensionäride üldarvust. Kaitseväelastel moodustab nooremate 20—59 a. vanusrühm aga üle 4/5.

Pensionäride vanus 1. I 1936 (% üldarvust):

	20—59 a.	60—64 a.	65—69 a.	70 ja üle
Kaitseväelased	83,7	8,7	5,6	2,0
Õpetajad	23,3	24,7	24,2	22,8
Riigiteenijad	25,4	23,3	25,6	25,7
Omaval. teenijad	21,8	21,5	23,0	33,1
Riigitöölised	21,2	22,8	22,0	33,4
Kokku	28,7	22,3	23,4	25,6

4. Pensionile mineku põhjus. Pensionile arvamise põhjuseks on teatavasti teenitud aeg, haigused, mis takistavad teenistuse jätkamist, ja teenistuskohuste täitmisel saadud vigastused ning haigused. 1. I 1936 koostise pensio-

Pensionäride arv vanuse ja soo järgi 1. I 1936 — *Sexe et âge des pensionnaires le 1. I 1936.*

10.	20—29	30—39	40—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70 <	Kokku Total	Teadm. Inconnu	Üldse Gr. total
Mehed — Hommes.											
Riigiteenijad	3	54	110	106	184	435	481	489	1 862	127	1 989
Omavalitsusteenijad	1	3	21	19	25	64	85	126	344	57	401
Õpetajad	—	3	19	38	47	119	108	118	450	40	490
Kaitseväelased	2	20	93	50	40	22	14	5	252	1	253
Riigitöölised	4	13	23	12	39	99	98	149	487	98	585
Kokku %	10 0,3	99 3,0	266 8,0	225 6,7	335 10,0	739 22,1	786 23,4	895 26,5	3 345 100,0	323 8,8	3 668 —
Naised — Femmes.											
<i>Employés de l'État</i>	3	12	15	9	13	32	31	26	141	10	151
<i>Empl. des admin. auton.</i>	—	5	9	12	12	42	31	37	148	31	179
<i>Instituteurs</i>	1	11	16	13	16	23	31	16	125	11	136
<i>Militaires</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Ouvriers des entreprises de l'État</i>	—	—	—	8	0	9	9	9	36	13	49
Total %	4 0,9	28 6,2	39 8,7	37 8,2	47 10,4	106 23,6	102 22,7	87 19,3	450 100,0	65 12,6	515 —
Kokku — Total.											
Riigiteenijad	6	66	125	115	197	467	512	515	2 003	137	2 140
Omavalitsusteenijad	1	8	30	31	37	106	118	163	492	88	580
Õpetajad	1	14	34	51	63	142	189	131	575	51	626
Kaitseväelased	2	26	93	50	40	22	14	5	252	1	253
Riigitöölised	4	13	23	15	45	108	107	158	473	111	584
Kokku %	14 0,4	127 3,3	305 8,0	262 6,9	382 10,1	845 22,3	888 23,4	972 25,6	3 795 100,0	388 9,8	4 183 —

näridest (vt. tab. 13) 24,2% on pensionile mineku põhjuseks teenitud aeg, 69,8% — haigus ja 6% teenistuskohuste täitmisel saadud vigastused ning haigused.

Võrdlusist selgub, et haiguse osatähtsus tõuseb teenitud aja arvel (riigitöölisi pole arvestatud) järjekindlalt:

	1936	1933	1931
Teenitud aeg	21,7%	26,8%	30,2%
Haigus	78,6,,	67,5,,	63,8,,
Teenistuskohuste täitmisel saadud vigastus	4,7,,	5,7,,	6,0,,

Üksikute pensionäride liikide järgi oli pensionile mineku põhjuseks 1936 ja 1933. a.:

	Teenitud aeg	Haigus	Teenistuskohuste täitmisel saadud vigastus
Riigiteenijad {	1936 . .	14,4	81,7
	1933 . .	20,1	74,9
Omaval. teenijad {	1936 . .	10,9	78,8
	1933 . .	21,5	73,0
Õpetajad {	1936 . .	33,2	61,2
	1933 . .	39,1	60,2
Kaitseväelased {	1936 . .	54,6	24,1
	1933 . .	50,6	19,9
Riigitöölised {	1936 . .	39,7	46,1
	1933

Perekonnapeade kohta, kelle teenistuse eest perekonnad saavad pensioni, toome andmed palju neist suri pensionärina — pärast teenistusest lahkumist, palju teenistuses olles ja palju teenistuskohuste täitmisel.

1. I 1936 koostise perekonnapeadest (vt. tab. 14) suri pensionärina 22,3%, teenistuses olles 71,4% ja teenistuskohuste täitmisel saadud vigastuste või haiguste tagajärjel 6,3%.

Võrreldes 1936, 1933 ja 1931. a. koostisi (ilma riigitööliseta) selgub, et perekonnapeadest suri:

	1936	1933	1931
Pensionärina	23,9%	10,5%	23,2%
Teenistuses	68,0,,	73,9,,	65,8,,
Teenistuskohuste täitmisel	7,2,,	9,6,,	11,0,,

Liikide järgi suri 1936 ja 1933. a. koostise perekonnapeadest:

	Pensionärina	Teenistuses	Teenistuskoh. täitmisel
Riigiteenijad {	1936 . .	24,0	69,1
	1933 . .	15,3	75,1
Omaval. teenijad {	1936 . .	22,7	73,2
	1933 . .	20,0	78,0
Õpetajad {	1936 . .	35,1	63,8
	1933 . .	20,7	77,3
Kaitseväelased {	1936 . .	6,2	68,5
	1933 . .	12,8	51,2
Riigitöölised {	1936 . .	12,4	86,8
	1933

5. Pensioniõiguslik teenistusaeg.

Durée de services des pensionnés.

Pensionimäär oleneb teenistusaegast, arvatud välja vaid juhud, kus isik vabastatakse teenistusest teenistuskohuste täitmisel saadud vigastuste või haiguse tõttu ja saab pensioni teenistuse kestusele vaatamata.

Kaitseväelasil pensioniõiguslik teenistusaeg ei ühtu tegelikult teenitud ajaga, vaid on suurem, kuna kaitseväes osa teenitud aega arvestatakse rohkem kui ühekordselt.

Pensionäridest (koostis 1. I 1936) on teeninud kuni 4 a. 0,3%, 5—9 a. 1,4%, 10—24 a. 42,3%, 25 ja rohkem 56,0% (üle 30 a. 21,4%).

Surnud perekonnapeadest on teeninud kuni 4 a. 0,5%, 5—9 a. 16%, 10—24 a. 46,3%, 25 a. ja üle 37,2% (rohkem kui 30 a. 16,9%). Perekonnapeade teenistusaeg on seega üldiselt märksa lühem kui pensionäridel.

Võrreldes 1936. a. pensionäride koostist (ilma riigitöolisteta) varematega näeme, et teenistuskestus langeb järjekindlalt:

	1936	1933	1931
Kuni 4 a.	0,2%	0,3%	0,4%
5—9 „	1,4,,	2,2,,	2,1,,
10—24 „	41,6,,	34,5,,	26,2,,
25 ja üle	56,8,,	63,0,,	71,3,,

Surnud perekonnapeade teenistuskestus on üldiselt peagu muutusetu. Perekonnapead teenisid:

	1936	1933	1931
Kuni 4 a.	0,6%	0,8%	1,0%
5—9 „	16,8,,	18,7,,	21,7,,
10—24 „	46,2,,	42,6,,	39,0,,
25 a. ja üle	37,5,,	37,9,,	38,3,,

Pensionäride ja surnud perekonnapeade pensionilõiguslik teenistuskestus % (koostis 1. I 1936).
Durée de service des pensionnaires et des chefs de famille morts en %, pour l'effectif au 1. I 1936.

11.	> 4 a.	Pensionärid.																				Kokku Total	Teadim. Inconn.
		5-9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26-30	31-40	41 <		
Pensionärid.																							
<i>Pensionnaires.</i>																							
Riigiteenijad	0,1	1,0	4,5	3,0	3,8	5,0	6,5	4,5	2,8	1,7	1,2	1,5	1,8	1,5	1,5	1,0	2,2	4,3	29,4	17,6	3,0	100,0	3,1
Omavalitsusteenijad	0,7	1,0	6,7	5,5	5,0	4,4	5,7	2,8	0,2	4,3	2,8	3,2	2,7	2,7	1,4	2,1	3,2	3,9	23,8	0,9	0,5	100,0	2,8
Õpetajad	—	0,0	1,6	1,1	1,4	1,3	1,6	1,8	1,6	1,9	1,3	1,1	1,0	1,3	2,6	2,4	2,7	4,2	36,1	27,0	6,3	100,0	0,6
Kaitsevälalased	—	1,0	0,5	—	2,0	2,0	1,0	1,5	1,5	2,5	2,0	1,5	2,0	1,0	0,5	1,0	—	8,6	43,2	25,7	2,5	100,0	21,3
Riigitöölised	1,2	1,2	3,8	5,6	4,2	3,7	6,2	4,2	3,1	2,9	2,7	2,7	1,3	0,8	2,5	1,9	1,0	6,4	26,0	17,5	1,1	100,0	11,1
Kokku	0,3	1,4	4,0	3,7	3,7	4,0	5,3	3,7	3,0	2,3	1,7	1,8	1,9	1,5	1,7	1,8	2,2	4,7	29,9	18,5	2,9	100,0	4,9
Surnud perekonnapead —																							
<i>Chefs de famille morts.</i>																							
Employés de l'Etat	0,5	16,8	5,8	5,8	5,6	3,5	3,7	2,8	2,8	2,3	1,0	2,6	2,3	2,5	2,2	2,2	2,0	2,1	17,3	12,3	3,0	100,0	0,0
Empl. des adm. auton.	1,0	20,6	6,6	6,0	4,7	4,0	2,7	3,3	2,0	2,7	1,7	3,0	1,0	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	15,0	8,0	2,7	100,0	3,8
Instituteurs	—	4,6	1,2	2,7	0,4	1,5	1,5	1,9	2,3	2,3	1,5	1,5	1,5	1,2	2,7	3,1	3,4	3,4	20,3	24,4	12,6	100,0	2,2
Militaires	—	15,8	6,8	7,0	—	5,0	3,4	5,9	7,0	0,9	3,4	3,4	5,1	2,5	1,7	4,2	—	1,7	11,0	12,7	0,9	100,0	27,2
Ouvriers des entreprises de l'Etat	0,5	17,0	10,1	4,2	4,5	5,0	2,0	3,0	1,7	2,0	1,4	1,1	1,4	2,8	2,8	2,2	1,9	5,6	15,4	11,2	3,0	100,0	3,8
Total	0,5	16,0	6,1	5,4	4,5	3,7	3,1	3,0	2,7	2,2	1,8	2,4	2,1	2,4	2,3	2,4	2,2	2,8	17,5	13,0	3,9	100,0	6,9

6. Pensionär-perekondade koostis.
Composition des familles pensionnées.

Pensionäride, kes saavad pensioni oma teenistuse cest ise, perekondade koostise kohta andmeid ei koguta, kuna pensioni maksmisel ei arvestata pensionäri ülalpidamisel olevate perekonnaliikmetega. Surnud isiku perekonna pensionisuurus aga oleneb perekonnaliikmete arvust.

1. I 1936 oli pensionil 2 718 pensionär-perekonda 4 177 perekonnaliikmaga, mis annab 1 perek. kohta keskm. 1,5 isikut. Kõigis pensionäride liikides on esikohal lasteta lesed.

Ainult leskedest koosnevaid perekondi oli 1. I 1936 üldse 1 752 ehk 64,4% pens.-per. üldarvust,

lesk + 1 laps — 524 per. = 19,3%, lesk + 2 last — 244 per. = 9% ja lesk + 3 last ning enam — 118 per. = 4,4%.

Lastest, kel puuduvad vanemad, koosnevaid perekondi oli vaid 80 ehk 2,0% pens.-perekondade üldarvust.

7. Pensioni suurus ja kulud.
Montant des pensions et dépenses.

Pensionisuurus oleneb isiku palgamäärast, teenitud ajast ja pensionile arvamise põhjustest. Tab. 13 ja 14 on pensionärid ja pensionär-perekonnad jaotatud suurusrühmadesse pensionimäärade ja pensionisumma järgi ja toodud ka pensionile arvamise alused.

4 183 pensionärist (arv 1. I 1936) saab aastas pensioni kuni 240 kr (> 20 kr kuus) 11%, 241—480 kr (20—40 kr kuus) 49,2%, 481—840 kr (40—70 kr kuus) 25,7%, 841—1 200 kr (70—100 kr kuus) 10,0% ja rohkem (üle 100 kr kuus) 4,1%.

Riigiteenijate (74,0%), riigitöölise (74,1%) ja omavalitsusteenijate (66,4%) enamik sai 1936. a. alul pensioni ainult kuni 40 kr kuus.

Õpetajate keskmiseks pensioniks on 40—100 kr kuus (84,9%), kaitsevälalaste 70—150 kr kuus (67,2%). Kaitsevälalaste ja õpetajate pensionid on suuremad seetõttu, et nimetatud liikide pensionäride hulgas on ülekaalus kõrgemalpalgalistel kohtadel teeninud isikud. Peale selle on kaitsevälalaste rühmas võrdlemisi suure nende %, kes arvatud pensionile teenistuskohuste täitmise (peamiselt sõja ajal) saadud haavade, haiguste ja vigastuste tõttu, mis omakorda tõstab pensioni suurust.

Pensionär-perekondade koostis 1. I 1936.
Composition des familles des pensionnés le 1. I 1936.

12.	Lesed, kel lapsi: Feux avec le nombre des enfants:			Vanemateta lapsed: Enfants sans parents:				Pensionär-perek. üldarv. — N. des fam. pensionn.	
	1	2	3 ja r. et pl.	1	2	3	4 ja r. et pl.		
Riigiteenijad	1 012	307	148	88	20	13	4	2	1 003
Omavalitsusteenijad	222	57	21	6	5	2	—	—	313
Õpetajad	167	53	25	11	7	5	—	—	268
Kaitsevälalased	62	55	31	6	5	3	—	—	192
Riigitöölised	280	62	19	7	5	—	—	—	372
Kokku	1 752	524	244	118	51	23	4	2	2 718
%									
Employés de l'Etat	63,1	19,2	9,2	5,5	1,8	0,8	0,3	0,1	100,0
Employés des adm. auton.	70,9	18,2	0,7	1,9	1,0	0,7	—	—	100,0
Instituteurs	62,3	19,8	9,3	4,1	2,0	1,9	—	—	100,0
Militaires	38,3	33,0	19,1	3,7	3,1	1,9	—	—	100,0
Ouvriers des entreprises de l'Etat	77,7	14,0	5,1	1,9	1,8	—	—	—	100,0
Total	64,4	19,3	9,0	4,4	1,9	0,8	0,1	0,1	100,0

Pensionid pensioni suurustel 1. I 1936 — Répartition des pensions d'après le montant le 1. I 1936.	Pensionid aastane määra kr — Montant annuel en kr												Kokku Total								
	60	61-120	121-180	181-240	241-300	301-360	361-420	421-480	481-600	601-720	721-840	841-960		961-1080	1081-1200	1201-1320	1321-1440	1441-1560	1561-1680	1681-1800	1801 ja enam et plus
Pensionid alus — Base de pension.																					
Riigiteenijad — Employés de l'État.																					
Teenitud aeg (§ 7)	4	1	1	3	9	6	3	135	34	22	13	11	13	6	3	10	1	1	1	1	
Haigus: alalist kõrvalabi vajav (§ 9-a)								3	18	2	7	4	1	2	1	1	1	1	1	1	
Kõrvalabi mittevajav (§ 9-b)								147	146	80	58	23	25	25	11	9	4	2	2	2	
Vigastus või haigus teenistuskohuste täitmisel:																					
alalist kõrvalabi vajav (§ 13)	2	4	9	133	220	158	193	853	192	131	77	46	43	18	14	4	6	1	1	1	
kõrvalabi mittevajav (§ 14)	6	0,2	0,4	7,1	10,3	7,4	9,0	39,9	9,0	6,1	3,6	1,9	2,0	0,8	0,7	0,8	0,2	0,3	0,6	0,6	
Kokku %	0,3	1,1	2,2	6,4	4,4	3,4	4,4	33,4	14,4	8,8	9,9	6,6	1,1	1,1	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	
Omavalitsuste teenijad — Employés des admin. auton.																					
Düree de services (§ 7)	1	3	2	6	4	4	4	33	14	8	9	6	1	1	1	1	1	1	1	1	
Haigus: alalist kõrvalabi vajav (§ 9-a)								4	2	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kõrvalabi mittevajav (§ 9-b)	4	13	15	36	54	41	44	95	48	31	23	18	8	1	3	4	2	2	2	2	
Vigastus või haigus teenistuskohuste täitmisel:																					
alalist kõrvalabi vajav (§ 13)	1	1	1	1	3	1	3	4	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
kõrvalabi mittevajav (§ 14)	6	16	19	45	62	49	53	136	63	44	34	27	10	3	5	6	6	6	6	6	
Kokku %	1,0	2,8	3,8	7,7	10,7	8,4	9,1	23,4	10,9	7,6	5,9	4,7	1,7	0,5	0,9	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	
Õpetajad — Instituteurs.																					
Teenitud aeg (§ 7)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Haigus: alalist kõrvalabi vajav (§ 9-a)								1	3	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kõrvalabi mittevajav (§ 9-b)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Vigastus või haigus teenistuskohuste täitmisel:																					
alalist kõrvalabi vajav (§ 13)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
kõrvalabi mittevajav (§ 14)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kokku %	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
Kaitseväelased — Militaires.																					
Teenitud aeg (§ 35) — Düree de service	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Teenistuskohuste täitmisel sõja ajal — Service au temps de guerre:																					
100% kõrvõime kaotust (§ 34-a) — Perte tot. de la cap. au trav.																					
10-99% kõrvõime kaotust (§ 34-b) — Perte de 10-99% de la cap. au trav.																					
Le cap. au trav.																					
Teenistuskohuste täitmisel rahu ajal — Serv. ord. (temps de paix):																					
Tähtsust tõrjõime kaotamine — Perte totale de la cap. au trav.:																					
a) alalist kõrvalabi vajav (§ 35-a) — sans nécess. l'aide perman.																					
b) kõrvalabi mittevajav (§ 35-b) — sans nécess. d'une aide per.																					
Teenistuse ajal kõrvõime kaotamine — Perte de la cap. au trav. et avant le temps de service:																					
alalist kõrvalabi vajav (§ 30-a) — sans nécess. l'aide perman.																					
kõrvalabi mittevajav (§ 30-b) — sans nécess. d'une aide perman.																					
Kokku — Total %	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
Riigiteenijad — Ouvriers des entreprises de l'État.																					
Teenitud aeg (§ 6) — Düree de service (§ 6)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Vigastus või haigus teenistuskohuste täitmisel — Infirmité causée par le service:																					
alalist kõrvalabi vajav (§ 8') — nécess. l'aide perman. (§ 8')																					
kõrvalabi mittevajav (§ 8'') — sans nécess. d'une aide per. (§ 8'')																					
Haigus: alalist kõrvalabi vajav (§ 9')																					
alalist kõrvalabi vajav (§ 9'') — Matériel. nécess. l'aide per. (§ 9'')																					
kõrvalabi mittevajav (§ 9''') — sans nécess. d'une aide per. (§ 9''')																					
Kokku — Total %	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
Üldis — Gr. total %	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
Riigiteenijad — Employés de l'État	0,01	0,02	0,1	3,2	5,9	5,1	7,4	37,8	10,2	8,5	6,9	3,6	4,3	2,0	1,7	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	
Omavalitsuste teenijad — Employés des admin. auton.	0,1	0,5	1,0	3,5	6,1	5,9	7,6	25,4	12,4	10,6	9,7	8,9	8,7	1,3	2,3	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	
Õpetajad — Instituteurs	—	0,01	—	—	0,1	0,3	0,5	5,8	10,2	14,9	23,0	18,6	10,2	5,8	8,2	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	
Kaitseväelased — Militaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Riigiteenijad — Ouvriers des entreprises de l'État	0,3	1,1	5,7	6,8	8,1	10,8	8,8	9,1	8,3	11,6	16,2	9,3	2,3	1,5	0,6	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	0,1	0,2	0,7	2,5	4,2	4,2	5,3	23,4	9,9	9,9	11,8	8,7	5,7	3,8	3,0	2,9	1,1	1,3	0,8	1,3	

— % d'après le montant total.

Pensionäride pensioni suurusrühmad (%) 1. I 1936:

	Kuni 240 kr aastas	241—480 kr	481—840 kr	841—1 200 kr	1 201 ja üle
Riigiteenijad	8,0	60,6	18,7	4,7	2,0
Omaval. teen.	14,8	51,0	24,4	0,9	2,3
Õpetajad	0,2	11,7	58,1	20,8	3,2
Kaitseväl.	—	12,3	20,5	30,8	36,4
Riigitöölised	34,7	39,4	20,4	5,8	0,2
Kokku	11,0	49,2	25,7	10,0	4,1

2 718 pensionär-perekonnast (arv 1. I 1936) saab aastas pensioni kuni 240 kr (> 20 kr kuus) 39,8%, 241—480 kr (20—40 kr kuus) 46,3%, 481—840 kr (40—70 kr kuus) 10,7%, 841—1 200 kr (70—100 kr kuus) 2,4% ja rohkem (üle 100 kr kuus) 0,8%. Pensionil olevate perekondade pensionimäärad on, nagu nähtub eeltoodust, tunduvalt madalamad, kui pensio-

näridel. Selle peamiseks põhjuseks on asjaolu, et 1—2—3-liikmelised perekonnad saavad ainult teatud osa surnud perekonnapea pensionist. Kolme- ja vähem-liikmeliste perekondade arv aga moodustab valdava enamuse pensionär-perekondade koostisest (1. I 1936 95,6%). Samuti mõjutab perekondade pensioni suurust veel see asjaolu, et perekonnapeade, nagu nägime eelpool, suremisaeagne vanuslik koostis on noorem ja seetõttu teenistusaastaid pensionile minnes on neil vähem kui pensionäridel.

Järjekord pensionimäärade kõrguses on perekonnadel sama, mis pensionäridel — kõrgemat pensioni saavad kaitsevälaste ja õpetajate perekonnad, tunduvalt vähem omaval.teenijate, riigiteenijate ja riigitöölised perekonnad.

Pensionär-perekondade pensioni suurusrühmad 1. I 1936.
Répartition des pensions des familles recevant les pensions d'après le montant le 1. I 1936.

14.	Pensioni aastane määr kroonides — Montant annuel en kr																				Kokku Total
	> 60	61—120	121—180	181—240	241—300	301—360	361—420	421—480	481—600	601—720	721—840	841—960	961—1080	1081—1200	1201—1320	1321—1440	1441—1560	1561—1680	1681—1800	1801 <	
Riigiteenijad:	Perekondade arv — Nombre des familles.																				
Perekonnapea surnud:																					
pärast teen. lahk. (§ 39)	2	18	51	135	60	42	20	24	17	5	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	385
teenistuses (§ 40-a)	7	57	149	230	182	141	119	132	47	20	13	5	2	2	—	—	—	—	—	—	1 107
teenist.-koh. täitm. (§ 40-b)	—	1	3	16	8	14	12	35	15	3	2	4	—	3	—	—	—	—	—	—	111
Kokku	9	76	203	381	251	197	151	191	79	28	17	10	2	6	1	—	—	—	—	—	1 603
%	0,6	4,7	12,7	23,8	15,6	12,8	9,4	11,9	4,9	1,7	1,1	0,6	0,1	0,4	0,1	—	—	—	—	—	100,0
Omavalitsusteenijad:																					
Chef de fam. morts:																					
après le service (§ 39)	1	4	8	14	12	12	7	6	2	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	71
en service (§ 40-a)	4	16	28	40	26	27	15	41	12	11	6	4	—	1	—	—	—	—	—	—	229
en rempl. ses fonctions (§ 40-b)	—	—	1	1	—	1	1	5	1	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	13
Total	5	20	35	55	38	40	23	52	15	12	8	5	—	4	1	—	—	—	—	—	313
%	1,6	6,4	11,2	17,8	12,1	12,8	7,8	16,0	4,8	3,8	2,6	1,0	—	1,3	0,3	—	—	—	—	—	100,0
Õpetajad:																					
Perekonnapea surnud:																					
pärast teen. lahk. (§ 39)	—	—	2	1	11	14	14	30	13	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94
teenistuses (§ 40-a)	—	1	3	5	0	21	22	48	32	15	12	—	—	3	2	—	—	—	—	—	171
teen.-koh. täitm. (§ 40-b)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3
Kokku	—	1	5	6	17	35	36	78	45	22	14	—	—	4	2	—	—	—	—	—	268
%	—	0,4	1,9	2,2	6,3	13,1	13,4	29,1	16,8	8,2	5,2	—	—	1,5	0,7	—	—	—	—	—	100,0
Kaitsevälased:																					
Perekonnapea surnud:																					
pärast teen. lahk. (§ 40)	—	—	—	—	—	2	—	—	1	3	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	10
teenistuses (§ 50-a)	—	2	2	17	10	10	12	15	8	11	5	8	6	1	1	2	1	—	—	—	111
teen.-koh. täitm. (§ 50-b)	—	—	—	—	—	—	—	1	5	3	7	6	5	3	1	4	1	1	3	1	41
Kokku	—	2	2	17	10	12	12	16	14	17	13	15	12	4	2	2	2	1	3	1	163
%	—	1,2	1,2	10,5	6,2	7,4	7,4	9,9	8,7	10,5	8,0	9,8	7,4	2,5	1,2	1,2	1,2	0,6	1,9	0,6	100,0
Riigitöölised:																					
Perekonnapea surnud:																					
pärast teen. lahk. (§ 39)	1	6	8	19	3	4	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
teenistuses (§ 40-a)	3	38	90	97	41	17	13	16	5	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	323
teen.-koh. täitm. (§ 40-b)	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Kokku	4	44	98	116	44	22	14	20	7	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	372
%	1,1	11,8	20,8	31,2	11,8	5,9	3,7	5,4	1,9	0,3	0,3	—	—	0,3	—	—	—	—	—	—	100,0
Üldse	18	143	343	575	360	306	236	357	160	80	53	30	19	16	4	8	2	2	4	2	2 718
%	0,7	5,3	12,6	21,2	13,2	11,3	8,7	13,1	5,9	2,9	1,9	1,1	0,7	0,6	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	100,0
Pensionisumma % — % d'après le montant total.																					
Riigiteenijad — Employés de l'État	0,1	1,4	6,2	16,3	13,8	13,8	12,0	17,5	8,7	3,8	2,7	1,8	0,4	1,4	0,3	—	—	0,3	—	—	100,0
Omavalitsusteenijad — Employés des admin. auton.	0,1	1,7	4,9	10,8	6,6	12,3	8,4	21,8	7,5	7,4	5,8	4,2	—	4,3	1,2	—	—	—	—	—	100,0
Õpetajad — Instituteurs	—	0,1	0,6	1,0	3,6	9,0	10,9	27,3	18,9	11,3	8,5	—	—	3,2	1,8	—	—	1,1	—	—	100,0
Kaitsevälased — Militaires	—	0,2	0,3	3,4	2,6	3,8	4,4	6,8	7,2	10,6	9,6	12,8	11,6	4,8	2,4	—	—	—	—	—	100,0
Riigitöölised — Ouvriers des entreprises de l'État	0,1	4,8	17,7	29,4	14,8	8,8	6,0	10,8	4,6	0,8	0,9	—	—	1,2	—	—	—	—	—	—	100,0
Kokku — Total	0,1	1,4	5,6	13,2	10,6	11,0	10,1	17,6	9,4	5,8	4,5	2,9	2,1	2,0	0,6	1,2	0,3	0,4	0,8	0,4	100,0

Pensionär-perekondade pensioni suurusrühmad (%) 1. I 1936:

	Kuni 240 kr aastas	241— 480 kr	481— 840 kr	841— 1 200 kr	1 201 ja üle
Riigiteenijad	41,8	40,2	7,7	1,1	0,2
Omaval. teen.	36,8	48,8	11,2	2,0	0,3
Õpetajad . .	4,5	61,9	30,2	2,2	1,2
Kaitseväl.	12,9	30,9	27,2	19,2	9,8
Riigitöölised	70,4	26,8	2,5	0,3	—
Kokku	39,8	46,8	10,7	2,4	0,8

Jättes välja riigitöölised, võrdleme pensionäride ja pensionär-perekondade pensioni suuruse muutuvust ajavahemikul 1. I 1933—1. I 1936 liikide järgi.

Võrdlusest selgub, et pensioni suurus näitab üldiselt alanemist nii pensionäridel kui ka perekondadel.

Pensionäride pensioni suurus (% pension. üld-arvust):

	Kuni 240 kr aastas	241—480 kr	481—840 kr	841—1200 kr	1201 ja üle
Riigiteenijad	1936 . . 8,0	06,6	18,7	4,7	2,0
	1933 . . 7,4	03,8	20,9	6,7	1,2
Omaval. teenijad	1936 . . 14,8	51,6	24,4	6,0	2,3
	1933 . . 9,5	49,7	23,5	11,4	0,9
Õpetajad . . .	1936 . . 0,2	11,7	58,1	20,8	3,2
	1933 . . —	10,6	46,0	38,6	4,8
Kaitsevälased	1936 . . —	12,3	20,5	30,8	36,4
	1933 . . —	7,7	18,6	30,1	43,6
Kokku	1936 . . 7,2	50,8	20,6	10,7	4,7
	1933 . . 5,5	45,6	27,7	16,4	4,8

Pensionär-perek. pensioni suurus (% pens.-per. üldarvust):

	1936 . .	1933 . .	1936 . .	1933 . .	1936 . .	1933 . .	1936 . .	1933 . .	1936 . .	1933 . .
Riigiteenijad	41,8	35,3	49,2	53,9	7,7	9,3	1,1	1,3	0,2	0,2
Omaval. teenijad	36,8	30,0	48,8	57,0	11,2	9,0	2,0	3,0	0,3	0,4
Õpetajad	4,5	3,0	61,9	55,7	30,2	33,5	2,2	5,4	1,2	1,5
Kaitsevälased	12,9	1,2	30,9	27,0	27,2	31,4	19,2	20,1	9,8	10,4
Kokku	34,8	20,2	49,4	53,2	12,1	13,3	2,7	3,4	1,0	0,0

Et võrrelda pensionisumma jaotumist suurusrühmade vahel, on korrutatud rühma kuuluvate

isikute arv (koostis 1. I 1936) rühma keskmise pensioni suurusega (aastane määr) ja saadud summad avaldatud (tab. 13, 14) protsentides vastava pensionisaajate liigi kogusummast.

Pensionäridel langeb vastavast üldsummast suurusrühmale kuni 240 kr aastas (> 20 kr kuus) 3,5% (isikuid 11%), 241—480 kr rühmale 36,1% (isikuid 49,2%), 481—840 kr rühmale 31,3% (is. 25,7%), 841—1 200 kr rühmale 18,2% (isikuid 10,0%) ja suuremaile rühmadele — 10,0% (isik. 4,1%).

Perekondadele kuuluvast summast langeb rühmale kuni 240 kr aastas 20,3% (perekondi 39,8%), 241—480 kr 49,3% (per. 46,3%), 481—840 kr 19,7% (per. 10,7%), 841—1 200 kr 7,0% (per. 2,4%) ja sellest suuremaile rühmadele 3,7% (perek. 0,8%).

Võrdlus näitab, et ühes pensioninormide alane misega nihkuvad allapoole ka pensionisumma suurusrühmad.

Aasta pensionisummad jagunesid (% kulu üldsummast, ilma riigitööliseta):

	Kuni 240 kr aastas	241—480 kr	481—840 kr	841—1200 kr	1201 ja üle
Pensionäridel	1936 . . 3,4	30,0	30,8	18,8	12,0
	1933 . . 1,7	31,1	29,2	23,2	11,8
Pensionär-perekondadel	1936 . . 17,2	50,2	21,1	7,6	3,9
	1933 . . 13,6	51,9	22,1	8,0	3,8

Riigi- ja omavalitsusteenijaile, õpetajaile, kaitsevälasile ja riigitöölisile on viimase 5 a. jooksul makstud pensionideks ja ühekordseiks toetusiks¹⁾ üldse 12,9 milj. kr ehk keskm. 2,6 milj. kr aastas, sellest pensionäridele ümmarguselt 71%, pensionär-perekondadele 29%.

Kulusumma on kasvanud 2 113 tuh. kr 1931/32. e/a. 3 161 tuh. kr 1935/36. e/a., ehk 4 a. kestel 50%:

	1 000 kr	1931/32 = 100
1935/36 e/a.	3 161	149,6
1934/35 „	2 787	131,9
1933/34 „	2 470	117,3
1932/33 „	2 328	110,2
1931/32 „	2 113	100,0
5 a. keskm.	2 574	—

¹⁾ Ühekordsed toetused moodustavad kulu üldsummast tähtsusetu osa. 1935/36 e/a. näit. 0,7%.

Pensionide kohta Keskbüroo väljaandis varem ilmunud:

Pensionid 1925—30. A. Tuisk, Eesti Statistika nr. 112(3) 1931 a., lhk. 161—173.
Pensionid 1. I 1933. A. Tuisk, Eesti Statistika nr. 137(4) 1933 a., lhk. 214—219.

POST, TELEGRAAF, TELEFON ja RAADIO 1935/36. a.

POSTES, TÉLÉGRAPHES, TÉLÉPHONES et RADIO PENDANT L'ANNÉE BUDGÉTAIRE de 1935/36.

Sisu: I. Liikimine. A. Post. 1. Postisaadetised, lhk. 508. 2. Postisaadetiste väljastamine, lhk. 509. 3. Posti jooksvad arved ja tšekanded, lhk. 510. 4. Postikassang, lhk. 511. 5. Eesti Panga agentuurid, lhk. 511. 6. Rõigihoiukassa agentuurid, lhk. 511. 7. Ajalehtede ja ajakirjade tellimised, lhk. 511. 8. Raudtee kauba- ja pagasioperatsioonid, lhk. 511. 9. Postimaksuvahendid, lhk. 512. 10. Postivedu, lhk. 512. 11. Agentuuride tegevus, lhk. 513. 12. Posti tarvitajate liigitelu, lhk. 513. B. Telefon lhk. 513. C. Telegraaf, lhk. 514. D. Raadio. 1. Raadiotelegraaf, lhk. 514. 2. Raadiovõrguühendus, lhk. 514. H. Organisatsioon. 1. Postivalitsus, lhk. 516. 2. Kohalike asutiste võrk, lhk. 516. 3. Telegraafi, telefoni ja raadio tehnikaala, lhk. 516. 4. Asutiste teenimine, lhk. 516. 5. Asutiste ruumid ja muud tingimused, lhk. 518. 6. Revideerimised, süüteoed, kahjustamised, lhk. 518. 7. Normimine, standardimine, tüüpimine, talituste arendamine, lhk. 519. 8. Seadused, lepingud, konverentsid, määrused, juhtnõuad, lhk. 520. III. Finants-ala. 1. Tulud ja kulud, lhk. 520. 2. Tasuvuse arvatus, lhk. 522. 3. Rahaliste üendamiste vahelkord välisriikidega, lhk. 523. 4. Tariifide muudatused, lhk. 523. IV. Isikkond. 1. Isikkonna kujunemise alused, lhk. 523. 2. Postivalitsuse isikkond normide järgi, lhk. 524. 3. Kohalike asutiste isikkond normide järgi, lhk. 524. 4. Ametkonna tegelik isikkond, lhk. 524. 5. Teenistuslik ettevalmistus ja haridus, lhk. 524. 6. Teenijate ametipuhkused ja terviseik seisukord, lhk. 525.

I. LIIKIMINE — TRAFIC.

A. POST — POSTE.

1. Postisaadetised.
Envois postaux.

1935/36. tegevusaastal olid postitalituse tulemused võrreldes 1934/35. a. järgmised:

Postisaadetiste üldarv suurenes 7,9%. Postisaadetiste koguarvust oli sisemaisi 78,2%, välismailt tulnud 15,3% ja välismaile läinud 6,5%.

Kirjapostisaadetiste arv suurenes üldiselt 9,2%. Seejuures suurenesid sisemaised saadetised 3,5%, välismaised tulnud 18,1%, kuna välismaised läinud vähenesid 2,8%.

Liikide järgi arvuliselt suurenesid kirjad 7,3%, postkaardid 8,8%, trükitooted 13,3%, kaubaproovid 19,3%, pisipaketid 58,04%, juurdemakusasaadetised 6,7% ja maksuvabad kirjapostisaadetised 5,8%. Vähenes äripaberite arv 3,1% ja tähtsaadetiste arv 1,5%.

Posti kaudu laialisaadetud ajalehtede ja ajakirjade eksemplaride üldarv kasvas 5,4%. Sisemaises läbikäimises suurenes posti kaudu saadetud ajalehtede ja ajakirjade eks. arv 5,5%; välismaile läinute arv kasvas 12,7% ning välismailt tulnute arv 1,0%.

Postpakkide arv kasvas üldiselt 8,5%. Sisemaiste pakkide arv suurenes 0,8%, välismailt tulnute arv 16,4% ja välismaile läinute arv 54,4%. Liikide järgi lihtpakid arvuliselt suurenesid 24,2% ja tähtpakkid 1,1%, kuna väärtpakkid vähenesid 4,0%. Väärtpakkide väärtuse üldsumma langes 15,7%, seejuures sisemaiste väärtpakkide väärtus vähenes 2,2 korda ja välismailt tulnute väärtus 1,0 korda, kuna aga välismaile läinute väärtus kasvas 1,5 korda.

Rahakaartide operatsioonid suurenesid sisemaises läbikäimises arvult 4,0% ja rahasummalt 7,9%. Välismailt tulnud rahakaartide arv suurenes 33,8%, kuna rahasumma vähenes 46,4%; välismaile läinud rahakaartide arv kahanes 17,6% ja rahasumma 19,7%. Üldiselt suurenesid rahakaartide operatsioonid nii arvult kui rahasummalt 4,4%.

Sisemaiste rahakaartide arvus oli 30 210 raudtee lunarahakaarti (1934/35. a. 8 kuu jooksul 18 384 rahakaarti).

Väärtkirjade arv üldiselt suurenes 3,3% ja väärtus 0,9%. Sisemaises vahetuses kasvas väärtkirjade arv 3,4% ja väärtus 0,8%, milline tõus on tingitud rahaoperatsioonide laienemisest postiagentuurides. Välismaile läinud väärtkirjade arv veidi vähenes, nimelt 0,3%, kuna väärtus tõusis 18,3%. Välismailt tulnud väärtkirjade arv tõusis 3,6%, kuna väärtus vähenes 7,8%.

Rahasaatmine N. S. V. Liitu toimub endiselt väärtkirjades, kuna tähendatud maaga ei ole rahakaartide vahetust.

Lunaliste saadetiste üldarv vähenes 11,4% ja lunade kogusumma 2,0%. Lunaliste postpakkide arv kahanes 28,3%, kuna muude saadetiste arv kasvas 5,9%. Lunamaksimisest loobumisi oli 39,2% vähem kui eelmisel aastal.

Lunaliste saadetiste läbikäiku näitavad järgnevad arvud:

	Sisemaised	Välism. tulnud	Välism. läinud	Kokku 1935/36	Kokku 1934/35
Postpakkid:					
arv	4 904	558	41	5 503	7 763
lunasumma kr	90 151	32 505	1 755	124 411	224 071
Mund saadetised:					
arv	31 294	335	80	31 718	29 950
lunasumma kr	338 207	5 496	645	344 348	363 271
Kokku:					
saad. arv	36 255	893	130	37 281	37 713
lunasumma kr	428 358	38 001	2 400	468 759	587 342
Luna maksimisest loobumisi	499	26	23	548	901

Läbikäimises välismaadega pidas Eesti 1935/36. a. lennuühendust 4 liinil. Tallinn-Helsingi-Stokholmi, Tallinn-Leningradi, Tallinn-Riia-Königsberg-Berlini ja Tallinn-Riia-Varsavi liinidel. Üldine lendkirja-

postisaadetiste kg arv suurenes 92,2%, lendpostpakkide kg arv 37,6% ja vahetatud lendpostpakkide arv — 20,6%.

Üldisest lendpostisaadetiste kg arvust vahetati Tallinn-Helsingi-Stokholmi liinil 66,9%, Tallinn-Riia-Königsberg-Berliini liinil 29,8%, Tallinn-Leningradi liinil 2,0% ja Tallinn-Riia-Varssavi liinil 1,3%.

Toodud arvudest nähtub, et kojuviidud saadetiste arv on kasvanud Tallinnas 0,7%, teistes linnades, alevites ja maal kokku 2,8%, kuna Tartus on peaaegu võrdne eelmise aastaga. Üldiselt kojuviidud saadetiste arv suurenes 1,5%.

Postiasutistes adressaatide tarvitamiseks antud isiklike nimekastide ja nende kaudu väljastatud postisaadetiste arv oli tegevusaastal järgmine:

2. Postisaadetiste väljastamine.

Distribution des envois postaux.

	Tallinnas	Tartus	Mujal	Kokku
Lihtsaadetised ja ajalehed	8 471,8	2 543,7	8 748,1	19 763,6
Täht- ja juurdemakusaadetised	193,2	74,0	222,8	490,1
Rahakaardid	37,2	20,0	24,8	82,0
Väärtkirjad	1,3	0,5	0,5	2,3
Virksaadetised	0,05	0,01	0,44	0,5
Kokku 8 708,55	2 639,71	8 996,14	20 344,4	
1934/35 oli	8 051,35	2 639,8	8 740,25	20 040,4
1935/36 + või —	+57,2	—0,09	+246,89	+304,0

Tegevusaasta jooksul viidi kirjajakandjate poolt postisaadetisi adressaatidele koju (arvud tuhandeis):

	Tallinnas	Tartus	Mujal	Kokku	1934/35
Nimekastide üldarv tegevusaasta lõpul	450	261	4 429	5 140	5 080
Neist tarvitusel tegevusaastalõpul	306	194	3 435	4 025	3 806
Nimekastide kaudu väljastatud saadetised (tuh.)	10 627,4	1 012,7	3 805,5	15 505,6	12 658,4
Nimekastide omanike seas oli käsiposti abonente	78	—	83	101	119
Käsi-postisaadetiste arv (tuh.)	597,7	—	52,4	650,1	616,5

Väljastamata kirjapostisaadetised — Correspondances aux lettres tombées en rebut.

1.	1935/36			1934/35	Võrdlus Comparaison	1935/36 aruande-aastal oli linnades — Pour l'année budgétaire 1935/36 il y avait dans les villes	Sellest De ce nombre il y avait		Kokku Total pour les districts
	Kirjad ja postkaardid. Liht- ja täht- — Lettres et cartes postales ordinaires et recommandées.	Trükktooted, ärirahbar. kaubaproov, liht- ja täht. — Imprimés, papieras et affiches et échantillons ordinaires et recommandés.	Kokku Total				Tallinnas & Tallinn	Tartus & Tartu	
Sisemaises vahetuses — Service interne. Väljastamatajäänud saadetised sihtkohas — Envois tombés en rebut dans les bureaux de destination	01 511	56 633	148 144	150 086	—1 942 —1,3%	126 770	54 964	19 042	21 368
Väljastamatajäänud saadetistest enne nende lõpliku hoidlesaamist oli võimalik väljastada adressaatidele või saatjale — Des correspondances tombées en rebut ont pu être remises aux destinataires ou renvoyées aux expéditeurs avant le dépôt définitif	73 753	48 053	122 400	131 135	—8 720 —6,7%	107 218	43 150	18 148	15 188
Lõplikult väljastamata jäänud, mis saadetud lõplikuks hoidmiseks ja hävitamiseks — Correspondances, restées en souffrance et envoyées au dépôt pour destruction ultérieure	17 758	7 980	25 738	18 951	+6 787 +35,8%	19 558	11 814	1 794	6 180
Välismaises vahetuses — Service international.									
Välismaalt saadud, mis kohapeal jäänud väljastamata ja välismaile saadetud tagasi — Correspondances de l'étranger tombées en rebut et renvoyées aux pays d'origine	13 950	12 042	25 902	19 063	+6 920 +34,3%	25 128	16 406	1 638	364
Välismaile saadetud saadetistest tulnud tagasi väljastamata — Correspondances de l'étranger pour l'étranger qui sont rentrées au bureau des rebuts	17 922	8 210	26 138	13 072	+13 066 +50,0%	25 450	20 724	1 820	682
Välismaalt väljastamata tagasisaadud saadetistest oli kohapeal võimalik anda tagasi saatjale — Correspondances en rebut renvoyées de l'étranger et qui ont pu être placées	13 144	7 300	20 450	8 568	+11 882 +138,7%	19 898	16 680	1 638	552
Saatjatele jäänud tagasi andmata, mis saadetud lõplikuks hoidmiseks ja hävitamiseks — Correspondances renvoyées de l'étranger qui sont restées en souffrance et qui ont été envoyées au dépôt pour destruction ultérieure	4 778	010	5 688	4 504	+1 184 +26,3%	5 558	4 044	132	130

Toodud arvud näitavad, et adressaatidele tarvitamiseks antud nimekastide arv suurenes 5,7% ja adressaadid said nende kaudu päralejõudnud saadetisi 22,5% rohkem kui eelmisel aastal. Käsi- ja postisaadetised vahetasid kohalikke lihtkirja- ja postisaadetisi aboneeritud nimekastide abil 5,4% rohkem ja nende abonentide eneste arv suurenes 35,3%.

1935/36. a. oli esialgselt väljastamata jäänud kirja- ja postisaadetisi 9,9% võrra rohkem kui eelmisel aastal. Seejuures vähenes sisemaiste väljastamata jäänud saadetiste arv 1,8%, kuna välismaiste saadetiste arv suurenes 6,2%. Esialgselt väljastamata saadetistest postiasutised on suutnud kas adressaatidele väljastada või saatjatele tagasi saata 84,3%, kuna ülejäänud 31 426 saadetist jäi lõplikult väljasta-

Tuluud postisaadetised adressaatide tegevusalade järgi 1935/36. a.(%).
Répartition des envois postaux reçus d'après l'occupation des destinataires en 1935/36 (en %).

2.	Riigi- ja omavalitsus Institutions d'Etat et communales		Tööstus Industrie		Kaubandus Commerce		Põllumajandus Agriculture		Muud alad Autres		Kokku (sise- ja välismaisi) Total des services intérieur et international
	Sise- maised	Välis- maised	Service intérieur	Service inter- national	Sise- maised	Välis- maised	Sise- maised	Välis- maised	Sise- maised	Välis- maised	
Kirjad ja postkaardid — <i>Lettres et cartes postales</i>	20,0	1,4	7,0	2,2	11,4	2,7	11,0	0,8	35,4	6,3	100
Trükitooted, äripaberid, kauba- proovid, palpaketid — <i>Imprimés, papiers d'affaires, échantillons, petits paquets</i>	16,0	3,6	8,0	3,0	13,5	5,0	10,5	1,5	25,0	10,6	100
Ajalised ja ajakirjad — <i>Journaux et écrits périodiques</i>	11,1	0,4	3,4	0,4	0,7	0,0	40,8	0,2	25,2	1,0	100
Postpakid — <i>Colis postaux</i>	37,0	1,8	3,5	5,2	4,7	15,4	8,0	0,2	19,0	3,7	100
Väärtkirjad, väärtkastikesed, posttransferid — <i>Lettres et boîtes avec valeur déclarée, mandats de poste</i>	30,2	0,04	3,9	—	8,4	0,1	11,7	0,4	37,0	1,4	100
Posti jooksvate arvete välja- maksekaardid ja -tšekid — <i>Chèques postaux payés</i>	25,5	—	4,7	—	8,5	—	45,3	—	10,0	—	100
Kokku postisaadetised — <i>Total des envois postaux</i>	16,7	1,2	5,6	1,6	10,8	2,2	26,2	0,6	30,2	4,9	100
Postisaadetiste üldarvust linnades <i>Du nombre total des envois postaux il y avait dans les villes</i>	10,0	1,0	3,6	1,3	6,4	1,0	8,0	0,5	20,7	4,1	57,5

mata. Lõplikult väljastamatute saadetiste arv teeb kirja- ja postisaadetiste üldarvust 0,08% (1934/35. a. 0,06%).

Teadete nõutamiseks väljastamata korrespondentsi adressaatide ülesotsimiseks postiametkond pööras linnades aadressbüroode ja maal kohapealsete omavalitsuste poole 1935/36. a. jooksul 202 866 juhu.

3. Posti jooksvad arved ja ülekanDED.

Comptes courants et virements postaux. Posti jooksvate arvete büroos toimetatud operatsioonide üldarv kasvas 25,5% ja arvete rahaline läbikäik 11,8%. Arvetele sissekandmise operatsioonid suurenesid 25,0%, arvetelt väljamaksmise operatsioonid — 20,9% ja arvetevaheliste ülekanndmiste operatsioonid — 31,8%. Tegevusaasta lõpuks oli jooksvaid arveid 827, s. o.

Posti jooksvate arvete liigitelu arveomanike tegevusalade järgi 1935/36. a. — *Titulaires des comptes courants postaux d'après les occupations en 1935/36.*

3.	Riigi- ja omavalitsus — <i>Institutions d'Etat et communales</i>	Tööstus Industrie	Kaubandus Commerce	Põllumajandus Agriculture	Muud alad Autres	Kokku Total
Sellest linnades — <i>De ce nombre il y avait dans les villes</i>	54	161	270	15	198	707

139 arvet rohkem kui eelmisel aastal. Arvetelolevate summade ülejääk tegevusaasta lõpuks oli kr 503 684.—, seega 23,3% vähem kui eelmise tegevusaasta lõpuks. Keskmise arvetelolevate summade ülejääk kuu kohta oli tegevusaastal kr 751 074.— (1934/35. a. — kr 442 025.—).

Jooksvate arvete büroo tegevust näitavad järgnevad arvud:

	Operats. arv	Rahasumma kr
Sissemaksud arvetele	274 596	26 115 781
Väljamaksud arvetelt	37 176	26 317 032
ÜlekanDED arvetelt arvetele	7 682	2 067 000
	Kokku	310 454
Ülekanndete keskmine % üldisest läbikäigust	2,4	3,8

Posti jooksvate arvete operatsioonide seas oli tegevusaasta jooksul 41 323 sissemaksu- ja 5 182 väljamaksuoperatsiooni raudtee tulude ja kulude alal (1934/35. a. 37 367 sissemaksu- ja 5 019 väljamaksuoperatsiooni).

Tegevusaasta jooksul võeti postkontorite kaudu vastu sissemaksmisi posti jooksvatele arvetele 25,2% rohkem kui eelmisel aastal, kusjuures sissemaksude rahaline kogusumma suurenes 10,4%. Postkontorite kaudu toimetati väljamaksmisi väljamaksukaartide ja tagasimakstavate sissemaksukaartide järgi tegevus-

aasta jooksul arvult 37 271, seega 20,1% rohkem kui eelmisel aastal.

4. Postikassang. Postikassangu operatsioonide arv jäi ligikaudu eelmise aasta tasemele. Kasseerimisi toimetati arvuliselt 184 (1934/35. a. — 181). Mitmesugustel põhjustel ei olnud võimalik kasseerimist toimetada 11 juhul (1934/35. a. — 53 juhtu).

5. Eesti Panga agentuurid. Eesti Panga agentuurid tegutsesid Paldiski, Mustvee, Põltsamaa, Tapa, Türi ja Tõrva postkontorite juures. Agentuurid võtavad vastu riigimakse. Agentuuride operatsioone toimetavad postiametkonna ametnikud. Tegevusaasta jooksul neis agentuurides toimetati 11 204 operatsiooni

kr 723 648.— suuruses (1934/35. a. — 22 336 oper. kr 839 393.—); seega vähenes operatsioonide arv 49,8% ja vastuvõetud maksude kogusumma 13,8%.

Väljaspool Eesti Panga agentuure toimetatakse Vabariigi Valitsuse eritsuse põhjal Jõhvi postkontoris piiritusmonopoli summade vastuvõtmist. Neid summasid on võetud vastu 300 korda kogusummas kr 423 707.—.

6. Riigihoiukassa agentuurid.

Agences de la caisse d'épargne d'Etat.

Riigihoiukassa agentuurid töötavad kõigi postkontorite juures. Neis agentuures toimetatakse summade vastuvõtmist hoiuarveile ja neilt arveilt summade väljamaksmist. Operatsioone toimetavad postiametkonna ametnikud.

Postkontorite juures asuvate Riigihoiukassa agentuuride hoitusummade omanike liigitelu elukutse järgi 1935/36. a. Les titulaires des comptes aux agences de la Caisse d'Epargne d'Etat établies auprès des bureaux de poste d'après leur professions pour 1935/36.

4.	Põllupidajad — Agriculteurs	Käsitöölised — Artisans	Teenijad ja töölised linnades — Employés et ouvriers dans les villes	Teenijad ja töölised maal — Employés et ouvriers dans la campagne	Riigiteenijad — Employés d'Etat	Ettevõttejad (kaupmehed, töösturid, majasaamajad jne.) — Entrepreneurs (marchands, industriels, propriétaires des maisons etc.)	Vabakutselised — Professions libérales	Vaestelaste- ja hoolek.-kohtade kasutajad, alaealiste parijate ja teadmata ärakojate hoitudumad — A la disposition des trépanaux des orphelins et de tutelles, les comptes mineurs, des héritiers et des personnes absentes avec résidence inconnue	Elukutse teadmata — Profession inconnue	Era- ja omavalitsuseasutised — Institutions privées et communales	Riiklikud ettevõtted ja erikapitalid — Entreprises d'Etat et fonds spéciaux	Kokku — Total
Hoiuarvete arv 31. det. 1935. a. — Nombre des comptes d'épargne le 31. décembre 1935 . . .	354	176	288	641	835	91	122	438	963	130	21	4 068

Riigihoiukassa agentuuride tegevus oli järgmine:

	1935/36	1934/35	Võrdlus %
Rahasummasid hoiuarvetele vastu võetud:			
operats. arv	6 044	5 309	+11,9
rahasumma kr	836 234	770 022	+8,5
Rahasummasid hoiuarvetele välja makstud:			
operats. arv	5 221	3 829	+36,3
rahasumma kr	497 497	402 020	+23,7
Hoiuarvete arv tegevusaasta lõpul:			
tähtajata	3 541	3 277	+8,06
tähtajalised	904	263	+292,9

7. Ajalehtede ja ajakirjade tellimised.
Abonnements aux journaux et écrits périodiques.

Maal suurenes ajalehtede ja ajakirjade tellimiste vastuvõtmise postiasutistes 7,4%, kuna linnades vähenes 2,4%.

8. Raudtee kauba- ja pagasioperatsioonid.
Opérations d'envoi des marchandises et des bagages par chemin de fer.

Alates 15. VI 1935 toimetab osa postkontoreid raudtee kauba- ja pagasisaadetiste vastuvõtmist ja väljastamist. Aja jooksul 15. VI 1935—1. IV 1936 võeti postkontoreis vastu 1 820 pagasisaadetist kohtade üldarvuga 2 074 ja 2 766

Vastuvõetud ajalehtede ja ajakirjade tellimised. Nombre des abonnements aux journaux et écrits périodiques.

5.	1935/36	1934/35	Vahe Difference	1934/35. a. võrreldes Eri operatsioonidega 1934/35
Kohalike ja sisemalsi — Locaux et internes	140 020	130 231	+9 789	+7,08
Välismalsi — Étrangers	14 615	18 000	-4 285	-22,7
Kokku — Total	163 635	158 131	+5 504	+3,5
Ajalehtede ja ajakirjade tellimisi võetud vastu linnades				
Nombre des abonnem. aux journaux et écrits périodiques reçus dans le service urbain:				
Kohalike ja sisemalsi — Locaux et internes	47 943	45 208	+2 735	+6,05
Välismalsi — Étrangers	14 072	18 315	-4 243	-23,2
Linnades kokku — Au total dans le service urbain:	62 015	63 523	-1 508	-2,4
Saiest oii — De ce nombre il y avait:				
Tallinnas — à Tallinn	13 473	16 892	-2 919	-17,8
Tartus — à Tartu	7 588	8 350	-812	-9,7
Maal kokku — Totaux pour le service rural	101 620	94 608	+7 012	+7,4

kaubasaadetist kohtade arvuga 10 914 ning väljastati 3 893 pagasisaadetist 4 841 kohaga ja 4 663 kaubasaadetist 18381 kohaga.

9. Postimaksu- vahendid.

*Timbres-poste et autres
formules d'affranchisse-
ment.*

1935/36. a. valmistati ja lasti käibele peale käibelolevate postimaksuvahendite veel uuevärvilised (tumesinised) 25-sensidised leopardidega postmargid, leopardidega postmarkide seeria asendamiseks uued 1-, 2-, 5- ja 6-sensidised Riigivanema näopildiga postmargid ja pildita ning suvituskohade ja raamatuaasta piltidega sise- ja välismaised lihtpostkaardid.

Peale nende valmistati ja lasti käibele veel sihtasutis „Ühisabi“ heaks võetava lisamaksuga 10+10, 15+15, 25+25 ja 50+50 sensidised postmargid.

Üldse valmistati tegevusaasta jooksul postimaksu vahendeid 32 441 641 tk kr 1 961 082 väärtuses ja müüdi 25 694 525 tk kr 2 058 375 väärtuses; viimases summas on ka postisaadetiste frankeerimismasinete kontrollkaartide müügist saadud kr 75 000.—.

Tegevusaasta lõpuks oli postisaadetiste frankeerimismasinaid erafirmadel ja pankadel tarvitusel arvult 16.

10. Postivedu.

Transport de la poste.

Postivedu on korraldatud nii, et raudteeaarsed ja Kuivaste-Kuressaare trakti postkontorid ja agentuurid oma posti vahetavad igapäev, raudteest eemalasetsevad postkontorid ja agentuurid — 6 korda nädalas ja omaette traktidel asetsevad kirja- ja postitalud — 2—6 korda nädalas. Viimastes määratakse postiveo kordade arv kindlaks postisaadetiste arvu kohaselt arvestades, et postiveo kulu ei ületaks 1,15 snt saadetise kohta.

Postisaadetiste arvu suurenemise tõttu tegevusaastal suurendati mitmel traktil postivahetamise kordasid. Samuti loodi uusi maksulisi trakte punktide vahel, kus enne posti ei veetud või kus veeti tasuta. Ka kasustati postivahetamiseks omnibuseühendusi.

Posti- ja posti-telefonagentuuride kaudu 1935/36. a. postilcaandud postisaadetiste arv ning publikult vastavõetud telegrammide arv.
Nombre des envois postaux et des télégrammes déposés dans les agences postales et téléphoniques pendant l'exercice 1935/36.

6.	Posti ja p.-t. agentuuride arv — Nombre des agences	Lühpostisaadetised Envois ordinaires	Tähtsaaadetised Envois recommandés	Juurmaksusaadetised Envois non affranchis ou insuffisamment affranch.	Pakid Cotes postaux	Rahakaardid Mandats de poste	Posti jooksvate arvete sissenumkan kaardid Avis de versement des comptes courants postaux	Väärkirjad Lettres avec valeur déclarée	Ajalahete tellimised Nombre des abonnements aux journaux	Telegrammid Télégrammes	Makse võetud vastu teiste asutiste arvel Versements reçus des autres établissements
Viru	66	457 452	15 065	862	510	26 096	11 610	15 132	7 920	1 254	2 779
Järva	35	203 460	4 858	456	120	9 370	5 728	7 784	4 040	328	1 538
Harju	96	494 540	10 726	1 554	450	15 088	13 830	20 380	8 096	548	4 820
Lääne	60	267 202	8 230	824	540	13 728	9 712	13 118	11 826	754	3 614
Saare	26	90 516	2 450	364	503	4 273	2 054	4 348	3 654	300	1 084
Pärnu	79	272 094	8 592	1 014	272	15 020	7 166	15 538	10 786	504	3 098
Viljandi	50	185 534	7 440	284	312	11 362	5 066	6 376	6 614	408	1 510
Tartu	84	460 618	13 966	1 073	534	18 405	9 027	17 417	8 244	697	4 270
Valga	27	235 644	7 862	290	290	7 420	4 724	6 544	2 610	250	1 524
Võru	59	274 832	8 328	1 030	376	13 764	7 020	12 102	5 038	360	1 998
Petsari	12	41 964	1 226	410	84	3 222	722	2 554	1 440	328	496
Kokku — Total	594¹⁾	2 983 862	88 599	7 931	3 996	138 353	77 398	121 293	71 468	5 757	26 731
1934/35	600	2 706 854	103 127	9 886	3 984	134 177	50 528	110 427	65 963	4 404	21 850
Rohkem (+) või vähem (-) — Augmentation ou diminution	+6	+277 008	-14 528	-1 955	+12	+4 176	+17 730	+1 866	+5 505	+1 353	+4 881
%	-1	+10,2	-14,1	-19,8	+0,3	+3,1	+20,0	+1,6	+8,3	+30,7	+22,3
Saadetiste % üldarvust Pourcent du total général	—	10,2	0,8	5,8	5,6	23,6	30,4	42,2	43,7	8,0	130,4

eriti ajalahete saatmisel omnibuseliinidel asetsevasse punktidesse.

Eraisikule postiveo eest makstav tasu oli keskmiselt 4,5 snt km-lt.

Raudteedel postivedu toimub postvaguneis. Väiksemal liinidel, kus mõni üksik asutis, postivahetus toimub asutiste vahel pagasis. Tallinn-Haapsalu, Tallinn-Valga, Tapa-Narva, Tartu-Petsari-Valga ja Rapla-Virtsu liinidel toimub ka pagasivedu postvagunis, kusjuures pagasioperatsioonid teostavad postiveo ametnikud. Tallinn-Pärnu liinil veetakse veel

post ja pagas lahus vastavate vagunite puudumise tõttu. Selle liini jaoks on umberehitamisel post-pakkvagunid.

Tegevusaastal on postivedu raudteedel teostatud märksa rohkem eelmisest aastast. Peale postiringide on mitme punkti vahel seatud sisse postivahetamine reisirongide abil, saates posti pagasis.

Postivedu veetel (saarte ja mandri vahel, Eimajõel ja Narva jõel) sünnib laevaseltside ja eraisikute ning Merejõudude staabi poolt (Tallinn-Nai-saare vahel).

¹⁾ Siia hulka ei ole arvatud 6 telefoniagentuuri, kus ainult telefoni tegevus — Ce nombre ne comprend pas 6 agences télé-phoniques effectuant exclusivement le service téléphonique.

11. Agentuuride tegevus.
Activité des agences.

Agentuuride tegevus aastal posti alal üldiselt suurenes. Agentuuride kaudu postileantud postisaadetiste üldarv, arvatud kaasa ka ajalehtede tellimised, suurenes 289 864 saadetise võrra ehk 9,1%, agentuuride kaudu väljastatud saadetiste üldarv suurenes 630 865 saadetise võrra ehk 5,4%.

12. Posti tarvitajate liigitelu.

Composition de l'ensemble des usagers de poste selon leurs professions.

Ülevaadet posti tarvitajate kohta on püütud anda tabelitega 2, 3 ja 4. Samad tabelid on esmakordselt avaldatud 1934/35. a. aruandes. Järgnevalt nad avaldatakse iga 5 aasta tagant (1940/41. a., 1945/46. a. jne.).

Agentuuride kaudu väljastatud postisaadetised ja telegrammid ning peetud telefonikõned.
Nombre des envois postaux et des télégrammes délivrés par les agences, et le nombre des conversations effectuées.

7.	Agentuuride arv <i>Nombre des agences</i>	Ajalehed <i>Journaux</i>	Lihtsaadetised <i>Envois ordinaires</i>	Tähtsaadetised <i>Envois recommandés</i>	Järelemaksusaadetised <i>Envois non affranchis ou insuffisamment affranchis</i>	Pakid — <i>Colis postaux</i>	Väärtkirjad <i>Lettres avec valeur déclarée</i>	Telegrammid <i>Télégrammes</i>	Telefonikõned <i>Conversations téléphoniques</i>		
									Kohalikud <i>Locales</i>	Tulnud kaugkõhned — <i>Conversations interurbaines d'arrière</i>	Läinud kaugkõhned — <i>Conversations interurbaines de départ</i>
Viru	67	1 137 537	590 812	12 054	1 984	1 534	16 032	774	32 220	54 310	76 436
Järva	35	636 142	268 502	5 980	810	472	3 430	320	19 104	20 678	29 072
Harju	98	1 094 028	627 162	11 848	2 066	1 098	16 030	1 240	49 316	89 788	102 090
Lääne	60	788 906	371 312	8 264	1 164	1 444	13 822	822	30 944	54 472	61 200
Saare	26	206 114	168 033	4 912	720	822	7 410	458	12 464	23 688	25 320
Pärnu	40	903 218	390 644	3 728	1 184	842	12 774	426	23 048	58 934	60 789
Viljandi	53	723 806	288 116	7 910	918	748	11 200	526	29 508	46 292	65 049
Tartu	85	1 230 448	709 229	13 444	2 412	1 288	22 276	597	35 682	62 400	113 179
Valga	27	327 012	201 238	4 282	438	880	7 148	343	17 909	33 530	40 210
Yõru	59	640 738	429 856	12 516	1 608	1 030	16 008	272	21 312	40 042	47 430
Petseri	12	64 090	61 070	2 422	396	112	4 260	120	4 500	3 240	2 896
Kokku — Total	602	7 856 089	4 126 634	92 966	13 700	10 820	136 350	5 909	281 907	487 374	632 660
				4 233 290							
				3 995 543							
1934/35	606	7 471 882				10 766	127 503	4 788	265 437	342 544	404 039
Rohkem (+), vähem (—) <i>Augmentation ou diminution</i>	—	+384 207		+237 747		+54	+8 847	+1 121	+16 470	+144 830	+227 721
%	—0,7	+5,1		+5,9		+0,5	+6,9	+23,4	+6,2	+42,3	+56,2
Saadetiste üldarvust % <i>Pourcent du total général</i>	—	44,7		13,3		11,7	47,6	2,7	1,4	19,8	21,3

B. TELEFON — TÉLÉPHONE.

Telefoni kommutaatorid, aparaadid ja muud abinõud — *Commutateurs téléphoniques, appareils et divers.*

8.	Arv — <i>Nombre</i>		Võrdlus 1934/35. astaga <i>Comparativement à l'année 1934/35</i>
	1. IV 1936	1. IV 1935	
1. Telefoni kommutaatorid — <i>Tableaux commutateurs téléphoniques:</i>			
Numbrikastid — <i>Tableaux commutateurs simples</i>	3	8	—5
Paljusväljajata kommutaatorid — <i>Tableaux commutateurs ordinaires</i>	280	277	+3
Paljusväljajaga kommutaatorid — <i>Tableaux commutateurs multiples</i>	80	78	+2
Üldine kommutaatorite maht (numbrite arv) — <i>Capacité totale des tableaux commutateurs (nombre des jaoks)</i>	18 107	17 007	+1 100
Välke automaatjaamad — <i>Stations automatiques secondaires</i>	4	4	—
Automaatjaamad — <i>Stations automatiques</i>	3	3	—
Üldine automaatjaamade maht (numbrite arv) — <i>Capacité totale des stations automatiques (nombre totale des liaisons)</i>	8 145	7 110	+1 035
2. Telefoniparaadid — <i>Appareils téléphoniques:</i>			
Riigi — <i>Propriété de l'État</i>	20 625	18 628	+1 997
Abonentide — <i>Propriété des abonnés</i>	196	240	—44
Koduste keskjaamade (abonentide omad) — <i>Propriété des abonnés dans des centraux privés</i>	1 589	1 581	+8
3. Muud abinõud — <i>Dispositifs divers:</i>			
Kõrgesagedusseaded vahelkõvendusega — <i>Appareils à courants porteurs</i>	1	1	—
Kõnekõvendajad — <i>Amplificateurs</i>	12	12	—
Meidingeri elemendid — <i>Piles de Meidinger</i>	285	325	—40
Akkumulaatorid — <i>Accumulateurs:</i>			
Kahevõlliaste elementide arv — <i>Nombre des couples à deux volts</i>	868	858	—10
Üldine maht (ampertundides) — <i>Capacité totale (amp.-h.)</i>	42 613	42 613	—

Telefoni tegevus suurenes nii sise- kui välismaises läbikäimises. Kohalikkude kõnede arv suurenes 13,5%, seejuures abonentide omavaheliste kõnede arv linnades 13,5% ning maal 14,0%. Võõraste poolt kasutati avalikke kõnepunkte linnades 11,0% ja maal 14,1% rohkem kui eelmisel aastal. Sisemaiste kaugekõnede arv näitab tõusu 24,2% ja välismaiste kõnede arv 4,4%. Telefoniühenduste kasustamine kasvas üldiselt 14,7%.

Telefoni abonente tuli tegevusaastal juurde 1 916 tk ehk 10,5%.

Samuti suurenes agentuuride tegevus telefoni alal: kohalikud kõned 6,2%, tulnud kaugkõned 42,3% ja läinud kaugkõned 56,2%. Agentuuride kaudu peetud

kõnede arv moodustab asutiste kaudu peetud kõnede koguarvust järgmise osa: kohalikud kõned 1,4%, tulnud kaugkõned 19,3% ja läinud kaugkõned 21,3%.

Telefoni kõnekohtade arv — *Nombre des postes téléphoniques.*

9.	1935/36	1934/35	Võrdlus 1934/35 aastaga — <i>Comparativement à l'année 1934/35</i>
	Avalikud kõnepunktid — <i>Postes publiques</i>	1 854	
Peaparaadid — <i>Postes principales</i>	18 254	16 416	+1 838
Koduste keskjaamade abonent- ja lisaparaadid — <i>Postes principales et supplémentaires des centres privés</i>	2 769	2 608	+161
Kokku — Total	23 877	20 800	+2 077

C. TELEGRAAF — TÉLÉGRAPHE.

Telegraafi tegevus näitab tõusu üldiselt 1,4%. Sisemaiste telegrammide arv suurenes 9,3% ja välismailt tulnute arv 1,0%, kuna välismaile läinute arv langes 10,6%. Transiit-telegrammide arv suurenes 14,9% ja nende telegrammide sõnade arv 9,1%.

Samuti suurenes agentuuride tegevus telegraafi alal: vastuvõetud telegrammide arv 30,7% ja väljastatud telegrammide arv 23,4%. Agentuuride kaudu vahetatud telegrammide arv moodustab telegrammide koguarvust järgmise osa: vastuvõetud telegrammid 3,6% ja väljastatud — 2,7%.

Telegraafi-aparaadid ja muud abinõud — *Appareils télégraphiques et dispositifs divers.*

10.	Arv — <i>Nombre</i>		Võrdlus 1934/35 aastaga — <i>Comparativement à l'année 1934/35</i>
	1. IV 1935	1. IV 1936	
1. Telegraafi aparaadid — <i>Appareils télégraphiques:</i>			
Morse — <i>Morse</i>	76	70	—
Hughes — <i>Hughes</i>	10	10	—
Raadiotelegraafi aparaadid — <i>Appareils radiotélégraphiques:</i>			
Raadiovastuvõtu — <i>Récepteurs</i>	9	9	—
Kiirmorse — <i>Morse rapide</i>	2	2	—
Wheatstoni — <i>Wheatstone</i>	2	2	—
Ondulaatorid — <i>Ondulateurs</i>	2	2	—
Masinperfooraatorid — <i>Machines à perforer</i>	3	3	—
2. Muud abinõud — <i>Dispositifs divers:</i>			
Telegraafi kommutaatorid — <i>Tableaux commutateurs télégraphiques</i>	5	8	—3
Lüüsi kommutaatorid — <i>Tableaux commutateurs de distribution des circuits</i>	29	32	—3
Üldine kommutaatorite maht (numbrite arv) — <i>Volume total (nombres) des commutateurs</i>	1 389	1 617	—228

D. RAADIO — RADIO.

1. Raadiotelegraaf. Raadiotelegraafi alal Haapsalu-Nõmme raadiojaama tegevus suurenes 4,3%. 1935/36. tegevusaastal vahetati Haapsalu-Nõmme raadiojaama kaudu üldiselt 57 873 raadiotelegrammi (1934/35. a. 55 504). Seejuures suurenes läinud raadiotelegrammide arv 3,6% ning tulnute arv 5,2%. Kopli rannajaama tegevus vähenes 2,4%; seejuures vähenes läinud raadiotelegrammide arv 48,7% ja tulnute arv 18,6%.

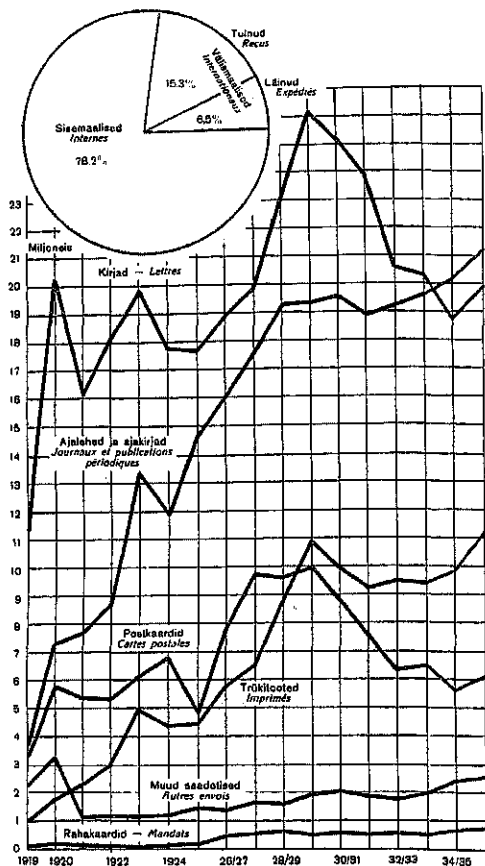
Tartu raadiojaam oli endiselt postiametkonna kulul ilmateadete vastuvõtmise otstarbel Tartu meteoroloogia observatooriumi teenistuses. Ilmastiku-

kaardi koostamiseks ja ilmateadete levitamiseks sai viimane ja saatis ametkonna telegraafi kaudu maksuta 29 141 telegrammi, seega 12,4% vähem kui eelmisel aastal.

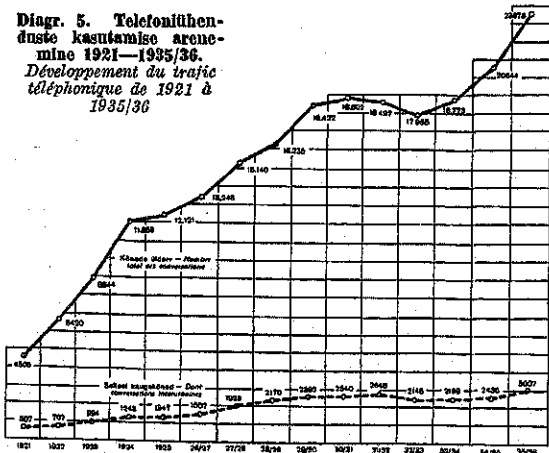
2. Raadioringhääling. Ringhäälingut toimetab riiklik ettevõtte „Riigi Ringhääling“. Raadioringhäälingu kuulajate arv suurenes 55,2%. Lampaparaatidega kuulajate arv kasvas 66,2% ning detektoraparaatide arv 1,2%.

Riigi tulu ringhäälingust 1935/36. a. oli kr 16 577,94.

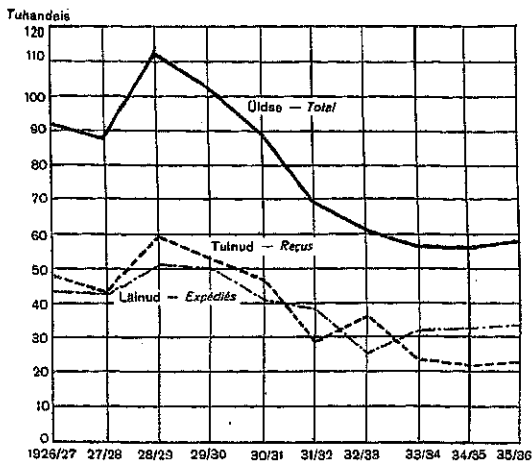
Diagr. 1. Postisaadetiste üldarv 1935/36.
Répartition des envois postaux en 1935/36.

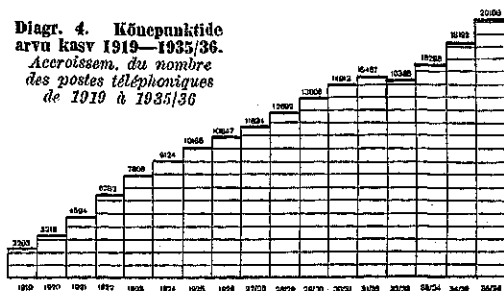
Diagr. 2. Postisaadetiste arvu suurenemiskäik 1919—1935/36.
Accroissement du nombre des envois postaux de 1919—1935/36.

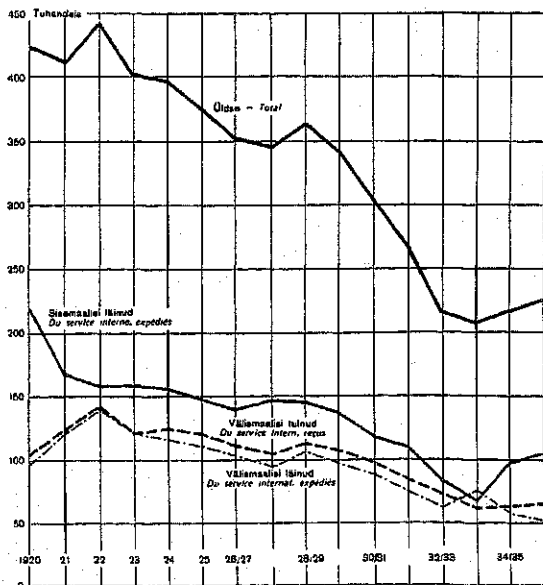
Diagr. 3. Raadiotelegrammide arv 1926/27—1935/36.
Nombre des radiotélégrammes de 1926/27—1935/36.

Diagr. 4. Kõnepunkti-de arvu kasv 1919—1935/36.
Accroissement du nombre des postes téléphoniques de 1919 à 1935/36

Diagr. 6. Telegrammide arv 1920—1935/36.
Nombre des télégrammes de 1920—1935/36.

II. ORGANISATSIION -- ORGANISATION.

1. Postivalitsus.

*Direction Générale des
Postes Télégraphes et
Téléphones.*

Postivalitsus, kui keskasutis, juhib kohalike asutiste töid ning on jaotatud vastavalt tööisloomule üheksasse alasso: isikkonna, majanduse, arve ja aruande, kohtuasjade, postiekspluatatsiooni, postiveo, telegraafi-telefoni-raadio ekspluatatsiooni, rahvusvahelise p.-t.-t.-r. ekspluatatsiooni ning tehnika ala. Kõigi nende tööalade juhatajad või korraldajad on otseses läbikäimises (alluvuses) postivalitsuse direktoriga.

2. Kohalike asutiste võrk.

*Réseau des établissements
locaux.*

Kohalike asutiste võrgu loomisel on tarvitatud rajoonide kujundamise põhimõtet ning asutiste astmelist asetamist. Rajooni keskkohas on normaaltüübiline asutis — p.-t.-t. kontor, kes toimetab ametkonna igaliiki operatsioone, rajooni muus tähtsamais punktides on agenduurid — operatsioonidega lihtsustatud kujul, ning küladel on postitalud, kes toimetavad vaid lihtpostisaadetiste vahetust ja postimaksuvahendite müüki ning kust on võimalik kõnelda telefoni teel, kuna neis asub avalik telefoni kõnepunkt. Rajooni piirides asetsevad agenduurid ning postitalud alluvad rajooni postkontorile, kes teostab neis järelevalvet.

Võttes arvesse Eesti kõlbliku maa pindala, on üle riigi vaja 120 postkontorit (normaaltüübilised asutised), 600 agenduari ja 2 800 postitalu. Selle kava järgi on postitalituse punkti keskmine raadius 2 kilomeetrit, nii linnade kui maa kohta. See asutiste võrk on juba loodud, krediitide puudusel ei ole suudetud vaid umbes 500—600 postitalule seada sisse telefonikõnepunkti, mida aga teostatakse järkjärgult.

Telegraafi-telefoni tehnilise ala (liinide ehitus j. m.) ülesannete täitmiseks ja juhtimiseks kohtadel on erilised asutised — maakondade telegraafi-telefoni võrgud, arvult 9, kelle vahel on jaotatud kogu liinide võrk. Tallinna, Tartu ja Narva linnade liinide võrk on kohalike iseseisvate linna telefoni võrkude korraldada, kes telefoni alal toimetavad ka ekspluatatsiooni.

1. IV 1936 oli asutisi liikide järgi: normaaltüübilisi 123 (116 posti-telegr.-telef. kontorit, 1 peapostkontor, 1 peatelegraafi-kontor, 2 posti-telegraafi kontorit ja 3 iseseisvat linna telefonivõrku) ja eritüübilistega asutisi 21 (1 posti jooksvate arvete büroo, 1 materjalide keskladu, 3 posti-t.-t. abikontorit, 4 telefoni abikeskjaama, 9 maakonna telegraafi-telefoni võrku ja 3 raadiojaama), agendure 602 (sin hulgas 446 postiagenduari, 148 posti-telefoni agenduari ja 8 telefoniagenduari), era telefoniagendure 5, kirjalalusid 2 931 ja telefoni kõnepunkte 1 553.

Peagu kõigis postitalitusega agendures (594 hulgast 585) toimetatakse rahakaartide, paki, lunaliste postisaadetiste ja posti jooksvate arvete operatsioone ning 587 agenduuris ka sisemaiste telegrammide vahetust (telefoni kaudu).

Kohalike asutiste võrgus oli tegevusaastal järgmisi muutusi: agenduuride arv vähenes 0,6% ehk

4 ag. võrra, kõik telefoni kollektiiv-keskjaamad arvult 32, kas suleti või muudeti telefoniagenduurideks, telefoni kõnepunktide arv suurenes 6,7% — 97 võrra ning kirjalalude arv suurenes 2,5% — 70 võrra. Üldiselt postiasutiste võrk suurenes 1,8% — 51 talituspunkti võrra.

3. Telegraafi, telefoni ja raadio tehnika.

*Service technique du télé-
graphe, téléphone et radio.*

Telegraafi, telefoni ja raadio tehnika alal tehti järgmisi töid: hoiti korras ja remonditi õhuline 11 583 km, poste õhuliinidel 177 822 tk, veekaableid 368 km, maakaableid 248 km ja õhukaableid 97 km; telegraafi-telefoni juhtmeid: õhu 77 467 km (neist oli 31 929 km kaugeühendusi ja 45 538 km abonentseadmete ühendusjuhtmeid), veekaablisooni 666 km, maakaablisooni 40 159 km ja õhukaablisooni 8 459 km; abonentseadmete kõnekohti 18 192.

Tallinna telefoni automaatjaama laiendati 500 numbriga võrra ja tehti olemasolevates seadmetes mõningad valijate ümberpaigutused, nii et keskjaama maht suurenes tegelikult 1000 numbriga võrra.

Toris viidi telefonikeskjaam uutesse ruumidesse.

Telefoniagendure avati Harju-Kabalas, Kastres, Keavas, Keenis, Kihnuus, Kiidjärves, Koikses, Krütüneris, Lalsis, Luunjas, Mäksas, Massiarus, Paljusis, Pirmastus, Pärnures, Restus, Rutikveres, Soontaga, Umbusis, Tõrvaaugus, Vastse-Antslas, Varas, Viru-Maidlas, Välistes ja Väinas.

Uued vasktraadist kaugeühendused ehitati Tallinna-Tartu vahel.

Kohalike kaablivõrke arendati ja korraldati ümber Tallinnas, Tartus ja Rakveres.

Raadio alal soetati Nõmme raadiojaamale ajakohane lühilaine vastuvõtuseade.

Postivalitsuse proovikojas katsetati ja otsiti ratsionaalseid vahendeid raadiohäirete mõju kõrvaldamiseks, toimetati telefoniaparaatide ja seadmete mõõtmisi ja proovimisi ning suurel arvul materjalide proovimisi, eriti kodumaalt tellitud juhtmetraatide elektriliste omaduste mõõtmiste alal.

4. Asutiste teenimine.

*Effectifs desservant les
établissements.*

Normaaltüübilisi ja eritüübilisi asutisi teenivad ametkonna isikkonna koosseisu kuuluvad teenijad, kuna abiasutisi (agendure ja teisi talituspunkte) teenivad teiste ametasutiste teenijad ja erisikud kõrvaltööna postiametkonna või huvitatud eraisikute poolt makstava tasu eest või ilma rahalise tasuta, mille tõttu abiasutiste võrgu teenimine tuleb postiametkonnale võrdlemisi odav. Agenduuride juhatajad saavad tasu postiametkonnalt, agenduuris läbitöötatud tööhikute arvu ja Teedeministri poolt kinnitatud tasunormide põhjal. Tööhikud arvatakse välja postiametkonna isikkonna normimise määruses kindlaks määratud ekvivalentide järgi.

Raudteevalitsusega sõlmitud kokkuleppe järgi on raudteejaamades asuvate agentuuride teenindamine tehtud kohuslikuks raudtee teenijale. Nende agentuuride teenindamise tasu maksab postivalitsus raudteevalitsusele iga tegevusaasta alul (aprillis) kogu aasta eest ette ja selle arvel raudteevalitsus korraldab agentuuride teenindamist, palgates vajaduse korral lisatööjõude või makstes ametnikele ja teenijale lisatasu agentuuride teenindamise eest. Mujal asuvate agentuuride teenindamise tasu maksab postiametkond kuuviisi vahetult agentuuride juhatajale.

Tegevusaasta jooksul maksti 602 agentuuri teenindamise tasuks 135 808 kr ehk keskmiselt ühe agentuuri peale 226 kr aastas või 18,8 kr kuus. Arvates ühe p.-t.-t. ametniku keskmiseks aastapalgaks 1 000 kr, maksti 602 agentuuri teenimise eest ainult 135,8 ametniku palk, s. o. 4,4 agentuuri juhatajat

kokku said ühe ametniku palga. Kantsleil ja pakke-materjalide kuluks antakse igale agentuurile aastas 10 kr.

Agentuurides kõik operatsioonid toimetatakse äärmiselt lihtsustatud kujul. Seal tehakse ainult see osa tööst, mis on otseselt seoses publikuga — posti-telegraafi-telefoni tarvitajaga, kuna üle poole tööst, nagu postisaadetiste üksikasjaline sortimine postkontorite, postiaagentuuride ja kirjatalude vahel, rahatransfertide ja posti jooksvate arvete sissemakukaartide arvestamine, rahatransfertide ja posti jooksvate arvete väljamaksukaartide ümbertegemine raha-kirjaks, telefonikõnede aja märkimine, arvestamine ja maksu sissenõudmine, arvepidamine, statistika jne. tehakse agentuuri kontrollpostkontoris. Seetõttu ühe tööhiku läbitõõtamine agentuuris on üle kahe korra kallim kui postkontoris. Sellega arvestades

Päevatöölise kasustamine 1935/36. a. — *Emploi des journaliers 1935/36.*

11.	Aprill <i>Avril</i>		Mai <i>Mai</i>		Juuni <i>Juin</i>		Juuli <i>Juillet</i>		August <i>Août</i>		September <i>Septembre</i>		Oktoober <i>Octobre</i>	
	Töölise arv	Tööpäevade arv	<i>Nombre des ouvriers</i>		Töölise arv	Tööpäevade arv	Töölise arv	Tööpäevade arv	Töölise arv	Tööpäevade arv	Töölise arv	Tööpäevade arv	Töölise arv	Tööpäevade arv
Võrkude nimetused <i>Dénomination des réseaux</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Tallinna	29	650	30	861	43	897	47	985	47	988	42	890	42	898
Tartu	0	57	16	281,5	15	286,5	15	352	15	363	14	295	16	282
Narva	8	85	8	167	9	100	10	285	10	287	10	118	6	55
Virumaa	5	20	10,8	2 246	121	2 850	160	3 700	168	3 685	135	2 965	126	3 001
Järvamaa	5	22,5	35	545	30	821,5	40	995,5	37	901,5	37	736	35	473
Harjumaa	7	48	62	1 260	66	1 500	60	1 515	63	1 564	61	1 449	52	1 121
Läänemaa	—	—	25	341	26	588	26	702	26	639	23	508	12	260
Saaremaa	2	5	16	171	23	418	26	575	25	494	19	305	13	269
Pärnumaa	10	49,5	39	597	44	826,5	47	1 034	48	998	46	704,5	32	620,5
Viljandimaa	12	33	35	528	38	770	38	880,5	38	938,5	33	590,5	30	378
Tartumaa	18	138	69	1 505,5	69	1 012	75	1 029	75	2 011	73	1 605	67	1 320,5
Võrumaa	3	6	50	799,5	54	882,5	52	1 044	45	1 148,5	45	674	22	157,5
Kokku — Total	105	1 114	498	9 282,5	547	11 612	596	14 027	595	13 977,5	538	10 993	458	8 735,5

Võrkude nimetused <i>Dénomination des réseaux</i>	November <i>Novembre</i>		Detsember <i>Décembre</i>		Jaanuar <i>Janvier</i>		Veebruar <i>Février</i>		Märts <i>Mars</i>		Töölise keskmine päevapalk <i>Salaire moyen des journaliers</i>	Hobusemehe keskmine päevapalk <i>Salaire moyen des voituriers</i>	Hauguspäevade arv <i>Nombre des jours de maladie</i>	Perekonna- abiraha saajad <i>Bénéficiaires de l'assistance de famille</i>	
	Töölise arv	Tööpäevade arv	Töölise arv	Tööpäevade arv	Töölise arv	Tööpäevade arv	Töölise arv	Tööpäevade arv	Töölise arv	Tööpäevade arv				Töölise arv	Peremehe arv — <i>Nombre des membres de famille</i>
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Tallinna	39	936	40	901	40	917	40	907	38	795	3,02	5	364	9	12
Tartu	12	308,5	7	88	2	52	1	31,5	8	86,5	2,10	5	48	8	14
Narva	7	106	14	89	3	29	3	22	1	24	2,15	4	20	7	14
Virumaa	85	1 940	20	76	9	40	12	81	8	12	2,42	3,56	1 547	63	90
Järvamaa	15	215,5	6	56	0	20,25	3	9	3	11	2,55	3,50	407	12	17
Harjumaa	23	383	10	98	4	22	—	—	6	58	2,65	4	530	18	30
Läänemaa	7	128	—	—	—	—	—	—	—	—	3,02	3,75	62	12	20
Saaremaa	6	20	1	4	2	2	—	—	2	3	2,5	3,5	49	12	24
Pärnumaa	16	115	5	31,5	12	90	12	88,5	19	124	2,43	4	207	16	30
Viljandimaa	24	261	10	70,5	4	21	2	5	5	6	3,53	3,33	149	12	21
Tartumaa	28	467	12	93,5	6	81	11	75	11	60	2,61	4,2	859	23	40
Võrumaa	27	125,5	27	77	7	12	1	2,5	8	26,5	2,77	4,90	211	16	33
Kokku — Total	289	4 995,5	152	1 581,5	95	1 236,25	85	1 221,5	104	1 206	2,56	4,45	4 443	208	345

ja ühtlasi pidades silmas, et ka postkontorite töönorme kõvendati 1. XI 1933, asuti tegevusaastal agentuuride töötasu normide ümberhindamisele.

1. IV 1936 oli Eestis 3 854 posti, telegraafi, telefoni ja raadio talituskohu punkti, neist olid 144 punkti varustatud p.-t.-t. teenijaskonnaga, 602 punktile maksti tasu tööhükute järgi, 5 punktis maksid tasu eraisikud ning 3 103 punktis oli teenimine tasuta (ainult soodustuste eest, mida pakub riigi kulul telefoni sisseeadmine ja postisaadetiste kojutoomine).

5. Asutiste ruumid ja muud tingimused.

Postiametkonna normaaltüübilisist asutisist asub:

Local des établissements et autres conditions.	
ametkonna oma majades	43
raudteejaamades	16
teistes riigiasutiste majades	4
omavalitsuste majades	4
eramajades	72
Kokku	139

Keskkütte sisseade on 5 majas, kus asub 9 asutist, teised asutised (130) on ahjuküttega. Elektri-valgustus on 63 asutises, kuna 76 asutises on petrooleumivalgustus.

Võrreldes majanduslikke kulusid riigi- ja eramajades, oli neid ühe teenija peale tegevusaastal:

riigimajades	kr 00,58
eramajades	„ 146,77

Majanduslikeks kuludeks on arvatud:

riigimajades: asutiste ülemate korterite üüri-, kütte-, valgustus-, puhastus-, kinnisvaramaksu-, remondi- ja veekulud ja eramajades: üüri-, kütte-, valgustus-, puhastus- ja veekulud.

Üldiselt oli kulusid ühe teenija kohta aastas:

Varustuse alal (arvestatud ainult varustustasajad teenijad) kr 47,88	
Kantseliskulude alal (kantselismaterjal, tähikud, raamatud ja käsiraamatud)	33,38
Kütte alal	10,74
Valgustuse alal	0,51
Ruumide puhastamise alal	22,95

Abiasutiste ruumid ühes kütte, valgustuse ja puhastamisega on ametkonnale tasuta.

1935/36. a. jätkati asutiste mõõbli ja muude tööabinõude täiendamist ja ühtlustamist.

6. Revideerimised, süüteod, kahjustamised.

Inspections, déliis, dédomagements.

Et asutiste tegevust kohtadel kontrollida küllaldase sagedusega, on revideerimiste teostamine üldreeglina korraldatud järgmiselt: linnades asuvaid normaaltüübilisi asutisi revideerivad postivalitsuse revidendid, teisi normaaltüübilisi asutisi — maakonnainnade kontorite ja Narva kontori ülemad või nende abilised, abiasutisi — lähemate normaaltüübiliste asutiste (kontrollkontorite) ülemad, nende abilised või nende asutiste ülemate poolt komandeeritud ametnikud. Postvaguneid revideerivad sõlmkontorite ülemad või nende abilised.

1935/36. a. revideeriti:

Postivalitsuse ametnike poolt — postkontoreid ja postvaguneid	23 korda
Maakonnainnade (ja Narva) kontorite poolt — postkontoreid ja postvaguneid	222 „
Postiagentuure	914 „
Kirjatalusid	2 045 „
Trakte	882 „
Leiti puudusi: kontoreis	8 „
agentuures	24 „

Ametkonna tegevus kohtuasjade ja administratiivnõudmiste alal kujunes järgmiselt:

Administraliiv-tolmetused	Lõpetamata		Lõpetatud	
	1. IV 1935	1935/36	1935/36	1. IV 1936
Tsiviiltoimetused	1	3	3	1
Süüteoimetused	119	50	85	90
Kokku kohtuasjad	349	900	817	432
Nõudmised administratiiv-korras:	469	959	905	523
arv	451	4 159	4 306	304
nõudsumma kr	9 819,36	27 316,55	27 751,80	9 384,11

Tegevusaastal on kohtuasjade arv kaasanud võrreldes eelmise aastaga 236 asja võrra. Vaadeldes üksikuid toimetuste liike näitab tõusu raadioringhäälingu loatakasustajate süüteoasjade arv, mis moodustab aasta jooksul algatatud 900 süüteoimetusest 467 (1933/34. a. — 111, 1934/35. a. — 330). Telegraafi-telefoniliinide rikkumiste ja liiniesemete varguste asjas algatati 201 süüteoimetust.

Ametialaseid süüteoasju algatati 55 (1934/35. a. — 33), neist oli 42 distsiplinaaraja. Distsiplinaarkorras karistati enamikul juhtudel ametikohuste loitu ja hooletu täitmise pärast. 41 juhul karistati koosseisulisi teenijaid ja ainult 1 juhul postiametkonna agenti-postivedajat. Kriminaalselt jälitatavaid ametialaseid süüteoimetusi algatati 13 (1934/35. a. — 28). Vähenemine on seoses Distsiplinaarseadustiku kehtima hakkamisega (1. II 1935). 6 juhul algatati süüdistus ametkonna koosseisuliste teenijate vastu ja 7 juhul — abiasutiste teenijate vastu. Ametialaste süütegude läbi tekkis riigile kahju kr 2 005, sellest kr 1 826 riigi raha omastamise läbi Nõo postkontoris. Tegevusaasta lõpuks jäi lahendamata 29 ametialast süüteoimetust, peamiselt sellised, mis on seoses riigikahjude sissenõudmisega.

Üldse tekkis ametkonnale tegevusaastal süütegude läbi kahju kr 4 796. Sellest tasuti süüdlaste poolt või nõuti neilt sisse kr 1 134 ja kustutati kahju riigi kanda võtmisega kr 696, kuna lahendamata jäi kr 2 966.

Administratiivnõudmiste arv nõudmiste liikide järgi kujunes järgmiselt:

Nõudmisi	Algatatud 1935/36. a.		Lõpetamata 1. IV 1936	
	Summa	kr	Nõudmisi	Summa
Postimaksude alal	10	209,02	10	295,27
Telegraafi	8	724,78	4	649,78
Telefoni	137	2 309,05	174	7 728,12
Raadio	3 906	23 976,—	114	634,—
Muude maksude alal	0	36,50	2	26,94
Kokku	4 159	27 316,55	304	9 384,11

Administratiivnõudmiste arv raadiomaksude alal vähenes eelmise aasta 7352 pealt 3996-ks, mis on tingitud 1 kr suuruse lisamaksu võtmisest igalt nõudmiselt.

7. Normimine, standardimine, tüüpiimine, talituste arendamine.

Fixation des normes étalonement, création des types, développement des services.

Tegevusaastal postivalitsus jätkas kehtivate töönormide kontrollimist, kuivõrd need vastavad töötajimõõnile asutistes. Samuti jätkati ametkonna asutiste ruumide ümberkorraldamist otstarbekuse ja

ühtluse seisukohalt ning otstarbekate tööabinõude soetamist. Kohtades, kus tulid chitusele uued hooned teiste riigiasutiste, raudteejaamade või vallavalitsuste jaoks, selgitati, kas on võimalik ja otstarbekas soetada neis hoonetes ruume ka postiasutiste jaoks. Posti laiendamise hõlbustamiseks jätkati traktidel külpostkastide ja postiagentuurides ning suuremates kirjataludes 15- ja 30-lahtriliste kirjanimekastide kappide ülespanemist, samuti väiksemate kirjatalude varustamist 4-lahtrilise lukustatava kirjatalu kirjakaapiga. Samal põhimõttel teostati 1934/35. a. väljatöötatud nn. erakirjakastide talitus, mis seisab selles, et elanikud traktidel, kus omnibused ei liigu, võivad postivalitsuse loal panna üles mitte väiksema kui 1 km vahemaaga erilise ehitusega erakirjakaste, kuhu postivedajad asetab elanikele aadressitud posti (kirjad ja ajalehed) ja kust aadressaatide volinik võtab posti välja. Erakirjakastide ülespanemist alustati 1935. a. augustis ja kuni 1. IV 1936 seati neid üles 227.

Et hõlbustada ja kiirendada posti laialikandmist linnades, postivalitsus jätkas majade alumisel korral trepikotta paigutatavate koduste kirjakastide ülespaneku propageerimist. Selleks trükiti vastavasisuline brošüür ja saadeti laiali majaomanikele, arhitektidele, ehitusettevõtjatele jne. Tegevusaasta lõpul kogutud andmeist selgus, et Tallinnas on juba sääraseid ajakohaseid kirjakaste 808 majas, arvult 4374, mis Tallinna korterite üldarvust (43482) moodustab 10% (1934/35. a. lõpul oli 200 maja 2000 kirjakastiga).

Informatsiooni talitus, mis kõigis postiametkonna asutistes seati sisse 1934/35. a., leidis elavat kasutamist ka 1935/36. a. Üksi Tallinnas anti tegevusaastal informatsioonitesteid igasugu posti-telegr.-telefoni-raadio toimingute, raudteerongide, autobuste, sisevete laevade ja lennukite liiklemise kohta, õige kellaaja teatamisi jne. keskmiselt 270 tk päevas.

Kokkuleppel Riigi Trükikojaga seati sisse postiasutistes riigi klassiloterii piletite müük. Teisest küljest Vabariigi Valitsuse otsuse põhjal anti postiametkonnalt Riigi Trükikoja kätte mälestus- ja juubelipostmarkide ülejääkide ning postitalituslikel raha- ja pakisaatekaartidel olevate tarvitatud markide realiseerimine, kusjuures nende realiseerimisest saadud summad peale realiseerimiskulude mahaarvamist lähevad Riigi Trükikoja ja postiametkonna teenijate puhkekodude korraldamiseks.

1935. a. juunis — augustis avati raudtee pagasi- ja kaubasaadetiste vastuvõtmine ja väljastamine raudteejaamadest eemalasetsevas 18 postkontoris: Ambla, Iisaku, Koeru, Kolga-Jaani, Kuressaare, Laura, Nuia, Otepää, Pilstvere, Rõuge, Rāpina, Simuna, Suure-Jaani, Tarvastu, Torma, Tõstamaa, Väike-Maarja ja Värska.

Alati eeltöödega raudteepiletite müügi sisseadmiseks postkontoreis.

Rahvusvahelise läbikäimise arendamiseks posti alal teostati järgmist:

1. Valutakitsenduste osalise kaotamise tõttu tõsteti välismaale posti kaudu ilma Eesti Panga loa esitamise vajaduseta saadetavate sise- ja välismaksuvahendite ning rahakaartide summade ülemäär 5 kroonilt 10 kroonile saadetise kohta.

2. Naabermaade vahelise postivahetuse hõlbustamise otstarbel vabastati transiidikulude tasumisest kirjavõtt, mis liikleb Lätist Soome ja Soomest Läti üle Eesti ja mille eest vastutasuna Läti ei nõua transiidikulude tasumist Eesti postiveo eest Leetu ja Rootsi üle Läti. Ka saadi Soomelt põhimõtteline nõusolek Eestist Rootsil ja Norrale üle Soome saadetava kirjavõttiveo vabastamiseks transiidikulude tasumisest Soomele, mille põhjal alati eeltöödega vastavate kokkulepete sõlmimiseks.

Telegraafi ja telefoni talituste alal on pandud pearõhku telefoni abiasutiste võrgu väljaarendamisele ning asutiste seesmise talituse ja teenistuse korraldamisele. Puht talituslikul alal viimistleti senist talituse korda sisemaal ja arendati liikimist välismaadega. Ühel ajal uue telefonimäärustiku kehtimata hakkamisega 1. VII 1935 seati sisse ka telegrammide ja telefoni kõneleketsete kojuvõime postitaludest.

Telefonilise välisliikimise alal loodi lisaks senistele telefoniühendus Jaapaniga ja suurendati telefonilise talituse ulatust läbikäimises Soomega. Liikimisest Soomega võtavad osa nüüd niivõrd Eesti poolt kui ka Soome poolt kõik telefoni asutised. Uute kõneliikidena seati sisse liikimises Austriaga, Lätiga, Prantsusega ja Soomega saabumisel makstavad kõned. Hõlbustati telefonilist ühendust Tšehhoslovakiaga, Jugoslaaviaga ja Ungariga uue ühendustee loomisega, mille tagajärjel oli võimalik alandada takse. Seati sisse korrapärane telefoniühendus raadioteel — merel viibivate laevadega. Ühendus seati sisse, peale eesti laevade, kõigi saksa laevadega ning prantsuse Atlandi ookeani reisijate laevadega.

Raadio alal asutati juurde õhusõidu- ja peilungjaam Tallinn-Ülemiste Aeradio ja Gonio, kelle ülesandeks on lennukite julgeoleku kindlustamine ja raadiosõnumite vahetamine lennukitega. Ühes sellega korraldati koostöö nimetatud jaama ja Tallinn-Kopli Aeradio jaama vahel. Peale selle avati raadiomajaka talitus Hiiumadal Phare jaama abil, milline jaam toimetab Läänemerele sõitvatele laevadele raadiosignaalide saatmist peilimise otstarbel.

Raadioringhäälingu alal postiametkonda piutuvast osas alustati raadiosegamiste kõrvaldamise korraldamist.

8. Seadused, lepingud, konverentsid, määrused, juhtnõõrid.

Lois, arrangements, congrès, règlements, instructions.

Posti-telegr.-telef.-raadio seaduse osalise muutmisega, mis hakkas kehtima tegevusaasta alul, loodi alus mõningatele uuendustele, millest tähtsamad:

- Vabariigi Valitsusele anti õigus anda määrusi radio saate- ja vastuvõtuseadmete valmistamise, hoidmise, sisseveo ja müügi kohta, samuti anda määrusi kõigi raadiolevi vastuvõttu segada võivate elektriseadmete ja esemete varustamiseks kaitseabinõudega, nende seadmete ja esemete registreerimiseks, korrashoiuks ja müügiks;
- lubati postimuuseumi asutamine;
- määrati lisamaks riigi kasuks ringhäälingu maksuvõlgnikelt summade sissenõudmistel;
- lubati postiametkonnale täita ka teiste ametiasutiste ülesandeid ja oma ülesandeid panna ka teiste ametkondade peale;
- lubati postiametkonna asutistes eraartiklitena müüa peale posti läbikäimise tarbematerjalide ka telegraafi, telefoni ja raadio tarbematerjale ja esemeid ning riigi loteriipileteid.

Tegevusaasta jooksul töötati läbi ja võeti täitmisele:

- Rahvusvaheline Konventsioon inimelu kaitseks merel (London, mai 1929);
- Raadiotelefoni konverentsi Lõppakt ja Piirkondlik Kokkulepe raadiotelefoni kasutamise kohta nõrga võimsusega laevajaamade poolt (Stokholm, mai 1935);
- Balti ja Balkani riikide õhusõidu konverentside otsused (Varssavi, sept. 1934 ja sept. 1935).

Määruste ja juhtnõõride alal tehti tegevusaastal järgmisi töid:

- Lõpetati uute telegraafi, telefoni ja raadio määrustikkude koostamine ning telefoni ja raadio määrustikud avaldati ja pandi kehtima, kuna telegraafi määrustiku kehtimapanek jäi järgmiseks aastaks.
- Koostati ja pandi kehtima raadioringhäälingu kasutamise määrus ning määrus raadiolevi segavõimsuste kohta.

3. Pandi kehtima posti-telegr.-telef. abiasutiste teenindamise ja abiasutiste juhatajate tasunormide määrus (endise Posti-telegr.-telef. abiasutiste juhatajatele tasumaksmise määruse asemele). Uue määruse kehtimapanek oli tingitud peamiselt raudteejaamades asuvate agentuuride teenindamise ümberkorraldamisest.

4. Seoses Administratiivmenetluse seaduse kehtimatahakkamise teostamisega, millega politsei vabastati riigi- ja omavalitsusasutiste teadaannete ja kutsete tasuta kättetoimetamisest, täiendati postimäärustik nn „erikorras tähtsatud“ postisaadetiste uue liigiga, milline täiendus pandi kehtima alates järgmisest tegevusaastast. Vastavalt täiendati ka postitalituse juhtnõõrid.

5. Koostati uus postimäärustik, mille viimistlemine ja avaldamine aga jäi järgmiseks aastaks.

6. Koostati ja pandi kehtima riigi klassiloterii pileтите müügi juhtnõõrid postiasutistele. Tehti eeltõid uute posti, telegraafi ja telefoni talituse juhtnõõride koostamiseks ja osalt lõpetati koostamine, kuna nende kehtimapanek jäi järgmiseks aastaks. Alustati raadiotalituse juhtnõõridele 3 uue osa koostamist, kuna eelmisel aastal alustatud samade juhtnõõride V osa (Raadioringhäälingu maksude vastuvõtmise ja arvestamise kord) koostamine lõpetati ja see pandi kehtima.

Lõpuks tähendatagu kahele asjaolule, mis ametkonna muu tegevuse kõrval vääriskid märkimist:

- Rootsi posti 300-a. juubelpäeva, 20. II 1936, tähistati ametkonna nimel Rootsi postivalitsusele saadetud erikingitusega, mis koosnes nahast albumist ja sisaldas lehtedele kleebitud fotoreproduktioone mitmesugustest postiajaloolistest ürikutest, kaartidest j. m., seoses Eestiga rootsi ajastul. Postiajalooline materjal selleks koguti Riigi Kesk-archiivis ja Tallinna ajaloolises archiivis.
- Postimuuseumile pandi alus seeläbi, et asuti ametkonna ajalooliste esemete ja materjali kogumisele ning saadi ja koguti neid tähelepanu väärival hulgal. Ka rikastus muuseum Rootsi postivalitsusele kingitud albumi koostamise läbi rohkete postiajalooliste fotokoopiatega rootsi ajast. Tegevusaasta jooksul tutvuti ka soome, rootsi ja saksa postimuuseumide tegevusega ning viidi läbi muuseumi jaoks kogunenud materjalide eelläbitõõtamine ja korraldamine.

III. FINANTS-ALA — FINANCOES.

1. Tulud ja kulud.

Receitas et dépenses.

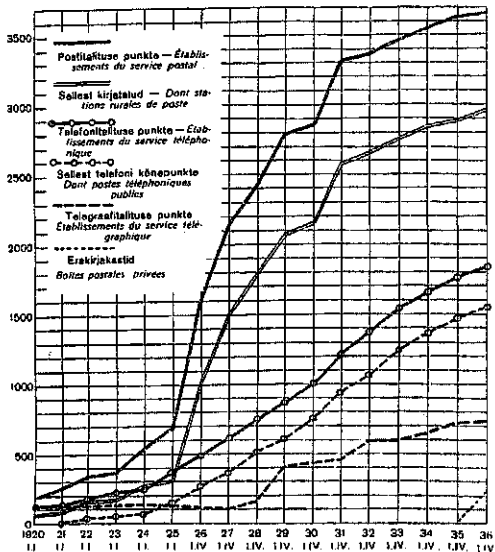
Postiametkonna tulud tegevusaastal, võrreldes eelmise aastaga, suurenesid üldiselt 9,7% võrra. Seejuures oli suurenemine postituludes 11,4%, telegraafi- ja raadiotuludes 5% ja telefonituludes 9%, kuna muud tulud, mis koosnevad riigimajadelt saadavatest üüridest, trükitööde ja varanduste müügist jne., ning moodus-

tavad tulude üldsummast õige väikese osa (alla 1%), vähenesid 14,5%. Tulude suurenemist põhjustas tegevuse kasvamine.

Tegevusaasta kulud, võrreldes eelmise aastaga, vähenesid üldsummas 3,8% ja seda peamiselt erakorraliste kulude alal, kus vähenemine oli 86,9%, kuna aga korralised kulud vähe suurenesid (1,5%).

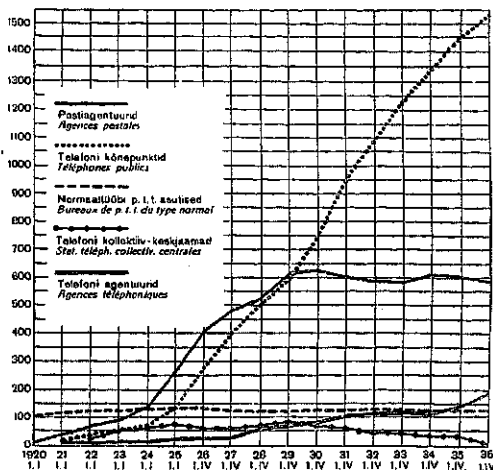
Diagr. 7. Posti-, telegraafi- ja telefoni talluspunktide arvu suurenmiskäik 1920—1935/36.

L'accroissement du nombre des établissements postales, télégraphiques et téléphoniques de 1920 à 1935/36.

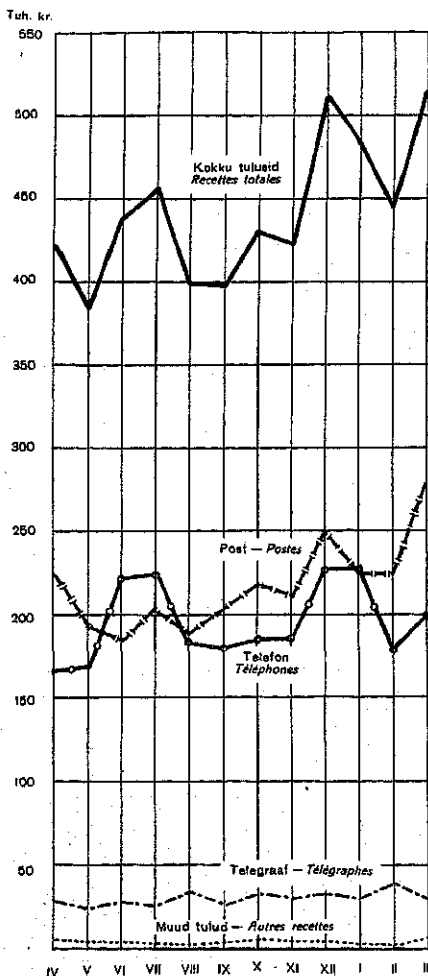
Diagr. 8. Posti-telegraafi-telefoni asutiste ja abiasutiste võrgu arenguline 1920—1935/36 a.

L'accroissement du réseau des bureaux de poste, télégraphe et téléphone et des bureaux auxiliaires de 1920—1935/36.

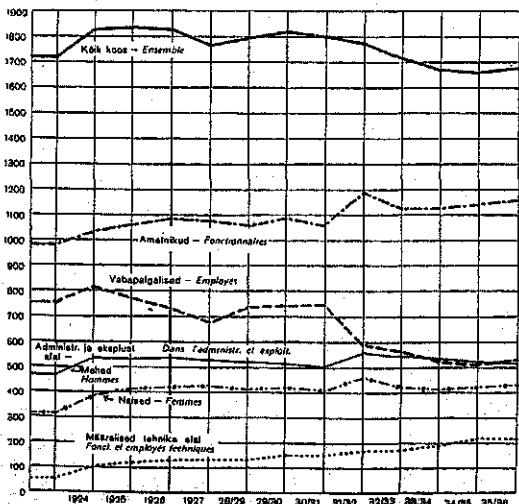
Diagr. 10. Tulude läbikäik 1935/36 a. äikskutel kuuldel.

Mouvement des recettes pendant les 12 mois de 1935/36.

Diagr. 9. Määraliste (ametnikkude ja vabapalgaliste) arvu liikumine 1924—1935/36.

Mouvement du nombre des fonctionnaires et des employés (y compris ceux de catégories intérieures) de 1924—1935/36.

Teenijate tasudeks, ametsoitudeks, toetusteks ja varustuseks kulus tegevusaastal 56,8% ametkonna kõigi kulude kogusummast.

Tulude ülejääki saavutati tegevusaastal 64,8% rohkem kui eelmisel aastal.

2. Tasuvuse arvutus.

Calcul du produit vrai général.

Tasuvuse mõttes majandati 1935/36. a. postiametkonda tulumakalt kui eelmisel aastal.

Ametkonna tegevus tegevusaasta jooksul andis ülejääki kr 1 568 215 ja juurde on soetatud varandust

Posti tasuvus (1 000 kr) — Résultats financiers de la poste (en 1 000 kr).

12.	1935/36	1934/35	Võrreldes 1934/35. a. Comparati- vement à l'année 1934/35
Sissetulek postimaksudest ¹⁾ — <i>Revenu des droits postaux</i>	2 603,6	2 338,4	+267,2
Kulud posti alal — <i>Dépenses de la poste</i> :			
Postiteenijate palk, laste-abiraha, arstiabi ja varustus — <i>Appointements des employés de poste, subventions pour les enfants, secours médical et équipement</i>	926,8	941,3	-14,5
Postilagentuuride juhatajate tasu — <i>Remunération des gérants des agences postales</i>	87,0	76,0	+11,0
Postivedu — <i>Transport postal</i>	503,2	512,9	-9,7
Vallasvara soetamine ja korrashoid — <i>Acquisition et réparation de biens meubles</i>	21,5	20,0	+1,5
Väärtnärkide (postimaksu vahendite) valmistamine — <i>Impression des estampilles d'affranchissement (timbres-postes, etc.)</i>	22,5	21,0	+1,5
Rahvusvahelised maksud — <i>Paiements internationaux</i>	53,1	88,7	-35,6
Üldkulude (kantselei, majapidamine, hoonete remont ja ehitamine, ametisõidud, juridiiline abi ja kohtukulud, hariduslikud kulud, kodifikatsioon ja kirjastamine, autasud ja segakulud) posti osa — <i>La part des dépenses générales attribuée à la poste (bureaux, économie, réparation et construction des bâtiments, voyages de service, secours juridiques et frais de procédure, frais d'éducation, codification et édition, gratifications et dépenses diverses)</i>	131,1	107,6	+23,5
Kokku kulud — Total des dépenses	1 726,1	1 827,5	-101,4
Ülejääk — <i>Revenu net</i>	877,5	508,9	+368,6
Ülanimetatud väjaminetusega on soetatud juurde varandust — <i>Pour le compte des dépenses ci-dessus il a été acquis des installations et du matériel</i>	22,5	57,9	-35,4
Üldine puhastulu — Revenu net total	900,0	566,8	+333,2

Telefoni tasuvus (1 000 kr) — Résultats financiers de téléphone (en 1 000 kr).

13.	1935/36	1934/35	Võrreldes 1934/35. a. Comparati- vement à l'année 1934/35
Sissetulek telefonimaksudest ¹⁾ — <i>Revenus des droits téléphoniques</i>	2 317,0	2 126,1	+190,9
Kulud telefoni alal — <i>Dépenses pour le téléphone</i> :			
Telefoniteenijate eksploatatsiooni alal palk, laste-abiraha, arstiabi ja varustus — <i>Salaires, subventions pour les enfants, secours médical et secours pour équipement aux employés du téléphone (service de l'exploitation)</i>	530,4	473,2	+57,2
Sama kulu tehnilisel alal — <i>Dépenses analogues pour le service technique</i>	201,2	204,3	-3,1
Telefonilagentuuride juhatajate tasu — <i>Remunération des gérants des agences téléphoniques</i>	87,9	50,7	+37,2
Telefoni korrashoid — <i>Entretien des téléphones</i>	404,5	384,7	+19,8
Telefoni arendamine — <i>Développement du réseau téléphonique</i>	212,0	321,2	-109,2
Rahvusvahelised maksud — <i>Paiements internationaux</i>	35,1	26,3	+8,8
Üldkulude (kantselei, majapidamine jne.) telefoni osa — <i>La part des dépenses générales attribuée aux téléphones (frais de bureaux, frais d'économie, etc.)</i>	110,3	136,7	-26,4
Kokku kulud — Total des dépenses	1 657,4	1 687,1	-29,7
Ülejääk — <i>Revenu net</i>	659,6	439,0	+220,6
Ülanimetatud väjaminetusega on soetatud juurde varandust — <i>Pour le compte des dépenses ci-dessus il a été acquis des installations et du matériel</i>	212,0	305,2	-153,2
Üldine puhastulu — Revenu net total	871,6	804,2	+67,4

Telegraafi tasuvus (1 000 kr) — Résultats financiers du télégraphe (en 1 000 kr).

14.	1935/36	1934/35	Võrreldes 1934/35. a. Comparati- vement à l'année 1934/35
Sissetulek telegraafi- ja raadiomaksudest ¹⁾ — <i>Revenus des droits télégraphiques et radiotélégraphiques</i>	354,6	337,8	+16,8
Sellest sissetulek raadiotelefoni (ringhääling) ja eratarvituslike raadioseadete alal — <i>Dont revenus de la radiodiffusion et des installations radiodiffusionnelles spéciales</i>	21,0	14,6	+6,4
Jääb — sissetulek telegraafist — <i>Reste — recettes du télégraphe</i>	333,6	323,2	+10,4
Kulud telegraafi alal — <i>Dépenses pour le télégraphe</i> :			
Telegraafiteenijate (eksploatatsiooni alal) palk, laste-abiraha ja varustus — <i>Salaires, subventions pour les enfants, secours médical et secours pour équipement aux employés du télégraphe (service de l'exploitation)</i>	179,1	190,0	-10,9
Sama kulu tehnilisel alal — <i>Dépenses analogues pour le service technique</i>	32,4	32,3	+0,1
Telegraafi korrashoid — <i>Entretien des télégraphes</i>	44,9	42,1	+2,8
Rahvusvahelised maksud — <i>Paiements internationaux</i>	63,0	60,2	+2,8
Üldkulude (kantselei, majapidamine jne.) telegraafi osa — <i>Part des dépenses générales attribuées au télégraphe (frais de bureaux, frais d'économie etc.)</i>	29,9	39,6	-9,7
Kokku kulud — Total des dépenses	349,3	364,2	-14,9
Puudu jääk — <i>Déficit</i>	16,3	41,0	-24,7

¹⁾ Tulud on näidatud postiametkonna asutiste kassadeesse laekumise seisukohalt — *Les revenus sont indiqués au point de vue des recettes des caisses des établissements du service postal.*

Haapsalu-Nõmme raadiojaama tasuvus (1 000 kr) — Résultats financiers de la station T. S. F. Haapsalu-Nõmme (en 1 000 kr).

15.	1935/36	1934/35	Võrreldes 1934/35. aastaga Comparativement à l'année 1934/35
Üldine sissetulek telegraafi ja raadio alal — <i>Revenu général du télégraphe et du radio</i>	354,6	337,8	+16,8
Sellest siseaste telegrammide, raadiotelefoni (ringhääling), eratarvituslike raadio- seadete ja Kopli raadiojaama tulud — <i>Dont pour les télégrammes internes, pour la radiotéléphonie (radiodiffusion), pour les installations radioléctriques privées, pour le compte des bénéfices de la station côtière de Kopli.</i>	92,3	86,2	+6,1
Jääb — <i>Reste</i> — Sissetulek välismaiste telegrammide eest — <i>Revenu des télégrammes internationaux</i>	262,3	251,6	+10,7
Sellest arvata maha summade vahe, mis telegrammide arvete järgi maksti välis- maile rohkem kui välismaalt saadi (tasutud eelarve kulude krediidist) — <i>A dé- duire le solde débiteur des comptes des télégrammes internationaux</i>	13,6	12,5	+1,1
Jääb — <i>Reste</i> — Puhastulu välismaiste telegrammide eest — <i>Revenu net pour les télégrammes internationaux</i>	248,7	239,1	+9,6
Sellest summast on — <i>Cette somme comprend:</i>			
a) Eesti terminaalnaksud — <i>Taxes terminales estoniennes</i>	155,7	157,1	-1,4
b) Eesti transiitmaksud — <i>Taxes de transit estoniennes</i>	93,0	82,0	+11,0
c) Terminaalnaksude summast langeb raadio arvele — <i>Du montant des taxes termi- nales revient à la T. S. F.</i>	107,7	104,2	+3,5
d) Transiitmaksude summast langeb raadio arvele — <i>Du montant des taxes de transit revient à la T. S. F.</i>	20,8	21,8	-1,0
Tulud kokku (c+d) — <i>Revenu total (c+d)</i>	128,5	126,0	+2,5
Kulud — <i>Dépenses.</i>			
Tehnilised ja majanduskulud raadio alal — <i>Dépenses techniques et d'économie de la T. S. F.</i>	13,4	17,9	-4,5
Personaali kulud — <i>Personnel</i>	32,2	31,6	+0,6
Jaama sisseseadu ja hoonete amortisatsioon — <i>Pour l'amortissement des bâtiments avec les frais d'installation</i>	6,4	24,0	-17,6
Kulud kokku — <i>Total des dépenses.</i>	52,0	73,5	-21,5
Puhaskasu — <i>Revenu net</i>	76,5	52,5	+24,0

kr 234 528 väärtuses, kokku kr 1 802 743. Kui sellest summast arvata varanduste kapitali protsendiks kr 827 115 ja operatsioonikapitali protsendiks kr 10 500, siis ametkonna puhaskasu on kr 965 128 (eelmisel aastal kr 641 426). Seejuures kulude hulka ei ole arvatud varanduste amortisatsiooniprotsenti kr 667 622 selle tõttu, et varanduste remondiks kulutatud summa kr 498 000 varandus hoiti algväärtuses.

I. IV 1936 oli ametkonna varanduste väärtus (varanduste kapital) kr 11 815 929 ja Riigikassalt saadud operatsioonisummasid kr 150 000, milliste kapitalide protsendiks on arvatud 7%.

Vaadeldes ametkonna tasuvust üksikute talitus-
harude järgi võib märkida, et post, telefon ja raadio töötavad kasuga, kuna telegraaf aastast aastasse annab puudujääki. Tegevusaastal oli puhastulu tuhandeis kroones: posti alal 900,0, telefoni alal 871,6 ja Haapsalu-Nõmme raadiojaama alal 76,5, kuna telegraafi alal oli puudujääk 16,3 tuh. kr (need summad posti, telefoni ja telegraafi alal on arvatud võtmata arvesse varanduste amortisatsiooni- ja operatsioonikapitali %).

Ametkonna varanduste ja rahaline seis bilansi järgi 1935/36. a. lõpul oli kr 9 066 277 võrra suurem 1934/35. a. lõppseisust. Varanduste (siin hulgas ka materjalid) seis üldsummas suurenes 403 998 kr võrra.

IV. ISIKKOND — PERSONNEL.

1. Isikkonna kujunemise alused.

Bases de la détermination de l'effectif.

järgi — statistiliste andmete põhjal. Sel otstarbel ametkonna asutiste töö on normitud ning Teede-

Postiametkonnas isikkond on kindlas arvulises vahekorras tööga ning vajalik tööjõudude arv arvutatakse tehtud töö

Ametkonna varanduste hulgas riigimajade üldväärtus moodustab kr 1 951 521. Selle varanduse algväärtuses hoidmiseks kulutati tegevusaastal jooksva remondi peale kr 37 990, seega 1,9% hoonete üldväärtusest.

3. Rahaliste õiendamiste vahekord välisriikidega.

Résultats généraux des décomptes internationaux.

post-, telegraafi-, telefoni- ja muude maksude ning transfertide alal saadi tegevusaasta jooksul välismaalt kr 593 474 ja maksti välismaile kr 254 924, seega saldo Eesti kasuks kr 338 550. Seejuures transfertide ja pakide vahetus üksi andis saldo Eesti kasuks kr 486 122, kuna muud alad (kirjaposti transiidikulud, telegrammide ja telefonikõnede arved, aastamaksud jne.) seda saldot vähendasid kr 147 572 võrra.

4. Tariifide muudatused.

Modifications des tarifs.

Tegevusaasta jooksul tehti väiksemaid muudatusi ainult telefoni- ja postitariifides. Telefonitariifi muudatusega kaotati abonementmaks kodukeskjaamade kõnekohtadelt, arvates I. VII 1935. Postitariifi muudatusega alandati riigiasutiste postisaadetiste tähtisummaks 10 sendilt 5 sendile, kusjuures see muudatus hakkas kehtima järgmisel tegevusaastal (alates I. IV 1936).

Rahaliste õiendamiste vahekord välisriikidega kujunes Eesti kasuks. Välisriikide posti-telegraafi- ja telefonivahetustega arvete õiendamisel

ministri määrusega pandud kehtima töönormid. Riigiraudteede ja posti-t.-t. teenijate ja töliste preemia ja lisatasu seaduse põhjal (RT 109/110 — 1925) makstakse ametkonna teenijaile lisatasu selle arvel, millega asutised tegelikult on tulnud toime normidest väiksema isikkonnaga.

2. Postivalitsuse isikkond normide järgi.

Personnel de la Direction Générale selon les normes.

Postivalitsuse (keskasutise) tööde normimine viidi läbi juba 1932/33. aastal, kuid need normid ei ole veel ametlikult pandud kehtima. Normide kohta tähendatagu, et nende aluseks on ühik, mis võrdub 10 sekundile. Näit., 1 kirja läbitöötlamine nõuab aega 500 sek., mis loetakse võrdseks 50 ühikule. 650 000 tööühikut aastas võrdub 1 teenijale (1 tööpäev). Üksikuid normitud tööobjekte on keskasutisel 194. Et sarnane suur arv üksikuid norme raskendab arvutuste koostamist, on sisult ühesugused tööd — toimingud koondatud rühmadesse ning igale rühmale leitud keskmine norm. Normimata tööde-toimingute rühma alla kuuluvad need tööd, milliste kohta statistiliste andmete kogumine on aegaviitev, ning mitmesugused juhuslikud tööd, nagu telefonikõned, publiku vastuvõtt ja mitmesugused nõupidamised. Ajaliselt registreeritakse seesugused tööd, millede vältus ei ole ühesugune, nagu lähetused, käigud ametasjus väljaspoole asutist, osavõtt komisjonest jne. Kuna kirjavahetus (tulnud või läinud kiri) normide all on arvatletud ainult mehaanilised toimingud kirjavahetusega, siis kirjade koostamiseks (loov töö) antakse lisamäär vastava protsendiga, nagu normimata ning administratsiooni-töödelgi (admin-tööd on ka normimata).

Postivalitsuse 1935/36. a. töökogust ja selle täitmiseks vajalikku (normidekohast) isikkonda näitab aruande lõpposa paigutatud tab. 19. Tabelist nähtub, et normidekohane isikkond, võrreldes eelmise aastaga on suurem 0,74 tööpäeva võrra. Võrreldes tööobjekte eelmise aastaga näitavad suuremat tõusu masinal kirjutamine, paljundamine, sissekanded käsiraamatuisse (viimaste seas on ka ringkirjade ja juhtnõõride koostamise töö), soetamised ja müümine, üksikud aruanded ja kontrollimised, milline tõus on tingitud sellest, et tegevusaastal oli suurem tegevus juhtnõõride väljatöötamise ja paljundamise, varanduste soetamise ja rahakaartide kontrollimise alal.

Postivalitsuse normidekohane isikkond 1935/36. a. oli tegelikult isikkonnast suurem 11,01 teenija võrra. Selle vahe katsid aasta jooksul kasutatud ajutised tööpäevad ja alluvaist asutisist lähetatud lisatööpäevad, kui ka üksikjuhtudel töötamine üle kindlaksmääratud tööaja.

3. Kohalike asutiste isikkond normide järgi.

Personnel des établissements locaux selon les normes.

Kohalike asutiste töö ja isikkond normiti 1924. a. Kuni 1. XI 1933 tarvituselolnud normide tööühik võrdus 9,8 sekundile ja iga 750 000 ühiku kohta arvati 1 tööpäev aastas. Toimepandud uute mõõtmiste ja kontrollimise tagajärjel 1. XI 1933 pandi kehtima uued normid. Uute normide tööühik võrdub 9 sekundile ja iga 840 000 ühiku kohta arvatakse 1 tööpäev aastas.

Asutiste 1935/36. a. töökogust ja selle täitmiseks vajalikku (normidekohast) isikkonda näitavad aru-

ande lõpposa paigutatud tabelid 20 ekspluatatsiooni alal ja tab. 21 tehnilisel alal.

Ametkonna ja tema töö ümberkorraldamise ning normimise tagajärjel on saavutatud normaaltüübiliste asutiste isikkonna alal 1924—1936. a. märkimisväärsed kokkuvõtted. 1924. a. oli normidekohane isikkond ekspluatatsiooni alal 1 349 ja tehnilisel alal 248 tööpäeva. Arvates siia juurde postivalitsuse (keskasutise) isikkonna 85 teenijat, kujunes isikkond 1 682 tööpäevale. 1935/36. a. normidekohane isikkond kujunes ekspluatatsiooni alal asutistes 1 431, tehnilisel alal 282 ja postivalitsuses 78, kokku 1 791 tööpäevale, seega 6,5% rohkem kui 1924. a. Kui aga toimetada töökoguse võrdlust 1924—1935/36. a. eest, võttes aluseks näit. postisaadetiste, telegrammide ja telefonikõnede üldarvu, siis selgub, et töökogus on suurenenud umbes 57%.

4. Ametkonna tegelik isikkond.

Effectif réel du service des postes, télégraphes et téléphones.

Tegevusaastal tegelik isikkond postiametkonnas suurenes 1% — arvuliselt 17 teenija võrra. Tegelik isikkond (ametnikud ja vabateenijad) 1935/36. a. lõpul võrdus 1 676, sellest postivalitsuses 67, peale selle abiasutiste juhatajad, ajutised tööpäevad ja hooajalised.

Postivalitsuse (keskasutise) isikkonna arvu hindamiseks tähendatagu, et see moodustab kogu postiametkonna isikkonna arvust ainult 4% ja on postiametkondade alal üks väiksemaid maailmas. Kui ametkonna teenijate arvule arvata juure ka ametiõpilased, postiveo- ja majateenijad, töölised ning agentuuride juhatajad, siis langeb see protsent koguni 2-le. 10,4% postivalitsuse isikkonnast, s. o. 7 postivalitsuse ametnikku teeb Riigikontrollilt ülevõetud tööd rahakaartide operatsioonide kontrollimise alal.

Isikkonna koguarvust 1 676 oli mehi 1 213 ja naisi 463. Administratsiooni ja tehniline ala on meeste teenida, samuti vabateenijate (postiljonid ja montöörid) kohad on ainult meeste käes, kuna naised teenivad ametnikena ekspl. teenistuste alal, peamiselt telefoni alal, moodustades adm. ja ekspl. alade teenijast 33,9%.

5. Teenistuslik ettevalmistus ja haridus.

Enseignement professionnel et instruction.

Teenijaskonna kvalifikatsiooni taseme tõstmiseks jätkati viimaste aastate sellekohaste vahendite ja kogemuste rakendamist, nagu ametisse astuda soovijailt ametkonna kutselisele tingimusile vastavuse nõudmine (füüsilised ja vaimsed omadused, haridus jne.), kutsevaliku büroos pühhotehniliste katsete alal rahuldavate tagajärgede osutamine, teatava aja olemine ametiõpilaseks ja p.-t.-t. alade oskuses eksami õiendamise, mõnd aega ametikandidaadina praktiseerimine, tehnika alal erilise ettevalmistuse omandamine ja eksami õiendamine; ametis edasijõudmiseks erilised täiendavad katsed võõrkeelte oskuses ja administratiivvalade teadmises, samuti ekspl. ja tehnika ala teenijail vastastikku nende alade tundmine. Samu eesmärgi taotleb teenijate atesteerimise korraldus.

Need vahendid on ametkonna teenistuse piirides ka mõõdunud tegevusaastal andnud oma kindlaid positiivseid tulemusi ja kuuluvad ärajäämatult ametkonna töökorralduse hulka.

6. Teenijate ametipuhkused ja tervishik seisukord.

Congés et maladies du personnel.

Postiametkond oma töökorraldusega on püüdnud võimaldada kõigile teenijale ametipuhkust. Puhkuste andmine toimub Riigiteenistuse seaduses ettenähtud alustel. Kuna teenijate koosseisus on võrdlemisi vähe muutusi ja iga teenija puhkeag sõltub teenitud

ajast, siis puhkused püsivad peagu ühel tasemel. Seepärast arvulised võrdlevad andmed puhkuste kohta avaldatakse iga 5 aasta järele (viimased andmed olid 1933/34. a. aruandes, järgmised tuuakse 1938/39. a.).

Posti-t.-t. ametkonna teenijate tervishiku olukorrale eest hoolitsemise põhineb Vabariigi Valitsuse poolt vastuvõetud ajutistel kodukorra määrustel ja muutmise määrustel, mis on antud valitsusasutistes töötavate ametnikkude ja tööliste haiguse korral kindlusta-

Ametnikkude ja vabateenijate haiguspäevade võrdlev tabel 1925—1935/36. a.
Jours de maladie du personnel pendant la période de 1925 à 1935/36.

16.	Ametnikke ja teenijate üldarv <i>Nombre total du personnel</i>			Haiguspäevade üldarv <i>Nombre total des jours de maladie</i>			Haiguspäevade arv 1 isiku kohta <i>Nombre des jours de maladie par personne</i>		
	Mehi <i>Dont du sexe masculin</i>	Naisi <i>Dont du sexe féminin</i>	Kokku <i>Total</i>	Meeste kohta <i>Personnel masculin</i>	Naiste kohta <i>Personnel féminin</i>	Kõigi kohta <i>Total</i>	Mehi kohta <i>Du sexe masculin</i>	Naise kohta <i>Du sexe féminin</i>	Üldine ühe isiku kohta <i>Par personne</i>
	1925/26	1 213	463	1 676	7 434	4 050 ¹⁾	11 483	6,1	8,8
1926/27	1 195	464	1 659	7 200	3 622	10 821	6	7,8	5,9
1927/28	1 201	466	1 667	5 788	3 284	9 072	4,8	6,9	5,4
1928/29	1 220	477	1 708	7 747	3 925	11 672	6,3	8,2	6,8
1929/30	1 258	534	1 792	7 416	5 103	12 519	5,9	9,5	7
1930/31	1 261	541	1 802	8 029	7 296	15 325	6,3	13,4	8,5
1931/32	1 267	550	1 817	7 869	7 096	14 965	6,2	12,0	8,2
1932/33	1 258	535	1 793	11 310	3 327	10 637	8,0	15,5	10,9
1933/34	1 244	514	1 758	7 791	6 090	14 781	6,2	13,6	8,4
1934/35	1 237	453	1 690	7 849	7 731	15 580	6,3	17	9,2
1935/36	1 250	447	1 706	6 328	5 404	11 732	5	12,1	6,8

mise kohta (RT 26/27 — 1920 ning RT 29 ja 31 — 1931).

Riiklikku arstiabi kohtadel teostavad posti-ametkonna asutistega lepingus olevad usaldusarstid, lepinguarstid, hambaarstid, apteegid jne.

Tegevusaastal oli ametkonnal:

Usaldusarste	13
Lepinguarste	288
Hambaarste	42
Ammaomandaid	14
Apteeke	38

¹⁾ Peale näidatud 4 050 haiguspäeva tuli 1935/36. a. naisametnike peale veel 1 086 haiguspäeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku kohta 2,3 haiguspäeva juure.

Arstiabi ja arstirohtude ning matuste puhul antava rahalise toetuse peale on tegevusaastal kulutatud üldse kr 33 870 ehk iga teenija peale kr 20,21 (1934/35. a. kulutati kr 29 673 ehk iga teenija peale kr 17,88).

Ametkonna teenijaskonna (1 676) haiguspäevade arv tegevusaastal oli kokku 11 493 ehk ühe isiku kohta 6,8 päeva. Seejuures naisteenijate haiguspäevade arv ületas meesteenijate oma 44,2% ühe teenija kohta, kui aga naisteenijatele juure arvata haiguspäevad ka sünnituste puhul, siis on ületus 81,9%.

Posti-telegraafi-telefoni kohta ennen Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid.

- Post, telegraaf, telefon ja raadio 1934/35 a., Eesti Statistika nr. 167(10), lk. 487—526.
 Post, telegraaf, telefon ja raadio 1933/34 a., Eesti Statistika nr. 155(10), lk. 504—540.
 Post, telegraaf, telefon ja raadio 1932/33 a., Eesti Statistika nr. 144(11), lk. 545—579.
 Post, telegraaf, telefon ja raadio 1931/32 a., Eesti Statistika nr. 132(11), lk. 625—651.
 Post, telegraaf, telefon ja raadio 1930/31 a., Eesti Statistika nr. 120(11), lk. 641—668.
 Post, telegraaf, telefon ja raadio 1929/30 a., Eesti Statistika nr. 108(11), 1930 a., lk. 624—651.
 Post, telegraaf, telefon ja raadio 1928/29 a., Eesti Statistika nr. 96(11), 1929 a., lk. 613—639.
 Post, telegraaf, telefon ja raadio 1927/28 a., Eesti Statistika 1928 a., lk. 650—672.
 Post, telegraaf, telefon ja raadio 1926 a., Eesti Statistika 1927 a., lk. 637—656.

	Kirjapostisaadetised ja ajalehed Correspondances et journaux					Raha- ja väärtusandmed —			
	Elanike arv Nombre d'habitants	Lihtsaadetised Envois ordinaires	Ajalehed ja aja- kirjad Journaux et écrits périodiques	Tähtsaadet. Envois recommandés	Kokku Total	Rahakaardid Mandats		Posti jooksv. arvete sissomaksukaardid Avis de versement des comptes courants postaux	
						Arv Nombre	Summa Montant	Arv Nombre	Summa Montant
Linnad — Villes:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Tallinn	137 792	20 178 852	15 510 015	458 735	36 148 502	127 054	5 835 253	15 889	11 547 109
Haapsalu	4 649	405 013	131 293	9 223	545 529	12 420	352 218	5 785	378 262
Kuressaare	4 478	316 000	298 118	8 807	593 891	0 491	277 182	4 736	198 204
Narva	25 147	867 550	133 057	28 800	1 029 478	20 322	571 291	8 329	688 835
Nõmme	15 105	355 094	18 549	8 340	382 583	4 081	100 268	1 935	872 331
Paide	3 285	211 218	31 138	0 228	248 584	8 402	236 579	9 444	199 422
Paldiski	851	36 140	406	1 229	37 781	0 17	21 653	996	70 037
Petseri	4 274	227 262	19 458	11 856	258 570	11 038	257 945	3 884	317 787
Pärnu	20 334	1 226 380	781 416	35 932	2 043 728	23 038	697 401	9 228	736 865
Põltsamaa	2 009	116 010	—	4 360	120 970	5 013	149 481	4 851	188 027
Rakvere	10 027	592 084	632 011	21 195	1 245 290	17 041	491 005	7 004	521 144
Tapa	3 751	181 709	257	0 927	188 633	18 052	383 906	11 588	688 430
Tartu	58 870	4707 902	2 117 577	136 800	6 982 300	48 356	1 584 000	15 205	2 159 740
Tõrva	2 509	100 274	788	4 452	105 514	5 589	161 020	3 123	134 588
Türi	2 903	76 850	136	3 827	80 119	4 988	117 674	2 983	150 899
Valga	10 842	422 415	123 592	13 489	559 466	14 795	388 157	7 309	501 798
Viljandi	11 788	612 343	638 125	22 941	1 573 400	10 028	474 442	7 016	487 459
Võru	5 332	325 212	374 320	14 580	714 112	15 012	404 847	6 420	414 300
Linnades Pour le service urbain	—	18 944 170	20 520 608	581 016	40 046 894	339 673	11 893 940	119 612	10 806 878
Sisemaal — Interne Välism. tulnud — Reçu de l'étranger Välism. läinud — Expédié à l'étranger	—	8 442 484	408 720	107 475	9 048 670	15 193	465 233	—	—
—	—	3 573 302	61 798	108 310	3 743 500	15 236	136 464	—	—
Kokku — Total	324 642	30 960 046	21 081 126	797 410	52 838 582	370 092	12 495 637	119 612	19 806 873
1934/35	324 642	28 273 351	19 000 048	790 389	49 032 788	350 194	12 050 100	93 446	18 192 320
Vahe % + või — — Différence en % + ou —	—	+0,5	+5,0	+0,0	+7,8	+5,7	+3,7	+2,8	+8,9
Maakonnad — Districts:									
Viru	111 144	1 381 011	19 010	36 554	1 416 575	44 524	1 079 240	24 087	1 098 411
Järva	40 015	506 559	3 412	18 659	528 630	22 493	535 112	15 094	689 291
Harju	89 374	1 139 209	12 513	21 577	1 173 389	16 400	408 365	11 833	453 647
Lääne	70 390	571 533	7 182	20 653	699 388	25 010	686 607	17 426	772 608
Saare	51 373	190 008	771	0 921	197 790	6 353	182 031	4 382	181 962
Pärnu	74 310	928 894	6 071	29 722	964 877	35 587	954 243	20 771	875 333
Viljandi	60 596	347 052	28 341	15 429	390 822	15 909	414 861	8 920	488 594
Tartu	122 420	1 058 805	28 586	38 626	1 126 107	38 416	902 273	19 192	848 411
Valga	25 837	298 092	1 225	0 984	308 401	4 608	125 842	3 249	240 106
Võru	77 813	521 171	1 242	17 367	539 780	14 630	405 670	7 881	404 380
Petseri	60 438	181 820	6 341	8 551	196 715	8 282	231 141	2 234	166 719
Maakonda- des Pour le service rural	—	6 671 925	92 144	214 098	6 948 707	228 797	5 812 804	135 069	6 309 492
Sisemaal — Interne Välism. tulnud — Reçu de l'étranger Välism. läinud — Expédié à l'étranger	—	242 632	52 553	6 371	301 550	2 133	101 067	—	—
—	—	240 867	—	2 074	251 941	1 900	11 344	—	—
Kokku — Total	792 719	7 164 424	114 697	223 143	7 502 264	232 630	5 925 215	135 069	6 309 492
1934/35	792 719	6 524 947	135 140	245 520	6 905 022	227 138	5 593 539	110 010	5 458 623
Vahe % + või — — Différence en % + ou —	—	+9,8	+15,1	+9,1	+8,6	+2,5	+5,0	+22,8	+15,0
Kõik kokku Total général	—	25 610 095	20 582 752	796 314	46 995 161	598 470	17 706 744	254 681	26 116 365
Sisemaal — Ser. interne Välism. tulnud — Reçu de l'étranger Välism. läinud — Expédié à l'étranger	—	8 685 116	551 273	113 846	9 350 235	17 326	566 800	—	—
—	—	8 823 250	61 798	110 893	9 095 450	17 126	147 898	—	—
Rahvalgemisel eriti arvestatud — Population comptée à part	9 052	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	1 126 413	38 124 470	21 195 823	1 020 533	60 340 846	602 922	18 420 832	254 681	26 116 365
1934/35	1 126 413	34 798 298	20 104 197	1 035 915	55 938 410	577 332	17 043 039	203 466	23 650 952
Vahe % + või — — Différence en % + ou —	—	+9,0	+5,4	+1,5	+7,9	+4,4	+4,4	+25,2	+10,4

- Märkused: 1. Kirjaposti saadetiste hulgas oli — Le nombre des correspondances aux lettres comprend: maksulisi — envois soumis à la taxe — 38 227 485, neist frankeerimata või puudulikult frankeeritud — dont envois non affranchis ou affranchis insuffisamment — 146 142.
2. Maksuliste saadetiste hulgas oli — Le nombre des envois soumis à la taxe comprend: kirju — lettres — 52,6%, postkaarte — cartes postales — 15,8%, trükitooted — imprimés — 20,4%, kripabereid — papier d'affaires — 0,7%, kaubaproove — échantillons de marchandises — 1,4%, pispaketeid — petits paquets — 0,1%.
3. Rahakaardide hulgas oli telegraafilisi 6 675 rahakaarti. Rahakaarte kanti posti jooksvate arvetele 51 837 tk. kr 1 016 504. — Väärtuses — Le nombre des mandats comprend 5 675 mandats télégraphiques. Du nombre des mandats 51 837 mandats sur kr 1 016 504. — en total ont été portés aux comptes courants postaux.
4. Sissomaksukaardide hulgas oli telegraafilisi 601 sissomaksukaarti. — Le nombre des avis de versement des comptes courants postaux comprend 601 avis télégraphiques.
5. Väärkirjade hulgas oli postiametkonna ametlikke 260 961 väärtkirja kr 31 554 086. — Väärtuses — Le nombre des lettres avec valeur déclarée comprend 269 961 lettres de service des postes avec une valeur de kr 31 554 086. —
6. Pakkide hulgas oli — Le nombre des colis postaux comprend: lihtpakke — colis ordinaires — 39 473, tähtpakke — colis recommandés — 62 164, väärtpakke — colis avec valeur déclarée — 8 468.
7. Lunaliisi saadetisi oli: postpakke 5 563 tk. kr 124 411. — Väärtuses, muid saadetisi 31 718 tk. kr 344 347. — Väärtuses.

Trafic postal, télégraphique, téléphonique et radiodélectrique pendant l'exercice 1935/36.

Envois-valeurs et envois avec valeur déclarée				Pakid Colis postaux		Telefoni kõned Conversations téléphoniques		Tele- grammid Télé- grammes	Posti-telegraafi- telefoni operatsio- nide üldarv Nombre total des opérations postales, télégraphiques et téléphoniques		Telefoni abonen- tidid Nombre des abonnés au télé- phone	Raadio ring- häälingu abonentid Nombre des abonnés de la radio- diffusion
Väärtkirjad Lettres avec valeur déclarées		Kokku Total				Kohalikud Locales	Kauge- kõned Interur- baines		Arv Nombre	Summa Montant		
Arv Nombre	Summa Montant	Arv Nombre	Summa Montant	Arv Nombre	Summa Montant	10	17	18	19	20	21	22
19 488	6374 674	162 431	23 757 036	50 819	562 057	13 938 661	481 008	131 640	50 022 061	24 319 093	7 309	10 992
3 640	383 436	21 845	1 113 916	1 255	13 648	123 888	61 433	1 661	755 611	1 127 564	208	355
5 153	817 175	19 380	787 511	1 274	6 101	127 472	51 252	3 601	798 870	708 612	202	195
2 822	1 139 529	31 473	2 399 705	1 991	11 210	491 107	55 692	7 612	1 617 351	2 410 915	401	1 065
452	359 181	7 368	840 780	529	145	—	—	1 822	392 302	840 925	—	1 345
1 673	174 608	13 570	610 600	883	120	106 475	41 040	577	411 144	610 729	190	289
108	35 337	2 019	127 627	40	—	9 308	8 710	2 490	60 348	127 627	30	32
3 887	494 963	18 809	1 070 895	1 306	9 848	151 152	42 047	1 305	478 105	1 080 543	189	285
6 043	469 581	30 204	1 953 847	2 035	10 274	590 848	124 758	10 500	2 311 263	1 964 121	625	1 101
753	364 959	11 817	702 467	304	—	43 103	34 615	479	210 788	702 467	114	171
4 071	1 327 364	20 106	2 340 413	2 994	2 935	414 893	108 682	3 240	1 804 205	2 343 348	362	733
6 515	1 242 419	36 155	2 314 815	350	—	44 213	28 453	661	208 494	2 314 815	85	236
10 981	2 749 057	74 542	6 473 802	13 718	107 710	2 378 219	258 015	18 705	9 705 653	6 041 521	1 660	3 480
2 469	352 371	11 181	648 805	174	—	31 964	27 482	339	176 684	648 805	110	237
1 043	250 582	9 017	525 156	188	—	46 405	27 874	518	164 121	525 156	100	157
5 013	595 657	27 711	1 485 612	869	3 523	160 259	65 258	1 869	815 452	1 489 135	184	450
5 437	708 080	32 381	1 689 081	2 003	6 544	311 659	115 656	3 018	2 038 126	1 076 525	387	920
5 942	529 331	28 274	1 347 978	1 958	7 665	224 378	67 279	2 560	1 038 551	1 355 643	290	444
76 658	16 045 830	535 943	47 746 643	50 845	128 324	10 193 504	1 514 380	74 232	61 415 230	47 874 967	—	—
4 014	951 194	19 207	1 416 427	32 903	570 566	—	44 434	64 658	9 200 881	1 995 993	—	—
5 416	871 280	20 642	1 007 744	8 540	93 899	—	41 326	53 926	3 867 940	1 101 643	—	—
86 088	17 868 304	575 792	50 170 814	92 294	801 789	19 193 594	1 600 140	192 807	74 493 119	50 972 603	12 551	22 592
84 592	18 743 285	528 232	48 985 714	83 448	945 097	16 013 050	1 333 924	188 700	68 080 232	49 931 411	11 493	15 057
+1,8	-4,6	+0,0	+2,4	+10,6	-15,2	+13,5	+10,9	+2,1	+0,4	+2,1	+0,2	+40,4
25 775	3 058 219	94 386	5 235 870	2 321	1 544	230 985	236 383	7 000	1 987 650	5 237 414	1 052	1 174
12 861	1 416 154	50 448	2 640 557	575	—	121 578	94 909	1 318	857 458	2 640 557	533	390
25 675	1 732 563	53 920	2 614 608	1 390	196	182 568	211 088	2 800	1 625 221	2 614 504	1 024	906
25 977	1 974 229	69 013	3 433 504	1 404	300	107 455	118 680	4 403	955 303	3 433 809	709	442
7 342	530 251	18 077	894 264	1 033	35	55 845	51 555	3 069	327 369	894 264	337	104
30 227	2 417 793	86 585	4 247 369	1 022	1 178	210 857	194 161	2 205	1 462 117	4 243 542	1 052	1 024
12 239	1 207 923	37 068	2 111 378	770	—	95 851	81 518	2 129	608 167	2 111 378	525	463
35 210	2 260 206	92 818	4 010 890	1 943	4	218 374	247 887	4 191	1 691 820	4 010 894	1 378	1 133
8 480	606 176	16 817	971 624	368	360	31 710	29 693	515	386 944	971 624	234	115
17 303	1 328 216	39 823	2 228 516	991	—	118 945	107 549	1 007	808 095	2 228 516	577	574
4 931	275 134	15 447	672 994	379	70	43 560	30 643	3 374	296 118	673 064	136	112
205 397	16 754 684	569 263	28 876 980	12 221	2 078	1 477 728	1 405 516	20 939	10 443 434	28 879 052	—	—
533	71 061	2 666	172 128	447	340	—	736	1 200	306 595	172 468	—	—
73	1 122	1 973	12 466	143	1 264	—	734	942	255 738	18 730	—	—
206 003	16 826 867	573 902	29 061 574	12 811	3 682	1 477 728	1 406 986	32 071	11 005 762	29 065 256	7 557	6 444
198 068	15 644 424	535 216	26 096 586	13 406	9 530	1 296 332	1 101 008	33 007	9 884 591	25 706 116	6 699	3 594
+4,0	+7,5	+7,2	+8,8	-4,4	-61,4	+14,0	+27,8	-2,8	+11,3	+8,8	+12,3	+79,3
232 055	32 800 514	1 105 206	76 623 623	63 066	130 402	20 671 232	2 910 806	104 162	71 858 723	76 754 025	—	—
4 547	1 022 255	21 873	1 588 555	33 350	570 906	—	45 170	56 848	9 510 476	2 168 461	—	—
5 489	872 402	22 015	1 020 210	8 630	95 163	—	42 000	54 868	4 123 682	1 115 373	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
292 091	34 695 171	1 149 694	79 232 388	105 105	895 471	20 671 232	3 007 126	224 878	85 498 881	80 037 859	20 108	28 946
282 660	34 387 709	1 063 448	75 682 300	90 854	955 227	18 209 882	2 434 932	221 797	77 064 828	76 637 527	18 192	18 651
+3,3	+0,0	+8,1	+4,7	+8,5	-15,7	+13,5	+23,5	+1,4	+0,7	+4,4	+10,6	+55,2

Lunnamaksmisest loobuti 548 korral — 5 563 colis postaux étaient grevés de remboursement avec une valeur totale de kr 124 411. — et 31 718 envois des autres catégories avec une valeur totale de kr 344 347. — Le nombre des envois grevés de remboursement tombés en rebut était 548.

- Kohalikkude telefoni kõnede hulgas oli — Le nombre des conversations téléphoniques locales comprend: abonentide omavahelisi kõnesid — conversations échangées entre des abonnés — 20 280 591, võõraste poolt avalikkudest kõnepunktidest peetud kõnesid — conversations demandées par des non-abonnés partant des postes publics — 410 841.
- Kaugekõnede hulgas oli — Le nombre des conversations téléphoniques interurbaines comprend: väljakutsesid — appels — 238 016, järelepärimisi — demandes des renseignements — 9 535, kõnelektusid ja eelenteid — avis d'appel et préavis — 9 826.
- Lühikõnede järele jagunesid kaugekõned — Les conversations interurbaines sont des catégories suivantes: tähtajalised ja välkõned — conversations à heure fixe et conversations „éclair” — 31, kiirkõned — conversations urgentes — 21 374, lühikõned — conversations ordinaires — 2 981 901, ajakirjanduslikud kõned — conversations de presse — 2 620, abonentide kõned — conversations par abonnement — 1 200.
- Telegrammid hulgas oli — Le nombre de télégrammes comprend: ametlikku — télégrammes de service — 14 688, muid maksuvabu telegramme — autres télégrammes exempts de taxe — 30 545.
- Raadioabonentide hulgas oli — Le nombre des abonnés de la radiodiffusion comprend: detektoraparaadi omanikke — détenteurs des appareils détecteurs — 2 975, kuulamiskõhid — postes d'écoute — 212.

	Kirjapostisaadetised ja ajalehed <i>Correspondances et journaux</i>				Raha- ja väärtisaadetised — <i>Envois-valeur et envois avec</i>						
	Lilit- saadet- ised <i>Envois ordé- naires</i>	Ajaleh. ja ajakir. <i>Journaux et écrits périodiques</i>	Tälit- saadet. <i>Envois recom- mandés</i>	Kokku Total	Rahakaardid <i>Mandats</i>		Posti jooksv. arvete sissemaksukaardid <i>Avis de versement des comptes courants postaux</i>		Väärtikirjad <i>Lettres avec valeur déclarée</i>		
					Arv <i>Nombre</i>	Summa <i>Montant</i>	Arv <i>Nombre</i>	Summa <i>Montant</i>	Arv <i>Nombre</i>	Summa <i>Montant</i>	
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	
Linnad — Villes:											
Tallinn	140,4	112,6	3,3	262,3	0,9	42,3	0,1	83,8	0,2	46,3	
Haapsalu	87,1	28,2	2,0	117,3	2,7	75,7	1,2	81,4	0,8	82,5	
Kursssaare	70,8	59,0	1,0	132,6	2,1	61,9	1,0	49,1	1,2	70,8	
Narva	34,5	5,3	1,1	40,9	0,8	22,7	0,3	27,4	0,1	45,3	
Nõmme	23,5	1,2	0,6	25,3	0,33	7,2	0,13	24,0	0,03	23,8	
Paide	04,3	9,5	1,0	75,7	2,6	72,0	1,0	60,7	0,5	53,2	
Paldiski	42,5	0,5	1,4	44,4	1,1	25,4	1,2	85,1	0,1	41,5	
Petseri	53,2	4,5	2,8	60,5	2,0	60,4	0,0	74,3	0,0	115,8	
Pärnu	60,3	38,4	1,8	100,5	1,2	34,8	0,4	38,7	0,3	29,1	
Põltsamaa	44,7	—	1,7	46,4	2,2	57,3	1,8	72,0	0,8	139,0	
Rakvere	59,1	63,0	2,1	124,2	1,8	49,1	0,7	51,9	0,4	182,4	
Rapa	48,4	0,1	1,8	50,3	4,8	102,4	3,1	189,5	1,7	331,2	
Tartu	80,0	36,0	2,3	118,3	0,8	26,6	0,3	36,7	0,2	40,7	
Tõrva	38,6	0,3	1,7	40,6	2,2	62,3	1,2	51,8	0,9	185,6	
Türi	26,3	0,05	1,2	27,6	1,7	40,6	1,0	54,0	0,4	89,3	
Valga	30,0	11,4	1,2	51,6	1,4	35,8	0,7	46,3	0,5	54,9	
Viljandi	51,0	79,6	1,0	133,4	1,7	40,2	0,6	41,4	0,4	60,1	
Võru	61,0	70,2	2,7	133,9	3,0	75,8	1,2	77,7	1,1	90,8	
Linnades Pour le service urbain	Sisemaal — <i>Interne</i>	58,4	63,2	1,8	123,4	1,04	36,6	0,4	61,0	0,2	49,4
	Välisma. tulnud — <i>Reçu de l'étranger</i>	26,0	1,5	0,3	27,8	0,05	1,4	—	—	0,01	2,0
	Välisma. läinud — <i>Expé- dié à l'étranger</i>	11,0	0,2	0,3	11,5	0,05	0,4	—	—	0,02	2,7
	Kokku — Total	95,4	64,9	2,4	163,7	1,14	38,4	0,4	61,0	0,2	55,0
1934/35		87,1	61,5	2,4	151,0	1,1	37,1	0,3	56,0	0,2	57,7
Maakonnad — Districts:											
Viru	12,2	0,2	0,3	12,7	0,4	9,7	0,2	9,9	0,2	27,5	
Järva	11,5	0,1	0,4	12,0	0,4	10,9	0,3	14,0	0,3	28,0	
Harju	12,7	0,1	0,3	13,1	0,2	4,6	0,1	5,1	0,3	19,6	
Lääne	8,1	0,1	0,3	8,5	0,4	9,8	0,2	11,0	0,4	25,0	
Saare	3,7	0,02	0,1	3,8	0,1	3,5	0,1	3,6	0,1	10,3	
Pärnu	12,5	0,1	0,4	13,0	0,5	12,8	0,3	11,8	0,4	32,5	
Viljandi	5,7	0,5	0,3	6,5	0,3	6,8	0,1	8,1	0,2	19,9	
Tartu	8,0	0,2	0,3	9,1	0,3	7,4	0,2	6,0	0,3	18,5	
Valga	11,5	0,05	0,4	11,9	0,2	4,8	0,1	9,3	0,3	23,5	
Võru	6,7	0,02	0,2	6,9	0,2	5,2	0,1	6,3	0,2	17,1	
Petseri	3,0	0,1	0,1	3,2	0,1	3,8	0,04	2,8	0,08	4,5	
Maakonda- des Pour le service rural	Sisemaal — <i>Interne</i>	8,4	0,1	0,3	8,8	0,3	7,3	0,2	8,0	0,2	21,1
	Välisma. tulnud — <i>Reçu de l'étranger</i>	0,3	0,06	0,008	0,3	0,003	0,1	—	—	0,001	0,1
	Välisma. läinud — <i>Expé- dié à l'étranger</i>	0,3	—	0,003	0,3	0,002	0,01	—	—	0,0001	0,001
	Kokku — Total	9,0	0,1	0,3	9,4	0,3	7,4	0,2	8,0	0,2	21,2
1934/35		8,2	0,2	0,3	8,7	0,3	7,0	0,1	6,0	0,2	19,7
Kõik kokku Total général	Sisemaal — <i>Pour le ser- vice interne</i>	22,7	18,8	0,7	41,7	0,5	15,7	0,2	23,2	0,3	29,1
	Välisma. tulnud — <i>Reçu de l'étranger</i>	7,7	0,5	0,1	8,3	0,01	0,5	—	—	0,004	0,9
	Välisma. läinud — <i>Expé- dié à l'étranger</i>	3,4	0,05	0,1	3,5	0,01	0,1	—	—	0,005	0,8
	Kokku — Total	33,8	19,8	0,9	53,5	0,5	16,3	0,2	23,2	0,3	39,8
1934/35		30,9	17,8	0,9	49,6	0,5	15,6	0,2	21,0	0,2	30,5

Trafic postal, télégraphique, téléphonique et radioélectrique pendant l'exercice 1935/36 (suite).

Par habitant et par an

valeur déclarée		Pakid Colis postaux		Telefonikõned Conversations téléphoniques			Tele- grammid Télé- grammes	P.-t.-t. oper. kokku Total des opérations postales, télégraphi- ques et téléphoniques		100 elaniku peale Par 100 habitants	
				Koha- likud Locales	Kauge- kõned Inter- urbains	Kokku Total				Telefoni- abonendid Abonnés au téléphone	Raadio- ringh. abonendid Abonnés de la radio- diffusion
Arv Nombre	Summa Montant	Arv Nombre	Summa Montant	37	38	39	40	41	42	43	44
1,2	172,4	0,4	4,1	101,2	3,5	104,7	0,9	369,5	176,5	4,8	8,0
4,7	239,6	0,3	2,9	29,8	13,2	30,8	0,4	162,5	242,5	4,5	7,7
4,3	175,8	0,3	1,4	28,5	11,4	30,0	0,2	177,9	177,2	4,5	4,3
1,2	95,4	0,1	0,5	10,5	2,2	21,7	0,3	64,2	95,9	1,6	4,2
0,40	55,6	0,04	0,01	—	—	—	0,1	25,0	55,6	—	8,0
4,1	185,9	0,3	0,04	32,4	12,5	44,9	0,2	125,2	185,9	5,0	8,8
2,4	150,0	0,05	—	10,9	10,2	21,1	2,9	70,0	150,0	3,3	3,5
4,4	250,5	0,3	2,3	35,4	9,8	45,2	0,3	110,7	252,8	4,4	0,0
1,9	96,1	0,1	0,5	29,0	6,1	35,1	0,5	138,1	96,0	3,1	5,4
4,3	269,2	0,1	—	16,5	13,3	29,8	0,2	80,8	269,2	4,4	6,7
2,9	233,4	0,3	0,3	41,4	10,8	52,2	0,3	179,9	233,7	3,8	7,3
9,6	617,1	0,1	—	11,8	7,6	19,4	0,2	79,6	617,1	2,2	6,2
1,3	110,0	0,2	2,8	40,4	4,4	44,8	0,3	164,0	112,8	2,8	5,9
4,3	249,7	0,1	—	12,3	10,6	22,9	0,1	69,0	249,7	4,2	9,1
3,1	180,9	0,06	—	16,0	9,6	25,6	0,2	56,5	180,9	3,8	5,4
2,6	137,0	0,1	0,3	14,8	6,0	20,8	0,2	75,3	137,3	1,7	4,2
2,7	141,7	0,2	0,5	26,4	9,8	36,2	0,3	172,8	142,2	3,3	7,9
5,3	252,8	0,4	1,4	42,1	12,6	54,7	0,5	194,8	254,2	5,5	8,4
1,04	147,0	0,2	0,4	59,1	4,7	63,8	0,2	189,2	147,4	—	—
0,06	4,3	0,1	1,8	—	0,1	0,1	0,2	28,3	6,1	—	—
0,07	3,1	0,03	0,3	—	0,1	0,1	0,2	11,9	3,4	—	—
1,77	154,4	0,33	2,5	59,1	4,9	64,0	0,6	229,4	156,9	3,9	6,9
1,6	150,8	0,3	2,0	52,1	4,1	56,2	0,6	209,7	153,7	3,5	4,6
0,8	47,1	0,02	0,01	2,1	2,1	4,2	0,06	17,8	47,1	0,9	1,1
1,0	53,8	0,01	—	2,5	1,9	4,4	0,03	17,5	53,8	1,1	0,8
0,6	20,3	0,02	0,002	2,0	2,4	4,4	0,03	18,2	20,3	1,1	1,01
1,0	43,8	0,02	0,004	2,4	1,6	4,0	0,06	13,6	43,8	1,0	0,6
0,3	17,3	0,02	0,001	1,1	1,0	2,1	0,06	6,4	17,4	0,7	0,2
1,2	57,1	0,02	—	2,8	2,6	5,4	0,03	19,7	57,2	1,4	1,4
0,6	34,8	0,01	—	1,6	1,3	2,9	0,04	10,0	34,8	0,9	0,8
0,8	32,8	0,02	—	1,8	2,0	3,8	0,03	13,8	32,8	1,1	0,9
0,6	37,6	0,01	0,01	1,2	1,2	2,4	0,02	14,9	37,6	0,9	0,4
0,5	28,6	0,01	—	1,5	1,4	2,9	0,01	10,4	28,6	0,7	0,7
0,3	11,1	0,006	0,001	0,7	0,6	1,3	0,06	4,9	11,1	0,2	0,2
0,7	36,4	0,01	0,003	1,8	1,8	3,6	0,04	13,2	36,4	—	—
0,004	0,2	0,0005	0,0004	—	0,001	0,001	0,001	0,3	0,2	—	—
0,002	0,01	0,0002	0,001	—	0,001	0,001	0,001	0,3	0,02	—	—
0,7	36,6	0,01	0,004	1,8	1,8	3,6	0,04	13,6	36,6	0,9	0,8
0,6	33,6	0,02	0,01	1,6	1,4	3,0	0,04	12,4	33,6	0,8	0,5
1,0	68,0	0,05	0,1	18,8	2,0	20,8	0,1	63,8	68,1	—	—
0,01	1,4	0,03	0,5	—	0,04	0,04	0,06	8,4	1,9	—	—
0,02	0,9	0,008	0,1	—	0,04	0,04	0,05	3,0	1,0	—	—
1,0	70,3	0,09	0,7	18,3	2,7	21,0	0,2	75,8	71,0	1,8	2,6
0,9	67,1	0,09	0,9	10,2	2,1	12,3	0,2	69,1	68,0	1,6	1,7

Tab. 2. Välismaale lähtud postisaadetised 1935/36. a. — Envois postaux expédiés pour l'étranger en 1935/36.

Sihtmaad Pays de destination	Kirjapostisaadetised Correspondances aux lettres				Raha- ja väärtisaadetised Envois-carteurs et envois avec valeur déclarée						Pakid Colis postaux		Üldse Total				
	Kirjaposti Envois ordinaires	Ajalehed ja ajakirjad (posti abonemendiks) Journ. et écrits périodiques (abonnement postal)	Tähtisaadetised Envois recommandés	Kokku — Total	Rahakaardid Mandats		Väärtikirjad Lettres avec valeur déclarée		Kokku Total		Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)	Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)	Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)	
					Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)	Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)	Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)							
																	Arv — Nombre
I. Euroopa — En Europe:																	
Albaania — Albanie	93	—	—	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93	—
Saksa — Allemagne	893 310	19 710	30 208	943 324	6 910	60 457	340	105 639	7 250	102 096	1 086	20 418	952 260	182	514	182	514
Austria — Autriche	40 365	—	1 000	41 365	3	403	67	11 214	70	11 617	105	1 094	42 140	12	711	12	711
Belgia — Belgique	46 848	—	1 697	48 545	312	1 882	33	11 323	345	13 205	94	33	48 984	13	238	13	238
Bulgaria — Bulgarie	6 351	—	171	6 522	—	—	18	394	18	394	9	879	6 540	1	273	1	273
Taani — Danemark	98 719	—	2 523	101 242	226	2 610	100	117 037	326	119 653	159	2 111	101 727	121	764	121	764
Danzig — Danzig	23 241	3 762	197	32 200	185	1 201	9	8 255	194	9 456	14	698	32 408	10	154	10	154
Hispaania — Espagne	9 889	—	465	10 354	12	68	10	1 708	22	1 776	—	—	10 378	1	776	1	776
Soome — Finlande	524 084	23 201	6 743	550 028	1 284	8 717	87	32 028	1 371	40 745	503	10 696	560 902	51	441	51	441
Prantsuse — France	132 994	—	4 018	137 012	1 180	10 434	174	35 676	1 360	46 310	985	14 052	139 957	60	362	60	362
Suur-Britannia — Grande-Bretagne	350 978	—	13 652	373 630	1 177	20 918	267	148 012	1 444	168 930	394	9 410	375 468	178	340	178	340
Kreeka — Grèce	3 322	—	195	3 517	—	—	2	115	2	115	8	—	3 527	—	115	—	115
Ungari — Hongrie	10 190	—	329	10 519	11	50	2	224	13	274	12	—	10 544	274	274	274	
Iiri — Irlande	2 686	—	365	3 051	—	—	8	523	8	523	3	—	3 062	523	523	523	
Island — Islande	884	—	4	888	—	—	—	—	—	—	—	—	888	—	—	—	888
Itaalia — Italie	30 762	—	1 369	41 131	163	1 511	21	5 720	174	7 240	65	5 275	41 370	12	515	12	515
Läti — Lettonie	477 336	0 341	7 213	490 890	814	5 252	730	127 026	1 550	132 278	245	3 400	492 685	185	678	185	678
Leedu — Lithuanie	64 198	257	2 533	66 983	598	3 360	63	19 738	661	23 143	151	2 276	67 795	25	419	25	419
Luksemburg — Luxembourg	1 300	—	64	1 370	5	15	—	—	5	15	2	51	1 377	66	66	66	66
Norra — Norvège	16 037	—	531	17 168	29	603	9	2 902	38	3 505	140	14 439	17 346	17	944	17	944
Holland — Pays-Bas	62 210	—	2 733	64 943	513	5 049	30	9 219	543	14 208	440	—	65 026	14	288	14	288
Poola — Pologne	114 982	—	3 166	118 148	1 904	11 902	104	49 457	2 098	61 359	118	—	120 359	61	359	61	359
Portugal — Portugal	4 589	—	70	4 659	—	—	2	243	2	243	5	—	4 666	243	243	243	
Rumeenia — Roumanie	7 253	—	310	7 663	—	—	9	450	9	450	12	—	7 584	450	450	450	
Rootsi — Suède	154 510	3 060	5 304	162 880	415	4 711	65	44 033	480	48 744	292	3 502	163 652	52	246	52	246
Sveits — Suisse	66 965	361	2 444	69 700	693	6 449	38	22 922	731	20 371	117	1 983	70 008	31	354	31	354
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	65 249	100	2 467	67 816	470	4 594	21	4 658	491	0 252	123	1 884	68 430	11	136	11	136
Türgi — Turquie	1 472	—	27	1 499	—	—	4	122	4	122	2	—	1 506	122	122	122	
Vene — U.R.S.S.	238 396	—	11 268	249 664	—	—	3 140	99 941	3 140	99 941	2 435	120	255 239	100	070	100	070
Vatikan — Vatican (Cité du)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lõunasaavia — Yougoslavie	6 755	—	460	7 215	—	—	9	240	9	240	20	—	7 244	240	240	240	
Suur-Brit. asum. — Colonies britann.	117	—	—	117	—	—	—	—	—	—	—	—	117	—	—	—	117
II. Aafrika — En Afrique:																	
Lõuna-Aafrika Liit — Union de l'Afrique du Sud	5 979	—	140	6 119	—	—	—	—	—	—	12	—	6 131	—	—	—	6 131
Alžeeria — Algérie	4 599	—	50	4 655	—	—	6	1 448	6	1 448	5	—	4 666	1	448	1	448
Egiptus — Egypte	5 618	—	120	5 738	—	—	1	354	1	354	40	264	5 779	618	618	618	
Pr. Maroko — Maroc français	7 856	—	163	8 019	—	—	5	8 125	5	8 125	9	—	8 038	8	125	8	125
Hispaania Maroko — Maroc espagnol	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	3
Tuneesia — Tunisie	3 391	—	44	3 405	—	—	—	—	—	—	2	—	3 407	—	—	—	3 407
Belgia Kongo — Congo belge	31	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	31	—	—	—	31
Portugali, Prantsuse ja Suur-Brit. asum. — Colonies portugaises, françaises et britanniques	2 301	—	2	2 303	—	—	—	—	—	—	—	—	2 303	—	—	—	2 303
III. Ameerika — En Amérique:																	
Põhja-Am. Ühendriigid — États Unis d'Amérique	107 486	—	3 425	170 911	226	1 416	—	—	226	1 416	355	—	171 492	1	416	1	416
Argentina — Argentine	12 190	—	245	12 435	—	—	5	1 203	5	1 203	—	—	12 440	1	203	1	203
Bolivia — Bolivie	423	—	10	439	—	—	—	—	—	—	—	—	439	—	—	—	439
Brasiilia — Brésil	15 885	—	304	16 270	—	—	10	2 016	10	2 016	14	—	16 303	2	016	2	016
Kanada — Canada	26 033	—	514	26 547	—	—	—	—	—	—	91	2 111	26 638	2	111	2	111
Tšili — Chili	256	—	8	264	—	—	—	—	—	—	—	—	264	—	—	—	264
Kuuba — Cuba	718	—	13	731	—	—	—	—	—	—	—	—	731	—	—	—	731
Dominikaani — Dominicaine (Rép.)	386	—	5	391	—	—	—	—	—	—	—	—	391	—	—	—	391
Guatemala — Guatemala	993	—	13	1 006	—	—	—	—	—	—	—	—	1 006	—	—	—	1 006
Honduras — Honduras	288	—	8	297	—	—	—	—	—	—	—	—	297	—	—	—	297
Mehhiko — Mexique	1 493	—	196	1 689	—	—	—	—	—	—	9	—	1 698	—	—	—	1 698
Paragvai — Paraguay	593	—	—	593	—	—	—	—	—	—	—	—	593	—	—	—	593
Peruu — Pérou	1 124	—	18	1 137	—	—	—	—	—	—	—	—	1 137	—	—	—	1 137
Urugvai — Uruguay	175	—	8	183	—	—	—	—	—	—	2	—	185	—	—	—	185
Venetsaella — Venezuela	477	—	21	498	—	—	—	—	—	—	—	—	498	—	—	—	498
IV. Aasia — En Asie:																	
Hina — Chine	3 224	—	30	3 260	—	—	1	20	1	20	20	78	3 281	—	98	—	3 281
Briti India — Inde britannique	3 540	—	100	3 640	—	—	—	—	—	—	11	—	3 651	—	—	—	3 651
Irak — Iraq	151	—	4	155	—	—	—	—	—	—	—	—	155	—	—	—	155
Jaapan — Japon	4 983	—	70	5 053	—	—	—	—	—	—	9	—	5 062	—	—	—	5 062
Pärsia — Perse	987	—	54	1 041	—	—	—	—	—	—	11	380	1 062	—	380	—	1 062
Aasia Türgi — Turquie d'Asie	491	—	23	519	—	—	—	—	—	—	—	—	519	—	—	—	519
Aasia Vene — Partie asiatique de l'U.R.S.S.	12 004	—	169	12 173	—	—	—	—	—	—	—	—	12 400	—	—	—	12 400
Filipiinaid — Îles Philippines	513	—	—	513	—	—	—	—	—	—	—	—	513	—	—	—	513
Süüria — Syrie	2 801	—	28	2 829	—	—	—	—	—	—	—	—	2 829	—	—	—	2 829
Briti asum. — Colonies britann.	14 288	—	577	14 865	—	—	8	363	8	363	19	—	14 887	—	363	—	14 887
Hollandi asum. — Colonies néerland.	2 005	—	136	2 141	—	—	—	—	—	—	2	—	2 143	—	—	—	2 143
Mandžukuo — Manchukuo	4 629	—	427	5 056	—	—	—	—	—	—	—	—	5 056	—	—	—	5 056

Tab. 2. Välismaile läinud postisaadetised 1935/36. a. (järg) — Envois postaux expédiés pour l'étranger en 1935/36 (suite).

Sihtmaad Pays de destination	Kirjapostisaadetised Correspondances aux lettres				Raha- ja väärtisaadetised Envois-valeurs et envois avec valeur déclarée						Pakid Colis postaux		Üldse Total			
	Kirjaposti lihtsaadetised Envois ordinaires	Alalheld ja ajakirjad (posti abonement) Journ. et écrits périodiques (abonnement postal)	Tehasaadetised Envois recommandés	Kokku — Total	Rahakaardid Mandats		Väärtikirjad Lettres avec valeur déclarée		Kokku Total		Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)	Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)	Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)
					Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)	Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)	Arv — Nombre	Summa Ekr. Montant (kr)						
V. Austraalia — En Australie:																
Austraalia — Commonwealth d'Australie	34 731	—	244	34 975	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34 975	—
Ühis-Meremaa — Nouvelle Zélande	343	—	—	343	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	357
Am. Ühendriikide aum. — Possessions des États-Unis d'Amérique . . .	404	—	—	404	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	404
Suur-Brit. aum. — Colonies brit. . .	217	—	—	217	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	217
Kokku — Total	3823 259	61 798	110 393	3995 450	17 126	147 808	5 489	872 402	22 615	1020 210	8 689	95 163	4026 754	1115 373		

Tab. 3. Lendpostisaadetised 1935/36. a. — Envois de la poste aérienne en 1935/36.

Lendposti liiklemine lennuliinide järgi Répartition de la poste aérienne d'après les lignes de transport aérien				Bestist läinud lendkirjaposti liigitus sihtmaade järgi Répartition de la poste aérienne originaire de l'Estonie d'après les pays de destination				
Lendposti siht- või lähtelemusadamaid Aéroports d'arrivée ou de départ de la poste	Tallinnast läinud posti brutto kaal kg	Poids brut de la poste envoyé de Tallinn kg	Tallinna tulnud posti brutto kaal kg	Poids brut de la poste reçue à Tallinn kg	Sihtmaad Pays de destination	Posti kaal grammi- des Poids de la poste en grammes	Posti kogus % des Quantités de la poste en %	
	Arv Nombre	kg	Arv Nombre	kg				
I. Kirjapost — Poste aux lettres:				Büroopaa — Europe:				
a) Süvisel poolaastal — Pendant la période d'été:				Austria — Autriche 7 000				0,6
Helsinki 449,4				Belgia — Belgique 9 200				0,8
Turku 3,4				Bulgaria — Bulgarie 600				—
Stockholm 133,2				Danzig — Danzig 11 900				1,0
Riia 14,8				Hispaania — Espagne 200				—
Kuuks 10,7				Hollandi — Pays-Bas 18 800				1,6
Varssavi 8,0				Itaalia — Italie 2 900				0,2
Viino 0,9				Jugoslaavia — Yougoslavie 700				0,1
Leningrad 5,2				Läti ja Leedu — Lettonie et Lithuanie 34 500				2,9
Moskva 8,1				Malta — Malte 500				—
Danzig 11,9				Poola — Pologne 8 900				0,8
Königsberg 9,0				Prantsusmaa — France 53 200				4,5
Berliin 363,1				Rootsi ja Norra — Suède et Norvège 8 100				0,7
Kokku — Total (a)				1 026,7				1 673,5
b) Talvisel poolaastal — Pendant la période d'hiver:				Rumeenia — Roumanie 300				—
Üle Berliini — Au-delà de Berlin 62,5				Saksamaa — Allemagne 177 000				15,0
Üle Stockholmist — Au-delà de Stockholm 90,9				Soome — Finlande 387 080				32,0
Kokku — Total (b)				153,4				397 100
Üldse (a+b) — Total général (a+b) 1 180,1				Suur-Britannia — Gr. Bretagne 5 300				0,5
1934/35 658,3				Šveits — Suisse 18 600				1,6
Rohkem (+) või vähem (—) — Augmentation ou diminution +521,8				Taani — Danemark 5 600				0,5
% +70,3				Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie 100				—
				Türgi — Turquie 1 800				0,2
				Ungari — Hongrie 1 800				0,2
				Vene — N.S.V.L. — U.R.S.S. 18 300				1,1
				Aasia — Asie:				
				Palestiina ja Süüria — Palestine et Syrie 5 800				0,5
				Hiina ja Jaapan — Chine et Japon 100				—
				Irak — Iraq 30				—
				India — Indes — Britann. 300				0,1
				Hollandi — Néerland 130				—
				Muid osad — Autres parties de l'Asie 200				—
				Aafrika — Afrique:				
				Alžeeria, Maroko, Tunesia — Algérie, Maroc, Tunisie 1 320				0,1
				Lõuna-Aafrika — Afr. du Sud 1 500				0,2
				Egiptus — Égypte 740				0,1
				Muid osad — Autres parties de l'Afrique 520				—
				Ameerika — Amérique:				
				Ameerika Ühendriigid — États-Unis 2 900				0,2
				Argentina — Argentine 570				—
				Brasillia — Brésil 310				—
				Kanada — Canada 230				0,1
				Muid osad — Autres parties de l'Amérique 150				—
				Austraalia — Australie 1 300				0,1
Kokku — Total				1 180 100				100

1935/36. aastal transporditi Eesti kaudu, Eesti postiametkonna vahetlitsusel, 19,8 kg yallalist lendkirjaposti ja 732,3 kg kinniseid lendpostkotte. — En 1935/36 il y avait 19,8 kg de poste aux lettres-avion et 732,3 kg de dépêches closes-avion transportés en transit par l'Estonie, par l'intermédiaire des services postaux estoniens.

Tab. 4. Postifraktid 1935/36. a. — Routes postales en 1935/36.

	Maad — Districts											Kokku Total	1934/35. a. En 1934/35	Võrreldes 1934/35. aas- taga — Comparativement à l'année 1934/35		
	Võru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Vihjandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri					
1. Traktid maanteedel — Routes par des chaussées.																
a) Traktid, kus posti veeti p. t. t. ametkonna korraldusel ja kulul — Routes ou la poste était transportée par les soins et aux frais de l'Administration postale.																
Traktide kogupikkus (km) — Longueur totale des routes (km)	1 015	860	1 728	1 281	1 041	1 324	1 135	2 155	481	1 123	402	13 211	13 040		+171	
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus:																
1. Palgatud erasikute poolt veetud — Transporté par des particuliers contractés.	580 842	340 323	583 022	418 353	608 317	438 085	270 234	708 920	108 307	337 018	196 000	4640 777	4304 087		+254 700	
2. Postijaamade poolt veetud takside ettenähtud tasu eest — Transporté par des stations postales	138 488	—	30 431	—	—	—	24 003	—	—	31 660	—	224 582	425 441		—200 850	
Kokku läbisõidetud km — Total en km	719 330	340 323	613 453	418 353	598 317	438 085	303 237	708 920	108 307	369 278	196 660	4874 359	4820 428		+53 931	
Kulu summa kr — Montant des frais en kr.	35 436	14 143	34 082	17 683	9 542	21 272	13 472	31 300	7 922	17 103	7 211	209 135	210 801		—1 726	
b) Traktid, kus posti veeti maavalitsuste ning ühingute korraldusel ja kulul — Routes ou la poste était transportée par les soins et aux frais des administrations des communes ou des districts, par des associations privées.																
Traktide kogupikkus (km) — Longueur totale des routes . . .	3,5	10	51,5	22	8,3	4	6,5	27	—	0	—	347,8	163,7		—15,9	
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus:																
1. Postijaamade poolt tasuta veetud — Transporté gratuitement par les stations postales	4 302	5 480	10 724	233	17 280	—	—	—	—	3 000	—	41 145	35 180		+5 905	
2. Vallavalitsuste ja ühingute poolt tasuta veetud — Transporté gratuitement par les administrations des communes rurales et des associations privées	4 687	0 410	14 527	11 550	1 385	1 800	3 078	2 100	—	1 442	—	50 000	51 408		—1 408	
Kokku läbisõidetud km — Total en km	9 049	14 855	25 251	11 833	18 665	1 806	3 078	2 106	—	4 502	—	91 145	86 648		+4 497	
c) Posti veetud reisijateveo omnibustel nende ühenduse pidamise hooajal — Poste transportée par les omnibus pendant la période de leur circulation:																
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1066 457	1035 620		+30 831	
d) Linnades postivedu, postkastide tühjendamine ja postisaadetiste laialivedu — Transport de la poste, levée, des boîtes aux lettres et distribution des envois dans les villes.																
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	270 380	270 220		+140	
2. Traktid raudteel — Routes par chemins de fer.																
Traktide kogupikkus (km) — Longueur totale des routes (km)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 616,5	1 616,5		—	
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2003 588	1844 910		+218 672	
3. Traktid veeteedel — Routes navigables.																
Traktide kogupikkus (km) — Longueur totale des routes (km)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	457,3	457,3		—	
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	160 000	169 000		—	

Tab. 5. Haapsalu-Nõmme raadiojaama kaudu välismaadega vahetatud telegrammid 1935/36. a.
Trafic télégraphique par la station de T.S.F. de Haapsalu-Nõmme en 1935/36.

	Läinud — Expédiés		Tulnud — Reçus		Kokku — Total	
	Telegr. arv Nombre des télégrammes	Sõnade arv Nombre de mots	Telegr. arv Nombre des télégrammes	Sõnade arv Nombre de mots	Telegr. arv Nombre de télégrammes	Sõnade arv Nombre de mots
Europa — Europe:						
Austria — Autriche	275	2 573	90	973	365	3 546
Belgia — Belgique	720	6 244	804	7 565	1 524	13 809
Bulgaaria — Bulgarie	—	—	23	240	23	240
Danzig — Danzig	451	5 282	3	27	454	5 309
Gibraltar — Gibraltar	—	—	1	11	1	11
Greeka — Grèce	1	13	52	630	53	642
Hispaania — Espagne	32	397	63	578	95	975
Hollandi — Pays-Bas	877	7 885	654	6 127	1 511	14 012
Iiri — Irlande	13	176	73	579	86	755
Itaalia — Italie	270	3 810	80	914	350	4 724
Island — Islande	15	208	30	275	45	483
Luksemburg — Luxembourg	124	1 096	124	977	249	2 073
Lõunasiaavia — Yougoslavie	1	14	15	163	16	177
Türgi — Turquie	—	—	4	56	4	56
Norra — Norvège	539	4 931	337	3 424	876	8 355
Portugal — Portugal	85	919	42	322	127	1 241
Prantsuse — France	1 833	23 711	14	168	1 847	23 874
Rootsi — Suède	4 052	37 026	4 536	47 230	8 588	84 256
Rumeenia — Roumanie	29	392	3	38	32	430
Saksa — Allemagne	11 478	99 275	9 215	93 401	20 693	192 676
S.-Briti — Gr. Bretagne	8 234	75 850	4 754	62 173	13 038	128 027
Šveits — Suisse	575	4 926	408	4 225	983	9 151
Taani — Danemark	2 060	18 919	2 769	26 833	4 829	45 802
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	837	8 758	14	102	851	8 860
Ungari — Hongrie	101	1 143	86	1 242	187	2 385
Aasia — Asie:						
India — Indes	2	10	3	21	5	31
Palestiina — Palestine	34	284	89	734	123	1 018
Süüria — Syrie	12	88	3	15	15	103
iraan — Iran	1	3	—	—	1	3
Aafrika — Afrique:						
Alžeeria — Algérie	18	212	8	63	26	275
Egiptus — Égypte	71	587	47	248	118	815
Lõuna-Aafrika — Afrique du Sud	10	78	1	4	11	82
Maroko — Maroc	8	66	2	18	10	84
Tunesia — Tunisie	3	21	—	—	3	21
Aafrika teised osad — Autres parties de l'Afrique	1	3	10	48	11	61
Ameerika — Amérique:						
Am. Ühendriigid — États-Unis	583	4 834	1	7	587	4 841
Argentina — Argentine	45	299	3	14	48	313
Brasillia — Brésil	22	138	1	3	23	141
Ameerika teised osad — Autres parties de l'Amérique	20	151	—	—	20	151
Austraalia — Australie	54	287	—	—	54	287
Kokku — Total						
1934/35	33 534	311 198	24 322	249 516	57 873	560 714
Rohkem (+) või vähem (—)	32 395	303 337	23 109	245 281	55 504	548 618
%	+1 150	+7 861	+1 213	+4 235	+2 369	+12 096
	+3,0	+2,6	+5,2	+1,7	+4,3	+2,2

Peale selle on 1935/36. a. Haapsalu-Nõmme raadiojaama kaudu vahetatud transiidina 14 721 telegrammi 173 654 sõnaga — En outre en 1935/36 par la station de t.s.f. de Haapsalu-Nõmme ont été échangés en transit 14 721 télégrammes avec 173 654 mots.

Tab. 6. Tallinn-Kopli raadiojaama kaudu vahetatud maksulised raadiotelegrammid ja raadiokõned 1935/36. a.
Radiotélégrammes et conversations radiotéléphoniques taxés et échangés par l'intermédiaire de la station cõtière Tallinn-Kopli.

Liikuvajamade rahvus Nationalité des stations mobiles	Raadiotelegrammide arv Nombre de radiotélégrammes		Raadiokõnede arv Nombre de conversations radiotéléphoniques	
	Tulnud Reçus	Läinud Expédiés	Tulnud Reçus	Läinud Expédiés
	Ameerika Ühendriigid — États Unis d'Amérique	4	1	—
Danzig — Danzig	1	—	—	—
Eesti — Estonie	625	105	—	—
Hollandi — Pays-Bas	11	—	—	—
Läti — Lettonie	59	7	—	—
Norra — Norvège	10	6	—	—
N.S.V. Liit — U.R.S.S.	7	5	—	—
Poola — Pologne	15	2	—	1
Prantsusmaa — France	—	1	—	—
Rootsi — Suède	35	7	—	—
Saksamaa — Allemagne	257	10	—	1
Soome — Finlande	11	7	—	4
S.-Britannia — Gr. Bretagne	32	3	—	4
Taani — Danemark	17	3	—	—
Kokku — Total				
1934/35	1 064	157	—	10
Rohkem (+) või vähem (—)	1 332	306	—	559
%	+243	+149	—	+549
	+12,6	+19,7	—	+54,9

Tab. 7. Välismaadega vahetatud maksulised telefonikõned 1935/36. a.
Conversations téléphoniques taxées échangées avec l'étranger en 1935/36.

	Läinud kõnede koguvälitus minutites Durée totale en minutes des conversations originaires de l'Estonie			Tulnud kõnede koguvälitus minutites Durée totale en minutes des conversations à destination de l'Estonie			Üldse Totalaux
	Kõned Conversations	Eritalltused Services spéciaux	Kokku Total	Kõned Conversations	Eritalltused Services spéciaux	Kokku Total	
Austria — Autriche	09	8	107	180	15	195	302
Belgia — Belgique	15	2	17	15	3	18	35
Bulgaaria — Bulgarie	9	1	10	—	—	—	10
Danzig — Danzig	1 463	57	1 520	1 219	61	1 280	2 800
Hollandi — Pays-Bas	29	5	34	801	26	827	361
Hispaania — Espagne	—	—	—	6	—	6	6
Läti — Lettonie	61 708	1 037	62 735	68 190	1 531	64 721	127 456
Leedu — Lithuanie	3 489	187	3 676	4 285	185	4 470	8 096
Lüksemburg — Luxembourg	—	—	—	9	1	10	10
Itaalia — Italie	105	7	112	257	15	272	384
Norra — Norvège	258	18	276	128	31	159	435
Poola — Pologne	1 188	31	1 219	811	86	897	2 114
Prantsuse — France	408	16	422	661	82	723	1 145
Rootsi — Suède	5 909	515	6 484	5 244	882	6 126	12 610
Rumeenia — Roumanie	—	—	—	5	1	6	6
Saksa — Allemagne	7 384	548	7 927	7 059	576	7 635	15 562
Soome — Finlande	107 421	—	107 421	91 243	—	91 243	198 664
S.-Britannia — Gr. Bretagne	858	56	914	997	90	1 087	2 001
Sveits — Suisse	44	6	50	108	23	131	271
Taani — Danemark	991	71	1 062	870	143	1 013	2 075
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	109	8	117	100	10	110	227
Ungari — Hongrie	9	1	10	55	3	58	68
Vene (N.S.V.L.) — U.R.S.S.	3 728	118	3 846	12 198	648	12 741	16 587
Kokku — Total	195 280	2 677	197 957	188 981	4 287	193 268	391 225

Tab. 9. Posti, telegraafi, telefoni ja raadio võrgu arengimine 1919—36. a.
Développement du réseau des établissements de poste, de télégraphie, de téléphone et de T.S.F. en 1919—36.

Asutiste tüübid — Types des établissements	1./IV 1936	1./IV 1935	1./IV 1931	1./IV 1926	1./I 1921	1./I 1919
Normaaltüübilised asutised — Établissements du type normal	123 ¹⁾	123 ¹⁾	123	129	113	82
Eriüksannetega asutised — Établissements du type spécial	21 ²⁾	21 ²⁾	21	12	10	—
Abasutised — Établissements auxiliaires:						
a) agentuurid — agences	602	606	600	403	48	3
b) era telefoniaagentuurid — agences téléphoniques privées	5	—	—	—	—	—
c) eraldi asetsevad telefoni kollektiiv-keskjaamad — centrales téléphoniques collectives établies séparément	—	20	25	26	7	—
d) postitalud, s. o. kirjatalud telefoni kõnepunktiga — stations rurales de poste, c'est-à-dire fermes de lettres avec un poste téléphonique public	903	835	343	—	—	—
e) kirjatalud — fermes de lettres	1 068	2 045	2 244	1 029	95	—
f) eraldi asetsevad telefoni kõnepunktid — postes téléphoniques publics établis séparément	172	184	205	141	1	—
Kokku — Total	3 854	3 834	3 621	1 740	269	85
Beltööd arvude hulgas on — Dans les nombres ci-dessus sont compris:						
Posti talituspunkte — Des établissements du service postal	3 648	3 603	3 305	1 545	246	85
Telegraafi talituspunkte — Des établissements du service télégraphique	712	701	474	123	112	82
Telefoni talituspunkte — Des postes téléphoniques publics	1 841	1 749	1 284	480	131	82
Ruutkilomeetri arv — Nombre de km ² :						
Iga posti talituspunkti peale — Par établissem. postal	10,8	10,4	11,2	24,1	140,8	487,5
Iga telegraafi talituspunkti peale — Par établissement télégraphique	52,7	53,5	78,4	290,5	382,1	453,5
Iga telefoni kõnepunkti peale — Par poste téléphonique public	20,4	21,4	30,1	70,0	283,9	453,5
Elanike arv — Nombre d'habitants:						
Iga posti talituspunkti peale — Par établissement postal	300	313	335	710	4 500	13 024
Iga telegraafi talituspunkti peale — Par établissement télégraphique	1 568	1 607	2 335	8 648	9 884	13 501
Iga telefoni kõnepunkti peale — Par poste téléphonique public	612	644	897	2 284	8 451	13 501
Erakirjakastid postitraktidel postisaadetiste saamiseks — Boîtes postales privées aux routes postales pour la réception des correspondances	227	—	—	—	—	—

¹⁾ 116 p.-t.-t. kontorit, 1 peapostkontor, 1 peatelegraafikontor, 2 posti-telegraafi kontorit ja 3 iseseisvat linna telefoni võrku — 116 bureaux de poste, de télégraphie et de téléphone, 1 bureau de poste principal, 1 bureau de télégraphie principal, 2 bureaux de poste et de télégraphie et 3 bureaux indépendants de téléphone urbains.

²⁾ 3 p.-t.-t. abikontorit, 4 telefoni abikeskjaama, 8 raadiojaama, 1 posti jooksivate arvete büroo, 9 maakonna teleg.-telefoni võrku ja 1 materjalide keskladu — 3 bureaux de poste, de télégraphie et de téléphone auxiliaires, 4 bureaux (stations) téléphoniques auxiliaires, 3 stations radiotélégraphiques, 1 bureau des comptes courants postaux, 8 bureaux des réseaux téléphoniques des districts et 1 dépôt central du matériel.

³⁾ 1919—33. a. on arvestatud Vabariigi kõlvuliku maa pindala 87 191 km² ja 1 107 059 elanikku (1922. a. rahvaloenduse andmeid), 1934—36. a. 87 515 km² ja 1 126 413 elanikku (1934. a. rahvaloenduse andmeid) — Pendant la période de 1919—33 la superficie du terrain utile de la République a été estimée 87 191 km² avec 1 107 059 habitants (d'après les données du recensement de 1922); en 1934—36 c'est 87 515 km² avec 1 126 413 habitants (d'après les données du recensement de 1934).

Tab. 8. Välismaadega vahetatud maksulised telegrammid 1935/36. a. — Télégrammes taxés échangés avec l'étranger en 1935/36.

Maad — Pays	Lätitud — Espéziés		Tulnud — Regus		Kokku — Total	
	Teleg. arv Nombre de télégram.	Sõnade arv Nombre de mots	Teleg. arv Nombre de télégram.	Sõnade arv Nombre de mots	Teleg. arv Nombre de télégram.	Sõnade arv Nombre de mots
Euroopa — Europe:						
Austria — Autriche	290	2 913	345	4 827	635	7 740
Belgia — Belgique	741	6 489	896	8 735	1 637	15 224
Bulgaaria — Bulgarie	10	87	30	323	40	415
Danzig — Danzig	512	6 132	632	6 894	1 144	13 026
Gibraltar — Gibraltar	1	9	12	83	13	92
Groeka — Grèce	25	261	75	909	100	1 170
Hispaania — Espagne	33	408	165	1 537	198	1 945
Hollandi — Pays-Bas	901	8 217	921	1 043	1 822	9 260
Iiri — Irlande	13	176	80	662	93	838
Island — Islande	15	208	33	311	48	619
Itaalia — Italie	287	3 923	627	10 043	914	13 966
Läti — Lettonie	7 751	78 423	8 981	93 725	16 732	172 143
Leedu — Lithuanie	784	7 938	904	10 878	1 698	18 814
Luksemburg — Luxembourg	124	1 096	131	1 095	255	2 191
Lõuna-Slaavia — Yougoslavie	9	105	40	417	49	522
Malta — Malte	2	33	1	5	3	38
Norra — Norvège	574	5 879	390	4 048	964	9 427
Poola — Pologne	1 041	1 475	1 046	31 475	2 087	32 350
Portugal — Portugal	87	940	120	501	207	1 837
Prantsuse — France	1 978	24 898	2 724	29 423	4 702	53 821
Rootsi — Suède	4 159	38 840	4 721	49 377	8 880	88 223
Rumeenia — Roumanie	60	821	80	936	140	1 757
Saksa — Allemagne	12 237	100 090	10 341	109 445	22 578	209 535
Soome — Finlande	1 843	18 929	2 823	29 451	4 666	48 380
Suur-Britannia — Gr. Bretagne	9 925	95 408	14 002	151 730	23 927	247 138
Šveits — Suisse	588	5 067	717	7 352	1 305	12 419
Taani — Danemark	2 286	20 841	3 820	37 505	6 056	58 346
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	882	9 125	957	10 822	1 839	19 947
Türgi — Turquie	17	184	30	873	47	567
Ungari — Hongrie	114	1 265	114	1 400	228	2 671
Vene (N.S.V.L.) — U.R.S.S.	1 647	23 419	3 521	38 470	5 168	111 889
Aasia — Asie:						
Hiina — Chine	18	89	27	212	45	301
India — Indes	4	17	3	21	7	38
iraan — Iran	1	3	4	39	5	42
Jaapan — Japon	13	81	30	284	52	305
Palestiina — Palestine	132	894	204	1 911	336	2 805
Süüria — Syrie	25	149	41	239	66	386
Aasia muud osad — Autres parties de l'Asie	—	—	5	35	5	35
Aafrika — Afrique:						
Alžeeria — Algérie	23	237	31	214	54	451
Egiptus — Égypte	100	769	115	683	215	1 452
Lõuna-Aafrika — Afrique du Sud	28	172	55	429	83	601
Maroko — Maroc	11	90	30	228	41	313
Tunesia — Tunisie	3	21	7	34	10	55
Aafrika muud osad — Autres parties de l'Afrique	1	3	02	380	63	383
Ameerika — Amérique:						
Ameerika Ühendriigid — États Unis d'Am.	614	5 071	901	6 275	1 515	11 340
Argentina — Argentine	45	299	35	220	80	519
Brasilia — Brésil	28	147	28	181	46	328
Kanada — Canada	—	—	50	385	50	385
Ameerika muud osad — Autres parties de l'Amérique	20	151	17	98	37	249
Austraalia — Australie	60	324	36	783	146	1 107
Kokku — Total	49 957	471 136	61 974	706 839	111 931	1 177 975
1934/35	54 588	554 755	61 521	731 233	116 109	1 285 938
Rohkem (+) või vähem (—) — Augmentation ou diminution	—4 031	—83 619	+453	—24 394	—4 178	—108 013
%	—8,5	—15,1	+0,7	—3,3	—3,6	—8,4

Peale selle on 1935/36. a. transiidina vahetatud 16 041 telegrammi 184 965 sõnaga — En outre, en 1935/36 ont été échangés en transit 16 041 télégrammes avec 184 965 mots.

Tab. 10. Telefoni talituspunktid asukohtade järgi 1. IV 1936 — Répartition des postes téléphoniques publiques d'après leur établissements 1. IV 1936.

Telefoni talituspunktid asukohtad Lieu de fonctionnement des postes téléphoniques	Arv Nombre 1. IV 1936	Arv Nombre 1. IV 1935	Võrdlus 1935. a. Comparativement à l'exercice 1935
	Posti-telegraafi-telefoni kontorites — Dans les bureaux de poste, de télégraphe et de téléphone	116	116
Telegraafi kontorites — Dans les bureaux de télégraphe	1	1	—
Posti-telegraafi-telefoni abikontorites — Dans les bureaux auxiliaires de poste, de télégraphe et de téléphone	3	3	—
Iseseisvate telefoni keskjaamades — Dans les bureaux indépendants de téléphone	3	3	—
Telefoni abikeskjaamades — Dans les bureaux auxiliaires de téléphone	4	4	—
Posti-telegraafi-telefoni agentuurides — Dans les agences de poste, de télégraphe et de téléphone	156	134	+22
Era telefonientuurides — Dans les agences téléphoniques privées	5	—	+5
Telefoni kollektiivkeskjaamades — Dans les stations téléphoniques collectives centrales	—	32	—32
Postiagentuurides — Dans les agences postales	418	437	—19
Postitaludes — Dans les stations rurales de poste	963	835	+128
Raudteeljaamades, vallamajades, tänavate ja telsetes kohtades ilma kõnemaksu alam-määrä kindlustusega (Telefoni määrustik § 68) — Dans les gares, les administrations communales et autres locaux sans garantie du montant minimum de recette (Règl. téléph., § 68)	76	111	—35
Muul kohtades ilma kõnemaksu alam-määrä kindlustusega (Telefoni määrustik § 69) — Dans d'autres locaux avec garantie du montant minimum de recette (Règl. § 69)	96	73	+23
Kokku — Total	1 841	1 749	+92

Tab. 11. Postiasutiste võrk maakondade järgi I. IV 1936 — Réseau des établissements de poste par districts au 1. IV 1936.

Maakonnad Districts	Maapind km ² Superficie en km ²	Kolbulik maa km ² Terrain utile en km ²	Valdade arv Nombre des communes	Elanike arv (1935. a.) Nombre d'habitants (en 1935)	Postkontorite arv Nombre de bureaux postaux	Postiasutiste arv Nombre d'agences postales	Postiasutisi kokku Nombre total d'établissements de poste	Kirjatalude arv Nombre de stations rurales de poste	Kokku Total	Iga postipunkti kohta Par chaque établissement de poste		Elanike arv iga postipunkti kohta maa-ilma linnades Nombre d'habitants par établissements de poste à la campagne, à l'exception des villes
										tegevuse piirkond km ² (kolbulik maa-ala) ryaam d'activité en km ² (terrain utile)	elanike arv nombre d'habitants	
Viru	7 387	5 207	40	146 318	22	00	88	464	552	9,5	265	204
Järva	2 086	2 446	20	53 054	12	35	47	192	239	10,2	247	206
Harju	5 083	4 768	44	243 122	10(4 ¹)	96	110	377	493	9,7	409	181
Lääne	4 780	4 175	34	75 039	9	60	09	310	379	11	195	186
Saare	2 064	2 506	18	55 851	6	28	32	187	219	11,4	255	234
Pärnu	5 228	4 010	41	94 053	13	79	02	275	307	10,9	255	202
Viljandi	4 057	3 203	27	74 093	8	50	58	201	259	12,4	289	233
Tartu	7 019	5 155	04	181 296	17	84	101	476	577	8,9	314	212
Valga	1 511	1 351	10	39 278	4	27	31	80	111	12,1	354	232
Yõru	4 043	3 125	42	83 145	7	59	08	264	330	8,6	252	235
Petseri	1 891	1 504	11	64 712	5	12	17	105	122	12,3	630	495
Rahvaloendusei eriti arvestatud	—	—	—	0 052	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	47 549	37 515	370	1 126 413	119(4¹)	594	717	2 931	3 648	10,3	309	216

Võrreldes 1934/35. aastaga rohkem (+) või vähem (—) — Comparativement à l'exercice de 1934/35 augmentation ou diminution

¹) Tallinnas 3 abipostkontorit ja posti jooksvate arvete büroo — A Tallinn il y a 3 bureaux de poste auxiliaires et 1 bureau des comptes courants postaux.

²) Petserimaal rahvas elab tihedalt, keskmiselt iga km² peale 40 elanikku — La densité de la population à Petseri est plus grande — 40 habitants par km² par moyenne.

Tab. 12. Agentuuride arv maakondade ja asukohtade järgi I. IV 1936. Agences par districts, avec indication du local, où elles étaient établies le 1. IV 1936.

Maakonnad Districts	Vallamajas Administrations communales	Raudteejaamas Gares	Koolimajas Écoles	Põrivalves ja kaitevões Postes de gardes front. et militaires	Tarvitajate ühinguks Sociétés coopérat. de consommant.	Põrmaühinguks Sociétés coopérat. latifund.	Politseis Postes de police	Tuletornis Phares	Metsameetis Postes de l'Adaptation des forêts	Sanatooriumis Sanatoriums	Seltsimajas Maison des asso- ciations	Apteegis Pharmacies	Enakapluses Boutiques privées	Enakorteris Logement privées	Kokku — Total
Viru	22	14	7	3	11	—	—	—	—	—	—	1	3	2	66
Järva	12	10	2	—	3	3	—	—	—	—	—	—	2	2	35
Harju	33	30	12	1	5	2	1	—	—	—	—	—	14	4	96
Lääne	24	11	5	—	5	1	—	1	—	—	—	—	5	5	60
Saare	13	—	3	—	2	1	—	2	—	—	—	—	2	3	26
Pärnu	29	21	3	—	1	13	—	—	—	—	—	—	3	3	79
Viljandi	20	6	3	—	4	8	—	—	—	—	—	—	3	3	50
Tartu	44	13	5	—	2	6	1	—	2	—	1	—	6	4	84
Valga	10	0	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	4	1	27
Yõru	32	12	5	—	1	5	—	—	—	—	—	—	1	3	69
Petseri	6	2	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	12
Kokku — Total	245	128	45	5	35	40	3	4	9	2	3	3	40	32	594

Telefoniagentuurid — Agences téléphoniques.																
Viru	0	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	17
Järva	—	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
Harju	12	4	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	
Lääne	8	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	
Saare	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
Pärnu	12	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	
Viljandi	11	1	3	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	21	
Tartu	21	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	
Valga	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	
Yõru	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	90	26	3	—	9	5	—	—	5	1	1	1	7	8	156¹	

¹) 148 telefoniagentuuri asuvad postiagentuuride juures, kuna 8 agentuuri tegutsesid iseseisvalt (Harjumaa 2 — Klooga ja Vasa-lemma, Virumaa 1 — Viru-Nigula, Tartumaa 1 — Kudina, Viljandimaa 3 — Kaarli, Paabo ja Pirmastu ja Pirmumaa Masslaru — 148 agences téléphoniques sont établies auprès des agences postales; 8 agences sont établies séparément (à Harju — 2, à Viru — 1, à Tartu — 1, à Viljandi — 3 et à Pärnu 1).

Tab. 13. Telegraafi-teleonivõrgu liinid ja juhtmed — Lignes et conducteurs du réseau télégraphique et téléphonique.

1. IV 1936

1. IV 1935

	1. IV 1936										1. IV 1935										+ või 0% — %
	Liine km — Lignes km					Juhtmed km — Conducteurs km					Liine km — Lignes km					Juhtmed km — Conducteurs km					
	Kaabli De câble					Kaabli dans des câbles					Kaabli de câble					Kaabli dans des câbles					
	Ohu — aériennes	Ohu — aériens	maa — souterrain	vee — sous-marin	Kokku Total	Ohu — aériennes	Ohu — aériens	maa — souterrain	vee — sous-marin	Kokku Total	Ohu — aériennes	Ohu — aériens	maa — souterrain	vee — sous-marin	Kokku Total	Ohu — aériennes	Ohu — aériens	maa — souterrain	vee — sous-marin	Kokku Total	
Linnades — Dans les villes	128,0	32,0	108,0	—	358,0	2 673,5	2 487,3	31 950,9	—	37 111,7	119,0	29,4	159,9	—	344,3	2 463,0	2 399,0	31 426,6	—	36 228,6	
Tallinn ja Nõmme	22,2	—	0,1	—	22,3	43,5	—	5,6	—	49,4	2,2	—	0,1	—	2,3	43,9	—	5,5	—	49,4	
Narva	36,3	6,1	5,4	0,1	49,3	461,5	486,3	1 151,2	0,1	2 099,1	33,0	6,0	6,3	0,1	45,4	439,6	484,1	1 151,2	0,1	2 075,0	
Rakvere	21,6	2,9	5,4	—	29,9	326,5	282,8	925,0	—	1 533,3	21,6	3,4	4,4	—	29,4	372,2	339,8	666,3	—	1 378,3	
Ruude	6,0	2,2	—	—	8,2	221,0	220,0	—	—	441,0	8,0	2,2	—	—	10,2	219,0	220,0	—	—	439,0	
Tapa	8,0	0,4	0,3	—	8,7	97,0	40,0	26,0	—	163,0	8,0	0,4	0,3	—	8,7	95,0	40,0	26,0	—	161,0	
Türi	9,0	1,0	—	—	10,0	156,0	112,0	—	—	268,0	9,0	1,0	—	—	10,0	149,0	112,0	—	—	261,0	
Haapsalu	12,0	2,6	3,1	—	17,7	249,0	249,0	18,0	—	417,6	12,0	2,6	3,1	—	17,7	144,0	144,0	18,0	—	281,0	
Kuressaare	17,5	2,4	1,4	—	21,3	517,0	238,0	14,0	—	493,0	17,5	2,4	1,4	—	16,1	196,9	239,0	14,0	—	411,0	
Pärnu	25,5	3,9	7,5	—	36,9	263,0	331,0	1 200,0	—	3 088,5	24,5	3,9	3,3	—	37,8	540,5	391,5	1 256,5	—	449,0	
Viljandi	20,0	2,8	4,2	—	27,0	268,4	264,4	826,0	—	1 858,8	19,0	2,8	4,2	—	26,0	276,0	264,4	826,0	—	1 366,4	
Põltsamaa	7,9	0,9	0,2	—	8,7	80,7	57,7	28,0	—	1 668,4	7,7	0,6	0,2	—	8,5	78,4	57,8	28,0	—	164,0	
Tartu	65,0	12,0	18,6	—	95,2	1 099,0	977,0	4 123,0	—	6 199,0	64,1	12,4	15,7	—	92,2	1 126,0	970,0	3 818,0	—	5 914,0	
Võlga	11,6	0,6	2,3	—	14,5	215,0	62,2	258,0	—	535,2	11,4	0,6	2,3	—	14,3	208,0	58,0	264,0	—	530,0	
Tõrva	8,0	0,1	0,2	—	8,3	90,0	14,0	17,0	—	121,0	8,0	0,1	0,2	—	8,3	79,0	14,0	17,0	—	110,0	
Petseri	8,8	1,5	0,6	—	10,9	159,0	147,0	190,0	—	526,0	8,1	1,0	0,6	—	9,7	185,0	101,1	190,0	—	476,1	
Võru	4,6	3,7	0,8	—	9,1	256,0	350,0	258,0	—	864,0	4,6	3,7	0,8	—	9,1	258,2	349,5	258,2	—	865,9	
Kokku linnades — Total pour les villes	352,5	75,4	249,9	0,1	707,0	7 123,6	6 218,7	49 990,6	0,1	54 439,0	362,5	72,5	243,8	1,2	680,0	6 873,8	6 169,0	39 965,3	4,1	53 011,2	
Maakondades — Dans Les districts	1 562,4	1,4	2,9	177,5	1 744,2	13 442,7	95,5	68,9	363,0	13 970,1	1 501,4	1,6	3,2	177,5	1 680,7	13 005,8	106,9	0,6	363,0	13 476,3	
Viru	1 705,3	5,4	3,5	33,0	1 747,2	10 555,8	489,2	128,4	83,0	11 206,4	1 664,7	5,5	3,4	33,0	1 706,6	10 128,1	400,7	124,2	33,0	10 928,0	
Järva	878,0	1,4	0,1	—	879,5	6 240,0	145,0	9,0	—	6 394,0	851,3	1,2	0,1	—	852,6	5 881,0	124,0	9,0	—	6 014,0	
Idäne	1 063,0	2,3	0,2	44,0	1 110,0	6 450,0	247,0	2,0	44,0	1 070,9	1 070,9	2,0	—	44,0	1 070,9	6 283,0	257,0	—	44,0	6 584,0	
Saare	664,0	0,7	—	—	664,7	3 430,0	60,0	—	150,0	3 640,0	664,1	0,8	—	—	664,9	3 379,0	59,0	—	150,0	3 588,0	
Pärnu ¹⁾	899,0	3,3	0,1	12,8	915,2	5 366,5	387,5	10,5	13,0	5 775,5	907,1	3,3	0,2	12,8	923,1	5 202,5	361,0	—	13,0	5 576,5	
Viljandi ¹⁾	1 242,5	2,3	0,2	—	1 245,0	6 471,2	208,3	24,7	—	7 022,2	1 311,2	2,2	—	—	1 313,4	6 214,6	192,4	24,6	—	6 431,6	
Tartu ¹⁾	2 163,8	5,9	1,6	24,4	2 225,9	14 469,0	581,8	47,0	21,0	15 118,8	2 104,9	5,8	0,9	16,3	2 127,9	13 818,0	574,0	28,0	21,0	14 441,0	
Valga ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Võru ja Petseri	1 315,9	1,5	0,2	3,4	1 321,0	8 830,0	134,0	8,0	38,0	7 000,0	1 293,5	1,5	0,2	3,4	1 298,6	6 672,5	135,0	8,0	38,0	6 853,5	
Kokku maakondades — Total pour les districts	11 553,9	24,7	3,0	375,7	11 953,3	73 245,2	2 326,3	298,5	662,6	76 632,0	11 220,8	24,8	5,9	367,6	11 618,2	70 594,5	2 290,0	194,4	662,6	73 740,9	
Üldse — Total	11 966,4	100,1	253,0	375,8	12 706,3	90 373,8	8 645,9	41 289,1	662,1	130 970,0	11 533,3	97,3	243,8	368,8	12 298,2	77 467,3	6 459,0	40 159,7	666,1	126 752,1	

¹⁾ Viljandimaa linnide ja juhtmete arvudes on osa Pärnumaa linnide ja juhtmed — Les nombres des lignes et des conducteurs de Viljandimaa comprennent une part des lignes et des conducteurs de Pärnumaa.
²⁾ Valgamaa linnidest ja juhtmetest on suurem osa Tartumaa ja väliskem osa Võru- ja Petserrimaa linnide ja juhtmete arvudes — La plupart des lignes et des conducteurs de Valgamaa sont compris dans les indications concernant Tartumaa et la plus petite part dans les indications concernant Võru- et Petserrimaa.

Tab. 14. Postiametkonna tulud ja kulud 1935/36. a. (kr) — Recettes et dépenses de postes, des télégraphes et des téléphones (kr).

Kuud Mois	Tulud — Recettes					Kulud — Dépenses			Tulud võrreldes kulu- dega rõhkem (+) või vähem (-) Augmentat- ion ou dimi- nution des recettes en comparaison avec les dépenses
	Post Postes	Telegraaf ja raadio Télégraphe et radio	Telefon Téléphone	Muud tulud Autres recettes	Kokku Total	Korralised Ordinaires	Erakorralised Extra- ordinaires	Kokku Total	
Aprill	225 807	20 425	165 420	1 498	422 205	101 005	—	101 005	+321 200
Mai	101 011	24 408	160 055	780	385 254	282 076	—	282 076	+103 178
Juuni	186 233	27 548	221 958	668	496 397	288 480	—	288 480	+147 911
Juul	205 133	24 001	220 285	1 064	457 173	326 571	—	326 571	+130 602
August	189 384	33 112	176 722	891	399 100	381 987	—	381 987	+17 122
September	202 337	24 841	168 782	1 601	397 561	337 674	22 820	360 503	+37 058
Oktoober	216 900	33 101	176 023	3 912	420 936	313 082	—	313 082	+116 854
November	212 060	29 726	170 341	3 318	421 475	286 071	5 000	291 071	+180 404
Detsember	248 676	30 643	220 538	3 297	512 152	252 472	—	252 472	+259 680
Jaanuar	238 602	29 075	228 563	2 408	483 643	343 674	—	343 674	+139 969
Vebruar	224 063	37 851	180 040	1 041	442 075	289 944	608	290 550	+152 425
Märts	278 237	30 224	199 299	5 387	513 147	494 405	2 042	496 447	+16 700
Kulud lahtijäetud krediidist peale 1. IV 1936	—	—	—	—	—	4 888	—	4 888	-4 888
Kokku — Total 1934/35	2 603 533	354 625	2 317 024	25 845	5 304 027	3 702 335	30 477	3 732 812	+1 568 215
Rõhkem (+) või vähem (-) Augmentat. ou diminution %	2 336 350	337 807	2 128 150	30 238	4 830 540	3 646 270	232 522	3 878 801	+951 739
	+267 183	+16 818	+190 874	-4 388	+470 487	+56 056	-202 045	-145 089	+616 476
	+11,4	+5,0	+9,0	-14,5	+9,7	+1,5	-86,9	-3,8	+64,8

Tab. 15. Posti-telegraafi-telefoni tasuvus 1935/36. a. — Résultat financier des postes, télégraphes et téléphones en 1935/36.

Kulud — Dépenses	Summa — Somme kr	Tulud — Recettes	Summa — Somme kr
Elarve kulud — Dépenses budgétaires	3 732 812,00	Tulud postist, telegraafist ja raadiost ning telefonist — Recettes de la poste, du télé- graphe, du radio et du téléphone	5 275 182,46
Varanduste kapitali % — Intérêts du capital investi dans les installations et le matériel	827 116,05	Muud tulud — Autres recettes	25 844,32
Operatsiooni kapitali % — Intérêts du fonds de roulement	10 500,—	Elarve krediitidest juuresoetatud varandus — Matériel acquis pour le compte des sommes budgétaires	234 628,08
Puhaskasu — Revenu net	906 127,97		
Kokku — Total	5 535 554,81	Kokku — Total	5 535 554,81

Tab. 16. Kulude lihtikalk ja elarve (kr) — Dépenses budgétaires (en kr).

Elarve jaotus Subdivisions de budget	Peatükik Chapitre.	Kulude nimetus Dénomination des dépenses	1935/36	1935/36	Ülejääk Solde	
			elarve Budget	dépenses		
IV.	1	Korralised kulud — Dépenses ordinaires.				
	2	Teenistusetasu — Traitements et salaires	1 055 095	1 046 935	8 160	
	3	Ametsõidud — Voyages de service	10 500	17 760	1 740	
	4	Ametnikkude ja teenijate toetus — Subventions aux employés	114 800	113 852	948	
	5	Ametnikkude ja teenijate varustus — Equipement des employés	34 895	34 861	34	
	6	Juridiline abi ja kohtukulud — Conseil juridique et frais judiciaires	100	5	95	
	7	Kantsleikulud — Frais de chancellerie	56 650	56 616	34	
	8	Majapidamine — Frais d'économie	133 700	132 399	1 301	
	9	Avalikud maksud ja kohustused — Impôts et droits	9 300	9 273	22	
	10	Veokulud — Frais de transport	511 140	503 164	7 976	
	11	Vallasvara — Mobilier	21 500	21 475	25	
	12	Hoonete remont — Réparations de bâtiments	38 000	37 090	10	
	13	Väärtmärkide valmistamine — Impression des timbres d'affranchissement	22 500	22 500	—	
	14	Hariduslikud kulud — Frais d'instruction	150	143	7	
	15	Kodifikatsioon ja kirjastamine — Codification et éditions	9 000	9 000	—	
	16	Telegraafi ja telefoni korrahoold ja arendamine — Maintien et développement du télégraphe et du téléphone	636 615	636 027	588	
	17	Rahvusvahelised maksud — Paiements internationaux	151 200	151 200	—	
	18	Segakulud — Frais divers	9 800	9 130	170	
			Kokku korraline — Total des dépenses ordinaires	3 723 445	3 702 335	21 110
			Erakorralised kulud — Dépenses extraordinaires.			
	1	Telefonijaama laiendamise — Perfectionnement du central téléphonique	25 478	25 477	1	
	2	Posti-telegraafi-telefoni hoonete soetamine — Acquisition des bâtiments postales, télé- graphiques et téléphoniques	5 000	5 000	—	
		Kokku erakorralisi — Total des dépenses extraordinaires	30 478	30 477	1	
		Üldse — Total général	3 753 923	3 732 812	21 111	

Tab. 17. Postiametkonna 1935/36. a. bilans — Bilan de l'Administration des Postes, Télégraphes et Téléphones.

Aktiiva — Actif	Seis 31. III 1935. a. Bilan au 31 III 1935		Läbitkalk 1935/36 Mouvement en 1935/36		Seis 31. III 1935. a. Bilan au 31 III 1935	
	Deebet Döbit	Kreedit Cröödit	Deebet Döbit	Kreedit Cröödit	Deebet Döbit	Kreedit Cröödit
1. Varandused ja väärtesed — Biens et valeurs.						
Maa-lad — Terrains	287 548,85	158,37	2 438,—	289 828,48	11 411 931,23	118 155 929,23
Hooned — Bâtimens	1 890 871,96	34 800,50	95 810,—	1 951 520,86	150 000,—	150 000,—
Inventar — Mobilier	643 572,10	51 922,05	20 609,64	674 784,51	2 931 022,54	2 887 446,27
Telegraafi-telefoni lümid, kaablid ja juhtmed Jaamad, kaablid et conducteurs télégraphiques et téléphoniques	4 640 014,55	169 352,85	—	4 809 367,40	—	—
Ametkonna asutiste ja abonentide teenistusse rakendatud telegr.-telef. abinõud (technique inventar) — Outillage télégraphique et télé- phonique des établissemens télégraphiques et téléphoniques et des abonnés (mobilier tech- nique)	2 542 298,79	300 701,62	150 556,37	2 688 412,04	—	291 174,15
Telegr.-telef. törvõrstad — Outils et usternesites télégraphiques et téléphoniques	128 553,74	12 061,25	7 420,14	133 199,85	—	5 301 026,78
Radioosad (mastid, antennid ja jaamad sisseseadid) — Installations radioélectriques (mâts, antennes et installations des stations)	195 174,13	9 797,87	3 882,10	201 139,40	—	5 906,88
Mitmeaegused materjalid ja tarbeasjad — Ma- tériel et outils divers	1 084 224,71	1 870 687,36	1 882 135,88	1 072 676,69	144 725,—	57 700,19
Postimaksuvahendid — Estampilles d'affran- chissement postales	2 931 022,54	1 973 582,46	2 087 168,73	2 837 446,27	—	—
2. Käalme seis — Actif disponible.						
Ametkonna kassad — Caisse	139 074,—	83 212 224,11	83 181 141,03	230 137,08	809 860,34	831 572,83
Arved pankades — Comptes aux banques	888 192,15	20 445 761,62	20 955 258,87	878 694,90	48 345,07	46 096,08
Arvand — Acomtes	841 627,39	790 282,32	418 349,60	713 640,10	26 263,44	21 972,64
Belarve kuld — Dépenses budgétaires	—	3 910 403,13	182 478,04	3 727 924,09	—	—
Belarve krediidid — Crédits budgétaires	144 725,—	3 800 801,53	3 919 527,62	25 998,91	301,76	465,27
Riigikassa tulud — Recettes de la caisse d'Etat Võlgkuld — Débiteurs	59 590,78	5 235 208,01	1 671,11	5 255 048,90	—	—
Laeand — Prêts	150 000,—	45 775,80	47 666,39	57 700,19	—	—
3. Müüd passivad — Autres postes du passif.						
Posti jooksvate arvete summad — Montant des comptes du service des chèques postaux Transferitud summad — Mont. des mand. de poste Tagastatud summad — Cavalcement Tollimatkonna depositeeritud summad — Sommes de douane déposées	—	—	—	—	—	—
Maksevahetuse depositeeritud summad — Sommes fournies de l'Administration des impôts	—	—	—	—	—	—
Tollimatkunde summad — Droits de douane Põhise monopolitulu summad — Droits de monopole d'Etat sur l'alcool	—	—	—	—	—	—
Raadio ringhääli kasutamiskulude summad Eesti Paanga agentuuride summad — Sommes des agences de la Banque d'Estonie	—	—	—	—	—	—
Riigihoiukassa agentuuride summad — Som- mes des agences de la Caisse d'Epargne d'Etat Ajalehtede müüri summad — Sommes pour l'abonnement aux journaux	—	—	—	—	—	—
Frankosaitelite summad — Arrhes pour des en- vois postaux franc de droit	—	—	—	—	—	—
Ühendamata summad — Autres sommes non- lignées	—	—	—	—	—	—
Tempelmaksude summad — Droits de timbre Riigi loteriipiletite müügi summad — Sommes reçues de la vente des billets de la loterie d'Etat	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	16 116 163,09	121 946 537,46	112 890 310,39	25 182 439,69	16 116 163,09	25 182 439,69

Tab. 18. Postiametkonna tegelik isikond (ühes postivalitsusega).
Personnel effectif de l'administration de P. T. T. (y compris la Direction Générale).

Liigid	1935/36. a. lõpul À la fin de 1935/36			1934/35. a. lõpul À la fin de 1934/35			Vahe + või - Différence + ou -		
	Mehi Du sexe masculin	Naised Du sexe féminin	Kokku Total	Mehi Du sexe masculin	Naised Du sexe féminin	Kokku Total	Mehi Du sexe masculin	Naised Du sexe féminin	Kokku Total
I. Ametnikud — Fonctionnaires:									
1. Administratsioon ja eksploatatsioonialal — Pour la branche de l'administration et de l'exploitation	520	424	944	520	410	930	—	+5	+5
2. Tehnika alal — Pour la branche technique	208	—	208	207	—	207	+1	—	+1
Kokku — Total	728	424	1 152	727	410	1 146	+1	+5	+6
II. Vabateenijad — Employés subalternes:									
1. Eksploat. alal — Pour la branche de l'exploitation	361	31	392	356	34	390	+5	—3	+2
2. Tehnika alal — Pour la branche technique	86	—	86	82	—	82	+4	—	+4
Kokku — Total (1+2)	447	31	478	438	34	472	+9	-3	+6
3. Ameti kandidaadid — Aspirants:									
a) Posti-telegr.-telef. alal — Pour le service de P. T. T.	—	3	3	—	5	5	—	-2	-2
b) Telegr. telef. tehnika alal — Pour le service technique de P.T.T.	9	—	9	8	—	8	+1	—	+1
Kokku — Total (3)	9	3	12	8	5	13	+1	-2	+4
4. Mitmesugused alaliseid tööhõud (autojuhid, posti pealelaadijad jne.) — Différents agents occupés en permanence (chauffeurs, chargeurs de poste, etc.)									
	20	5	34	27	6	33	+2	-1	+1
Kokku vabateenijaid — Total des employés subalternes	485	39	524	468	45	513	+17	-6	+11
Kõik kokku — Totaux	1 213	463	1 676	1 195	464	1 659	+18	-1	+17

Tab. 19. Postivalitsuse isikonna arvaste 1935/36. a.
Tableau de calcul du personnel de la Direction Générale des Postes, Télégraphes et Téléphones pour 1935/36.

Töö objektid (rühmad) — Objets de travail (groupes)	Arv aastas Nombre annuel	Ühik Unités	Ühikuid aastas Nombre annuel des unités
Tulnud ja läinud kirjad — 1 kiri — Lettres reçues et issues — 1 lettre	177 834	50	8 891 700
Võõrkeelseid kirjad ja rahvusv. arved — 1 kiri või 1 arve — Equivalent supplémentaire pour des lettres en langues étrangères ou des comptes internationaux — 1 lettre ou 1 compte	21 194	50	1 059 700
Masinaalkirjutamine — 1 lõik — Dactylographie — 1 coup	23 800 400	0,12	2 867 928
Paljundamine — 1 lhk. — Multiplication — 1 page	394 835	1,5	591 503
Joonestamine — 1 joonis — Dessin — 1 dessin	2 000	020	1 243 720
Kopeerimine — 1 leht — Ponçage — 1 feuille	821	90	73 890
Sissekanded käsiraamatuisse — 1 sissekanne või rida — Inscriptions dans les manuels — 1 inscription ou 1 ligne	84 158	50	4 207 900
Lepingute sõlmimised — 1 leping — Passage des contrats — 1 contrat	651	380	247 880
Nõudmised — 1 nõudmine — Demandes, réclamations, commandes — 1 demande	9 681	80	766 480
Krediidid avamised ja uuendamised — 1 avamine — Ouvertures et renouvellements des crédits — 1 ouverture	3 997	40	159 880
Soetamised ja müütmised — 1 soet. või müümine — Acquisitions et ventes — 1 acquis ou vente	702	1 000	702 000
Maksmised — 1 maksmine — Versements — 1 versement	14 119	30	423 570
Elarved — 1 asutis — Budgets — 1 établissement	138	2 250	310 500
Tehniliste tööde elarved — 1 elarve — Exposés des travaux techniques — 1 exposé	136	5 260	710 100
Projektid, skeemid j.n.e. — 1 projekt j.n.e. — Projets, schémas etc. — 1 projet etc.	100	1 940	322 040
Tõlkimine — 1 lhk. — Traduction — 1 page	245	1 350	330 750
Kongresside j.n.e. dok. läbitöötamine — 1 lhk. — Études des documents des congrès etc. — 1 page	5 925	140	829 500
Aruanded — 1 asutis — Rapports — 1 établissement	138	15 300	2 111 400
Üksikud aruanded — 1 aruanne — Rapports particuliers — 1 rapport	8 630	370	3 196 430
Statistika aruanded — 1 asut. — Rapports statistiques — 1 établissement	138	7 500	1 035 000
Kontrollimised — 1 rahakart — Contrôle — 1 mandat de poste	1 182 072	4,8	4 998 010
Väljavõtted — 1 väljavõtt — Extraits — 1 extrait	1 805	75	139 875
Sissekanded abiraamatuisse — 1 sissekanne — Inscriptions dans les ad-manuels — 1 inscription	60 188	55	2 760 340
Normitud tööd kokku — Travaux normés total	—	—	38 038 496
6% normimata tööd — 6% pour des travaux non-normés	—	—	2 282 300
Ajaliselt registreeritavad tööd — Travaux évalués seulement par le temps	11 041	360	3 974 760
Kokku — Total	—	—	44 295 565
8% kirjade koostamiseks ja loovaks tööks — 8% pour la composition des lettres et les travaux d'initiative	—	—	8 643 645
Töödel kokku — Total de travaux	—	—	47 839 210
6% administratsiooniks — 6% pour l'administration	—	—	2 876 353
Kõik kokku — Total	—	—	50 709 562
Tööjõude vaja — Employés nécessaires (:850 000)	—	—	78,01
1934/35	—	—	77,27
1935/36. a. rohkem — Augmentation	—	—	+0,74
%	—	—	+0,9

Tab. 26. Postiametkonna asutiste isikukonna arvutelu 1935/36. a.
Tableau de calcul du personnel des établissements postaux, télégraphiques et téléphoniques pour l'exercice 1935/36.

I. POST — POSTE.

Saadetiste või töö nimetus Designation des envois ou des travaux	Asutiste oma saadetiste arv Nombre des envois originaires ou à destination des établissements			Ekviva- lent Equivalent	Töö- ühikud Unités du travail	Läbivate saadetiste arv Nombre des envois en transit	Ekviva- lent Equiva- lent	Tööühikud Unités du travail		
	Tulnud Reçus	Läinud Expédiés	Kokku Total							
Lihtsaadetised — Envois ordinaires	26 064 148	26 389 759	53 053 907	1	53 053 907	12 081 955	1	12 931 955		
Ajalised ja aja- kirjad — Jour- naux et écrits périodiques	0 720 952	—	9 720 952	1	9 720 952	4 980 450	1	4 989 459		
	—	20 644 550	20 644 550	0,2	4 128 910					
Tähtsaadetised — Envois recommandés	793 034	818 108	1 611 142	14	22 565 988	274 782	8	2 193 256		
Juuremaksu-saadetised, registreeritud — En- vois insuffisamment affranchis	110 871	57 802	177 673	14	2 487 422	—	—	—		
Tollilised lihtsaadetised — Envois ordinaires à soumettre à la douane	39 212	—	39 212	14	548 998	—	—	—		
Ametkirjad, frankoerimata, vastuvõtmine — Lettres admises au crédit	—	—	2 404 134	1	2 464 134	—	—	—		
Postpakkid { sisemaalsed — internes Colis postaux { välismaalsed — internatio- naux	48 081	50 070	107 751	45	4 848 795	46 191	15	602 865		
	33 338	8 039	42 027	50	2 101 350					
Väärtkirjad Lettres avec valeur dé- clarée	sisemaalsed internes	tulnud recus	145 876	—	145 876	20	2 917 520	18 081	8	144 64
		läinud expédiés	—	160 762	160 762	45	7 234 290			
	välismai- sed — inter- nationales	tulnud recus	4 207	—	4 297	20	85 940			
		läinud expédiés	—	5 489	5 489	90	329 840			
Rahakaardid Mandats de poste	sisemaalsed internes	tulnud recus	552 576	—	552 576	80	16 577 280	07 796	8	782 368
		läinud expédiés	—	568 470	568 470	20	11 369 400			
	välismai- sed — inter- nationaux	tulnud recus	17 326	—	17 326	30	519 780			
		läinud expédiés	—	17 126	17 126	45	770 870			
Posti jooksva arve sissenaku kaardid — Avis Bulletins de versements du service des chèques postaux	—	—	254 081	20	5 093 620	—	—	—		
Posti jooksva arve väljamaku kaardid või tšekid — Mandats de paiement ou chèques postaux	37 271	—	37 271	30	1 118 130	—	—	—		
Posti jooksvale arvele kantud rahakaardid — Mandats de poste inscrits au crédit du compte courant postal	51 837	—	51 837	10	518 370	—	—	—		
Tolliline Dédouane- ment	postpakkid — colis postaux kirjad ja ristpaelad — lettres et envois sous bande	35 769	780	36 499	170	6 204 830	—	—	—	
		27 781	—	27 781	80	2 222 480	—	—	—	
	pisipaketid — petits pa- quets väärtkirjad — lettres avec va- leur déclarée	229	—	229	80	18 320	—	—	—	
		—	1	1	80	80	—	—	—	
Ajalehtede telli- mised — Sous- criptions aux journaux	sisemaalsed — internes välismaalsed — interna- tionaux	—	—	149 020	65	9 686 800	—	—	—	
		—	—	14 015	85	1 242 275	—	—	—	
Ajalehti ja ajakirju jaotatud ajalohtede bitroos Journaux et écrits périodiques assortis au bureau d'échange des journaux	395 970	—	395 970	2	791 958	—	—	—		
Välismaalse postiabonemendi korras saadud ajalehti ja ajakirju jaotatud sihtasutistes Journaux et écrits périodiques reçus sous le régime de l'abonnement postal, distribués aux établissements de destination	450 235	—	450 235	1	450 235	—	—	—		
Lunali saadetisi väljastatud — Envois grecés de remboursement distribués	22 008	—	22 008	40	880 320	—	—	—		
Tolliluseid saa- detisi väljastatud Envois soumis à la douane distri- bués	kirjad — lettres ristpaelad — envois sous bande	421	—	421	40	16 840	—	—	—	
		18 769	—	18 769	40	750 760	—	—	—	
	pisipaketid — petits pa- quets väärtkirjad — lettres avec valeur déclarée	228	—	228	40	9 120	—	—	—	
		—	—	—	40	—	—	—	—	
Lihtpostikimbud ja ajalehtede pakkid — Liasses de correspondance ordinaire et paquets de journaux	—	—	—	—	—	876 108	1	876 108		
Tähtpostikimbud — Liasses de correspondance recommandée	—	—	—	—	—	22 879	8	183 032		
Kottisaadetised — Dépêches closes	—	—	—	—	—	46 220	15	693 435		
Kokku — Total					170718 284			23 472 126		

:840 000 = 203,25

:840 000 = 27,94

231,19 ametnikku — employés
sellele juurde — en plus

20% = 46,23 postiljoni — facteurs.

Töö nimetus Designation des travaux	Asutiste oma saadetiste arv Nombre des envois originaires ou à destination des établissements			Ekvi- valent Equiv- alent	Tööühikud — Unités			
	Tulnud Reçus	Läinud Expédiés	Kokku Total		Ametnikel Pour les employés	Postiljonel Pour les facteurs		
Välisvahetusasutises välismaaliste postpakettide vahetusega seotud erilised tööd — Travaux spéciaux qui comportent l'échange des colis postaux internationaux dans le bureau d'échange:								
Bestiasse tulnud välismaalised postpakid — Colis postaux à destination de l'Estonie	33 220	—	33 220	45	494 900	—		
Bestist läinud välismaalised postpakid — Colis postaux originaires de l'Estonie	—	8 731	8 731	70	611 170	—		
Transiit postpakid — Colis postaux en transit	—	—	4 202	20	85 840	—		
Välisvahetusasutises välismaaliste rahakaartide vahetusega seotud tööd — Travaux qui comportent l'échange des mandats de poste internationaux dans le bureau d'échange:								
Am. Ühendriigi, Inglismaa ja NSVL rahakaardid — Mandats de poste de U.S.A., Grande-Bretagne et U.R.S.S.	—	—	4 430	95	420 850	—		
Teliste maade rahakaardid — Mandats de poste des autres pays	—	—	20 089	40	1 199 500	—		
Ajalehtede büroos — Dans le bureau d'échange du journaux:								
Tellimisi täidetud — Abonnements effectués	—	—	20 107	85	2 219 095	—		
Kasseerimistolingud siltasutustes ja saadetiste likvideerimine või väljastamata jäänud saadetise tagasisaatmise toimingud, iga völa- või maksumohustus eraldi — Recouvrement dans le bureau destinataire et liquidation des envois ou réexpédition des envois non recouverts, pour chaque titre à recouvrer . . .	—	—	106	50	9 750	—		
Posti jooksvate arvete büroo tööd — Travaux du bureau des chèques postaux:								
Sissemaksud — Versements			233 260	45	10 496 700	—		
Väljamaksud — Paiements	} harilikud — ordinaires . . .	} riigimaksude alal — des revenus d'Etat	—	13	325	—		
			} raudtee tulude alal — des revenus des chemins de fer	—	41 823	10	419 230	—
				} väljamaksukaardid — bulletins de paiement	—	20 007	45	930 015
Ülekanded — Virements	} kassatšekid — chèques de caisse	—	18 639	40	680 300	—		
		} Mitmesugused operatsioonid — Opérations diverses	—	2 033	40	105 320	—	
Kokku — Total			2 416	20	48 320	—		
Asutiste oma saadetiste tööd — Travaux qui comportent les envois originaires et à destination des établissements . . .	203,25 + 21,07 = 224,32 am. — employés				17 695 435	= 21,07 am. employés		
Läbivate saadetiste tööd — Travaux qui comportent les envois en transit			27,04	—	40,23	postilj. — facteurs		
Kokku — Total			232,26	am. — employés	46,23	postilj. — facteurs		

Töö nimetus Designation des travaux	Arv — Nombre		Ekvi- valent Equiv- alent	Tööühikute arv Nombre des unités	
	Ametn. Employés	Postilj. Facteurs		Ametn. Employés	Postilj. Facteurs
Postivedu või vahetamine — Transport et échange de la poste:					
Päevatunnid — Heures de jour	60 898,04	40 031,20	400	24 357 570	10 972 480
Öötunnid — Heures de nuit	49 942,06	14 388,97	600	29 965 596	8 633 382
Kokku — Total				54 323 172	28 605 862
3,4 ja 6 kl. kont. Läbivate postide avamine ja kinnindamine — Ouverture et fermeture des dépêches postales en transit par les bureaux de 3-ème, 4-ème et 5-ème classe:				340 000	340 000
Päevatunnid — Heures de jour	15 028,54	1 011,0	400	6 011 416	404 400
Öötunnid — Heures de nuit	2 044,25	717	600	1 226 560	430 200
4 ja 5 klassi kontorites. Oma postide avamine ja kinnindamine väljaspool operatsioonide toimetamise aega — Ouverture et confectionnement des dépêches postales d'arrivée et de départ par les bureaux de 4-ème et 5-ème classe en dehors des heures des opérations:					
Päevatunnid — Heures de jour	8 064,18	8 589,15	400	3 585 672	3 435 600
Öötunnid — Heures de nuit	611,25	612,25	600	366 750	307 350
Kokku posti alal — Total pour la poste: Ametnikke — Employés	252,26 + 64,79 + 13,32 = 330,37			11 190 388	4 637 610
Postiljone — Facteurs	46,23 + 34,05 + 5,62 = 85,8			340 000 =	340 000 =
				= 13,32 am.	= 5,62 post. employés

II. TELEGRAAF — TÉLÉGRAPHE.

Töö nimetus Designation des travaux	Arv — Nombre					Ekvi- valent Equiv- alent	Tööühikute arv Nombre des unités
	Tulnud Reçus	Läinud Expédiés	Tulnud läbivad Reçus en transit	Läinud läbivad Exp. en transit	Kokku Total		
Telegramme vahetatud traaditeel — par voie de fil	180 642	120 326	98 040	100 319	574 927	50	28 740 350
Echange de télégrammes radio teel — par voie T.S.F.	23 893	26 947	17 207	10 090	77 637	80	6 210 960
Telegramme vastu võetud saatjalt (kassa talitus) — Télégrammes reçus au guichet des expéditeurs (service de caisse)	—	184 554	—	—	184 554	25	3 363 850
Telegramme väljastatud (ekspeditiooni talitus) — Télégrammes remis (service d'expédition)	210 130	—	—	—	210 130	25	5 253 250
Telegramme vastu võetud telefoni teel telegrammide saatjalt — Télégrammes reçus des expéditeurs par téléphone	—	28 383	—	—	28 383	50	1 419 150
Telegramme üle antud telefoni teel adressaatidele — Télégrammes transmis aux destinataires par téléphone	24 144	—	—	—	24 144	50	1 207 200
Välistelegramme kontrollitud (välisvahetus asutises) — Télégrammes internationaux contrôlés (au bureau d'échange international)	—	—	—	—	164 953	12	1 972 236
Üvõlveks 24-tunnilise telegraafi-telefoni lahtioleku ajaga asutustes arvata juurde — Pour des bureaux télégraphiques et téléphoniques de service permanent il est permis d'ajouter pour les heures de nuit	—	—	—	—	—	—	80 240 000
Kokku — Total							78 412 996
							340 000 =
							= 93,34 am. employés

III. TELEFON JA RAADIORINGHÄÄLING — TÉLÉPHONE ET RADIODIFFUSION. Tab. 20 (järg 2).

Kõnede ja töö nimetus <i>Désignation des conversations et des travaux</i>		Arv <i>Nombre</i>	Ekvivalent <i>Équivalent</i>	Tööühikute arv <i>Nombre des unités de travail</i>		
Kohalikud kõned <i>Conversations locales</i>	käsikeskjaamade kaudu — <i>par des centraux manuels</i>	6 178 605	7	43 250 235		
	abi-jaama abonentidelt läinud — <i>des abonnés desservis par un central auxiliaire</i>	70 676	18	1 484 168		
	kollektiiv-keskjaama abonentidelt läinud — <i>des abonnés desservis par un central collectif</i>	11 527	18	207 486		
	paralleelsendeliselt abonentidelt läinud — <i>des abonnés des installations parallèles</i>	238 375	18	4 290 750		
	kõnepunktidest läinud — <i>des postes publics</i>	363 548	18	6 683 864		
	läinud — <i>de départ</i>	2 017 034	55	160 436 870		
Kaugekõned, välja arvatud tulnud ja läinud kõnelektused ja eelteated — <i>Conversations interurbaines non compris les avis d'appel et les préavis de départ et d'arrivée</i>	Sisemaised <i>Internes</i>	tulnud — <i>d'arrivée</i>	asutise oma abonentidele — <i>aux abonnés du réseau de l'établissement</i>	2 143 096	16	34 303 936
			agentuuri abonentidele — <i>aux abonnés des agences</i>	269 526	35	9 433 410
			kollektiiv-keskjaama abonentidele — <i>aux abonnés des centraux collectifs</i>	5 810	35	185 850
	Välismaised — <i>Internationales</i>	tulnud — <i>d'arrivée</i>	läbinenud — <i>de transit</i>	824 314	35	28 850 990
			läinud — <i>de départ</i>	39 383	60	2 362 980
			asutise oma abonentidele — <i>aux abonnés du réseau de l'établissement</i>	40 409	35	1 414 315
Kõnelektused <i>Avis d'appel</i>	tulnud <i>d'arrivée</i>	välismaised — <i>internationaux</i>	agentuuri abonentidele — <i>aux abonnés des agences</i>	474	35	16 500
			kollektiiv-keskjaama abonentidele — <i>aux abonnés des centraux collectifs</i>	—	35	—
			läbinenud — <i>de transit</i>	15 177	50	758 850
	läinud <i>de départ</i>	sisemaised — <i>internes</i>	sisemaised — <i>internes</i>	195	60	11 700
			välismaised — <i>internationaux</i>	83	60	4 980
			sisemaised — <i>internes</i>	254	60	14 040
tulnud <i>d'arrivée</i>	välismaised — <i>internationaux</i>	välismaised — <i>internationaux</i>	5	60	300	
		sisemaised — <i>internes</i>	2 070	60	124 200	
		välismaised — <i>internationaux</i>	4 204	60	252 240	
läinud <i>de départ</i>	sisemaised — <i>internes</i>	sisemaised — <i>internes</i>	2 628	60	157 680	
		välismaised — <i>internationaux</i>	2 672	60	160 320	
Kaugekõnede hulgas oli — <i>Les conversations interurbaines comprennent:</i>						
Nõrkõnendaja kaudu kõnesid — <i>Des conversations transmises par le répéteur</i>		57 559	14	805 826		
P. t. t. kontoris enesest asuvast automaat-kasseerijaga varustamata kõnepunktiist antud kõnesid — <i>Des conversations originaires du poste public non muni d'encaisseur automatique, installé au bureau même</i>		265 291	45	11 488 095		
P. t. t. automaat kasseerijaga varustatud kõnepunktiist antud kõnesid — <i>Des conversations originaires du poste public muni d'un encaisseur automatique</i>		47 532	10	475 920		
Kontroll-laua teenimine — <i>Service de table de contrôle:</i>						
Tallinna telefoni võrgus kaugekõnesid — <i>Conversations interurbaines au central de Tallinn</i>		948 223	2	1 896 448		
Automaat-jaama teadete büroo teenimine, abonente — <i>Nombre des abonnés desservis par le bureau d'information de la station automatique</i>		7 505	900	6 754 500		
Automaat-jaama teenistus, abonente — <i>Nombre des abonnés desservis par la station automatique</i>		7 505	2 900	19 518 000		
Asutises, kus kaugejaama teenimine sünnib kohaliku jaama kaudu, oli läinud kaugekõnesid — <i>Conversations interurbaines originaires des centraux, où le service interurbain est effectué par l'intermédiaire du central local</i>		262 026	10	2 620 260		
Tulnud kaugekõnesid — <i>Conversations interurbaines d'arrivée</i>		205 315	5	1 026 575		
Kokku — Total				338 885 776		
				:840 000 =		
				= 403,44 am.		
				employés		
Raadioringhääling — <i>Service de radiodiffusion:</i>						
Kuulamiseks vastuvõtu aparati ülesseadmise loa väljaandmine ihes isiku arve avamisega — <i>Délivrance des licences pour l'installation des appareils de réception et ouverture du compte personnel</i>		13 452	50	672 000		
Abonentmaksu vastuvõtmine — <i>Réception des droits d'abonnement</i>		48 215	80	3 857 200		
Ringhäälingu talitust segavate seadete avastamine ja kõrvaldamine — <i>Recherche et démantèlement des installations dérangeant le service de radiodiffusion</i>		25	1 200	30 000		
Ringhäälingu vastuvõtja kontrollimine — <i>Contrôle du récepteur de radiodiffusion</i>		15	750	11 250		
Kokku — Total				4 571 050		
				:840 000 =		
				= 5,44 am.		
				employés		

IV. ÜLDISED ALAD — TRAVAUX MIXTES.

Tab. 20 (järg 3).

Töö nimetus Designation des travaux	Posti alal Pour le service postal	Telegr. ja telefoni alal Pour les services télégraphiques et téléphoniques	Ekvivalent Equivalent	Tööühikud postil alal Unités de travail pour le service postal	Tööühikud telegr. ja telef. alal Unités de travail pour les services télégr. et téléph.	Tööühikud kokku Unités de travail (total)
1. Kojukandesse minevate saadetiste ettevalmistus — Préparation des envois à remettre au domicile: Lihtsaadetised ja ajalehed — Envois ordinaires et journaux Tähtsaadetised — Envois recommandés Juurdemaksu saadetised — Envois non affranchis ou in suffisamment affranchis Virksaadetised — Envois „expres“ Telegrammid — Télégrammes Kõnelehtsed — Avis d'appel Bahakaardid — Mandats de poste Võla- või maksukohustused — Titres à recouvrer Väärtkirjad — Lettres avec valeur déclarée	20 924 650 474 007 81 004 688 — — 85 311 169 2 163	— — — 13 734 168 651 257 — — —	1,5 10 10 10 10 10 25 25 10	31 386 988 4 740 970 810 040 6 880 — — 2 132 775 4 225 21 030	— — — 137 340 1 686 510 2 570 — — —	31 386 088 4 740 970 810 040 144 220 1 586 510 2 570 2 132 775 4 225 21 030
Kokku — Total				39 103 508 =840 000 = =46,55 post. facteurs	1 726 420 =840 000 = = 2,05 post facteurs	40 829 928 =840 000 = =48,6 post. facteurs
2. Kojuviimine — Remise à domicile: Käidud majas otse tänavalt — Entrée dans la maison directement de la rue Käidud majas üle õue või eelala — Entrée dans la maison par un cour ou jardin Käidud majakorra treppe — Escaliers entre étages montés. Lihtsaadetiste väljastuskohti — Locaux où des envois ordinaires ont été remis. Registreeritud või juurdemaksuliste saadetiste väljastuskohti — Locaux où des envois enregistrés et insuffisamment affranchis ont été remis Lihtsaadetised ja ajalehed — envois ordinaires et journaux Tähtsaadetised — envois recommandés Juurdemaksu saadetised — envois non affranchis ou insuffisamment affranchis Väärtkirjad — lettres avec valeur déclarée rahakaardid — mandats de poste võla- või maksukohustused — titres à recouvrer virksaadetised — envois „expres“ telegrammid — télégrammes kõnelehtsed — avis d'appel Läbikäidud kilomeetrid — Kilomètres faits à pied Sõidetud kilomeetrid — Kilomètres faits en véhicule	4 016 144,5 4 805 828 3 412 864 10 682 174,5 625 540,5 10 763 641 422 973 72 172 2 291 82 888 — — — — 151 479 — — 1 151 180,35 45 665	115 734 48 476 — 205 171 281 — — — — — — 16 464 152 781 250 194 867,2 91 080	2 5 3 1,5 11 0,2 5 5 15 15 — — — — 12 12 12 12 80 55	8 032 239 24 029 140 10 238 502 16 023 261 5 780 045 3 052 728 2 114 865 360 860 34 365 1 243 320 — — — — 2 265 5 748 — — 92 094 908 2 511 575	231 468 242 380 — 307 1 384 091 — — — — — — 197 808 1 833 372 3 000 3 000 15 549 376 5 058 900	8 263 757 24 271 520 10 238 592 16 023 568 7 065 036 3 952 728 2 114 865 360 860 34 365 1 243 320 — — — — 2 265 203 556 1 833 372 3 000 3 000 107 644 284 7 570 475
Kokku — Total				166 424 861 =840 000 = =198,12 p. facteurs	25 000 702 =840 000 = =29,76 post. facteurs	191 425 563 =840 000 = =227,88 p. facteurs

	Arv Nombre	Ekvivalent Equivalent	Tööühikute arv Nombre des unités de travail
Makse vastu võetud teise asutise arvel — Paiements reçus au compte de l'autre établissement	20 494	40	819 760
Õiendusi aadressibüroos, politseis, vallavalitsuses j.n.e. — Procuration des renseignements des bureaux d'adresses, de la police, des Administrations communales etc.	202 866	14	2 840 124
Posti- ja tempelmarkide läbimüük — Vente des timbres-poste et timbres mobiles (quittance etc.)	3 002 061,74	5	15 010 308
Rüüghoonete valitsemine — Administration des bâtiments d'État. Amstruumid ja korterid m ² — Locaux de service et logements en m ² Teised ruumid m ² — Autres locaux en m ²	22 130,912 13 274,305	100 50	2 213 091 668 718
Alluvate agentuuride tööühikute arv — Nombre des unités de travail des agences subordonnées	89 533 520	0,15	13 430 028
Alluvad kontorid revideerimise suhtes — Bureaux subordonnés en ce qui concerne le contrôle	111	12 000	1 332 000
Alluvad kirjalalud — Fermes de lettres subordonnés	2 987,5 53	1 000 500	2 987 500 26 500
Varakambri ja muuks valveks — Garde du trésor	10 069 200	—	10 069 200
Kokku — Total			49 402 229 =840 000 = = 43,79 am. employés 15,02 post. facteurs

Kokku üldised alad — Total pour les travaux mixtes: Ametnikke — Employés 43,79
Postiljone — Facteurs 43,6 + 227,88 + 15,02 = 291,50

COURT RÉSUMÉ DE L'ACTIVITÉ DE L'ADMINISTRATION DES POSTES, TÉLÉGRAPHES ET TÉLÉPHONES.

L'exercice 1935/36 est passé généralement sous le signe de la tendance ascendante dans la économique. Le nombre des opérations des tous les services assurés par l'administration ayant augmenté, l'entrée des recettes s'est parallèlement accrue et a dépassé celle de l'exercice précédente. Au cours de l'exercice l'administration postale a contribué aux revenus de l'État 1,6 millions *kr* du solde et, en sus, a acquis de nouveaux biens en valeur de 234.528 *kr*, ce qui produit un montant total de 1,8 millions *kr*. Soustraction faite des p. 100 de l'amortissement du capital des biens de l'administration et des p. 100 (7 p. 100) du capital opératif, l'excédent net est de 965.128 *kr*.

Par rapport à l'année précédente l'année 1935/36 marque un accroissement de 11,4% du produit du service postal, de 9% du produit du service téléphonique et 5% du produit des services télégraphique et radioélectrique; elle marque en même temps un fléchissement des dépenses du service postal de 5,8%, de 1,8% du service téléphonique et de 4,2% des services télégraphique et radioélectrique. Le nombre des envois, conversations, télégrammes et autres opérations marque un accroissement de 7,9% pour le service postal, de 14,7% pour le service téléphonique et de 1,4% pour les services télégraphique et radioélectrique. En total, les recettes ont augmenté de 9,7%, les dépenses ont diminué de 3,8% et le nombre des opérations (le travail effectué) a augmenté de 9,7%.

Au cours de l'année 1935/36 l'Administration a continué à perfectionner les services postal, télégraphique, téléphonique et radioélectrique, en s'inspirant des mêmes principes qu'elle avait suivis les années précédentes. Ainsi, on a poursuivi, en vue de faciliter et accélérer la distribution des correspondances, la mise des casiers postaux dans des agences postales et dans des fermes de lettres, organisé l'utilisation des boîtes privées aux lettres dans le service rural, incité le public à la mise en dehors de leurs domiciles des boîtes privées (boîtes aux cages d'escalier) dans le rayon du service urbain, et accéléré le transport des correspondances.

Dans le domaine du service international on a élevé le montant maximum des envois monétaires expédiés à l'étranger admis sans présentation de licence de la Banque d'Estonie; de même on a exempt les correspondances échangées entre la Finlande et la Lettonie des frais de transit.

Il a été introduit dans 18 bureaux de poste, comme service accessoire de l'administration, le service de réception et de livraison des bagages et des marchandises expédiés par chemin de fer et les travaux préparatoires ont été faits en vue de l'introduction de la vente aux bureaux de poste des billets de chemin de fer. La vente des billets de loterie d'État aux établissements de poste a été organisée.

Dans le domaine des services télégraphique et téléphonique, le service interne a été perfectionné et les relations internationales ont été faites avancer. Dans le service interne a été introduite, entre autre, la livraison au domicile des télégrammes et des avis d'appel téléphoniques par les fermes postales. Dans le service international on a créé un service téléphonique avec le Japon et on a élargi et complété par des facilités nouvelles les relations téléphoniques avec un nombre d'autres pays (Finlande, Lettonie, Autriche, France, Tchécoslovaquie, Yougoslavie, Hongrie). On a introduit le service radiotéléphonique avec des navires en mer.

Dans le domaine du service radioélectrique on a établi un service radioélectrique de la navigation aérienne par une nouvelle station aéronautique et goniométrique Tallinn-Ülemiste Aeradio et Gonio et on a organisé la collaboration de cette station avec la station aéronautique Tallinn-Kopli Aeradio. En outre, il a été installé la première station de radiophare en Estonie, Hiiumadal Phare, destinée à assurer la navigation dans la Mer Baltique.

On a aussi procédé à la mise en vigueur des mesures en vue de l'élimination des brouillages causés par des installation électriques à la réception radiophonique.

Tab. 1. Väliskaubandus augustis 1936 a. —

Kokkuvõetud lühendamata arvude järgi. Arvud alla 50 kg ja 60 kr on märgitud „0“ —

Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. Trafic de perfectionnement, réexportation et réimportation sont compris.	Briti Gr.-Bretagne	Leedu Lätimaa	Läti Lettonie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Poola-Daanzig Poolne Daanzig	Prantsuse France	Rootsi Suède	Saksa Algemagne	Tšehhoslovakkia Tšehoslovag	P.-A. Ühendriigid Ühtlatis-Unis	Muud riigid Autres pays	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A. Sissevedu tonnides — Importation en tonnes.												
I. 1. Elusloomad (arv — nombre)	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	21
II. Toit- ja maitseained, joogid	2 876,3	32,4	0,6	793,7	628,1	8,0	0,1	914,4	—	4,1	487,1	5 744,8
2. Tera- ja jahvatatud vill	2,2	—	—	10,5	79,0	—	—	—	—	0,8	—	316,6
3. Aed- ja juurvili	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,1	18,9
4. Karjasaadused	—	32,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32,4
5. Kala, kalasaadused ja vähid	993,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107,8
6. Muud toit- ja maitseained ning joogid	1 880,5	—	—	777,2	548,4	8,0	0,1	914,1	—	0,2	—	1 161,2
7. Loomasõöt	—	—	0,8	—	—	—	—	—	—	—	—	62,1
III. Toor- ja poolvalmisained	4 447,8	25,4	0,8	7 814,7	201,4	18,8	660,4	1 243,1	0,5	384,7	4 189,7	18 887,3
8. Loomariigilained (peale rasvade)	0,0	0,0	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	35,1
9. Seemned, taimed ja nende osad	1,5	—	0,0	6,0	0,8	10,1	—	—	—	—	—	44,2
10. Metsamaterjal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	203,7
11. Paberitoorained	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	191,2
12. Tekstiiltoorained	48,3	24,0	—	10,0	—	1,2	—	—	—	—	—	182,4
13. Arsteid ja metallid töötlemata (metallimurd)	23,4	—	—	306,0	0,0	—	—	—	—	—	—	23,9
14. Mineraalid peale arsteid	4 319,8	—	0,8	2 058,4	54,9	1,0	133,0	601,3	—	—	—	80,0
15. Keemiatõstusaine toorained:	54,7	—	—	4 834,2	145,8	0,5	522,4	177,7	0,4	51,6	2 990,5	3 777,7
a) õlid, rasv, vaigud, kummi tooreid	54,7	—	—	1 881,7	145,8	—	22,4	24,5	0,4	51,6	1 988,4	3 009,3
b) väetised	—	—	—	3 452,5	—	—	500,0	150,0	—	—	1 000,0	6 102,0
IV. Valmisained	703,7	16,1	81,5	2 388,0	41,5	512,7	622,4	2 434,6	59,5	42,8	1 816,8	8 719,6
16. Nahad töötletud ja nahkaup	1,0	—	0,1	—	—	0,0	0,1	4,1	0,1	0,0	—	5,0
17. Puutõstusained	1,7	16,1	2,4	—	—	0,0	1,2	106,9	0,0	0,0	—	120,3
18. Paberitõstusained	4,7	—	5,9	0,0	0,0	0,1	3,0	56,1	0,2	0,2	—	200,0
19. Tekstiilitõstusained	45,6	—	2,8	—	0,5	—	1,8	1,1	20,2	1,8	—	30,7
20. Metallid	377,9	—	0,1	2 304,0	—	—	58,1	839,0	31,2	—	1 160,7	5 203,5
21. Põllumajandusmasinad ja -riistad	22,8	—	—	35,8	—	—	170,1	25,8	—	—	12,6	12,3
22. Jõu- ja töömasinad	40,0	—	3,5	1,4	1,0	0,0	5,8	156,5	0,3	1,1	15,8	225,4
23. Metallkaup	101,2	—	0,4	0,1	0,0	0,1	20,0	203,4	1,0	2,4	36,8	382,1
24. Elektrimasinad, -aparaadid ja -tarbed	2,1	—	3,0	1,0	—	—	14,4	816,5	1,1	1,4	26,8	366,1
25. Instrum., apar. (peale elektrapar.) ja lasker.	0,8	—	0,0	0,0	—	0,1	0,1	4,2	0,3	0,1	0,0	5,8
26. Transportvahendid	10,5	—	0,5	1,7	—	1,5	13,5	23,0	—	18,3	21,1	91,0
27. Kaemika- ja muud mineraalkaubad	10,7	—	19,1	—	—	0,0	234,8	258,0	20,3	—	230,4	773,4
28. Keemiatõstusained	84,7	—	43,5	43,0	30,1	83,4	93,4	405,5	1,7	0,6	135,0	927,6
29. Muud eraldi nimetatud kaubad	0,4	—	—	—	—	0,0	0,1	5,5	—	0,7	0,0	0,3
V. 30. Kallismetallid, -kivid, pärlid ja korallid	0,1	—	—	—	—	—	0,0	0,0	—	—	0,0	0,1
Kokku { kg	8 027,9	73,9	82,9	10 996,4	871,0	539,5	1 283,9	4 592,1	60,0	331,6	6 493,6	33 351,8
%	24,1	0,2	0,2	33,0	2,6	1,6	3,8	13,8	0,2	1,0	10,5	10,5
Juuli — Juuliet 1936	10 701,2	214,9	103,0	7 016,1	1 028,8	907,7	538,5	6 657,5	35,0	628,6	6 183,5	33 505,7
1. I — 31. VIII 1936	48 878,0	1 196,7	7 106,3	43 215,1	6 725,3	1 980,2	9 666,1	46 928,7	303,7	8 075,8	40 935,4	

B. Sissevedu kroonides — Importation en kr.

I. 1. Animateaux vivants	—	—	882	—	—	—	—	300	—	—	—	20	1,2
II. Denrées alimentaires et coloniales, boissons	419 544	22 007	16	54 268	68 502	17 297	86	19 770	—	2 752	111 873	716,1	
2. Céréales et produits de minoterie	378	—	—	2 122	9 605	—	—	—	—	590	38 166	50,9	
3. Fruits, légumes et tubercules	196	—	—	—	—	—	—	—	—	1 012	0 555	8,8	
4. Produits de l'élevage du bétail	—	22 007	—	—	—	182	—	—	—	—	—	22,2	
5. Poissons, leurs produits et écailles	209 211	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16 216	
6. Autr. denrées aliment. et coloniales et boissons	209 759	—	—	52 146	58 897	17 115	80	10 251	—	244	46 925	404,4	
7. Fourrage	—	—	10	—	—	—	—	405	—	—	—	3 081	
III. Matières premières et demi-fabriquées	223 048	20 189	59	279 533	15 076	9 403	50 490	138 364	428	310 291	895 560	1 943,0	
8. Produits animaux (non compr. gras et huiles)	557	225	—	7 655	—	—	438	52 873	—	18 044	50 146	135,9	
9. Semences, plantes vivantes et leurs parties	3 539	—	30	11 758	708	5 001	—	2 780	73	11 636	114 397	150,0	
10. Produits forestiers	—	—	—	—	—	—	—	1 974	—	303	20 158	22,0	
11. Matières pour papier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34 282	34,3	
12. Matières textiles	107 823	19 964	—	15 507	—	801	—	2 925	—	206 948	420 250	834,5	
13. Minerais et métaux bruts	35 009	—	—	15 240	1	—	2 078	24 941	—	1	10 000	88,2	
14. Minerais (non compris minerais)	01 049	—	20	13 177	953	770	15 502	17 005	—	—	10 177	118,7	
15. Matières chimiques	14 071	—	—	210 110	14 014	2 741	32 472	30 260	355	13 310	230 095	659,4	
dont: a) huiles, graisses, résines et caoutch. brut	13 980	—	—	93 083	14 014	—	11 700	10 773	232	13 310	187 922	345,0	
b) engrais	—	—	—	123 033	—	—	20 763	14 000	—	—	34 433	182,8	
IV. Produits fabriqués	892 058	2 640	145 819	337 324	23 500	111 342	372 892	2026 154	67 655	98 958	846 226	4 834,6	
16. Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	7 090	—	0,21	—	—	—	202	733	72 420	2 142	1 002	2 504	
17. Ouvrages en bois	7 353	2 640	4 942	—	49	322	1 095	34 273	58	77	2 560	54,8	
18. Articles en papier et imprimés	10 787	—	8 860	70	7	528	1 317	70 123	403	380	45 892	138,5	
19. Articles textiles	331 895	—	16 520	—	3 407	25 187	5 098	213 038	25 145	—	156 130	777,1	
20. Métaux ouvrés	113 761	—	217	300 333	—	40 967	22 838	261 679	7 637	—	152 133	897,8	
21. Outillage et machines agricoles	31 326	—	17 267	—	—	—	147 181	26 001	—	18 778	13 383	254,9	
22. Machines motrices et machines industrielles	87 174	—	2 076	2 481	1 331	150	16 043	290 824	865	5 172	26 486	433,5	
23. Articles en métaux non spécial. dénommés	73 553	—	794	170	6 549	304	58 398	246 895	5 313	935	23 998	413,9	
24. Machin. et appareils électr. et leurs parties	16 733	—	10 198	0 430	—	—	30 856	303 789	3 720	13 702	189 222	592,7	
25. Instruments, appareils et armes à feu	3 600	—	161	25	—	1 115	2 885	72 523	2 619	3 151	10 345	96,4	
26. Moyens de transport	25 152	—	2 564	4 330	350	3 514	30 821	0 038	—	43 806	43 744	230,3	
27. Céramique et autres produits minéraux	8 549	—	6 663	—	—	17	12 350	80 814	7 517	—	50 336	166,2	
28. Produits chimiques	70 036	—	82 954	6 200	12 747	20 987	29 040	256 100	3 260	11 833	126 790	638,0	
29. Autres articles non spécialement dénommés	6 113	—	—	—	—	40	183	86 107	8 967	62	2 685	54,2	
V. 30. Métaux et pierres préc., perles et coraux	6 346	—	—	—	—	—	1 492	3 209	—	—	500	11,6	
Total { kr	1 450 996	44 836	146 776	671 125	107 678	138 042	424 966	2 187 797	68 083	412 001	1 854 179	7 596,5	
%	19,3	0,8	2,0	8,9	1,4	1,8	5,7	29,2	0,9	5,5	24,7	10,5	
Juuli — Juuliet 1936	1 634 075	43 946	54 180	292 080	120 650	108 080	430 741	2 491 307	43 803	602 362	1 505 018	7 885,8	
1. I — 31. VIII 1936	9 540 397	381 899	1 573 136	2 523 229	706 043	1 116 855	3 037 040	16 837 419	464 167	5 254 488	12 473 271		

*) Sellest: 1) Välismaal töötletud Eesti kauba tagasivedu Eesti 2 903 kg 26 390 kr — Dont réimportation des marchandises estoniennes exportées pour perfectionnement ultérieur 2 903 kg 26 390 kr 2) Välismaa kauba ajutine sissevedu talendavaks töötlemiseks Eesti 689 kg 10 637 kr — Importation des marchandises étrangères pour la fabrication 689 kg 10 637 kr.

Commerce extérieur en août 1936.

Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 50 kg et 50 kr sont indiqués par „0,0“.

%	August 1935	1. I — 31. VIII 1936	Belgia ¹⁾ Belgique ²⁾	Briti Gr.- Bretagne	Leedu Lituania	Läti Lettonia	N.S.V.L. U.R.S.S.	Prantsuse France	Rootsi Suides	Saksa Algemagne	Soome Fin-lande	Taani Dänemark	Mund riigid Auteurs pays	Kokku Total	%	August 1935	1. I — 31. VIII 1936
18	14	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A. Väljavedu tonnides — Exportation en tonnes.																	
17,2	5 701,0	54 740,6	—	1 165,3	—	—	3	518	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,9	60,9	12 903,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,1	14,1	900,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,1	0,0	33,8	—	1 158,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,5	915,5	3 418,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12,5	4 688,5	35 362,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,1	22,0	2 192,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
56,6	13 785,5	115 001,7	385,8	39 614,5	106,7	1 077,0	15,6	3 379,4	1 660,5	2 518,5	1 593,4	603,4	5 265,7	56 220,5	84,9	58 281,0	232 724,7
0,3	255,6	1 580,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,7	133,3	2 144,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,0	44,7	1 051,4	232,6	38 841,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,5	286,9	1 725,9	121,0	614,5	—	—	—	3 379,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,4	695,3	6 073,9	—	144,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,3	215,2	3 006,2	20,4	7,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23,5	3 022,7	49 367,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26,3	9 131,8	49 251,0	2,8	6,3	106,0	1 072,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11,0	3 321,1	20 168,0	—	—	104,2	1 072,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15,3	5 807,0	25 346,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26,2	5 755,1	51 871,7	89,7	1 417,3	44,6	162,9	24,8	54,3	75,5	247,8	1 688,4	273,8	75,5	4 831,6	7,5	2 963,2	30 065,7
0,0	2,4	33,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,4	170,0	953,7	87,2	1 101,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,6	151,2	1 564,4	2,1	90,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,4	75,0	700,5	0,1	9,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15,0	3 068,0	24 337,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,8	183,9	2 009,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,7	174,1	1 335,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,2	314,8	4 272,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,1	86,5	1 081,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,0	4,7	58,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,3	74,4	1 439,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,3	481,2	4 474,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,8	972,5	8 980,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,0	5,2	37,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,0	0,0	1,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100	25 241,6	—	475,5	42 197,1	151,3	1 339,9	40,4	3 439,3	1 780,7	3 432,8	4 880,2	911,0	6 134,5	64 682,7	100	66 944,4	—
			0,7	65,2	0,2	1,0	0,1	5,3	2,8	5,3	7,6	1,4	9,5				
			208,5	36 482,7	137,0	1 120,8	97,7	805,5	2 254,9	3 670,9	3 960,9	430,5	3 720,6				
	221631,3		4 145,3	165317,8	1 380,9	5 839,3	500,9	17 174,8	23 113,8	17 861,8	22 014,0	3 098,4	38 249,6				

B. Väljavedu kroonides — Exportation en kr.																	
1 000 kr																	
0,0	14,1	41,2	—	1 725 398	—	—	3 450	111 327	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9,5	611,8	5 669,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,7	12,0	1 214,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,1	10,6	380,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,3	0,1	23,7	—	1 721 851	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,0	181,4	523,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5,4	405,6	3 308,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,0	2,1	218,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25,9	1 879,7	14 967,8	40 513	1 775 748	11 724	131 695	39 600	286 776	48 972	274 239	45 855	8 384	478 824	3 142,3	38,8	2 897,0	20 139,7
1,8	248,3	1 578,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,0	98,0	1 296,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,3	11,0	131,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,5	54,0	323,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11,1	815,2	6 294,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,2	42,3	423,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,0	65,1	818,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7,4	543,3	4 192,4	0 457	14 310	11 724	127 480	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4,0	306,2	2 285,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,6	228,7	1 412,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6,4	3 262,4	33 114,2	26 111	306 127	79 965	11 719	53 346	14 109	238 294	278 116	76 706	103 649	407 341	1 595,5	19,7	1 559,5	11 744,1
1,1	37,4	465,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,7	31,3	309,7	22 800	188 370	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,8	110,3	1 082,2	300	19 350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10,4	528,8	5 242,3	400	18 690	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12,0	544,7	4 222,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,4	190,9	2 314,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5,8	302,8	3 083,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5,5	303,8	3 530,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7,0	312,6	2 132,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,3	45,1	859,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,1	190,0	3 510,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,2	123,3	1 148,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8,5	490,1	4 795,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,7	33,3	336,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6,2	2,0	114,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100	5 769,0	—	66 624	3807 273	91 689	146 864	204 273	304 440	334 664	1522 401	461 799	155 409	997 096	8 092,5	100	8 111,4	—
			0,8	47,1	1,1	1,8	2,5	3,8	4,2	18,8	5,7	1,9	12,3				
			80 230	3334 646	29 875	117 270	207 851	100 779	324 007	150							

Tab. 2. Väliskaubandus muude riikidega augustis 1936 a.

Commerce extérieur avec les autres pays en août 1936.

Arvud alla 50 kg on märgitud „0,0“ — Les chiffres moins de 50 kg sont indiqués par „0,0“.

Rahvusvahelise statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentina — Argentine	40,7	35 213	3,9	1 192	181. Guajaana — Guyane	0,3	215	—	—
6. Austria — Autriche	6,1	16 039	1,4	2 871	72. Ida-India — Inde	135,9	31 472	39,7	9 761
7. Belgia-Luksemb. m. l. — Belgique-Luxembourgeoise Union tonom.	1 165,5	178 093	475,5	60 624	52. Iraan — Iran	0,0	4	—	—
Belgia aasmaad ¹⁾ — Colonies belges ¹⁾	0,6	408	—	—	44. Irak — Irak	—	—	12,3	1 717
89. Kongo — Congo	0,6	468	—	—	18. Islandi — Islande	—	—	—	0 1 476
169. Boliivia — Bolivie	—	—	5,7	1 300	19. Itaalia — Italie	33,0	125 568	25,1	40 129
170. Brasiilia — Brésil	21,4	28 224	—	—	45. Jaapan — Japon	1,8	8 887	—	—
Briti aasmaad ¹⁾ — Colonies britanniques ¹⁾	840,4	340 760	430,7	68 350	172. Kolumbia — Colombia	6,9	12 043	12,5	2 895
58. Aden — Aden	—	—	0,5	558	15. Kreeka — Grèce	12,4	21 974	—	—
182. Austraalia — Australie	3,2	10 614	0,7	2 007	141. Kuuba — Cuba	0,1	402	—	—
151. Bahama — Bahamas	—	—	2,1	293	34. Lõunasaavia — Yougoslavie	—	—	0,2	322
162. Barbados — Barbade	—	—	9,9	1 250	Mandžukuo — Mandchukoto	—	—	1,1	1 401
82. Egiptuse-Sudaan — Soudan anglo-égyptien	31,7	64 569	—	—	146. Mehhiko — Mexique	—	—	71,1	13 891
64. Hongkong — Hong-Kong	0,2	123	—	—	23. Norra — Norvège	100,3	26 533	31,0	84 789
65. India — Inde	430,5	155 512	142,0	14 375	148. Panama — Panama	—	—	3,9	821
154. Jamaika — Jamaïque	0,6	388	4,6	325	175. Peruu — Pérou	12,4	17 707	18,2	3 710
180. Kanada — Canada	180,8	20 559	3,4	7 278	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	871,0	107 678	704,8	68 781
99. Keenia ja Uganda — Kenya et Ouganda	11,0	4 067	—	—	27. Portugal — Portugal	6,1	2 710	42,5	13 795
87. Kujilarannik — Côte de l'Or	32,1	18 271	—	—	Portugal aasmaad ¹⁾ — Colonies portugaises ¹⁾	1,0	820	6,4	1 570
68. Kõprus — Chypre	—	—	1,9	509	132. Angola — Angola	—	—	3,2	867
93. Lõuna-Aafrika Ühendriigid — Union Sud-Africaine	29,0	13 487	197,5	21 681	133. Mosambik — Mozambique	—	—	3,2	703
95. Lõuna-Rodeesia — Rhodésie méridionale	0,5	755	—	—	131. São Thome ja Príncipe — São Thomé et Príncipe	1,0	820	—	—
66. Malaisia — Malaisie	102,9	20 230	3,1	828	Prantsuse aasmaad ¹⁾ — Colonies françaises ¹⁾	0,7	982	20,2	4 507
82. Malta — Malte	—	—	41,5	0 618	165. Guadeloupe — Guadeloupe	—	—	1,6	435
88. Nigeeria — Nigéria	—	—	9,2	1 364	123. Madagaskar — Madagascar	—	—	0,7	75
98. Njassamaa — Nyassaland	20,9	25 147	—	—	80. Maroko — Maroc	0,0	4	7,3	2 340
51. Palestiina — Palestine	0,0	2	9,2	9 058	122. Somaaliraan — Côte des Somalis	0,7	978	—	—
188. Samoa — Samoa	0,6	820	—	—	54. Süüria — Syrie	—	—	11,2	1 708
86. Sierra-Leone — Sierra-Leone	—	—	3,2	468	28. Rumeenia — Roumanie	400,0	26 730	1,6	3 610
100. Tanganiika — Tanganyika	0,1	144	—	—	55. Sillam — Siam	—	—	6,4	1 700
160. Trinidad ja Tobago — Trinité et Tobago	—	—	1,1	295	13. Soome — Finlande	572,3	241 402	4 880,2	461 799
62. Tseilon — Ceylan	2,5	5 267	6,2	944	36. Šveits — Suisse	8,2	44 374	10,2	9 263
135. Uus-Meremaa — Nouvelle-Zélande	2,8	6 576	—	—	9. Taani — Danemark	366,9	112 612	911,0	156 400
8. Bulgaaria — Bulgarie	7,7	14 030	—	—	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	60,0	98 083	124,0	34 712
173. Bonaator — Guatoual	1,6	1 472	11,8	2 665	56. Türgi — Turquie	26,0	17 680	4,5	17 806
70. Egiptus — Égypte	104,2	151 158	55,2	8 720	10. Ungari — Hongrie	0,3	1 625	6,3	14 010
40. Hiina — Chine	0,4	640	0,4	797	177. Venezuela — Venezuela	1,6	1 913	2,0	430
11. Hispaania — Espagne	5,7	2 850	—	—	134. P.-A. Ühendriigid — États-Unis d'Amérique	331,0	412 001	2 855,9	379 436
25. Hollandi — Pays-Bas	1 208,7	274 104	1 525,3	192 628	P.-A. Ühendriikide aasmaad ¹⁾ — Colonies des États-Unis d'Am. ¹⁾	0,6	838	0,2	84
Hollandi aasmaad ¹⁾ — Colon. néerlandaises ¹⁾	1 530,4	138 727	30,1	9 761	195. Haval — Hawaï	0,6	838	—	—
187. Curaçao — Curaçao	1 394,2	107 040	—	—	69. Filippiinid — Philippines	—	—	0,3	84
					Puudulikult märgitud riigid — Pays non indiqués	0,0	20	—	—

Tab. 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained augustis 1936 a.

Commerce extérieur des principaux articles en août 1936.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton		kr		Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr — couronne d'Estonie	ton		kr	
		1	2	3	4			5	6		
SISSEVEDU — IMPORTATION.											
II. Toit- ja maitseained, joogid		5 744,8		716 115		III. Toor- ja poolvalmisained		18 887,3		1 943 041	
2.	Tera- ja jahvatatud viih	315,6	50 867	8.	Loomariigained, peale rasvade	94,3	135 938				
30	Riis	168,0	33 172	237—241	Toored loomariigained ern.	32,5	45 109				
	Sel.: Br.-India	140,1	25 779		Sel.: Argentina	11,5	15 577				
3.	Aed- ja juurviih	18,9	8 301		Kolumbia	0,9	12 043				
59	Apelsinid ja mandariinid	—	2		Brasiilia	5,0	9 419				
60	Sidruid	—	—	249—257	Karusnahad	3,7	83 037				
60—75	Puuvilj ja marjad kuivatatud	18,6	8 421	9.	Seemned, taimed ja nende osad	237,8	149 971				
5.	Kala, kalasauased ja vihid	1 161,2	225 433	281	Kopra	153,4	34 887				
112	Heeringad	1 077,0	220 487	285	Ristlikelimesemmed	—	—				
6.	Muud toit- ja maitseained ning joogid	4 180,7	404 423	305, 306	Tubak lehtedena, kasvudena	62,5	97 791				
167	Kohv toores, ubadena	5,3	0 357		Sel.: Kreeka	12,4	21 974				
172, 175	Kakao ubadena ja pulbrina	39,8	27 128		Bulgaaria	7,7	14 686				
176	Tee igasugune	4,4	9 095		P.-A. Ühendriigid	9,3	11 685				
178, 179	Suhkur peenike ja rafinaad	2 798,8	300 025		Taani	5,9	10 795				
	Sel.: Briti	1 828,6	204 707		Türgi	10,3	10 752				
	Poola-Danzig	548,4	58 884		307	Humalad	2,0	4 838			
204—206	Sool	1 321,9	27 702		11. Faberiitorained	182,4	34 262				
218—217					349	Tselluloos kuiv	182,4	34 262			
221—224	Vihnad ja veinid	8,9	18 405		12. Tekstiilitorained	781,6	834 507				
7. Loomasööt		36,0	4 402		352	Fuuvilj toores	422,0	562 230			
281, 281-a	Kõlid igasugused (loomatoit)	—	—		Sel.: P.-A. Ühendriigid	218,0	262 335				
	Sel.:	—	—		Egiptus	104,2	151 158				
282	Õlikoopid	—	—		Br. Egipt.-Sudaan	31,7	64 569				
283	Sojatangud	—	—		357	Kanep	17,6	8 285			
285	Loomatubi	35,1	8 981		Sel.: Br.-India	17,0	8 285				

¹⁾ Dominioonid, aasmaad, valdused, protektoraadid, mandaat-territooriumid — Dominions, colonies, possessions, protectorats et territoire des mandats.

Tab. 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained augustis 1936 a. (järg).
Commerces extérieures des principaux articles en août 1936 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Besti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	773,4	166 243	1182	Väävelhape igas.	31,4	6 944
1025	Kälad, tahud loomulikud	75,3	5 508	1234	Kaitsetumkarbilt	46,1	10 475
1038	Tulekindlad kivid ja tahvid (šamottkivid)	497,5	34 351	1290	Sahariin	—	—
1051—1058	Fajanskaup	62,5	38 732	1295	Rohud	0,3	15 483
1054—1055a	Portselankaup	20,9	22 486	1308—1311	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,6	16 437
1056—1073	Klaaskaup	45,3	42 220	1310—1321	Parkimisekstraktid	117,2	42 663
28.	Keemilistest ainetest	927,6	637 965	1322—			
1102	Kaseiin	17,9	9 482	1324, 1328,			
1103	Albumiin	—	—	1336—1344	Mineraalvärvid	195,0	47 442
1104—1109	Pehnest kummist teosed	24,6	84 865	1348	Altsariinvärvid ern.	4,9	50 507
1110	Veautode massiiv-kummišindid	—	—	1356	Trükivärv	4,1	6 573
1118, 1114	Kummiist jalatüüd	32,4	117 045	1360	Pronksipulber	0,2	699
1146	Väävelhappu alumiinium	—	—	1363, 1364	Lõhkeained ja süütenõud	40,0	41 501
1165	Sooda peale süügisooda	31,5	3 482	1368	Linoleum	11,7	11 972
1166	Süügisooda	1,0	324	29.	Muud eraldi nimetatamata kaubad	7,1	54 157
1168	Seebikivi puhastamata	122,9	26 284	1394—1396	Nõupid igas.	1,8	14 658
					Kirjutusmaterjal ern.	4,0	25 483
VÄLJAVEDU — EXPORTATION.							
I. Elusloomad (arv).							
1	Hobused (arv)	41 tk	7 350	13.	Ärised ja metallid töötlemata (metallimüra)	1 664,1	71 733
2	Veised (välja arvatud vasirad) (arv)	808 tk	124 237	380	Vanaraud	1 606,3	53 420
II. Toit- ja maitseained, joogid.							
3.	Aed- ja juurvill	102,4	20 927	385, 386	Sel.: Krootsi	854,1	32 706
38	Kartul, toores	0,1	3		Vanavaak	25,5	8 448
41	Sibulad	5,0	821		Sel.: Belgia-Luksemb. m. l.	11,0	4 265
47	Sigur, värsked ja kuivad	60,0	9 576		Saksa	8,3	2 507
57	Õunad	7,1	2 841	14.	Mineraalid peale äriseid	3 663,9	40 698
4.	Karjasnaised	1 849,1	2 749 147	408, 407-b	Kips	2 603,0	8 140
76	Peekon	224,4	323 405	417	Kaltsiitkivi (Eesti)	3 610,0	6 761
	Sel.: Briti	223,0	322 888	15.	Keemilistest ainetest	2 476,9	334 058
77	Sealiha värsked ja soolatud	2,5	2 007	a) Õli, rasvad, vaigud, kummi tooreid	2 433,3	239 338	
79	Loomaliha	12,7	10 740	437	Eesti bensiin	308,8	83 557
	Sel.: Rootsi	11,8	10 290	497	Põlevikiviõli	1 851,7	139 804
81	Lambaliha	11,2	11 770	508-a	Bituumen	245,5	14 102
	Sel.: Rootsi	11,2	11 770	c) Keemilistest ainetest toorained punkt a ja b nimetatamata	31,6	84 720	
98	Pihnapulber	1,1	539	565	Kunstsarv töötlemata	37,6	84 720
96	Või	1 231,2	2 012 871	IV. Valmissaadused.			
	Sel.: Briti	794,5	1 247 384	16.	Nahad töötletud ja nahkkaup	24,8	53 346
	Saksa	431,6	757 182	566, 567	Suured parknahad	24,8	53 346
99	Munad	5 198 400 tk	311 253	17.	Puutööstussaadused	1 474,3	362 657
5.	Kala kalasaadused ja vähkid	87,1	96 351	593-a	Vineer	1 258,9	288 585
100—105	Värsked kalad	77,2	83 382		Sel.: Briti	1 025,0	169 470
106	Tindkala	—	—		Saksa	105,7	51 605
116—120	Kalakonservid	2,3	2 136	594	Vineerist toolipõhjad	169,8	67 325
6.	Muud toit- ja maitseained ning joogid	193,2	73 730		Sel.: Saksa	33,7	17 225
127	Kartulijahu	110,3	23 102		Belgia-Luksemb. m. l.	50,0	14 900
187	Sokolaad	5,3	4 610		Briti	30,7	12 380
188	Kompvekid	67,5	45 911	000, 610	Mööbel	7,5	4 790
210	Teraleib, pain normal	—	—	18.	Paberitööstussaadused	665,2	129 962
218	Pihritus	—	—	634	Pakkimis-paber	140,5	30 501
III. Toor- ja poolvalmisained.							
8.	Loomariigilained, peale rasvade	39,4	83 169	636, 637	Kirjutus- ja trükipaber	493,6	91 476
237—241	Loomanahad kuivalt soolatud	4,0	26 374	19.	Tekstiilitööstussaadused ^{a)}	381,0	825 607
	Sel.: N. S. V. L.	3,1	14 257	667—670	Puuvillaniid ja lõng	147,9	367 204
	Saksa	1,5	11 817		Sel.: Saksa	55,8	147 955
237—241	Loomanahad märjalt soolatud	19,1	46 652		Hollandi	28,7	70 436
	Sel.: N. S. V. L.	12,5	25 343		Leedu	30,2	68 335
	Saksa	5,3	16 980	671—676	Puuvillariie ^{b)}	84,6	278 471
243—257	Karunahad	—	—		Sel.: Rootsi	48,6	174 061
260	Jähvid	0,5	2 430		Norra	24,0	71 302
270	Sooled	5,0	6 809	690	Linane lõng	22,5	43 591
9.	Seenned, taimed ja nende osad	—	—	691-a	Linane riie jäme	34,9	70 076
274, 275	Linasseenned	—	—	696	Pakkimis- ja kotirille džuurid	85,1	46 462
10.	Metsamaterjal	41 554,0	1 732 577		Sel.: Taani	47,3	25 672
311	Haavapakud	705,1 thm	25 667		Saksa	28,5	15 452
322	Propsid	22 620,1 thm	201 761	22.	Jõn- ja töömehinad	16,6	16 473
320, 326-329	Kuuse- ja männilauad ja -plangid	44 801,8 "	1 265,558	859	Kõhutamis- ja seadised	—	—
	Sel.: Briti	41 798,0 "	1 177 847	23.	Metallkaup	3,6	4 766
	Saksa	3 490,1 "	150 015	870	Radiaatorid malmist	—	—
11.	Paberitoorained	6 528,0	658 963	24.	Elektrimasinad, -aparatuurid ja tarbed	1,2	13 617
347	Puumass määrg	1 015,0	25 000	942	Telefoni apar. ja n. osad	1,1	12 575
349	Tselluloos	5 513,0	633 983	27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	2 240,6	99 235
	Sel.: P.-A. Ühendriigid	2 312,6	271 856	1015	Sement	153,3	6 417
	Prantsuse	2 304,4	261 776		Sel.: Läti	158,3	6 417
12.	Tekstiilitoornained	303,3	231 135	1066	Tahvelklaas lõhvimata	426,0	81 129
354	Lina	196,2	186 107	1102	Keemilistest ainetest	19,5	14 934
	Sel.: Briti	129,5	120 858	1318	Kaseiin	10,0	7 662
355	Takud	41,3	30 534		Tuletkud	—	—
				29.	Muud ern. kaubad	6,4	67 589
				1392	Kunstsarv-kammid	5,4	59 879

^{a)} Sellist Eesti töötletud välismaa kauba tagasivedu välismaale 664 kg 11 952 kr.

664 kg 11 952 kr väärtuses — Réexportation des marchandises travaillées

Tab. 6. Riigiraudteed augustis 1936 — Chemins de fer en août 1936.

I. Tähtsamad andmed pütkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

) Kiitsarõppemelisel arvestatakse teljekoormis teljepaari peale.	Tulutoovate rong- km arv (1000) Trains-km des tr. locomotifs (1 000)	Reisija- km (1000) Voyageurs km (1000)		Isakohatade kasuta- mise % — % des places occupées	Tühjade vankrite % vankr-km üldarv. Pourcentage de Fourrages de wagons vides	Laaditud kauba- vankr. keskmine teljekoorm) Poids moyen par essieu d'un wagon chargé		Keskmine nettokaal kõigil kaubarongel Poids moy. net de trains pour march.	Keskmine kauba- rongi bruttokaal (üldv. tn) — Poids moy. brut d'essieu pour un train de marchand. (traf. tot. ton)		Keskmine kauba- rongi telgeda arv — Nombre moy. d'essieux pour un train de march.	
		Üldarv Total	III kl. III cl.			Üld- veost Traj. total	Maksul. veost Trajé payé		Tallinna suunas Vers Tallinn	Tallin- nast-Au dep. de Tallinn	Tallinna suunas Vers Tallinn	Tallin- nast-Au dep. de Tallinn
a) Lalarõppemelised teed — Voie large.												
Auru- ja mootorronges	282	24 418	21 930	51,1	30,6	33,3	9,78	3,01	—	—	—	—
Sell.: Paldiski—Keila	4	226	226	30,6	33,3	47,8	4,83	—	—	—	—	
Haapsalu—Keila	17	1 074	1 502	58,3	47,8	5,15	4,00	101	—	100	32	
Keila—Tallinn	10	1 547	1 509	70,1	38,6	6,41	5,85	302	790	111	29	
Tallinn—Tapa	60	6 524	5 814	56,9	32,5	7,06	5,30	259	538	309	106	
Tapa—Kõhtla	35	2 425	2 161	50,4	36,5	6,12	5,40	103	501	272	81	
Kõhtla—Narva	18	1 415	1 257	61,4	31,2	5,37	4,27	238	533	416	70	
Tapa—Tartu	51	5 004	4 389	53,6	19,2	4,15	3,81	129	—	458	60	
Tartu—Petersi	21	1 378	1 316	52,7	24,5	5,45	3,62	180	—	—	84	
Tartu—Valga	30	2 180	1 088	38,0	34,7	4,00	3,62	180	338	—	73	
Valga—Petersi	25	702	688	24,4	15,3	5,54	5,73	629	787	890	91	
Petersi—Irboska	6	70	78	22,6	27,3	—	—	—	—	—	136	
Tähtajalisi kogu raudteel	—	8 655	422	—	—	—	—	—	—	—	—	
Elektrirong. Tall.—Pääsküla	34	3 461	3 461	49,4	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	316	27 879	25 391	50,9	30,0	5,98	4,97	279	608	362	71	
Junni — en juillet 1936 a.	315	28 000	23 771	50,4	29,5	5,88	4,79	259	000	359	68	
August — en août 1936 a.	296	23 115	21 155	44,8	28,7	5,66	4,81	230	532	475	04	
1. IV 1936 — 31. VIII 1936	1 516	122 853	111 450	47,4	30,5	5,93	5,10	237	632	374	70	
1. IV 1935 — 31. VIII 1935	1 417	103 358	94 213	43,5	31,0	5,66	5,07	206	584	490	08	
1. I — 31. VIII 1936	2 397	168 450	152 095	43,5	31,0	6,03	5,23	230	630	374	70	
b) Kiitsarõppemelised teed — Voie étroite.												
Tallinn—Sad.—Türi	52	4 595	4 229	61,3	26,8	3,88	3,62	115	348	117	114	
Türi—Mõisaküla	24	1 031	908	58,1	21,4	2,62	2,28	30	114	76	38	
Mõisaküla—Pärnu	13	567	499	46,7	33,2	4,85	4,34	54	10	108	40	
Liiva—Vähna	5	180	180	43,0	54,5	5,75	5,28	—	—	—	—	
Bapla—Virtsu	12	544	489	42,2	32,8	3,43	2,40	70	222	115	98	
Lelle—Paplalidu	21	1 557	1 360	63,1	20,2	3,08	3,16	100	261	121	87	
Türi—Tamsalu	12	350	326	45,2	28,2	2,84	2,02	69	127	144	55	
Ida—Riiselja	3	21	21	29,2	36,8	4,56	2,52	—	—	—	—	
Mõisaküla—Valga	6	143	113	31,2	33,1	0,59	5,74	141	220	14	51	
Valga—Mõniste	5	92	92	40,8	38,8	7,70	5,40	55	107	27	29	
Sonda—Mustves	8	183	155	32,4	41,5	3,00	2,73	78	254	195	90	
Tähtajalisi kogu raudteel	—	175	113	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	161	9 448	8 545	56,4	29,1	3,67	3,32	100	245	128	86	
Junni — en juillet 1936 a.	158	6 552	5 723	43,1	29,9	3,98	3,45	100	217	155	80	
August — en août 1936 a.	140	5 980	6 289	44,0	31,4	4,42	3,70	104	269	177	83	
1. IV 1936 — 31. VIII 1936	770	34 030	30 167	48,0	31,9	3,99	3,00	107	249	171	89	
1. IV 1935 — 31. VIII 1935	649	20 117	22 934	42,2	34,2	4,13	3,74	109	266	174	37	
1. I — 31. VIII 1936	1 035	46 054	40 464	44,2	32,6	4,07	3,73	104	—	—	87	

	Lalarõppemelised teed — Voie large.						Kiitsarõppemelised teed — Voie étroite.					
	August—en août		1/IV— 31./VIII	1/IV— 31./VIII	1/I— 31./VIII		August—en août		1/IV— 31./VIII	1/IV— 31./VIII	1/I— 31./VIII	
	1936	1935	1936	1935	1936		1935	1936	1935	1936		
2. Kaubavedu (1000) — Transport des marchandises (1 000).												
Kõigi saadetiste kaal—poids: tn	151	137	741	658	1 205	86	63	374	—	352	613	
Sell.: maksulised saadet.—Donties march. payables: tn	17 401	14 827	83 842	73 866	136 216	7 187	5 480	29 511	26 254	47 199	546	
Sellest erakaubad—Dont marchand. privées: tn	126	117	633	585	1 042	60	59	322	317	546	—	
Sellest erakaubad—Dont marchand. privées: tn	14 456	12 598	72 024	66 212	119 174	4 243	4 061	24 619	23 722	41 142	—	
Sellest erakaubad—Dont marchand. privées: tn	106	100	578	552	973	58	51	315	305	536	—	
Sellest erakaubad—Dont marchand. privées: tn	12 117	11 808	65 870	62 230	111 418	4 115	4 599	24 124	23 055	40 462	—	
3. Pagaavedu (1 000) — Transport des bagages (1 000).												
Kaal — poids tn	0,5	0,4	2,0	1,7	2,9	0,2	0,2	1,0	0,9	1,3	—	
Kaal — poids tn	42	36	197	162	281	15	15	74	66	101	—	
4. Reisijate vedu (1000) — Transport des voyageurs (1000).												
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	839	685	4 034	3 540	5 971	158	115	647	557	919	—	
Sellest { Välisühendus — Commun. avec l'étranger	5	5	21	19	30	0,9	1,1	3,3	3,5	5	—	
Dont { Kohalik liikumine — Mouvement local	834	680	4 013	3 521	5 941	156	114	644	554	914	—	
Sellest III klassis — III classe	823	673	3 963	3 483	5 871	148	108	609	520	863	—	
Reisija-km üldarv — Voyagers-km	27 879	23 110	122 852	108 358	168 459	9 413	5 980	34 030	28 717	46 054	—	
Sellest—Dont: Elektrirongid — Trains électrig.	3 461	2 770	16 977	15 152	26 048	—	—	—	—	—	—	
Reisijad tee-km-le — Nombre de voyag. par à km expl.	36	30	101	136	221	14	9	40	40	68	—	
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen km	33,2	33,7	30,5	29,2	28,2	60,4	52,0	52,6	43,0	50,1	—	
Magasikaartide üldarv — Cart. pour wag.-lits vend.	4	3	18	18	27	0,8	0,7	3,8	3,7	6	—	
Perronipiletid — Tickets d'entrée vendus	17	16	69	66	91	0,6	0,4	0,9	0,7	1	—	
Veerevkoosseisu kasutamise (1000) — Exploitation du matériel roulant (1 000).												
Rong-km üldarv — Trains-km	320	303	1 587	1 455	2 422	175	160	817	702	1 250	—	
Sellest reisironges — Dont trains de voyageurs	245	239	1 181	1 111	1 859	139	127	639	576	982	—	
„ kiitsarõpparonges — Dont trains de march. rapides	46	29	200	138	287	6	—	30	—	41	—	
„ kaubaronges — Dont trains de marchand.	17	27	108	141	210	13	12	86	62	151	—	
„ sõõronges — Dont trains ouvriers	7	4	25	38	28	14	20	47	53	54	—	
Telg-km üldarv — Essieux-km	9 065	8 910	45 440	43 673	70 171	7 813	7 684	37 746	35 618	57 663	—	
Sellest { Reisivag.-telg-km — Voitures à voyageurs	4 233	4 102	20 111	18 866	30 422	2 805	2 421	12 370	11 253	18 576	—	
Dont { Kaubavag.-telg-km — Wagons à marchand.	5 457	4 808	25 335	24 807	39 749	5 248	5 213	25 376	24 365	39 087	—	
Kesk. üg. arv rong. — Moyen. des essieux par train	30,3	29,4	29,5	30,0	28,9	45,2	47,7	46,2	50,7	46,1	—	
Sellest { Aurureisironges — Trains de voyageurs	28,0	26,0	26,7	25,7	25,0	41,5	46,7	40,1	45,8	41,2	—	
Dont { Elektrironges — Trains électrique	7,8	7,8	7,9	8,1	7,9	—	—	—	—	—	—	
Sellest { Moot.-ronges — Trains à moteur (benz.)	3,4	3,9	3,6	3,6	4,1	—	—	—	—	—	—	
Dont { Kaubaronges — Trains de marchand.	37,1	36,9	37,5	36,9	38,0	84,0	81,3	89,4	92,1	88,0	—	
„ { Sõõronges — Trains de service	62,3	63,8	64,8	69,1	60,7	72,4	60,9	76,5	72,7	78,1	—	
Kesk. kaubar. brutto-kaalildveost — Poids de tr. march.	477	475	469	486	491	210	269	224	307	220	—	

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1. augustil ja 1. septembril 1936 a.

Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. août et 1. septembre 1936.

	13 erapanka 13 bang. privées		25 ühispanka 25 bang. coopér.		13 erapanka 13 bang. privées		25 ühispanka 25 bang. coopér.	
	1. IX	1. VIII	1. IX	1. VIII	1. IX	1. VIII	1. IX	1. VIII
	1 000 kr				%			
Aktiva — Actif								
1. Kassa — Caisse	824	079	000	075	0,9	1,0	1,4	1,5
2. Hoitnared teisis rahaasut. — Comptes courants	6 277	6 156	6 008	6 884	6,5	6,3	14,8	14,8
a) Sellest Eesti pangas — Dont à la Banque d'Estonie	3 763	3 008	1 182	1 180	3,9	3,8	2,5	2,6
3. Pt. 1 ja 2 kokku — Total p. 1 et 2	7 101	7 135	7 577	7 559	7,4	7,3	10,2	10,3
4. Panga päralt olevad väärtused — Effets en portfeuille	5 804	5 827	3 462	3 301	6,0	6,0	7,4	7,3
a) Väärtpaberid — Effets	5 700	5 000	3 302	3 244	5,9	5,0	7,1	7,0
1) Sellest riigi- ja riigi poolt garanteeritud	4 180	4 249	2 450	2 398	4,3	4,4	5,2	5,2
b) Välismaa rahad ja kallismetallid — Métaux préc. et effets en valeurs étrang.	90	116	157	146	0,1	0,1	0,3	0,3
d) Tšekid ja maksukäsad — Chèques et ordres	14	15	3	1	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Laenuid — Prêts	55 801	56 217	30 248	29 922	57,7	57,0	64,6	64,5
a) Disk. vekslid — Escomptes	24 007	25 010	17 955	17 771	25,8	26,3	38,3	38,3
1) Sellest sisemaa vekslid — Dont du pays	24 154	23 849	17 955	17 771	25,0	24,5	38,3	38,3
b) Tähtajal. laenuid — Prêts termin.	983	1 001	3 448	3 453	1,0	1,0	7,4	7,4
d) Riiklikud laenuid — Prêts d'Etat	—	—	277	227	—	—	0,6	0,6
e) Kto-krt. laenuid — Autres prêts.	29 911	20 000	8 568	8 421	30,9	30,3	18,3	18,2
6. Garantide deebitorid — Garanties	10 800	11 100	823	885	11,2	11,4	1,7	1,9
7. Korrespondendid — Correspondants	4 522	4 535	1 090	1 041	4,7	4,7	2,3	2,2
a) Sisemaa — en Estonie	229	237	408	385	0,2	0,3	0,9	0,8
Loro	377	354	446	449	0,4	0,4	0,9	1,0
Nostro	336	338	—	—	0,4	0,3	—	—
b) Välismaa — à l'étranger	3 580	3 606	236	207	3,7	3,7	0,5	0,4
Loro	108	98	180	187	0,1	0,1	0,4	0,4
Nostro	1 963	2 127	56	59	2,0	2,2	0,1	0,1
8. Kinnisvara — Immeubles	5 051	5 051	1 875	1 875	5,2	5,2	4,0	4,1
9. Vallasvara — Mobiliers	401	399	264	268	0,4	0,4	0,6	0,6
12. 13. Jooksvad kulud, makstud % ja komisj. — Frais courants, intérêts et commissions payés	2 238	2 038	678	609	2,3	2,1	1,4	1,3
14. Üleminevad summad — Actifs transitaires	765	787	173	150	0,8	0,8	0,4	0,3
15. Muud aktiivid — Actifs divers	2 118	2 143	432	438	2,2	2,2	0,9	1,0
a) Mitmesugused deebitorid	1 608	1 625	328	331	1,7	1,7	0,7	0,7
Kokku — Total	96 678	97 507	46 857	46 362	100	100	100	100
Passiva — Passif								
1. Panga kapitalid — Capital et réserves	7 754	7 754	3 327	3 322	8,0	7,9	7,1	7,2
a) Aktiivkapital — Capital versé	5 760	5 760	2 296	2 293	5,9	5,9	4,9	5,0
b) Tagavarakapital — Réserves	1 535	1 535	922	920	1,6	1,5	2,0	2,0
c) Muu erikapital — Réserves spéciales	459	459	109	109	0,5	0,6	0,2	0,2
2. Hoitusummad — Dépôts	51 193	51 235	30 705	30 572	53,0	52,0	78,3	78,9
a) Tähtajal. hoitusummad — Dépôts termin.	0 088	0 026	10 981	10 959	0,4	0,3	23,5	23,6
b) Jooksvad arved — Comptes courants	40 091	39 784	24 765	24 711	42,1	40,8	52,8	53,3
d) Kto-krt. arv. kred. saldod — Autres dépôts	1 414	2 443	950	903	1,5	2,5	2,0	2,0
3. Rediskont — Réescompte	2 963	4 148	945	859	3,1	4,3	2,0	1,8
a) Sellest sisemaal — Dont payables à l'intérieur du pays	2 501	2 627	945	859	2,6	2,7	2,0	1,8
4. Võlaarved teist. asut. — Créanciers	2 546	1 888	1 016	1 010	2,6	1,9	2,2	2,2
a) Sellest sisemaal — Dont établissements du pays	2 546	1 888	1 016	1 010	2,6	1,9	2,2	2,2
5. Pt. 3 ja 4 kokku — Total p. 3, 4	5 509	6 030	1 961	1 875	5,7	6,2	4,2	4,0
6. Korrespondendid — Correspondants	11 404	11 592	987	811	11,8	11,9	2,1	1,7
a) Sisemaa — en Estonie	534	695	596	494	0,5	0,7	1,3	1,0
Loro	7 503	7 499	391	317	7,8	7,7	0,8	0,7
Nostro	60	120	0	0	0,1	0,1	0,0	0,0
b) Välismaa — à l'étranger	3 298	3 200	0	0	3,4	3,4	0,0	0,0
Loro	46	54	42	24	0,0	0,1	0,1	0,1
Nostro	—	—	—	—	—	—	—	—
7. 8. Maksukäsad — Transferts	875	344	82	101	0,4	0,3	0,2	0,2
9. Väljamaksmata % — % restant à payer	10	17	131	132	0,0	0,0	0,3	0,3
11. Garantide krediiditorid — Garanties	10 806	11 100	828	888	11,2	11,4	1,7	1,9
12. Osakondade arved — Succursales	2 074	2 101	56	58	2,1	2,1	0,1	0,1
13. 14. Saadud prots. ja muud tulud — Intérêts et commissions reçus	3 429	3 199	1 861	1 722	3,0	3,3	4,0	3,7
16. Jagamata puhaskasu — Bénéfice net.	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Üleminevad summad — Transitoires	484	471	153	136	0,5	0,5	0,3	0,3
18. Muud passiivid — Passifs divers	3 588	3 586	730	721	3,7	3,7	1,6	1,6
a) Anortisatsioon kapital	1 270	1 278	485	484	1,3	1,3	1,0	1,0
b) Mitmesugused krediiditorid	1 627	1 643	69	69	1,7	1,7	0,1	0,1
Kokku — Total	96 678	97 507	46 857	46 362	100	100	100	100

Tab. 11. Üksikute pankade äriseisu summad 1. aug. ja 1. sept. 1936.

Montant des bilans des banques au 1. août et 1. septembre 1936.

	1. IX		1. VIII	
	1 000 kr			
Erapangud — Banques privées.				
1. Krediidipank a.-s.	38 335	33 003		
2. G. Scheel ja Ko	18 301	18 447		
3. Tartu pank	15 026	16 244		
4. Tallinna linnapank	12 022	11 942		
5. Tartu Linnapank	5 077	4 985		
6. Kaubapank a.-s.	3 290	3 213		
7. Eesti laenu-pank a.-s	2 623	2 562		
8. Tallinna aktsiapank	1 517	1 560		
9. Tartu tööstuspank	1 061	1 045		
10. Valga pank	1 350	1 331		
11. Pärnu krediidipank	1 146	1 324		
12. Viru pank	925	934		
13. Võru pank	306	317		
Kokku — Total	96 678	97 507		
Tähtsamad ühispangad — Principales banques coopératives				
1. Eesti Rahvapank	6 601	6 232		
2. Põllumeeste Keskpank	3 010	3 120		
3. Tallinna majaomanikkude pank	10 833	10 647		
4. Eesti laenu- ja hoiuühisus Tartus	4 084	4 083		
5. Viljandi ühispank	2 506	2 455		
6. Tartu majaomanikkude pank	2 469	2 450		
7. Põllumajand. pank	2 527	2 480		
8. Pärnu Eesti laenu- ja hoiuühisus	1 842	1 893		
9. Tallinna laenu ja hoiukassa	1 520	1 559		
10. Põltsamaa ühispank	1 233	1 204		
11. Tallinna juudi ühispank	1 127	1 158		
12. Pärnumaa põllumeeste ühispank	932	914		
13. Rakvere ühispank	879	882		
14. Võru ühispank	883	883		
15. Jõgeva ühispank	798	800		
16. Põllupidajate ühispank	829	847		
17. Narva ühispank	742	753		
18. Lääne-Eesti ühispank	662	663		
19. Saarde laenu-hoiuühisus	602	656		
20. Võhma ühispank	569	562		
21. Tartu juudi ühispank	552	543		
22. Saarde ühispank	508	495		
23. Tõrva ühispank	452	461		
24. Kinnisvaraomanikkude pank	208	302		
25. Patseri laenu- ja hoiuühisus	389	326		
Kokku — Total	46 857	46 362		

Tab. 29. a) Tööturg septembris 1936. a. — Marché du travail en septembre 1936.

	A. Töötute arv — Nombre des chômeurs						B. Töövõtjate arv — Demandeurs d'emploi enregistrés.			Väike (A+B) Gr. total (A+B)			
	Mehed — Hommes			Naised — Femmes			Kokku — Total						
	I liik	II liik	Kokku	I kategooria	II kategooria	Total	I liik	II liik	Kokku				
Jäl üle eelmisest kuust — Restés de mois précédent	5	4	9	90	39	129	95	43	138	178	160	338	476
Registreeriti I korda aastas ¹⁾ — Enregistrés (1 fois au cours de l'année ¹⁾)	23	4	27	140	35	175	163	39	202	649	494	1 143	1 345
Tulnud tagasi töölt — Reutrés du travail journal	2	5	7	58	18	76	60	23	83	317	240	557	666
Väljalangenuist registreeriti uuesti — Rayés enreg. de nouveau	4	2	6	23	13	36	27	15	42	21	10	31	73
Kokku — Total	34	15	49	311	105	416	345	120	465	1 185	910	2 095	2 560
Paigutati tööle I korda aastas ¹⁾ — Placés (1 fois ¹⁾)	0	3	12	60	22	82	69	25	94	519	367	870	970
Paigutati tööle teist või enam korda aastas ¹⁾ — Placés (II et plus fois ¹⁾)	2	6	8	32	12	44	34	17	51	262	247	509	560
Langes välja — Rayés de listes	9	5	14	54	28	82	63	33	96	145	105	250	346
Kokku — Total	20	13	33	146	63	209	166	75	241	926	709	1 635	1 876
Registreer. 30. IX 1936 — Enregistrés au 30. IX 1936	14	2	16	165	43	208	179	45	224	259	201	460	664
Sellest — Dont d'après les bourses:													
Tallinna linna töötöõrs	9	1	10	112	28	140	121	29	150	172	79	251	401
Tartu „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	59	106	106

	M. — H. N. — F.				c) Vabade kohtade arv — Offres du travail.				M. — H. N. — F.				
	M.	H.	N.	F.					M.	H.	N.	F.	
b) Tööle paigutatud ja nimekirjast kustutatud töötud — Chômeurs placés et rayés.													
Tööle paigutatud — Placés pour l'occupation aux:													
eratöödele — travaux privés	9		90		Vabu kohti 1. IX 1936 — Places vacantes au 1. IX				155		62		
avalikele töödele — travaux publics	10		36		Tööpakkumiste arv — Nombre des offres				3 100		828		
talvistelo töödele — trav. organisés p. assist.	—		—		Tööpakkumisi võetud tagasi — Offres retirées				81		79		
					Kahuldatud tööjõu nõudmistest arv — Offres satisfaites						409		466
Kokku — Total	19		126		Nelist — f töötutega — par chômeurs						16		69
Nimekirjast kustutatud — Rayés de listes	14		82		Dont: töövõtjatega — par demandeurs d'emploi						393		397
Tööle paigutamata — Non placés	275		409		Vabu kohti 1. X 1936 — Places vac. au 1. X 1936				2 374		81		
Nelist — f töötuid — chômeurs	16		208										
Dont: töövõtjaid — demandeurs d'emploi	259		201										

¹⁾ Arvestusaasta loetakse 1. VIII. — 31. VII.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1-ks septembriks 1936. a. Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. septembre 1936.

	Töötajate üldarv — Nombre général des travailleurs						Naiset töölist — Dont ouvriers		Töökohtade arv — Nombre des accidents			
	Tööstusettevõtte arv — N. d'entreprises 1. IX 1936			Tööstusettevõtte arv — N. d'entreprises 1. IX 1936			Tööstusettevõtte arv — N. d'entreprises 1. IX 1936					
	Teenistuses 1. VIII 1936	Teenistuses astunud Ehitised	Teenistuses lahkunud	Teenistuses 1. IX 1936	+	Teenistuses 1. IX 1936	+	Teenistuses 1. IX 1936				
a) Suurtööstus — Grandes entreprises (de 20 travailleurs et plus).												
I. Murrud ja kaevandused	10	4 650	606	1 497	3 769	-831	81,1	3 408	-835	79,4	42	95
II. Mineralide töötlemine	21	1 957	130	249	1 838	-119	93,9	1 680	-118	93,5	34	54
III. Metallitööstus	45	5 329	278	239	5 368	+34	100,0	4 755	+31	100,7	67	184
IV. Keemiatööstus	16	1 931	176	473	1 694	-297	84,9	1 365	-301	81,9	6	44
V. Nahatööstus	14	580	14	22	572	-5	98,0	492	-9	95,2	10	6
VI. Tekstiilitööstus	45	11 186	391	506	11 071	-115	99,0	10 086	-118	95,2	68	77
VII. Puutööstus	42	3 856	211	488	3 579	-277	92,9	3 137	-270	92,1	35	92
VIII. Paberitööstus	14	2 231	92	20	2 308	+72	103,2	2 052	+78	103,6	25	36
IX. Poligraafiatööstus	18	1 373	38	37	1 374	+1	100,1	1 158	-8	99,3	37	—
X. Toidu-, maitseainete ja jookide tööstus	38	3 136	173	199	3 110	-26	99,2	2 592	-31	95,9	36	31
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	31	1 657	306	56	1 907	+250	115,1	1 752	+249	116,9	17	7
XII. Ehitusettevõtte tööstus	50	4 730	1 438	1 400	4 768	+38	100,8	4 309	+29	100,7	54	110
XIII. Elektrijaamad, gaasi- ja veevarustus	7	979	94	40	1 033	+54	105,5	741	+51	107,4	2	7
XIV. Puhastusettevõtte tööstus	3	112	3	—	115	+3	102,7	105	+3	102,9	1	—
Kokku suurtööstus — Total	363	43 707	3 945	5 216	42 436	-1 271	97,1	37 673	-1 295	96,7	430	723
Sellest ettevõtteid — Dont les entreprises ayant:												
50 ja enam töötajaga — de 50 trav. et plus	171	37 449	2 988	4 413	36 024	-1 425	96,2	31 976	-1 446	95,6	332	623
20–49 töötajaga — 20–49 travailleurs	191	6 258	957	803	6 412	+154	102,5	5 697	+151	102,7	98	100
b) Kesktööstus — Entreprises moyennes (de 5–19 travailleurs).												
I. Industries extractives	6	69	2	8	63	-6	91,8	60	-6	90,9	—	—
II. Industrie minérale	51	597	63	93	587	-30	95,0	525	-32	94,3	18	7
III. „ des métaux	107	906	105	42	1 029	+63	106,6	971	+57	103,2	31	5
IV. „ chimique	29	300	56	24	332	+32	110,7	247	+32	114,9	—	—
V. „ des cuirs et peaux	19	181	6	8	179	-2	98,9	163	-1	99,4	7	—
VI. „ textile	51	462	41	25	478	+16	103,5	431	+19	104,3	6	—
VII. „ du bois	122	1 194	160	249	1 095	-99	91,7	1 020	-101	91,0	27	17
VIII. „ du papier	10	98	7	9	96	-2	98,0	88	-2	97,8	6	—
IX. „ poligraphique	47	509	29	8	530	+21	104,1	437	+19	104,1	33	—
X. „ de l'alimentation, des boissons etc.	254	2 066	119	57	2 068	+62	103,1	1 682	+44	102,7	27	8
XI. Confection de vêtements et fabr. des mercerie	97	643	215	29	829	+186	128,9	787	+179	120,4	19	1
XII. Constructions	45	798	174	193	774	-19	97,0	789	-16	97,9	14	20
XIII. Usines électr., à gaz d'écl. et distrib. d'eau	7	74	—	8	66	-8	89,2	53	-8	86,9	1	—
XIV. Industrie du nettoyage	24	174	13	1	186	+12	106,9	175	+11	106,7	—	—
Kokku kesktööstus — Total	869	8 666	930	754	8 236	+236	102,8	7 428	+195	102,7	239	58
Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total (a+b)	1 231	51 773	4 923	5 970	50 728	-1 045	98,6	45 101	-1 110	97,6	669	781

Koondtabel (ajutiselt ärajäetud standardtabelite tähtsamaid arve).
Tableaux synoptique (données principales des tableaux temporairement suspendus).

Stand. tab. nr.		1936	1935	1936	1935	Stand. tab. nr.		1936	1935	1936	1935									
7	Tallinna sadama tegevus. <i>Mouvement du port de Tallinn.</i> Välisait— <i>Long cours.</i> Saabunud— <i>Entrées:</i> arv— <i>nombre</i> maht— <i>ton. net.</i> Sisseveetud kaup— <i>Marchandises importées—tn.</i> Saabunud reisirajad <i>Voyageurs transportés</i> Väljunud laevad— <i>Navires sorties:</i> arv maht Väljaveetud kaup— <i>March. exportées—tn</i> Väljunud reisirajad <i>Voyageurs transportés</i> arv— <i>nombre</i> Bannaait— <i>Cabotage</i> Saabunud— <i>Entrées:</i> arv maht Väljunud laevad— <i>Navires sorties:</i> arv maht			September— <i>Sept.</i>	1. I—80. IX															
		168	143	1 146	1 021															
		94 756	87 372	785 784	610 979															
		34 205	30 990	213 971	171 118															
		2 194	1 946	33 909	22 331															
		91 081	84 530	725 964	615 808															
		30 305	16 893	222 129	254 700															
		2 352	2 258	34 232	22 820															
		236	281	1 653	1 573															
		13 993	15 770	88 823	102 698															
		256	271	1 680	1 587															
		15 342	14 393	101 814	104 031															
12	Riigi sissetulekud 1000 kr <i>Recettes de l'Etat. en 1000 kr</i> Korralised tulud— <i>Recettes ordinaires</i> Otsesmaksud— <i>Contributions directes</i> Lõivud ja tasumaksud— <i>Timbres et enregistrements</i> Kaudsed maksud— <i>Impôts indirects</i> Sellest— <i>Dont:</i> Tollid— <i>Douanes</i> Mõnimonopolid— <i>Monopoles de l'Etat</i> Riigiettevõtted ja varandused— <i>Entreprises et propriétés de l'Etat</i> Sellest— <i>Dont:</i> Raudteed— <i>Chem. de fer</i> Segatulud— <i>Recettes diverses</i> Kokku— <i>Total</i> Tagasimaksud— <i>Revertements des années précédentes</i> Erakorralised tulud— <i>Recettes extraordin.</i> Ülase sissetulekud— <i>Total des recettes.</i> Pihritasumaksud— <i>Vente d'alcool.</i> Müük 1000 l. (100%)— <i>Vente en 1000 l.</i> Joogiks— <i>Pour consom.</i> Sellest viin— <i>Dont eau-de-vie</i> Eriotstarb.— <i>Pour les besoins spéc.</i> Denaturaat— <i>Esprit du vin dénaturé</i> Väljaveoka— <i>Pour l'exp.</i> Kokku— <i>Total</i> 1000 kr— <i>En 1000 kr</i> Kokku— <i>Total</i> Sellest joogiks— <i>Dont pour consommation</i>	August— <i>Août</i>	1. IV—31. VIII																	
		7 309	6 546	38 556	33 848															
		278	360	2 859	2 650															
		413	326	2 209	1 855															
		2 670	2 309	12 204	10 358															
		2 097	1 795	9 100	7 712															
		1 316	1 103	6 359	5 437															
		2 598	2 418	14 740	13 446															
		1 305	1 176	6 130	5 411															
		36	42	255	223															
		7 320	6 564	38 626	33 928															
		11	18	70	80															
		—	30	58	100															
		7 309	6 576	38 614	33 948															
		Sept.— <i>Sept.</i>	August— <i>Août</i>																	
		286,3	218,0	234,0	232,0															
		240,7	188,5	201,2	230,0															
		45,3	27,7	35,8	30,4															
		35,3	20,2	32,3	34,0															
		3,7	2,4	1,2	1,8															
		370,6	277,3	303,3	349,7															
		1 360,7	1 034,3	1 113,1	1 326,6															
		1 261,0	960,2	1 020,9	1 244,9															
14	Vabariigi piiridest ülesõitnute arv — <i>Personnes ayant passé les confins de la République.</i> Sissesõitnud— <i>Entrées</i> Väljasõitnud— <i>Sorties</i> Linnade rahvastik— <i>Mouvement de la population dans les villes.</i> Siseregistr.— <i>Enregistrés</i> Väljeregistr.— <i>Rayés</i> Rahvastiku üldarv linnades 31. VIII— <i>Nombre de la popul. dans les villes</i> Sellest— <i>Dont:</i> Tallinn	August— <i>Août</i>	1. I—31. VIII																	
		20 930	22 726	128 689	135 195															
		22 098	23 453	128 682	135 373															
		17 985	17 310	128 183	120 827															
		16 428	22 775	128 794	125 488															
		331 826	324 951	—	—															
		142 129	138 564	—	—															
15	Dont: Haapsalu Kuressaare Narva Sellest: N.-Jõesuu Nõmme Otepää Paide Paldiski Petersi Pärnu Põltsamaa Rakvere Tapa Tartu Tõrva Turi Valga Viljandi Võru																			
		5 205	5 026	—	—															
		4 587	4 423	—	—															
		24 847	25 162	—	—															
		2 514	2 736	—	—															
		17 931	17 124	—	—															
		1 927	1 952	—	—															
		3 200	3 176	—	—															
		652	738	—	—															
		4 501	4 251	—	—															
		21 300	20 916	—	—															
		2 668	2 596	—	—															
		9 559	9 534	—	—															
		3 659	3 734	—	—															
		56 710	55 894	—	—															
		2 778	2 637	—	—															
		3 015	2 941	—	—															
		10 050	10 014	—	—															
		12 087	11 218	—	—															
		5 026	5 051	—	—															
16	Lühivõlev raha 1000 kr <i>Circulation fiduciaire en 1000 kr</i> Eesti Panga tähed— <i>Billets de la Banque d'Estonie</i> Vahetusraha kokku— <i>Monn. et billets subalternes</i> Pankade vaheline arvekoda— <i>Mouven. de la chambre de compensation.</i> Tšekide arv— <i>Nombre des chèques</i> Summa 1000 kr— <i>Montant en 1000 kr.</i> Protestitud vekslid— <i>Billets protestés.</i> Arv— <i>Nombre des chèques</i> Summa 1000 kr— <i>Montant en 1000 kr.</i> Kapitali emissioonid— <i>Emissions des capitaux.</i> Akttsialetse ja osatühisusi asutatud— <i>Sociétés par actions et anonymes fondées:</i> Arv— <i>Nombre</i> Summa 1000 kr— <i>Montant en 1000 kr.</i> Elatusmaksumised (1913 = 100)— <i>Nombres-indices du coût de la vie (1913 = 100).</i> Toitus— <i>Alimentation</i> Korter— <i>Logement</i> Käte ja valgustus— <i>Chauffage et éclair.</i> Riietus— <i>Habillement</i> Puhastus— <i>Hygiène et nettoyage</i> Lühikene, post Võlgade etc Haridus— <i>Instructions</i> Lõbusust— <i>Diversissem.</i> Üldindeks— <i>N.-ind. général du coût de la vie</i> Suurrahingindeks (1913 = 100)— <i>Nombres-indices des prix de gros.</i> Tõttalused— <i>Données al.</i> Tõttussaad.— <i>Matières prem. et prod. industr.</i> Üldindeks— <i>Nombre-indices général</i> Tõttussaad. arvu lühikene indeksid— <i>N.-indices du mouvement de la main-d'œuvre (entrepr. grandes et moyennes).</i> 1. I 1927 = 100. Tõttajad— <i>Travailleurs en général</i> Tõttajad— <i>Ouvriers:</i> Registreeritud nakkushaigused— <i>Maladies contagieuses.</i> Üldarv— <i>Total</i> Sellest { Scariatina Dont: { Tuberculosis	1. okt.—1. oct.		Sept.— <i>Sept.</i>	1. I—30. IX	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
		43 173	38 138	—	—															
		5 361	5 256	—	—															
		4 900	3 803	37 918	31 833															
		16 069	11 834	122 918	86 515															
		2 535	2 245	18 714	10 135															
		346	306	2 693	2 560															
		3	1	13	4															
		4 130	100	9 600	455															
		Sept.— <i>Sept.</i>	1936	1935	1936	1935														
		01	77	78	76															
		125	112	113	112															
		75	64	60	60															
		135	131	131	129															
		85	86	86	87															
		79	79	79	79															
		94	94	94	94															
		158	158	158	158															
		100	88	88	87															
		89	78	76	78															
		92	84	83	83															
		92	84	84	85															
		Sept.— <i>Sept.</i>	1936	1935	1936	1935														
		143,7	123,1	124,4	110,7															
		146,9	130,8	126,9	112,2															
		324	335	3 245	8 798															
		79	68	1 224	1 494															
		124	134	1 218	1 256															

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“.

METODOLOOGIA.

Põllumajanduslik teeskirjutus 1929 a. Nr. 88(8), lhk. 133—141
Rahvusvaheline majandusstatistika meetodite tähtsustamise konventatsioon „ 87(2), „ 69—75
Rahvusvahelised mõjud statistika korraldamisel „ 76(8), „ 181—170
IV Eesti-Läti statistika konverents „ 94(9), „ 481—485

RAHVUSVAHELISED ANDMED.

Ruukli- ja nienkasvatuse ja -kaubanduse maailmas „ Nr. 100(8), lhk. 169—175
Balti riikide väliskaubandus 1924—29 a. „ 99(2), „ 57—69

RAHVASTIK.

Abiellumus „ Nr. 178(9), lhk. 483—441
Rahvastiku leibkondlik koostis „ 176(7)-177(8), 349—369
Ühiskondlikud kihid „ 175(6), lhk. 286—302
Rahvastiku töötajana ja tarbijana „ 173(5), „ 221—253
Rahvastiku demograafiline koostis „ 173(4), „ 176—196
Asustamisühendus ja rahvaarvu muutumine Eestis „ 178(4), „ 160—176
Sündimus, suremus, abiellumus ja rahvastiku arv 1935 a. „ 172(8), „ 160
Eesti sümestabelid „ 170(1), „ 1—6
Vigasused I. III 1934 rahvaloenduse andmest „ 169(12), „ 646—649
Sündivus, surevus, abielluvus ja rahvastiku arv 1934 a. „ 168(11), „ 541—563
Rahvastiku elukohavahetus 1922 ja 1934 a. vahel „ 166(9), „ 421—426
Väljaränd 1934 a. „ 164(7)-165(8), 367—370
Linnade ja alevite rahvastik 1933—34 a. „ 164(7)-165(8), 361—366
Rahvused Eestis „ 164(7)-165(8), 353—361
Rahvastiku tööhärad ja ühiskondlik kihid Eestis „ 163(6), lhk. 285—295
Abielulahutus 1929—33 a. „ 162(5), „ 260—264
Rahva liikumine üle piiri 1934 a. „ 160(8), „ 154—157
II rahvaloenduse tulemusid „ 156(11), „ 557—568

HARIDUS.

Ajakirjandus 1935 a. Nr. 175(6), lhk. 302—305
Õpilaste edasijõudmine alg- ja keskkoolis „ 172(8), „ 149—160
Availkud raamatukogud 1934/35 a. „ 171(2), „ 65—69
Alg- ja keskkoolid 1934/35 a. „ 169(12), „ 601—626
Tartu üliõpilas-konna majanduslik seisund 1932/33 a. „ Nr. 164(7)—165(8), „ 341—358
Tallinna Tehnikum „ Nr. 163(6), „ 305—306
Tartu Ühikool 1934 a. „ 163(6), „ 298—304
Tavakeel ja võõrkeelte oaksus „ 162(5), „ 229—233
Lasteaeg 1933/34 a. „ 161(4), „ 195—200
Täienduskoolid 1933/34 a. „ 159(2), „ 91—98
Raamatukogud alg- ja keskkoolis „ 145(12), „ 628—634
Õpilaste ühiselurumid maa-alkoolis „ 143(10), „ 523—528
Ühingu valimise kultuurialal 1930 a. „ 137(4), „ 189—198
Õppeasutused Eestis 1930/31 a. „ 134(1), „ 15—26
Alg- ja keskkoolide majad ja maad „ 127(6), „ 355—368

TÖÖ JA PALGAD.

Palgaolud tööstuses 1935 a. Nr. 175(6), lhk. 307—322
Streigid tööstuses 1935 a. „ 173(9), „ 475—476
Töötajate arv 1933/34 a. talvel „ 158(1), „ 1—14
Tööõnnetused 1932—33 a. „ 152(7)-153(8), 372—379
Availkud tööd 1932/33—1933/34 a. talvel „ 152(7)-153(8), 363—368
Töökaitse 1933 a. „ 150(5), lhk. 251—261
Tööpalkade rahvusvaheline võrdlus „ 103(6), „ 859
Toodang ja töötajad suur tööstuses „ 100(3), „ 129—148
Tööõnnetused 1931 a. „ 126(5), „ 303—305
Haigusekindlustus 1930 a. „ 118(9), „ 538—547
Tööolud tööstuses 1933 a. I poolaastal „ 144(11), „ 582—587
Palgaliste arv ja tööolu „ 114(5), „ 257—268
Noored töötajad „ 128(7)-129(8), 412—414
Tööpäeva pikkus tööstuses 1932 a. „ 139(6), lhk. 814—821
Põllutöölise palgad „ 114(5), „ 312—316
Mereveeste töö- ja palgatingimused 1932/33 a. „ 140(7)-141(8), 362—364
Naiste, alaalistite ja raukade töö suur- tööstuses „ 114(5), lhk. 322—327

TERVISHOID.

Kohtuarstlik tegevus 1931—35 a. Nr. 175(6), lhk. 337—339
Tuberkuloos 1932—35 a. „ 174(5), „ 272—275
Nakkushaigused 1935 a. „ 173(4), „ 197—200
Surmapõhjused 1934 a. „ 170(1), „ 30—39
Suvised terviskümbilühaasutuste tegevus 1926—34 a. „ Nr. 182(5), „ 256—260
Imikute surevus 1932 a. „ 161(4), „ 206—209
Apteekide tegevus 1929—33 a. „ 169(2), „ 64—66
Koolilaste tervise seisund 1930/31—1932/33 a. „ 156(11), „ 568—572
Ammaemad 1931/34 a. „ 151(6), „ 324—325
Suguhäigused 1928—32 a. „ 147(2), „ 85—90
Haigekassa liikmete haigused ja surevus „ 140(7)-141(8), 371—380
Katseva tervishoidlik seisukord 1931 a. „ 131(10), lhk. 587—602
Arstid Eestis 1931 a. „ 131(10), „ 586—586
Jaaskonnaarstide tegevus 1930 a. „ 118(9), „ 524—528

HOOLEKANNE.

Hoolekanne ja lastekaitse 1929/30 a. „ Nr. 128(2), lhk. 104—112

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Tulekahjud 1935 a. „ Nr. 173(4), lhk. 200—205
Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1934 a. „ 167(10), „ 484—486
Sõitegevus 1934 a. „ 164(7)-165(8), 379—383
Õnnetused inimestega 1930—33 a. „ 152(7)-153(8), 392—397
Enesetappod 1933 a. „ 152(7)-153(8), 380—382
Salakaubandus 1922—30 a. „ 122(1), lhk. 44—49
Kohtute tegevus „ 126(5), „ 261—271
Vangid 1930—32 a. „ 130(9), „ 532—534

TÖÖSTUS.

Toodang ja töötajad suur tööstuses 1934 a. Nr. 171(2), lhk. 84—100
Kesk- ja väiketööstuse ja käsitöö osatähtsuse tööstuses „ 144(11), „ 530—581
Kesk- ja väiketööstuse 5—19 töötajaga 1923 a. „ 101(4), „ 218—220
Küttealade tarvitus tööstuses 1928 a. „ 104(7)-105(8), 411—414
Jõumasinaid ja mehaanilise jõu tarvitus suur tööstuses 1923 a. „ 108(11), lhk. 605—608
Suur- ja kesktööstuse levim linnades, alevites ja maal 1930 a. „ 130(9), „ 524—531

VÄLISKAUBANDUS.

Tollimaks ja väliskaubandus tollitariifide kohaselt 1935 a. Nr. 176(7)-177(8), 386—398
Kaubanduselepingute mõju sisseveole „ 115(6), lhk. 393—404
Metsasaadused meie väliskaubanduses 1920—28 a. „ 88(3), „ 165—175
Eesti tööstussaaduste väljaveedu 1927 ja 1928 a. „ 95(10), „ 554—557
Põllumajandus- ja tööstussaaduste väliskaubanduses 1924—28 a. „ 94(9), „ 495—497

HINNAD.

Elumaksumus Eesti linnades 1922—29 a. Nr. 90(5), lhk. 285—289
Elinsloomade hinnad laatal 1928 a. „ 89(4), „ 229—231
Suurmüügi ja elumaksumuse indekseid 1913—23 a. „ 77(4), „ 261—269
Toiduainete võrdlev maksum. 1922—27 a. „ 68(7), „ 339—342
Põllumajandussaaduste hindade indekseid „ 65(4), „ 219—220

TRANSPORT JA SIDE.

Raudteede tegevus 1935/36 a. Nr. 178(9), lhk. 442—475
Autobussiliinid 1935/36 a. „ 176(7)-177(8), 412—415
Õnnetused laevaväe Eestis vetes 1935 a. „ 176(7)-177(8), 412
Kaubalaevastik I. I 1933 a. „ 176(7)-177(8), 408—412
Mootorsõidukid I. IV 1936 „ 176(7)-177(8), 399—401
Jalgiraste levik 1931—35 a. „ 176(7)-177(8), 393
Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijateveedu 1935 a. „ 176(7)-177(8), 369—385
Mootorsõidukite liiklemine üle piiri 1935 a. „ 175(6), lhk. 305—306
Sisseveetud 1935 a. „ 173(4), „ 208—212
Lennuliinid 1936 a. „ 173(4), „ 206—207
Post, telegraaf, telefon ja raadio 1934/35 „ 167(10), „ 487—526

KINDLUSTUS.

Kindlustuseelteid 1934 a. Nr. 172(3), lhk. 117—131
Haigusekindlustus 1932 a. „ 149(4), „ 195—202
Pensioonid I. I 1933 „ 137(4), „ 214—219

KREDIIT JA KAPITAL.

Era- ja tähtsamate ühispankade tulud ja kulud 1935 a. Nr. 175(6), lhk. 321—326
Pandimajad 1935 a. „ 174(5), „ 267—271
Asunikuudele antud riiklikud laenu ja toetused 1921—1928 a. „ 94(9), „ 524—525
Pikalaenu pank 1928 a. „ 89(4), „ 243
Maapanga tegevus 1926—27 a. „ 71(10), „ 586—587

RAHANDUS.

Rahvusvaheline maksebilanss 1935 a. Nr. 175(6), lhk. 323—330
Maavalitsuste tulud ja kulud 1934/35 a. „ 174(5), „ 254—268
Vallavalitsuste tulud ja kulud 1933/34 „ 169(12), „ 627—641
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1933/34 m.-a. „ 168(11), „ 564—575
Riigi majapidamine 1929—33 a. „ 149(4), „ 173—180
Makakoormis 1930/31 a. ja riigimaksude laekumine 1929/30—32/33 a. „ 139(6), „ 306—310
Põhikimaks 1929—30 a. „ 130(9), „ 508—510
Puhaskasumaks 1929 a. „ 119(10), „ 577—582
Tulumaks 1930 a. „ 113(4), „ 215—224
Aruandvate ettevõtete maksud 1927—29 „ 113(4), „ 225—235

ÜHISTEGEVUS.

Tarvitajate ja majandusühingud 1928 a. Nr. 73(12), lhk. 725—727

PÖLLUMAJANDUS.

POLIITIKA.

Maaomandite üleminekud ja hinnad

1934 a.	Nr. 172(3),	lhk. 132—140
Kalandus 1935 a.	172(3),	140—143
Riigi metsamajandus 1934/35 m.-a.	171(2),	77—84
Kanapidamise tasuvus 1935 a.	171(2),	70—76
Põllumajanduse tasuvus 1934/35 p.-a.	170(1),	40—48
Maaomandite oksjonid 1934 a.	169(12),	641—645
Põllumajanduse tasuvus 1933/34 p.-a.	158(1),	15—24
Talundite hooned	106(9),	469—478
Välkemaajapidamised (kuni 10 ha)	116(7)—117(8),	421—433
Mastukasutamine Eesti põllumajanduses	116(7)—117(8),	434—439
Riikmaa soursus ja kruntide arv I. I 29 a.	89(4),	220—224
Kunstväetiste tarvitamine 1928/29 a.	89(2),	100—103
Põllumajanduse erakorraline krediteerimine 1928 ja 1929 a.	97(12),	727—731

Rahvahaaletus rahvaskogu kokkukutsumiseks Nr. 176(7)—177(8), 402—407

Rahvahaaletusd põhiseaduse muutmiseks Nr. 145(12), lhk. 605—617

VARIA.

Perekonnanimede statistika	Nr. 174(5),	lhk. 264—267
Kirikuela 1930—34 a.	160(3),	126—130
Alkoholjoogide toodang ja tarvitamine	152(7)—153(8)	382—387
Kultuurikapitali tegevus	124(3),	lhk. 161—168
Rahalised loteriid 1924—30 a.	115(0),	388—392
Kinnisvara oksjonid 1927—29 a.	102(5),	286—288
Suvitajad suvituskohades 1932 a.	139(0),	310—313
Korterite üürihinnad Tallinnas 1912 kuni 1931 a.	121(12),	709—716
Ehitustegevus linnades ja alev. 1930—31 a.	132(11),	666—669

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVÄLJAANDED.

LHK A. EESTI DEMOGRAAFIA

Vihk I. Haridus Eestis I	Lhk. 238+186, 1924.	Kr. 0.—
„ II. Sündivus, surevus, abieluv. ja rahvalikum. 1921—1923 a.	52+54, 1925.	3.—
„ III. Tervishoid Eestis.	132+80, 1925.	5.—
„ IV. Rahvastik ja tervishoid	306, 1930.	8.—
„ Surmapõhjaste registreerimiskord ja rahvusv. surmapõhj. nomenklat.	4+128, 1931.	1.30

EESTI MAJANDUS

Vihk I. Välskaubandus 1923 a.	Lhk. 20+72, 1924.	Kr. 2.—
„ II. Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevastid	102, 1925.	2.60
„ III. Baudtee, post, telegraaf ja telefon Eestis	64, 1925.	2.—
„ IV. Välskaubandus 1924 a.	22+92, 1925.	3.—
„ V. Tööstus Eestis	80, 1926.	2.50
„ VI. Riigiraudteed 1924 a.	38, 1926.	2.—
„ VII. Välskaubandus 1925 a.	109, 1926.	3.25
„ VIII. Välskaubandus 1926 a.	IV+108, 1927.	3.25
„ IX. Ahtsuseleide, asutuste ja ühisteg. asut. äriliseid I. I 1926	32+34, 1927.	2.—
„ X. Välskaubandus 1927 a.	106, 1928.	3.25
„ XI. Eesti välskaubandus 1928 a.	120, 1928.	3.50
„ XII. Välskaubandus 1929 a.	162, 1930.	5.—
„ XIII. Välskaubandus 1930 a.	144, 1931.	5.—
„ XIV. Välskaubandus 1931 a.	140, 1932.	4.—
„ XV. Välskaubandus 1932 a.	124, 1933.	4.—
„ XVI. Välskaubandus 1933 a.	124, 1934.	4.—
„ XVII. Välskaubandus 1934 a.	120, 1935.	4.—
„ XVIII. Välskaubandus 1935 a.	120, 1936.	4.—

EESTI PÖLLUMAJANDUS

Vihk II. Eesti põllumajandus II	132, 1924.	Kr. 2.25
„ III. Loomapidamine Eestis 1924 a.	17+105, 1925.	1.50
„ IV. Eesti põllumajandus 1925 a.	3+201, 1926.	3.—
„ V. Eesti põllumajandus 1926 a.	VIII+254, 1927.	3.—
„ VI. Eesti põllumajandus 1927 a.	VII+207, 1928.	2.75
„ VII. Eesti põllumajandus 1928 a.	VIII+213, 1929.	2.75
„ VIII. Eesti põllumajandus 1929 a.	VIII+264, 1930.	3.50
„ IX. Eesti põllumajandus 1930 a.	VIII+239, 1931.	3.50
„ X. Eesti põllumajandus 1931 a.	VIII+222, 1932.	3.50
„ XI. Eesti põllumajandus 1932 a.	VIII+207, 1933.	3.—
„ XII. Eesti põllumajandus 1933 a.	VIII+280, 1934.	3.50
„ XIII. Eesti põllumajandus 1934 a.	VIII+188, 1935.	3.50
„ XIV. Eesti põllumajandus 1935 a.	VIII+172, 1936.	3.50
1. Üldrahvalgemise eelkõrvalused	78, 1923.	2.—
2. Sugemed vigaste laste kohta Eestis	164, 1923.	3.75
3. II Riigikogu valimised	78, 1923.	3.—
4. Eesti välskaubandus 1921—1922	00+88, 1923.	2.50
5. 1922 a. I üldrahvalgemise andmed		

LHK B.

1. Üldrahvalgemise eelkõrvalused	78, 1923.	2.—
2. Sugemed vigaste laste kohta Eestis	164, 1923.	3.75
3. II Riigikogu valimised	78, 1923.	3.—
4. Eesti välskaubandus 1921—1922	00+88, 1923.	2.50
5. 1922 a. I üldrahvalgemise andmed		
Vihk I. Rahva demograafiline koosseis ja korteritoid Eestis	Lhk. 88, 1925.	Kr. 2.—
„ II. Üleriikline kokkuvõte (tab.)	8+188, 1924.	4.—
„ III. Rahva tööala ja ühiskondline kihitus	88+84, 1925.	3.—
„ IV. Virumaakond	24+52, 1924.	2.—
„ V. Järvamaakond	52+60, 1923.	3.—
„ VI. Harjumaakond ja Tallinn	40+56, 1924.	3.—
„ VII. a) Läänemaakond	20+56, 1924.	2.—
„ b) Saaremaakond	20+56, 1924.	2.—
„ VIII. Pärnumaakond	40+84, 1924.	3.50
„ IX. Viljandimaakond	36+84, 1924.	3.50
„ X. Tartu- ja Valgemaakond	40+92, 1924.	3.—
„ XI. Võru- ja Põlva maakond	80+46, 1927.	3.—
6. 1922 a. Üldrahvalgemise andmete läbittõttam, plaan ja tabelite sisu	48, 1923.	1.—
7. Asumaa majapidamised Eestis 1919—23 a.	46+60, 1924.	3.50
8. 1925 a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	4+219, 1926.	3.75
9. Statistiline album, v. I. Maa ja rahv. (38 dia- ja kart. värv.)	1925.	6.—
„ Statistiline album, v. II. Majandus (24 dia- ja kart. värv.)	1926.	6.—
„ Statistiline album, v. III. Põllumajandus (joonised, fotod, tekst)	112, 1925.	7.50
10. III Riigikogu valimised	48, 1927.	1.75
11. IV Riigikogu valimised	52, 1929.	1.75
12. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk I.	XI+235, 1930.	7.50
13. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk II	IV+94+44, 1932.	3.—
14. Eesti 1920—1930. Arvulise ülevaade (lukkõites)	XV+406, 1931.	7.—
15. V Riigikogu valimised	52, 1933.	1.50
16. V Riigikogu valimised	IV+104, 1934.	3.—
17. II Rahvaloenduse andmed: v. I Valdade rahvastik	VIII+152, 1935.	3.—
„ v. II Rahvastiku koostis ja korteritoid	228, 1935.	5.—
„ v. III Tööharu ja perekonnad		

LHK F. EESTI STATISTIKA KUKKIRI:

1922 a. Nr. 1—11 hind kokku Kr. 10.—	1927 a. Nr. 62—73 hind kokku Kr. 15.—	1932 a. Nr. 122—138 hind kokku Kr. 15.—
1923 „ „ 12—21 „ „ „ 15.—	1928 „ „ 74—85 „ „ „ 15.—	1933 „ „ 134—145 „ „ „ 15.—
1924 „ „ 22—33 „ „ „ 16.—	1929 „ „ 86—97 „ „ „ 15.—	1934 „ „ 146—157 „ „ „ 15.—
1925 „ „ 34—45 „ „ „ 15.—	1930 „ „ 98—109 „ „ „ 15.—	1935 „ „ 158—169 „ „ „ 15.—
1926 „ „ 46—51 „ „ „ 15.—	1931 „ „ 110—121 „ „ „ 15.—	1936 „ „ 170— „ „ „ 1.50